

Obsah

1. Zákon o Šumavě, Charta Šumavy, ochrana přírody versus ideologie, otevřené dopisy.....	2
2. Správa území Šumavy, příroda, obce a lidé.....	32
3. Biodiverzita, bezzásahovost.....	63
4. Ekonomika.....	77
5. Kategorizace, převod pozemků.....	79
6. Turisté.....	81
7. Komunita pro duchovní rozvoj o.s.....	93
8. Otevřená Šumava o.s.....	106
9. Šumava 21 o.s.....	124
10. Zachraňme Šumavu o.s.....	125
11. Skalní botanická zahrada Prášily.....	126
12. Česká botanická společnost.....	131

1. Zákon o Šumavě, Charta Šumavy, ochrana přírody versus ideologie, otevřené dopisy

Dopis europoslanci

Svaz obcí Národního parku Šumava

384 92 Borová Lada 38
tel. 388 434 135, fax 388 434 135
www.svazobci.sumavanet.cz

Vážený pan europoslanec
JUDr. Pavel Telička
Sekretariát ANO 2011
Pyšelská 2361/4
14100 Praha 4

Vážený pane poslanče Evropského parlamentu,

dovolte mi, abych Vás v samém úvodu srdečně pozdravil ze šumavských hvozdů a představil se. Jmenuji se Antonín Schubert, vykonávám funkci starosty centrální šumavské obce Modrava a předsedám Svazu obcí Národního parku Šumava, jehož jménem se na Vás obracím. Důvodem, proč se obracím zrovna na Vás je skutečnost, že je mi známo, že Šumava je Vaší dlouhodobou oblíbenou turistickou destinací, problematika udržitelného rozvoje v podmínkách ekologicky citlivé oblasti je Vám blízká a věřím, že díky Vaším rozsáhlým politickým a odborným zkušenostem dokážete objektivně hodnotit stav věci.

Vášnivá diskuse k Národnímu parku Šumava probíhá více jak 23 let a zdánlivě to vypadá, že problémem na Šumavě je pouze kůrovec a velikost plochy šumavského lesa, která má být tomuto druhu ponechána. Dovolte mi však, abych se na Vás obrátil s prosbou o účinnou pomoc v těch šumavských problémech, které přesahují vnitrostátní regionální politiku a mají evropský rozměr.

Jedním z problémů je způsob realizace soustavy Natura 2000 v Národním parku Šumava.

Natura 2000 je soustavou lokalit chránících na území Evropské unie nejvíce ohrožené druhy rostlin, živočichů a přírodní stanoviště (na Šumavě např. rašeliniště nebo horské smrčiny). Její součástí jsou tzv. ptačí oblasti a evropsky významné lokality. Tato území navrhuje jednotlivé státy EU podle Směrnice Rady 79/409/EHS z 2. dubna 1979 o ochraně volně žijících ptáků (**směrnice o ptácích**) a Směrnice Rady 92/43/EHS z 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (**směrnice o stanovištích**). Jsou to tedy směrnice, které mají evropskou platnost se stejným dopadem na každého člena společenství. Cílem Natury 2000 je kromě zachování druhů, biologické rozmanitosti a zlepšení stavu přírodních stanovišť, také vytvoření souladu mezi zájmy ochrany přírody a hospodařením v příslušných lokalitách.

Ptačí oblasti jsou území, která splňují přesně stanovená kritéria pro život nebo rozmnožování ptáků. Od roku **2004** je ptačí oblast považována za novou kategorii chráněného území, která je zřizována nařízeními vlády (zákon č. 218/2004 Sb.)

Evropsky významné lokality mají za cíl zachovat, nebo případně obnovit biologickou rozmanitost přírodních stanovišť, na kterých se nacházejí druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Vyhlášení a správa těchto území s sebou přináší určitá opatření a omezení, která však musejí brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky a regionální charakteristiky státu, na jehož území se lokalita nachází.

K obecnému úvodu považuji za důležité přiřadit ještě další důležité specifické kritérium, kterým je Biosférická rezervace Šumava, vyhlášená v roce 1990. Program Člověk a Biosféra (MAB - Man and the Biosphere) byl v roce 1970 vyhlášen na generální konferenci Organizace spojených národů

pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) s cílem podpořit rozumné a trvale udržitelné využívání přírodních zdrojů a zlepšení vztahů mezi člověkem a přírodou. Biosférické rezervace mají sloužit k řešení otázky jak sladit ochranu biodiverzity a přírodních zdrojů s jejich udržitelným rozvojem a socio-ekonomickým rozvojem. Doporučeným modelem je komplexní spolupráce vědců přírodovědných i společenských oborů, ochranářských i rozvojových skupin, zástupců státní správy a samosprávy a především i místního obyvatelstva.

Všechny BR musí splňovat tři základní, rovnocenné, vzájemně se doplňující funkce:

1. Ochrana - ochranu přírodní a kulturní různorodosti,
2. Rozvoj - podporu trvale udržitelného ekonomického a demografického rozvoje,
3. Logistiku - podporu modelových projektů, environmentální výchovy a vzdělávání, výzkumu a monitorovacích činností souvisejících s ochranou přírody a udržitelným rozvojem v místním, národním i globálním měřítku.

Pro vyhlášení BR přijaly některé státy specifickou legislativu. V České republice však nemá institut biosférické rezervace v legislativě žádnou zmínku. Národní park Bavorský les není součástí BR.

Pokud by měl být úvod úplný, pak bych měl alespoň nastínit kodifikaci národního parku, tak jak je stanovena Mezinárodní unií pro ochranu přírody (IUCN). Sama IUCN ve svých zásadách pro používání managementových kategorií chráněných území konstatuje, že národní legislativy kodifikují národní parky rozdílně, jelikož jsou národními parky uznávány chráněná území zařazené do kategorie II, IV a V. IUCN tuto rozdílnost nijak nekritizuje. V rámci objektivitě ale cituji ze zásad IUCN klíčové úkoly pro nejpřísnější kategorii pro národní parky, tedy kategorii II:

- Ochrana ekologických procesů ve velkém měřítku, kterou nelze zajistit v malých chráněných územích nebo kulturní krajině;
- Ochrana souvisejících ekosystémových služeb;
- Ochrana konkrétních druhů společenstev, vyžadujících relativně velké rozlohy nenarušených stanovišť;
- Umožňování existence „zásobárny“ talových druhů na pomoc osídlování oblastí kolem chráněného území, obhospodařovaných udržitelným způsobem;
- Integrace s typy využívání území a vodních zdrojů v okolí, což společně přispívá k naplňování ochranářských strategií velkého měřítka;
- Informování a pozitivní ladění návštěvníků o potřebách ochranářských programů a jejich možnostech;
- Podpora ekonomického rozvoje, slučitelného s daným územím, většinou v podobě rekreace a cestovního ruchu, který může přispívat k místní i celostátní ekonomice a zejména podporovat místní společenství.

A aby byl legislativní výčet kompletní, pak je nutno citovat preambuli platného zákona 114/1992Sb., o ochraně přírody a krajiny, která v §1 uvádí ***Účelem zákona je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství 1c) v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry.***

Z výše uvedeného vyplývá, že moderním trendem je nalezení rovnováhy mezi zájmy ochrany přírody a udržitelným rozvojem a socio-ekonomickou stabilitou. To však neplatí pro Šumavu.

Pokud je řídicí normou pro výše uvedené typy chráněných území Natura 2000, pak jde beze sporu velmi důležitou a tím i prospěšnou ochranářskou normu mezinárodního významu. Šumavské obce se nikdy nesnížily ke kritice této normy nebo k jejímu porušování. Pouze požadují její stejný výklad a rovnoprávné uplatňování v praxi.

Pro zjednodušení jsem vybral jeden chráněný druh, který by měl být symbolem stejného přístupu v Evropské unii. Je jím tetřev hlušec, který se vyskytuje na česko-bavorském pomezí a který jistě není schopen rozeznat hranici území jednotlivých států.

Na území Národního parku Šumava je ve jménu NATURY 2000 trvale zakazován,

znemožňován a upírán princip udržitelného rozvoje, ochrana kulturního dědictví, tradiční péče o krajinu a obnova mezinárodních společensko – politických vazeb. V oblasti přírodních ekosystémů jsou ve jménu NATURY 2000 poškozovány přirozené biotopy chráněných druhů a snižována biodiverzita.

Rád bych se s Vámi, vážený pane europoslanče, podělil o starost o šumavský region a jeho obyvatele a poprosil Vás o možnou účinnou pomoc.

Nejdříve mi dovolu, abych začal s problematikou českého institucionálního prostředí, které bych se neváhal nazvat jinak než: „Manipulativní výklad NATURY 2000 ze strany ministerstva životního prostředí.“

Jako **přílohu č. 1** přikládám rozdílná rozhodnutí jednoho a téhož úředníka ochrany přírody z roku 2005 a z roku 2007. V prvním případě z roku 2005 bylo proti Správě NP a CHKO Šumava rozhodnuto, že poškodila NATURU 2000 proto, že proti kůrovci **nezasahovala**, v roce 2007 bylo proti Správě NP a CHKO Šumava rozhodnuto, že poškodila NATURU 2000, že proti kůrovci **zasahovala**.

Jako **přílohu č. 2** přikládám mapu s rozsahem plošného kácení v naturové oblasti s výskytem tetřeva hlušce (nejen) u ledovcového jezera Laka a na Říjišti v roce 2009 za tzv. ekologického vedení Správy NP a CHKO Šumava, kdy vykonával funkci ředitele Správy ing. František Krejčí. Proti tomu faktu lze těžko chápat neschopnost orgánů ochrany přírody obhájit v letech 2011 a 2012 asanační zásahy proti kůrovci v lokalitě Na Ztraceném, což v roce 2011 vyvrcholilo blokadou ekoaktivistů a hrozbou infringementu proti České republice.

Je nemyslitelné, aby za platnosti jednoho a téhož zákona vydával orgán ochrany přírody, který je v rámci exekutivy vrcholným orgánem ochrany přírody diametrálně rozdílná stanoviska.

Na tuto problematiku navazuji s praktickou zkušeností, která se nedá nazvat jinak, než „Nejednotný výklad NATURY 2000 v evropském kontextu“.

a) asanační zásahy proti kůrovci

V kontextu s předchozím odstavcem přikládám jako **přílohu č. 3** - fotografii z plošného kácení na jižním svahu Polední hory (Mittagsberg) v Národním parku Bavorský les. Podle Bavorského ministerstva životního prostředí a zdraví je vše v pořádku a k poškození naturových biotopů nedošlo. V praxi to tedy znamená, že v oblasti výskytu tetřeva hlušce v Bavorsku (ptačí oblast, Natura 2000, Evropsky významná lokalita), nebyl významně narušen biotop tetřeva hlušce ani tím, že byla zcela odlesněna oblast o výměře několika desítek hektarů v nadmořské výšce cca 1.300 metrů n.m.

Jak pak ale chápat, že případě České republiky přijela ve dnech 12. – 13.9.2012 do Národního parku Šumava komise z odboru ochrany přírody z Evropské komise vedená ředitelem odboru panem Stefanem Lainerem, která v rámci prvního kola řízení o porušování evropských směrnic, takzvaný „pilotu“ řešila asanaci kůrovcových stromů v lokalitě Na Ztraceném. Porovnání asanačních zásahů v lokalitě Na Ztraceném a v lokalitě Mittagsberg (Polední hora) je v porovnání s finálním stavem v lokalitě Mittagsberg (Polední hora) zcela bezvýznamné. Skutečný infringement, podle článků 226 až 228 Smlouvy o založení Evropského společenství, nakonec proti České republice v tomto případě zahájen nebyl, ale šumavská samospráva se nikdy zcela nedověděla výsledek šetření Evropské komise na Šumavě a případné uplatnění jejího výsledku jako precedentu. Šumavské samosprávě není rovněž známo, zda byl ukončen tzv. pilot.

b) Tetřev a turistika

Národní parky jsou zakládány primárně pro ochranu přírody, jejíž specifikace by měla být uzákoněna ve vyhlášovacím předpise. Národní parky a veškerá velkoplošná chráněná území mají za úkol zajišťovat výchovnou a rekreační funkci. Ve výsledku to znamená, že je tím pro dané území nová příležitost v oblasti socioekonomické stabilizace oblasti a to na principu zvýšené ochrany životního a přírodního prostředí. Národní parky se tak stávají významným regionálním hospodářským faktorem a to hned z několika důvodů:

- v poměru s klasickým lesním hospodařením vytváří více pracovních míst,
- turismus je hlavním motorem regionální ekonomiky,
- stabilní návštěvnost umožňuje diverzifikaci místních ekonomik specifickými nabídkami vázanými na tuzemské i zahraniční návštěvníky národního parku – pohostinství a ubytování, volnočasové aktivity, služby, regionální produkty, drobná řemeslná výroba, ekologické zemědělství.

Pro příklad vyjímám ze studie univerzitního profesora Dr. Huberta Joba z Julius Maximilians univerzity ve Würzburgu z roku 2008:

- **Turismus představuje v regionu národního parku důležitý**, nikoliv sám o sobě dominantní **úsek ekonomiky**. Teprve dobře diverzifikovaná struktura místní ekonomiky (řemeslníci, producenti potravin a další dodavatelé) vytváří předpoklady pro to, aby významná část příjmů z turismu zůstávala v regionu.
- **Cílem je přivést do Národního parku Bavorský les další potenciální návštěvníky**, kteří v něm ještě nebyli, podle průzkumů vyžaduje lepší turistické propojení (i z pohledu dvojazyčnosti) a optimalizované turistické i dopravní napojení obou území.
- **Každé jedno vložené Euro** do území Národního parku Bavorský les přinese **2,80 EUR**

Jelikož na Šumavě zcela, až na nepodstatné výjimky, zanikl dřevozpracující průmysl, ke slibovanému oživení místních ekonomik prostřednictvím realizace nových příležitostí nedošlo a místní obyvatelstvo bylo v oblasti péče o lesní a nelesní ekosystémy nahrazeno nízkonákladovou cizojazyčnou pracovní silou, je **turismus jediným hospodářským faktorem oblasti**.

Jako **přílohu č. 4** přikládám soubor fotografií z Bavorska, kde se může v tetřeví oblasti chodit dle stanovených pravidel i v zimě.

Na české straně **je vstup do oblasti výskytu tetřeva hlušce nekompromisně zakázán** a to i na asfaltové komunikace, po nichž bylo ještě nedávno těžkotonážními kamiony odváženo šumavské dříví.

Danou situaci jsme se snažili řešit v březnu tohoto roku návštěvou Stálého zastoupení České republiky v Bruselu, kde jsme konkrétně jednali s panem Jiřím Jílkem a paní Dagmar Zíkovou a v Evropském parlamentu s poslanci panem Pavlem Pocem a panem Miroslavem Ouzkým. Objektivně mohu sdělit, že jednání pro mě byla významným poznáním. Všechny zástupce České republiky spojovala stejná odpověď: „...**jste povinni plnit to, co jste si do vašich zákonů napsali...**“. Až do této doby jsem se domníval, že tito lidé zastupují zájmy České republiky a že zákony České republiky jsou i jejich zákony.

c) Tetřev a Schengenská úmluva

Schengenská úmluva je součástí prvního pilíře politiky Evropské unie. Nelze předpokládat, že je tetřev hlušec natolik vnímavý kur s tak obdivuhodným inteligenčním potenciálem, že by byl schopen v terénu rozeznat vedení státní hranice mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo (Bavorsko) a na základě tohoto poznání využívat ke svému životu pouze území České republiky.

Jak tedy jinak chápat, že v rámci procesu naplňování cílů Schengenské úmluvy stačí, v případě Spolkové republiky Německo, rozhodnutí vlády Dolního Bavorska (zemské vlády, která je na české straně reprezentována hejtmanstvím) a na České straně k tomu nestačí ani souhlas Ministerstva životního prostředí České republiky? A to opět z důvodu tetřeva hlušce? Je z pohledu NATURY 2000 český tetřev jiný než bavorský tetřev a je český biotop tetřeva hlušce jiný, než bavorský biotop tetřeva?

Šumavský region si více než kdo jiný uvědomuje povinnost ochrany tak ojedinělého a vzácného druhu, kterým tetřev hlušec je. Právě Šumava je důkazem, že zde ve vzájemném souladu člověka a tetřeva žilo 19x více lidí, než jak je tomu v dnešní době. Není zájmem česko-bavorského regionu v bilaterálním česko-bavorském národním parku otevírat přeshraniční cesty s celoročním motorovým provozem, anebo zde budovat přeshraniční silnice či cesty. **Žádáme pouze o povolení vstupu na historické cesty, které uzavřel komunistický režim v období železné opony.**

Ve výsledku to znamená, že na Šumavě nebyl dokončen evropský integrační proces, na

Šumavě je stále uplatňován princip železné opony a to proti zájmům jak české, tak bavorské strany.

Vážený pane europoslanče,

velmi specifickou problematikou regionu je zaměstnanost. Uvědomuji si, že obracet se na Vás s tímto problémem není až tak ve Vaší kompetenci se tímto zabývat, ale zdůvodnění, které využívá Správa NP a CHKO Šumava, jako největší zaměstnavatel oblasti je spojeno s jednotnou evropskou legislativou.

Po roce 2007, kdy došlo k novele zákona o veřejných zakázkách, přistoupila Správa NP a CHKO Šumava, jak zdůvodňovala – **z důvodu jednotné evropské legislativy** - k novému systému zadávání veřejných zakázek na práce v lesích národního parku. Uchazeči o takové práce musí splnit podmínky pro uzavření tzv. rámcové smlouvy a poté musí velmi pečlivě sledovat a přihlašovat se do systémů tzv. „minitendrů“, které jsou vyhlašovány na jednotlivé pracovní úkony - obnova lesa, ochrana lesa, odstraňování klestu, těžba dřeva, přibližování dřeva... Takový systém předpokládá plnou počítačovou gramotnost uchazeče o zaměstnání, plnou počítačovou vybavenost uchazeče a úplnou internetizaci oblasti. Praktický dopad je takový, že člověk, který se několik desetiletí v minulosti živil tím, že s motykou sázel stromky, anebo shazoval klest, musí postupovat výběrové řízení, jako by chtěl kopat základy pro atomovou elektrárnu.

K tomu mám dva poznatky. Prvním je, že v Národním parku Bavorský les jsou zadávány práce, na které není potřeba speciální strojní vybavení (harvestory, lanovky, vyvážecí soupravy), místním obyvatelům. Druhým je, že v době kdy byl premiérem ČR pan Petr Nečas, tak jsem s ním osobně problematiku zaměstnávání lidí na Šumavě řešil. Nevím, nakolik může být premiér informován, ale Petr Nečas tento postup Správy NP a CHKO Šumava považoval za nesprávný, pohodlný a diskriminační.

Je vážený pane europoslanče ve Vašich možnostech zjistit praxi při uplatňování zákona o veřejných zakázkách v jiných zemích Evropské unie? Velkoplošná chráněná území by měla být reprezentantem nejkvalitnější péče, nikoliv reprezentantem novodobého otrokářství uplatňovaném zejména na ruský mluvícím obyvatelstvu, které vykonává práce v Národním parku Šumava za podřadných sociálních a finančních podmínek.

Vážený pane europoslanče,

jako předseda Svazu obcí Národního parku Šumava zastupuji zájmy jednadvaceti obcí šumavského regionu. Národní park, to není ve středoevropském prostoru jen místo pro ochranu přírody, ale je i místem ochrany všech složek životního prostředí. Šumava, kterou považujeme za národní bohatství, je mimo jiné odkazem našich předků a máme za povinnost o ní pečovat a zachovat ji pro budoucí generace.

Všude ve světě, kde jsou součástí území národního parku místní komunity, vedle sebe stojí a jsou uspořádány dva veřejné zájmy. Veřejný zájem na ochraně přírody prostřednictvím národního parku a veřejný zájem na udržitelném rozvoji místních komunit.

Máme zájem na tom, aby Šumava jako součást širšího regionu jihozápadních Čech mohla využívat svůj kulturní a přírodní potenciál v turistickém ruchu a využívat pracovní příležitosti vázané na šetrné hospodaření v lesích národního parku a v péči o krajinu. Jsme proti extrémním projektům a experimentováním s přírodou.

Podle čl. 3 Smlouvy o EU je cílem Unie podporovat mír, své hodnoty a blahobyt obyvatel. Unie zejména poskytuje svým občanům prostor svobody, bezpečnosti a práva bez vnitřních hranic, ve kterém je zaručen volný pohyb osob. Vytváří vnitřní trh a usiluje o udržitelný rozvoj Evropy, založený na vyváženém hospodářském růstu a vysoce konkurenceschopném sociálně tržním hospodářství a ochraně životního prostředí.

Rád bych Vás požádal jako zkušeného politika a milovníka Šumavy, abyste se stal jejím vyslancem na evropské úrovni. Zájmy Šumavy a jejích lidí na této úrovni dosud hodnověrně nikdo nezastupoval. Vždy bylo jednáno o nás bez nás, tu a tam nás navštívila nějaká delegace, či na podnět ekologických sdružení přísná kontrola, zda plníme směrnice a závazky, ke kterým nás někdo zavázal. Šumava potřebuje pomoc neaktivistických rozumných politiků a tím, jak věřím, Vy jste.

Mladá fronta DNES účelově ovlivňuje volby v šumavské obci Prášíly

Mgr. Kateřina Macháčková

Je to neuvěřitelné, ale týden před komunálními volbami vydala MF DNES v celostátním vydání jednostranný článek o stávajícím starostovi Prášil Liboru Pospíšilovi. Článek, který nemá nic společného s investigativní, vyváženou a objektivní novinářinou. Pokud však vydavatel potřeboval porušit všechny zásady etiky, pokud se tak nestalo na základě úzkého osobního vztahu autora tohoto článku s panem Pospíšilem, pak se tak zřejmě stalo na objednávku. A kdo mohl být objednatelem? Pouze ten, kdo potřebuje, aby se pan Pospíšil i po volbách udržel v křesle starosty a aby dál provozoval to své falešné mohykánství. Jak je možné, že těsně před volbami vychází články s názory pana Pospíšila právě v MF DNES a to rovnou v celorepublikovém vydání? Jen velmi těžko si lze logicky vysvětlit, že komunální volby v Prášílech jsou tím nejdůležitějším celostátním tématem. Má snad ministerstvo životního prostředí zájem na výsledku komunálních voleb v Prášílech? Uvedený článek by k této úvaze nezávislého čtenáře vést mohl.

Dle pana redaktora MF DNES Nedvěda je pan starosta Pospíšil jediný a tím výjimečný, téměř spasitel Šumavy, který s jakoby jednomyslným obecním mandátem bojuje za šumavskou divočinu. Pan redaktor Nedvěd je svojí objektivností znám již například z článku na serveru iDNES obsahující rozhovor s aktivistou též z Prášil Ivanem Adamem, ve kterém pan Adam zcela bez ostychu lže o problematice palivového dříví v Prášílech (iDNES ze dne 1.8.2011).

Kdo je však skutečný Libor Pospíšil? Devětačtyřicetiletý lesník u Národního parku Šumava, který jak sám prohlašuje, není závislý na penězích za vedení prášílské radnice. Člověk, který se donedávna živil tím, že rubal šumavské lesy a který, dnes jako lesník, vydává k rubání šumavského lesa příkazy. Jak si tedy vysvětlit nebo dokonce věřit jeho slovům z posledního článku „...věří, že to, co by na něm mohli lidé ocenit, je slušnost, nezávislost, nestrannost. Přiznává, že neumí dělat politické obchody typu něco za něco. „Kdybych to dělal, už bych to nebyl já. Pokud skončím na radnici, zavřu za sebou dveře a budu mít čisté svědomí...“ K této citaci - pokud politické obchody dělat neumí, ty osobní bezesporu ano. V článcích tvrdí, že je prosazovatelem šumavské divočiny a že hlavní není rozšiřování počtu lůžek, ale zlepšování kvality služeb v cestovním ruchu. Zajímavé je, že pod vedením pana starosty Pospíšila probíhá v Prášílech i čilý stavební ruch penzionů jeho stranických spoluzastupitelů. Zde mu rozšiřující se počet lůžek zřejmě nevádí. Zlepší snad socioekonomickou situaci Prášil panem starostou Pospíšilem vybudovaný autokemp, anebo pronájem parkovišť svým přátelům, opět též kolegům straníkům ze zastupitelstva, za trojnásobně nižší cenu oproti nejvyšší nabídce? O to víc úsměvná jsou slova paní Ivy Zámeškové z obecního informačního centra, že je „pan starosta ten nejslušnější a nejpoctivější člověk, jakého tu znám.“. Prášíly potřebují uvolněného starostu, aby se mohl plně věnovat řízení obce. Ale to by ten stávající neuvolněný musel opustit zaměstnání, které vlastně nelogicky vykonává proti své vůli. Tady umí pan Pospíšil počítat ve svůj osobní prospěch též velmi dobře.

Prášilská radnice je pod taktovkou starosty Pospíšila opravdu zvláštní. Panu Pospíšilovi je úplně jedno, co chce naprostá většina lidí z obce. Zajímal se Pospíšil o to, kolik místních lidí přijde o existenční jistoty díky jeho protlačované umělé divočině? Hlásání divočiny v jeho podání nalézá pozornost médií, aniž by byl kdokoliv schopen pochopit, co vlastně pan Pospíšil pod pojmem divočina myslí. Když byl někdejšímu ministru Chalupovi předán dopis s desítkami podpisů občanů obce Prášíly, že není pravda to, co z radnice zní do médií, nebyla o tom zmínka nikde, natož, aby Pospíšil názor obyvatel obce vzal v potaz. Podpis k opačnému názoru připojili dokonce i občané obce, kteří jej volili v komunálních volbách. Když ale byl Pospíšilem prezidentu Klausovi předán otevřený, duhácky laděný, dopis s celými dvanácti podpisy místních občanů, kteří podle Pospíšila tvoří většinu obce - Ano skutečně 12 podpisů, mělo to v médiích větší váhu než několik desítek podpisů jiných, hlavně domorodých, občanů Prášil. Z tohoto důvodu se Pospíšil zřejmě i tak vehementně brání vstupu do Svazu šumavských obcí, kde jsou členy všechny šumavské obce, mimo Prášil.

Závěrem citát česko-polského esejisty Gabriela Lauba... „Jeho článek splnil všechno, co chtěl splnit - byl otištěn.“ Pravda a objektivnost tak palčivého tématu divočiny na Šumavě v době těsně před komunálními volbami jakoby nikoho nechtěla zajímat. Pospíšil svým jednáním jedná tak, že nejohroženějším druhem na Šumavě bude nakonec člověk.

Zákon o Šumavě požaduje 22 obcí NPŠ projednat v parlamentu

Antonín Schubert, starosta Modravy, předseda Svazu obcí NP Šumava

Je novela zákona o ochraně přírody a krajiny opravdu koncepční?

Platné znění zákona o ochraně přírody a krajiny stanoví, že je nutno vyhlásit každý národní park samostatným zákonem. Je tím respektován fakt, že při obecných a legislativně zformulovaných cílech ochrany přírody a krajiny, je třeba pro každý národní park stanovit odlišné podmínky a čas k dosažení těchto cílů. V čem spočívá odlišnost jednotlivých národních parků? Velikostí, historickým vývojem, podílem nepřirodních složek, přístupností do krajiny, omezením práv občanů, stupněm ochrany a tím, co vlastně chráněno je. Nepřirodní složky jsou tvořeny lidskými sídly a turistickou infrastrukturou, která zpřístupňuje krajinu a zajišťuje poznávací, výchovnou a rekreační funkci národních parků.

Krkonoše nedosahují ani poloviny výměry šumavského parku, obce nejsou součástí národního parku, přirozený rozvoj nebyl nikdy přerušen železnou oponou a turistická infrastruktura cest, ubytovacích zařízení, služeb a turistických atrakcí je zde rozvíjena více jak dvě století. Podýjí a České Švýcarsko tvoří každý svou rozlohou zhruba desetinu rozlohy Šumavy, obce nejsou součástí těchto parků a infrastruktura cestovního ruchu je rozšířenější v Českém Švýcarsku, budovaná po stejně dlouhou dobu jako v Krkonoších.

Šumava neprochází od druhé poloviny 20. století přirozeným vývojem. Historický dvacetinásobek dnešní populace dnes připomínají jen nahodile obnovené křížky a kamenné snosy ohraničující bývala pole a spor je o tom, zda mají do budoucna patřit do pralesa, jako by nikdy neexistovaly. Problém infrastruktury cestovního ruchu mohou deklarovat na dvou případech. Zakázaný úsek Březník - Modrý sloup po stávající cestě Luzenským údolím, který byl po dlouhá staletí přístupný lidem i s přítomností tetřeva a nepřístupná Roklanská chata, postavená za první republiky Klubem českých turistů, ke které vede asfaltová komunikace. Variantou pro Šumavu je národní park s prostorem pro moderní střednědobou relaxaci obyvatel střední Evropy se zdravým životním prostředím, kam se vejdou tradiční turistické aktivity, ale i vědecký výzkum Šumavy. Bude jen přínosné, když bude Šumava vnímána jako jednotné území, zahrnující historické rozčlenění na českou, bavorskou a hornorakouskou část.

Tyto cíle však ministerstvem připravovaný návrh zákona nestanovuje. Ustanovení stávající legislativy, že bude každý národní park vyhlášen samostatným zákonem, nový návrh zákona nerespektuje a v argumentaci se s tím ani nevypořádává. Odvolává se nejčastěji na nepodstatné zprůhlednění českého právního řádu. Pro občany České republiky má však zásadní význam rozhodnutí, která omezují jejich ústavní práva o pohybu na území, v němž se narodili. Ministerský návrh zákona sice nabízí zrušení obecného zákazu vstupu do území 1. zóny, tj. dnes do 13 % plochy NP Šumava, kam se dnes může po značených cestách, ale zároveň zavádí instrument okamžitého uzavření jednou tak velké plochy území NP Šumava napříč všemi zónami. Dokud nebude jasné o rozsahu a režimu uzavřených území, nemůžeme s tímto návrhem souhlasit.

Koncepční poznámky k přípravě velké novely Zákona a ochrany přírody a krajiny 114/1992 Sb, který již má 28 aktualit během 22 let

(vyvolané již téměř čtvrt století starou nezákonností NP Šumava, neboť dle § 15 se národní parky, jejich poslání a bližší podmínky vyhláší zákonem a dále zřejmou neprůchodností zákona o Šumavě s požadovanou maximální bezzásahovostí, která doposud způsobila základní škody cca 100 mld Kč a cca 20 tis. ha suchých smrčín, kde díky naoktrojované bezzásahovosti měl vzniknout „přírodní les“ virtuální, resp. kulisově imitující „divočinu“).

Motto: „Na začátku jsem podcenil situaci kolem Šumavy.“ R. Brabec

1. Zákon o ochraně přírody a krajiny si nejen zaslouhuje, ale i vyžaduje velkou novelu, vzhledem k potřebě celistvého pojetí s mnoha návaznými legislativními změnami např.:

- stavební zákon (Politika územního rozvoje ČR a územně plánovací dokumentace - ZÚR krajů a ÚP obcí stanovující využití celého území ČR tj. jak zastavěných a zastavitelných ploch tak krajiny)
- zák. o životním prostředí
- zákon o posuzování vlivů na životní prostředí
- zákon o předcházení ekologické újmy a o její nápravě
- zák. o vodách
- zák. o lesích
- zák. o zemědělství
- zák. o ochraně ZPF
- zák. o ochraně ovzduší
- zák. o podpoře využívání obnovitelných zdrojů
- Evropská úmluva o ochraně krajiny
- Směrnice a Nařízení Rady o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin
- Nařízení vlády, kterým se stanoví národní seznam EVL
- NV o stanovení druhů krajinných prvků
- NV o vymezení ptačích lokalit
- NV o CHOPAV
- NV o CHKO
- NV, kterým se zřizuje NP Šumava
- NV a vyhlášky o ZCHÚ
- zák. o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy
- zák. o ČIŽP a její působnosti v ochraně lesa
- zák. o obcích
- zák. o vojenských újezdech
- katastrální zákon
- vavlastňovací zákon
- občanský zákoník
- správní řád
- zák. o úřednících územních správních celků
- služební zák. (v přípravě)
- zák. o právu na informace o životním prostředí
- zák. o veřejných zakázkách
- zák. o sdružování občanů.

2. Velká novela zákona o ochraně přírody a krajiny by měla zahrnovat veškeré chráněné plochy krajiny, přírody i přirozené akumulace vod, tj.:

- biosférické rezervace UNESCO, které celosvětově poutají hlavní zájem návštěvníků (viz

publikace Květena světových regionů I-VIII), u nás však jsou jakousi nefunkční nálepkou, neuvedenou ani v ústředním seznamu ZCHÚ! (protože se jaksi „nehodí“ žádoucí vyvážený soulad přírody a obyvatelstva)

- EVL (Natura 2000), kde „programově“ dochází k narušování i likvidaci evropsky chráněných biotopů

- Ptačí oblasti (Natura 2000)

- národní parky a jejich zóny - pouze u nás jsou jejich součástí obce (příčemž tam, kde hranice prochází obcí musí se celá obec posuzovat jak součást velkoplošné ochrany ZCHÚ!), které jsou dlouhodobě falešně osočovány nejprve ze snahy těžit dřevo v lesích, pak z rozsáhlých deleporských záměrů, přičemž velkým problémem je pouhá obnova kapličky či postavení rozhledny a

- CHKO a jejich zóny - v CHKO Šumava je díky gubernátorské správě obdobně spravováno a zneprístupněno jako NP (např. Královský hvozď vyhlášením nepřístupného OP NPR, které je řádovým vyšším násobkem vlastní chráněné plochy !)

- CHOPAV - její plnohodnotnou funkci zásadně likviduje vynucená bezzásahovost, neboť uschnutím hřebenových smrčů dochází výsušnými větry k likvidaci nejcennějšího potenciálu Šumavy - živých rašelinišť, což zásadně vodohospodářsky ovlivňuje Pošumaví a celé povodí Vltavy !

- maloplošná ZCHÚ (NPR, NPP, PR, PP, dočasně chráněné plochy)

- VKP, kam se ze zákona doposud zařazují i monokulturní „plantáže“ lesních dřevin či intenzivní travní porosty v nivách vodních toků nebo eutrofizované vodní plochy !

- ÚSES, které jsou převážně formální, vynucované k zapracování do ÚP dle podkladových generelů a to bez úprav a z velké míry doposud neprojednané !

- Památné stromy

3. V současnosti zejména AOPK si vyžaduje vyhlašování stále dalších chráněných ploch přírody a krajiny (NP Krivoklátsko, NP Jeseníky, CHKO Krušné hory, ...), ač podíl všech specificky chráněných ploch přírody a krajiny již převažuje polovinu území ČR (viz výše) - takže tato skutečnost je považována za podstatné zamezování vyváženého urbanistického rozvoje a narušování požadované trvalé udržitelnosti ekonomické, sociální i environmentální. Proto je vhodné připomenout, že ve Švýcarsku je vymezen pouze jeden národní park o poloviční rozloze NP Šumava, přesto jim můžeme jejich přírodu, která je udržovaná citlivým vztahem místních obyvatel, závidět.

4. Nutný je legislativní převod vyhlášených EVL do našich kategorií zvláště chráněných území - příslušné orgány ho měly uskutečnit do 6 let od přijetí lokality do evropského seznamu ! (§ 45c zák. 114/1992 Sb.), avšak dosud se tak nestalo.

5. Potřebné je odstranit mnohonásobnou netransparentní ochranu zvláště chráněných ploch přírody a krajiny - viz mapa stávající ochrany přírody a krajiny na Šumavě.

6. Nutné je hodnotit vývoj velkoplošných ZCHÚ v závazném intervalu 4 let - podobně jako uplatňování územních plánů, zejména s ohledem na ekologickou stabilitu ekosystémů, vývoj biodiverzity, vliv na vodohospodářskou situaci a na udržitelný vývoj obcí (i v návazném území) a umožňování výchovně - vzdělávacích funkcí.

7. Zcela nepřístojný je návrh dalšího, zcela neobvyklého rozšiřování nepřístupných ploch NP a CHKO Šumavy vymezením klidových území (které již jednou soud zrušil). Někteří správní úředníci postupují jako gubernátoři a o své vůli stanovují zejména bezzásahovost a rozsáhlou nepřístupnost - údajně *s ohledem na „mezinárodní závazky ČR a celosvětově uznávané principy EU a IUCN“*. I přes falešné proklamace o zpřístupňování Šumavy (vzhledem k několika připraveným placeným výletům pro několika osob pod strážním dohledem), je Šumava stále

uzavírána a na historických turistických trasách dokonce barikádována (viz grafická příloha). Výchovné, vzdělávací i rekreační funkce jsou zásadně znemožňovány pod zástupným účelovým důvodem ochrany tetřeva (ten jako severský pták vlivem klimatického oteplování od nás ustupuje a celoevropsky však není ohrožen, přičemž není-li pronásledován si na člověka zvykne). Podle předběžného znění novely zákona není výhodné využívat k omezení přístupnosti zonaci (po pravdě řečeno I. bezzásahové zóny se suchými stromy ležícími přes cesty i uvnitř jsou stejně fakticky nepřístupné), takže nově navrhovaná další „ochrana“ by dle návrhu byla možná v celém NP (kupodivu mimo zastavěná území obcí !), při „stanovení výjimek pro blíže neurčený okruh osob“ - zřejmě „stejnověrců“ (např. Hnutí Duha může dle ombudsmanky, členky Strana Zelených, protestovat všude), což neplatí pro členy občanských sdružení, bojující proti „módnímu“ bezzásahovému experimentu a obhajující klasickou konzervativní ochranu přírody s moderní ekosystémovou asistencí a převážně zpřístupnění. Dnešní běžný turista má velmi malý pěší „akční radius“, takže je zcela nemístné předpokládat hromadné návštěvy vzdálených cílů.

8. Díky naoktrojované bezzásahovosti Správa nechránila, příp. nerozšiřovala svěřené hodnoty, což je úkolem řádného správce či hospodáře. Uskutečňovanou ideologickou bezzásahovou „ochranou“ zkulturně Šumavy dochází k rozsáhlé degradaci dochovaných přírodních a krajinářských hodnot při výrobě virtuální divočiny s falešným „přírodním lesem“, tvořeným degradovaným, nestabilním, téměř stejnověkým monokulturálním smrčákem, což je důvodem demografického a ekonomického propadu území Šumavy i návazného Pošumaví. Dokonce i značně navštěvovaný rekreační areál Lipno prakticky nenabízí možnosti návštěvy NP, pouze okružní plavbu lodí, vyhlídkový let na Lipnem a omezeně cykloobjezd části nádrže s využitím přivozu nebo místní vybudované placené „atraktivitu“, přičemž nejbližší sídla jsou díky situaci Šumavy stále více vysídlená (např. Louňová, Vyšší Brod, Rožumberk). Ideologická „výroba“ virtuální „divočiny a přírodního lesa“ s doprovodnou sukcesní likvidací bezlesí (ze 30 pod 5 %), na nějž je vázána největší část chráněných druhů, zejména rostlin a hmyzu, znamená prudký pokles biodiverzity (v současnosti je dokonce větší na území velké Prahy). Dnes v I. bezzásahových zónách, kromě suchých a nepřístupných smrčín tam začínají převládat expanzivní, ekologicky validní vysoké traviny, takže tam již téměř není co chránit (viz publikace Šumava a její perspektivy I,II) - proto proradným nápadem je vymezovat v minulosti soudně zrušené nepřístupné „klidové plochy“ na celém území NP. Ve vlastní Šumavě bývalo cca 1,5 mil. návštěvníků / rok, dnes se realita přibližuje k 0,5 mil. návštěvníků/rok.

Proto se ke zlepšení uvedené situace zatím alespoň navrhuje:

- vybudovat dlouho požadovaný most v Horní Plané přes zvýšenou hladinu Vltavy a zlepšit silniční komunikaci k hraničnímu přechodu Zvonková a doplnit ji cyklostezkou
- převést jižní výběžek NP Šumava do návazné CHKO Šumava vč. Smrčiny a umožnit výstavbu přístupové lanovky k areálu Hochficht na rakouské straně (tamní území i přes výrazně kvalitnější smíšené porosty je nechráněné, zatím co oblast Smrčiny byla ve své naprosté většině v minulosti ovlivněna zemědělským hospodařením, odlesněním a pastvou, což lze historicky doložit - Vicena)
- koncepčně řešit dlouho požadované žádoucí přeshraniční propojení (na bavorské straně turisté mohou auty až k vrcholům, my nemůžeme ani pěšky k hraničnímu hřebeni)
- koncepčně řešit upravené cyklostezky na celém území Šumavy (magistrální CT33 vede po silně frekventované silnici s nebezpečím smrtelných úrazů !).

9. Veškeré základní dokumenty chráněných ploch by měly být k dispozici na portálu MŽP či AOPK (k veřejné kontrole) a jejich projednávání by mělo být analogické s projednáváním územně plánovací dokumentace, tj. projednání s veškerými dotčenými orgány a s veřejností !, vč. současného zpracování SEA, příp. EIA s ohledem na udržitelnost jak ekologickou (ekologická stabilita ekosystémů), tak i ekonomickou a sociální vliv na vnitřní či návazná sídla je bezprostřední (např. možnost zaměstnávat místní pracovníky, zejména při rychlých a kalamitních opatřeních bez

minitendrů).

10. Potřebné je řešit problematiku státní správy Správ NP a CHKO, neboť v současnosti vydávají nařízení a sami vykonávají státní dozor nad jejich oprávněnostmi. Podobně je tomu u rozhodnutí MŽP, jejichž napadení by nemělo řešit opět MŽP, ale vláda (např. protichůdnost zájmů státu, Správy, obcí, obyvatel ...)

11. Pozitivní skutečností prvotního návrhu nového zákona je neuvádění prvoplánové bezzásahovosti ve způsobu ochrany přírody (ta by mohla být uskutečněna pouze v časově a plošně omezených plochách vhodných biotopů). Fundamentální ideologie bezzásahovosti byla dlouhodobě pokradmu připravována a spuštěna až když se Zelení dostali do vlády. V současnosti, po rozsáhlé sofistikované mediální kampani, spuštěné dnem zveřejnění jména nového ministra, zejména ve všech denících (několik desítek rozsáhlých „masáží“) a týdenících, přišly na řadu i odborné tiskoviny (Ochrana Přírody, Živa). Tak např. v nově pojatém vydání časopisu Ochrana přírody (Pelc / předseda redakční rady a ředitel AOPK), bylo první číslo programově věnováno bezzásahovosti – avšak zasláný příspěvek bez jakékoliv odezvy nebyl zveřejněn. Podobně se stalo v týdeníku Respekt, kam byla zaslána reflexe na dva příspěvky Hnutí Duha. Velká část časopisu Živa 5/2013 byla věnována objednané propagaci bezzásahovosti na Šumavě (Fanta, Kindelmann, Hruška, Prach, Matějka, Křenová, Jonášová), přičemž jediný protichůdný názor v Živě 3/2014 (Vicena) byl na základě požadavku redakce dehonestován (Fanta), v rozporu s vědeckou etikou. Protagonisty módní bezzásahovosti jsou někteří kariérní odborní pracovníci (dle Mrkvy - zkorumpovaná část vědecké obce), stoupenci jsou převážně nezkušení členové Hnutí Duha. Mrkva prohlašuje požadované zdivočení zkulturněné přírody (rewilding) za nové zelené náboženství (možno ho přirovnat k rastafariánství z karibského ostrova Jamajka). Fundamentální / ortodoxní (fanatičtí) prosazovatelé naoktrojované divočiny (Bláha / Hnutí Duha, Hubený / ředitel Správy NP a CHKO Šumava, Míko / EK), proklamativně požadují zákonnost, tou však považují pouze naoktrojování bezzásahovosti k výrobě virtuální divočiny a max. nepřístupnost (ale i získání osobní moci či vlivu), bez celostního pohledu dopadů na trvalou udržitelnost – chybí SEA ekonomická, sociální, environmentální, širší a zpětné vazby. Propagátorem bezzásahovosti je bohatě dotovaná skupinka, využívající rozsáhlou sofistikovanou mediální propagandu, používající fabulaci a „mlžení“, ale i korumpování, proti chudým a slušným a většinové společnosti. Ještě před dvěma lety, při záměru zveřejnit protagonisty bezzásahovosti (v publikaci Šumava a její perspektivy) docházelo k vyhrožování, dnes po rozsáhlé mediální kampani se propagandisté již veřejně prohlašují za prosazovatele „moderní“, či spíše módní bezzásahovosti ve zkulturněných biotopech, kterou na celém světě vznikají pouze degradovaná společenstva vlivem vzrůstajících stresových faktorů a uplatňování ekologické validity expanzivních a invazních druhů a patogenů.

Pavel Valtr
urbanista, krajinář, ekolog
soudní znalec - ochrana přírody (ekologie, život. prostředí, dendrologie)
- ekonomika (vlivy antropogenních činností)
oprávněná osoba k posuzování vlivu na ž.p. (SEA, EIA)
projektant ÚSES
člen ČBS, IFLA a IALE
od r. 1959 se s táborskou skupinou snažil o legislativní ochranu Šumavy,
dnes je kritikem uskutečňované „ochrany“ dochovaných hodnot

Charta Šumavy

Tisková zpráva

Ministerstvo životního prostředí pod vedením ministra Richarda Brabce (ANO 2011) schválilo proti vůli šumavské samosprávy Plán péče, který na dlouhá desetiletí až staletí poškodí šumavskou přírodu, ohrozí výskyt a život chráněných a ohrožených druhů, ohrozí

vodohospodářskou funkci šumavské přírody a krajiny, nevratně poškodí tradiční krajinný ráz Šumavy a který nerespektuje kulturní odkaz šumavských předků.

Obava o budoucnost šumavské přírody, obava o šumavské lesy, jako nenahraditelné složky krajinného prostředí s dopady dalece přesahujícími hranice národního parku a obava o základní demokratické principy nás přivedly k myšlence vytvořit CHARTU ŠUMAVY, kterou předkládáme široké veřejnosti. **CHARTA ŠUMAVY nechce suchou a nechce vykácenu Šumavu.** Nechce, aby se Šumava stala místem, kde se provádí politicky motivované těžby šumavského lesa a realizuje politický byznys na úkor přírody a jejích obyvatel. **CHARTA ŠUMAVY chce šumavský les plný rozmanitého života, život spokojených šumavských obyvatel a spokojené návštěvníky národního parku.**

CHARTA ŠUMAVY je volné, neformální a otevřené společenství lidí různých přesvědčení, různé víry a různých profesí, které spojuje vůle jednotlivě i společně se zasazovat mimo jiné o **zlepšení stavu šumavské přírody, ukončení drancování šumavského lesa formou umělých kůrovcových kalamit, na jejímž konci jsou drastické těžby kůrovcového dřeva, záchranu vodního režimu šumavské krajiny, vytvoření podmínek pro plnohodnotný život lidí na Šumavě v souladu s místními přírodními podmínkami, ochranu Šumavy samostatným zákonem, který nastolí jasná a dlouhodobá pravidla a dostupnost poznávání přírodních krás Šumavy pro všechny, kteří mají zájem.**

CHARTA ŠUMAVY není organizací, nemá stanovy, stálé orgány a organizačně podmíněné členství. Patří k ní každý, kdo souhlasí s její myšlenkou, účastní se její práce a podporuje ji. CHARTA ŠUMAVY není základnou k politické činnosti a angažovanosti. V problematice Národního parku Šumava povede konstruktivní dialog s politickou a státní mocí. Chce sloužit k obecnému blahu. Věříme, že CHARTA ŠUMAVY přispěje k obnovení stability přírodních, kulturních a sociálních poměrů na Šumavě a k obnově dobrého jména Šumavy.

Podrobnosti naleznete na tomto odkaze: <http://www.chartasumavy.cz>

Pokud myšlenku Charty Šumavy podporujete, můžete se stát jejími signatáři <http://www.chartasumavy.cz/charta/signatari.asp> případně dále šířit.

Antonín Schubert, starosta Modravy, mluvčí Charty Šumavy

Dílejší informace

Charta Šumavy je veřejná listina zásadního významu a obsahu, jež vyhláší, resp. deklaruje a zaručuje souhrn některých základních zásad a práv.

Prosazovaný „moderní bezzásahový přístup k přírodě“ způsobil na Šumavě již rozsáhlé škody, odhadované na 100 mld. Kč (vedle nevyčíslitelných ztrát nenahraditelných přírodních hodnot). Zkulturněná společenstva bez ekosystémové asistenční pomoci přecházejí na celém světě

v degradovaná společenstva, což dokládá publikace Květena světových regionů I-VIII. Vnucovanou ideologií totální bezzásahovosti k „výrobě virtuální kulisové divočiny“ jsou likvidovány hodnoty Biosférické rezervace UNESCO, chráněná společenstva Evropsky významné lokality Natura 2000 i vodohospodářské funkce vymezené Chráněné oblasti přirozené akumulace vod. Po uschnutí hřebenových smrčů na cca 20 000 ha dochází k vysychání Šumavy, zániku živých rašeliníšť, které jsou nejceennější hodnotou Šumavy, k likvidaci biodiverzity a ekonomickému propadu širšího regionu Šumavy, což dokládá publikace **Šumava a její perspektivy I,II.** Pro zachování zdravé Šumavy a udržitelný vývoj je nezbytná racionální ochrana stávajících hodnot, vycházející jak z platné legislativy, tak ekologických zákonitostí, ale i zpětných a širších vazeb. Skupinka kariérních vědců, za pomoci některých aktivistů Hnutí Duha, nátlakově vnucuje své zájmy proti většině společnosti, což kritizuje i prezident ČR Miloš Zeman.

Věc: Otevřený dopis ministrovi ŽP se žádostí o informace

Vážený pane ministře,

Ministerstvu životního prostředí (dále jen MŽP) byla předána k vyřízení PETICE ze dne 12. 3. 2010, adresovaná k rukám pana předsedy vlády Ing. Jana Fischera, CSc., za zastavení narůstající ekologické katastrofy v Národním parku Šumava v důsledku rozsáhlé kůrovcové kalamity a za přijetí opatření, která by odstranila stávající nečinnost orgánů státní správy v ochraně lesa (Přílohou PETICE byl odborný materiál, který popisoval zhoršování přírodního a životního prostředí v NP Šumava, narůstající ekologickou katastrofu a porušování právních předpisů). PETICI mj. podepsal pan prezident Václav Klaus i současný pan prezident Miloš Zeman.

Na počátku roku 2000 na základě zadání MŽP zpracoval Prof. Ing. Ilja Vyskot CSc. odborný posudek a vyčíslil škodu na životním prostředí (na funkcích lesa jako složce životního prostředí) v NP Šumava ve výši přesahující 5 miliard Kč. V roce 2008 Policie ČR zadala zpracování znaleckého posudku ve věci škod na životním prostředí v NP Šumava, kdy škoda na životním prostředí (na funkcích lesa jako složce životního prostředí) byla vyčíslena v celkové výši 32,725 miliard Kč.

Za MŽP PETICI vyřizoval dopisem č. j. 27250/ENV/10432/640/10 ze dne 16. 4. 2010 Ing. Vladimír Dolejský, PhD. Ve svém dopise uvedl, že v NP Šumava je postupováno v souladu s právními předpisy a závěrem ujistil, že problematika péče o les patří mezi priority MŽP. Není bez zajímavosti, že stejný pracovník MŽP je i jedním z předkladatelů nového Plánu péče NP Šumava.

*Již v předcházejícím období bylo prokázáno, že princip „bezzásahovosti“ v NP Šumava byl příčinou vzniku odumřelých lesních porostů, vzniku holin a ploch po kůrovcových těžbách. V současné době se jedná přibližně o 20.000 ha takto poškozených lesů Šumavy (někteří odborníci odhadují vyšší rozsah poškození). **Rozsah ekologické katastrofy (škod na životním prostředí) je možné v současné době odhadnout na 100 miliard Kč.***

Podnětem k tomuto otevřenému dopisu a žádosti o informace je skutečnost, že byl přijat nový Plán péče o NP Šumava a je připraven ke schválení zákon o NP Šumava, kdy tyto významné dokumenty pro NP Šumava předpokládají značné zvětšení rozsahu bezzásahových území a tím i nárůst dalších škod na životním prostředí.

Žádost o informace v souladu se zákonem č. 106/1991 Sb., v platném znění:

I.

Lesy v NP Šumava jsou ze zákona zařazeny do lesů zvláštního určení. Dle § 8 odst. 2 zákona o lesích je u lesů zvláštního určení veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa nadřazen funkcím produkční. V § 1 zákona o lesích je uvedeno, že účelem zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí.

- 1. Je ve veřejném zájmu rozšiřování bezzásahových území, když je prokázáno, že tím dochází k nárůstu odumřelých lesních porostů, nárůstu holin a ke vzniku ploch po kůrovcových těžbách?**
- 2. Je současných 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách v souladu s veřejným zájmem na zlepšení a ochranu životního prostředí?**

II.

V § 2 odst. 1 Nařízení vlády č. 163/1991 Sb., o zřízení NP Šumava je mj. uvedeno, že posláním NP je uchování a zlepšení jeho přírodního prostředí a zachování typického vzhledu krajiny.

- 1. Je 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách v souladu posláním NP, tj. uchovat a zlepšit přírodní prostředí v NP Šumava?**
- 2. Zachovává 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách typický vzhled šumavské krajiny?**
- 3. Nahrazuje 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách ve smyslu uvedeného právního předpisu hluboké šumavské hvozdy (typický vzhled šumavské krajiny v roce 1991, kdy tyto lesy měly být chráněny pro jejich jedinečnost a cennost)?**

III.

V § 15 a 16 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny je uvedeno, že veškeré využití národních parků musí být podřízeno zachování a zlepšení přírodních podmínek, je zakázáno měnit stávající vodní režim pozemků a měnit přírodní prostředí v rozporu s bližšími podmínkami ochrany národních parků.

- 1. Je vznik 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách v souladu se zachováním a zlepšením přírodních podmínek v NP Šumava?**
- 2. Nemění 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách vodní režim pozemků NP Šumava?**
- 3. Nemění 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách přírodní podmínky NP Šumava ve vztahu ke dni jeho vyhlášení?**

IV.

Nařízením vlády č. 681/2004 Sb. byla vymezena Ptačí oblast Šumava, cílem ochrany ptačí oblasti bylo zachování a obnova ekosystémů významných pro následující druhy ptáků - např.: Kuliška nejmenšího, Sýce rousného a Datlíka tříprstého. Výskyt těchto zvláště chráněných a silně ohrožených druhů je vázán na souvislé staré jehličnaté lesy.

- 1. Je vznik 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách v souladu se zachováním a obnovou ekosystémů pro uvedené zvláště chráněné a silně ohrožené druhy ptáků?**
- 2. Nedošlo fakticky ke zničení biotopu těchto silně ohrožených druhů na území o rozloze cca 20.000 ha?**

V.

Celé území NP Šumava je zahrnuto do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (dále jen CHOPAV) a to nařízením vlády č. 40/1978 Sb. podle zákona o vodách. V CHOPAV mají být uplatňována ochranná opatření, jejichž cílem je zabránit snižování vodního potenciálu území, nepříznivým změnám jakosti vod a takovým zásahům do přírodních poměrů, které by mohly negativně ovlivnit vodohospodářskou funkci území (přirozená retenční schopnost a možný zdroj pitné vody).

- 1. Nemění 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách vodní potenciál a přírodní poměry této části NP Šumava?**
- 2. Neovlivňuje 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách negativně vodohospodářskou funkci území?**

VI.

Doposud největší známé poškození lesů Šumavy vichřicemi a kůrovcovou kalamitou bylo **v letech 1868 až 1876 a to v rozsahu pouze cca na 11 tis. ha** (rok 1947 - Prof. Pfeffer). Měření hydrologů na Vltavě v Českých Budějovicích z let 1859 až 1920 prokázalo souvislost mezi stavem lesů a výši maximálních a minimálních průtoků a vznikem povodní (např. v roce 1890).

Současných 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách může negativně ovlivnit výši maximálních a minimálních průtoků o 10 až 20 %. **V době povodní se může jednat o zvýšení škod o 10 až 20 % (odvozeno z výzkumu).**

- 1. Posuzovalo MŽP možný vliv 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách na zvýšení škod při povodních?**
- 2. Posuzovalo MŽP možný vliv 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách v době sucha na nedostatek vody v krajině?**

VII.

V současné době se z rozpadající dřevní hmoty (v bezzásahových územích) uvolňují statisíce tun uhlíku ve formě oxidu uhličitého (skleníkového plynu), dochází a bude docházet k roční ztrátě desítek tisíc tun na produkci kyslíku a přírodní prostředí je na dlouhou dobu ochuzeno o možnost ročně vázat desítku tisíc tun uhlíku stromovou biomasou.

- 1. Zabývalo se MŽP uvedenou skutečností (ztrátou na produkci kyslíku...) při návrzích na**

rozšiřování bezzásadových území?

VIII.

MŽP na zhoršení životního a přírodního prostředí reaguje minimálně, přestože se jedná o ekologickou katastrofu. Ač zákon deklaruje veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí, MŽP po roce 2007 svou dozorovou činnost nezaměřuje na škody na přírodním a životní prostředí v NP Šumava, ale na porušování životního prostředí u drobných vlastníků lesa (v lesích hospodářských), tedy na fakticky bezvýznamné porušení povinností v ochraně funkcí lesů, jako složce životního prostředí ve vztahu k ekologické katastrofě v NP Šumava.

1. Je 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách zejména vzniklých po roce 2007 v NP Šumava v souladu s veřejným zájmem a zaměřením dozorové činnosti?

IX.

V mediích byly publikovány informace, že při prodeji kůrovcového dřeví po roce 2007 neodpovídaly prodejní ceny cenám v místě a čase obvyklým.

1. Může MŽP poskytnout informace, zda byla provedena kontrola cen prodaného kůrovcového dříví po roce 2007 a jaké případné rozdíly byly zjištěny?

Na úplný závěr si dovoluji ocitovat H. Weidingera (Forstamt der Stadt Wien), který takto popisuje společenský význam lesa:

„Lesy jsou skutečným produkčním zázrakem. Zvláštní význam nabývají jejich obecně prospěšné funkce. Lesy to jsou zelené plíce a vynikající regulátor klimatu. Ze vzduchu filtrují prach a škodlivé látky, zpomalují proudění vzduchu a působí na vyrovnávání teploty. Lesy jsou ale také zdrojem čisté, pitné vody, hromadí a čistí velká množství srážek a regulují oběh vody daleko za hranicemi svého ekosystému.“

V roce 1991 jsem se spolupodílel na vypracování podkladů pro důvodovou zprávu k **Narizení vlády č. 163/1991 Sb., o zřízení NP Šumava**, kdy jsem v roce 1991 s kolegy navštívil nejcennější části Šumavy, staleté šumavské hvozdy u **Pramenů Vltavy, Trojmezí hory a další**. V roce 2008 jsem zpracoval znalecký posudek pro **Polici ČR na výši škod na životním prostředí**, škodu jsem vyčíslil ve výši větší než 32 miliard Kč.

S pozdravem

Ing. Karel Simon

Na vědomí: Pan prezident Miloš Zeman, Pan senátor Jan Veleba

OCHRANA PŘÍRODY A IDEOLOGIE NA ŠUMAVĚ

Pavel Valtr

Dosavadní ochrana přírody konzervativně chránila biodiverzitu, krajinný ráz a další hodnoty území. Ideologicky prosazovaná „moderní“ módní revoluční bezzásahová výroba „divočiny“ nerušenými přírodními procesy již ukázala své konkrétní výsledky, ale stále to nestačí. Každá ideologie užívá jednoduchá hesla, kterými sofistikovaně mediálně přesvědčuje obyvatele. Otázkou je proč, jaké jsou skutečné cíle a kdo je v pozadí. Proto alespoň několik poznatků.

Příprava

Pokoutní, dlouhodobě utajovaná akce „výroby divočiny“, byla spuštěna až za vhodné politické situace, když Zelení se dostali do vlády a p. Bursík se stal ministrem

Patronát

Velký sousední „bratr“, slovy býv. 2. ředitele NP Bavorský les sdělil požadavek vytvoření „největší divočiny v Evropě mezi Atlantikem a Uralem“ (navštěvované z areálů na okraji Bavorského lesa)

Dohled

Významný česko/slovenský úředník Evropské komise, *sledující ochranu přírodních zdrojů*

p. L. Míko (ten také k získání nezkušených studentů, rozdával do škol svůj film o bezkonfliktní bezzásahové výrobě divočiny)

Provádění

Vybraní exponenti MŽP, AOPK a Správy NP a CHKO Šumava – „partyzánsky“ vyhlašují, rozšiřují a podporují bezzásahovost

Pomoc

Vybraní kariérní pracovníci vysokých škol a vědeckých pracovišť. Čerstvá absolventka státní přírodovědecké fakulty JČU, požadující zaměstnat, na otázku co se Šumavou, sdělila: „*potřeba aby celá uschla a vyrostl přírodní les, ale bude to těžké !*“. Významnou spolupráci poskytuje dotované Hnutí Duha, pod praporečkem p. Bláhy, které organizovaným nátlakem „zelených milic“ hlídá naoktrojovanou divočinu pod heslem „ochrany zákonnosti“ - ti mohou v lesích (dle ombudsmanky a členky strany Zelených libovolně „protestovat“), ale naopak protestující obyvatelé tam volně nesmějí (např. protestní pochody občanského sdružení Za otevřenou Šumavu na býv. Juránkovu chatu aj).

Ideologie

Ideologům bezzásahovosti stačí pouhé ideologické tvrzení o nadřazenosti přírodních procesů a *mezinárodních požadavcích na zřízení divočiny* a prohlašování, že za nimi stojí „ekologové a vědci“ (tj. ekologičtí aktivisté a někteří kariérní pracovníci vysokých škol), ne však většinová občanská a odborná veřejnost. Ideologové bezzásahovosti odmítají racionální argumenty, dlouhodobé poznatky, přímou konfrontaci, prokázané údaje a data a to poukazem na svou nepodloženou ideologickou „spekulativní vizi“. Možno uvést publikace Dynamika vývoje pralesových rezervací v ČR I-III, Šumava a její perspektivy I,II, Květena světových regionů I-VIII či konference Šumava na rozcestí, které ideology nezajímají. Ideologicky blízká náboženská sekta rastafariánů rovněž prosazuje pouze přírodní procesy (jejich představil Bob Marley zemřel ve 36 letech, protože nechtěl zásah do svého těla). V Polsku podepsalo ideologickou deklaraci „Bůh nad pacienty“ již 3,5 tisíce polských doktorů, podle níž má boží právo přednost nad lidským, do něhož nemá člověk zasahovat. Žel, po ideologiích fašistického zcivilizování, bolševického zkollektivizování, zažíváme ideologii naturistického odcivilizování. V cennějším Krkonošském národním parku tamní Správa racionálněji uskutečňuje zachování chráněných přírodních hodnot.

Realizace

Požadavkem maximální bezzásahovosti, resp. co nejdříve minimálně na 70 % ploch, resp. celé

území, aby nebylo možné ani porovnání. Šumava se stala „privátní exteriérovou experimentální laboratoří“ ideologů divočiny kam mohou „stejnověrci“, ostatní tam mohou až po značném tlaku, „pod dohledem“ za úplaty na vybraná místa. Součástí ideologie je zákaz vstupu na většinu býv. značených turistických tras v NP i v CHKO, v rozporu s výchovných posláním území.

Znepřístupnění

Pro ideology odcivilizování je člověk, byť je integrální součástí přírody, hlavním škůdcem a trvalým nepřítelem. Proto je vytlačován zejména maximálním zákazem vstupu, pod zástupným důvodem ochrany ustupujícího severského ptáka tetřeva (donesl loveného, který evropsky není ohrožen, pro jistotu doplňován z chovů, opakovaná studie nemá sledovat ohrožení predátory či stanovištními potravními a klimatickými změnami aj. ale pouze člověkem).

Výsledky

Zatím odumřely hřebenové lesy na cca 20 000 ha, vyčíslená škoda činí více než 100 mld Kč

(kromě dalších škod), ale stále to nestačí! Ekosystémové funkce jsou rychle likvidovány:

- díky návaznému vysušování odumírá nejcennější potenciál Šumavy – živá rašeliniště, někdejší vodní nádrže byly jako lidská díla „zneškodněna“ protržením hrází
- došlo k likvidaci generacemi chráněných pralesových pozůstatků, fatálně se snížila biodiverzita, rychle odumírají vzácné a chráněné druhy zejména zánikem extenzivního využívání travních porostů (bezlesí z někdejších více než 30 % klesá pod 5 %)
- dochází k erozním projevům, k intoxikaci vod ledovcových jezer, zvyšuje se extrémita mezoklimatu, ale i nebezpečí požárů, omezuje se ukládání uhlíku ...
- potichu se likvidují legislativně chráněné hodnoty a funkce Chráněné oblasti přirozené akumulace vod, Evropsky významné lokality i Biosférické rezervace UNESCO
- vznikající marketingový produkt „zážitkové divočiny“ je tvořen pouze virtuální kulisou životu nebezpečných suchých smrčín, kterou mají oživit dovezení vlci a medvědi pro VIP lovce, přičemž podobně jako ve střední Africe, zejména v Tanzanii, jejich předpokládaný ekonomický přínos může být jen minimální (počet namnožených dovezených rysů se nezvyšuje, protože zákonitě jsou mladí vytlačováni do dalších areálů – což „kupodivu“ potvrdil mnohaletý rozsáhlý a nákladný výzkum)
- širší region Šumavy se vyliďňuje a ekonomicky propadá, zásadně je likvidována udržitelnost nejen environmentální, ale i ekonomická a sociální

Taktika

Po jmenování nového ministra byla opětně spuštěna rozsáhlá sofistikovaná masivní mediální nátlaková ideologická propaganda. Protože prezident ČR M. Zeman odmítl odsouhlasit zákonnou bezzásahovost (která byla doposud nezákonná), a v rozhořčení nad současnou situací a stavem Šumavy prohlásil, že lépe by bylo národní park zrušit, volí ideologové novou taktiku – tiché vnucování „svých zákonů“. Kupodivu, současný ministr geolog p. Brabec (ANO), podobně jako jeho předchůdce pedolog p. Míko (Strana zelených SR), chce osobně agitovat starosty obcí. Žel, podobně jako v politice, i v problematice Šumavy dochází k mlžení, fabulování, nepravdivým informacím, ale i korumpování či zastrasování a vyhrožování. V původní taktice byly šumavské hřebenové lesy spekulativně označovány jako unikátní klimaxové smrčiny, posléze však bylo „potřeba tyto nepřirozené porosty co nejrychleji zlikvidovat“ jejich nabídkou pro kůrovce, aby vznikly „*přirozené, věkově i druhově rozrůzněné stabilní lesy*“, dnes dochází k další fabulaci, že některé ponechané živé smrky jsou odolné kůrovci.

Poučení

Bezzásahovostí vznikají ve zkulturněných biotopech pouze degradovaná společenstva, vzhledem k výraznému prosazení konkurenčních (expanzivních a invazních), ekologicky validních druhů (přerušením blokové sukcese) a zvýšenému působení stresových faktorů. Množství příkladů je nejen v Evropě (zejména Středozeří), ale po celém světě. Bezzásahovostí dochází

k likvidaci chráněných původních hodnot, takže nechráněné Pošumaví je dnes cennější než ostře chráněná Šumava. Bezzásahovými „posvátnými“ přírodními procesy se na světě rychle rozšiřují pouště, vč. Evropy (jižní Španělsko). **Na Šumavě míra ochrany dnes výrazně přesahuje míru současných chráněných, dnes devastovaných hodnot, což je právně nepřijatelné.** V ČR dochází k inflaci chráněných území, omezujících jejich rozumné využívání. Naším příkladem může být Švýcarsko, kde mají jediný národní park o poloviční rozloze NPS, další nechťejí, přičemž jim stačí citlivé využívání přírody, kterou jim můžeme závidět.

Potřeby

K zajištění hodnot chráněných území přírody a krajiny ČR je nezbytná ekosystémová asistenční pomoc, vycházející z ekologických principů a zákonitostí, sledování širších a zpětných vazeb, zejména celistvosti problematiky a světových zkušeností. K zajištění zdravého udržitelného vývoje regionu Šumavy je ideologie bezzásahovosti nepřijatelná!

Odezva na seminář *Povodně a sucho: krajina jako řešení*

Pavel Valtr

Nejprve velké poděkování za uspořádání jedinečného a velmi potřebného semináře, v režii Komise pro životní prostředí Akademie věd ČR a Botanického ústavu AV ČR dne 5.6.2014 v Průhonicích. Dík patří zejména organizátorům - p. profesorů Fantovy a p. Petříkovi.

Z vynikajících referátů byl nejpřínosnější informující o aktuální současných a prognózních klimatických datech ČR, zpracovaných ČHMÚ Dr. Rožnovským a dále příklady konkrétních úprav krajiny přednesené páný Marandou a Justem. Podnětná byla informace o úpravách vodních toků pod dotačními tituly dvou ministerstev – zřejmě by bylo vhodné obnovit diskuzi nad vytvořením ministerstva venkova (a to z MŽP, odtrženého od konkrétního života a MZLVH, kdy agenda kvality ovzduší by přešla na MZD). Dovolím si říci, že poněkud pokulhávající byly „snové“ vazby územního a krajinného plánování (vedené MMR), neboť jsem prakticky jediným praktikujícím urbanistou, který je současně i krajinářem a ekologem, obtížně prosazujícím některé žádoucí části krajinné koncepce k implementaci do praxe ÚP (přičemž také vykládám územní plánování na ZČU, v minulosti jsem uspořádal v Praze seminář vazeb stavebního zákona a zák. o životním prostředí). Některá sdělení, byť cenná, ale neobsahovala konkrétní problémy, takže byla spíše proklamativní, zejména týkající se holistického / celostního posuzování (což však většina úzkoprofilových rezortních odborníků není schopna). Protože mě rozhořčilo nadřazené kategorické prohlášení náměstka ministra p. Dolejškého k prosazení bezzásahovosti na Šumavě a jeho podpora prof. Fantou, okamžitě jsem odešel. Protože jsem byl asi nejstarším účastníkem (60 let trvale sleduji vývoj Šumavy, od konce 50. let jsem s tábořskou skupinou požadoval její legislativní zajištění a dnes sleduji komparativní vývoj přírody po celém světě ve svých publikacích), dovoluji si připomenout některé minulé výroky k Šumavě:

Prof. Fanta: Nutno je zajistit strategii smíšených různověkových lesních porostů, jinak se budeme pohybovat v bludném kruhu

Prof. Moldán: Šumavský NP by se měl zásadně zmenšit, přibližně na polovinu dnešní rozlohy. Neměly by v něm být obce. Bezzásahová zóna, kde si příroda dělá co chce, by měla být polovinou té poloviny (tedy menší než je dnes) a pokud možno tvořit kompaktní území. Druhá zóna by měla být pojímána jako přechodové území.

Mgr. Podivínský (předchozí ministr ž.p.): Obnova přirozených retenčních schopností krajiny je cestou, jak rozsah povodní zmírnit.

Konkrétní situace současné Šumavy

Na Šumavě původní středoevropské boreokontinentální smíšené smrko-jedlo-bukové lesy přešly, díky výběrovému využívání buků na pálení dřevěného uhlí, jedlí na stavební dřevo a několikerému doplňování rychle rostoucích smrků, na stejnověké kmenové smrčiny. Ty však snadno podléhají

vichřicím a hmyzím kalamitám. Dnes, po naoktrojovaných disturbancích se na rozvolněných plochách, v podrostu suchých smrčín uplatňují zejména expanzivní vysoké trávy – metlička křivolaká / *Avenella flexuosa*, třtina křovištní a chloupkatá / *Calamagrostis epigeios*, *C. villosa* či metlice trsnatá / *Deschampsia caespitosa*. Souvislé smrkové porosty jsou vegetačně chudé a monotónní, ale i potravně jsou pro většinu fauny velmi chudé. Jedinečný charakter dosavadní Šumavy vytvářelo bezlesí, zejména travní porosty, na něž byla vázaná bohatá flóra, jež sukcesně je bezzásahovostí likvidována a jejíž podíl klesá z někdejších více než 30 % pod 5 %.

Bezzásahovostí ve zkulturněných biotopech vznikají pouze degradovaná společenstva, vzhledem k výraznému prosazení konkurenčních (expanzivních a invazních) druhů i patogenů, převážně ekologicky validních druhů na nových „polootevřených“ disturbovaných plochách, dále ukončením blokové sukcese a vlivem působení vzrůstajících stresových faktorů. Množství příkladů je nejen v Evropě (zejména Středozeří), ale po celém světě. Bezzásahovostí dochází k likvidaci původních chráněných hodnot, proto nechráněné Pošumaví je dnes cennější než ostře chráněná Šumava (klasickým příkladem jsou početná draha na Nalžovohorsku aj.). Bezzásahovými „posvátnými“ přírodními procesy se globálně rychle rozšiřují pouště, vč. Evropy (jižní Španělsko). Dosavadní ochrana přírody „konzervativně“ chránila biodiverzitu, krajinný ráz a další hodnoty území. Ideologicky prosazovaná „moderní“ módní revoluční bezzásahová výroba „divočiny“ nerušenými přírodními procesy již ukázala své konkrétní výsledky, ale stále to nestačí. Před ní varují mnozí nestoři ochrany přírody, např. prof. J. Jeník, dr.h.c., či dr. V. Ložek, DrSc.

Každá ideologie užívá jednoduchá hesla, kterými sofistikovaně mediálně přesvědčuje obyvatele. Otázkou je proč, jaké jsou skutečné cíle a kdo je v pozadí. Proto alespoň několik poznatků.

Oproti normální skutečnosti vymezování národních parků v „zachovalé přírodě“, jsou v NP Šumava zkulturněné porosty a dokonce i obce. Území bylo v minulosti zkulturněno zejména významným podílem extenzivně využívaných travních porostů, ale obvykle i trojí výsadbou smrků. Vymezení chráněných území přírody a způsobu jejich ochrany je bytostně národní / státní záležitostí ! a do toho nemůže žádná „nadřazená organizace“ mluvit (nanejvýš doporučovat). Nepravdivá mlžení dokládá množství ideologických výroků: nejprve byly šumavské hřebenové lesy označovány jako „unikátní klimaxové smrčiny“, posléze bylo nutno tyto nepřirozené porosty co nejrychleji zlikvidovat, jejich nabídkou pro kůrovce, aby vznikly „přirozené, věkově i druhově“ rozrůzněné stabilní lesy“.

Partyzánsky vynucovaná bezzásahovost bez legislativního opodstatnění, zatím znamenala uschnutí hřebenových lesů na cca 20 000 ha, vyčíslená škoda činí více než 100 mld Kč, kromě množství dalších, obtížně vyčíslitelných škod (pro srovnání vzpomínám na zpracovávání posudku imisních škod na lesích pro soudy, za použití matematických modelů přenosu toxických imisí).

Uskutečňovaná „ochrana“ i přes mnohonásobně vyhlášenou velkoplošnou ochranu - Biosférická rezervace UNESCO, EVL a PO, CHOPAV, NP a CHKO), likviduje všechny bazální hodnoty území:

a) **Zatím odumřely hřebenové lesy na cca 20 000 ha, vyčíslená škoda činí více než 100 mld Kč** (kromě dalších škod). **Jednotlivé ekosystémové funkce jsou díky „posvátným“ bezzásahovým přírodním procesům rychle likvidovány.**

b) **Základní vodohospodářská funkce Šumavy** vymezená Chráněnou oblastí přirozené akumulace vod (CHOPAV), díky „řízenému“ uschnutí hřebenových smrčín, omezujících větrné proudění, je zásadně likvidována (připomínám anemo-orografický systém specifikovaný prof. Jeníkem), neboť odumírají živá rašeliniště, která tvoří nejcennější potenciál Šumavy. Průkazným signálem je např. růst a vývoj vložiny (*Vaccinium uliginosum*), které jsou zakrslé (kolem 10-15 cm, přičemž běžná výška je 100 – 150 cm) a převážně neplodné, došlo k zániku šichy (*Empetrum*), dochází k postupnému pokryvu vřesy (*Calluna*) a zarůstání dřevinami. Někdejší vodní nádrže - klauzy (jako akumulární pro plavení dřeva) byla jako „nepatřičná“ lidská díla „zneškodněna“ protržením hrází. Často prezentované fotogenické rašelinné jezírko na Chalupské slati vzniklo býv. těžbou rašeliny, glaciální jezírka jako šumavské drahokamy přežívají díky lidskému navýšení karových hrází,

někdejší plavební kanály nebyly naštěstí zasypany, ale slouží jako nejvýznamnější atraktivita uvnitř Šumavy. Dochází k erozím jevům, ale i k intoxikaci vod ledovcových jezer (AI), přičemž živelnou biotopovou přeměnou se v kulturním území znehodnocují retenční i protipovodňové funkce. Voda stále více chybí po celém světě, ale bude chybět i na Šumavě (A. Stifter ještě sděloval, že voda byla na Šumavě všude).

c) **Biodiverzita druhová i vyjmenovaných biotopů EVL je rychle, zejména sukcesně likvidována.** Došlo k likvidaci generacemi chráněných pralesových pozůstatků, rychle odumírají vzácné a chráněné druhy, z velké části vázané na bezlesí a blokovanou sukcesi (zejména zánikem extenzivního využívání travních porostů - bezlesí z někdejších více než 30 % klesá pod 5 %). Vhodné je připomenout slova Ing. Františka Urbana, spoluzakladatele NP Šumava, býv. pracovníka MŽP, AOPK a býv. viceprezidenta IUCN pro Evropu, střední a severní Asii: „Národní park Šumava jsem spoluzakládal a dnes z toho mám výčitky svědomí. Bez něj mohla být Šumava plná života, „naturové lokality“ nepoškozené. Zklamal mě postoj některých lidí v IUCN, druhá mise byla zmanipulovaná a manipulace zřejmě pokračují. Dělat z kategorizace známkovací systém je hloupost a je to proti smyslu tohoto systému. Navíc je zařazení do jednotlivých kategorií velmi sporné. Národním parkem je území proto, že ho jako národní park vyhlásil stát a do toho nemá IUCN co mluvit.“ Podrobný přehled nepříznivého vývoje biodiverzity je v publikaci Šumava a její perspektivy I,II, zpracované kolektivem více než 30 spoluautorů.

d) **Potichu se likviduje nadřazená Biosférická rezervace UNESCO**, spočívající ve vyváženém využívání přírodního potenciálu obyvateli, zvyšuje se extrémita mezoklimatu, ale i nebezpečí požárů, omezuje se ukládání uhlíku. Je normální, že v zalesněné Šumavě je nejdražší dřevo v ČR?

e) **Vyráběný marketingový produkt „zážitkové divočiny“** je tvořen pouze virtuální kulisou života nebezpečných suchých smrčín, kterou mají oživit dovezení vlci a medvědi pro VIP „hosty“, přestože je Šumava obydlená (možné je uvádět zkušenosti z NP USA, nebo NP Afriky, vč. možnosti za poplatek si ulovit přísně chráněné druhy, např. v Tanzanii).

f) **Likvidována je udržitelnost nejen environmentální, ale i ekonomická a sociální, širší region Šumavy se vyliďňuje a ekonomicky propadá.**

g) **Ideologický, neověřený požadavek maximální bezzásahovosti, resp. co nejdříve minimálně na 70 % ploch, příp. celé území, aby nebylo možné ani porovnání.** Šumava se stala „privátní exteriérovou experimentální laboratoří“ ideologů divočiny kam mohou „stejnověrci“, ostatní tam mohou až po značném tlaku, na několik omezených vycházek pro 8 lidí, „pod dohledem“ a za úplaty na vybraná místa.

h) **Součástí ideologie je zákaz vstupu na většinu území, vč. býv. značených turistických tras v NP, ale i v CHKO (kde je uplatňován režim jako v NP – Královský hvozd), v rozporu s výchovných posláním území.** Silnici, vybudovanou pro těžká vozidla od Březníku k Modrému sloupu je navrženo „rozebrat a odvézt“ mimo Šumavu, aby se po ní nedalo ani chodit, „Lávková“ cesta byla v CHKO zlikvidována, opravy cest jsou jen po velkém nátlaku povoleny, podobně realizace cyklostezek. Pro ideology odcivilizování je člověk, byť je integrální součástí přírody, hlavním škůdcem a trvalým nepřítelem. Proto je vytlačován maximálním zákazem vstupu, pod zástupným důvodem ochrany ustupujícího severského ptáka tetřeva - donedávna loveného, který evropsky není ohrožen, pro jistotu doplňován z chovů, opakovaná studie nemá sledovat ohrožení predátory či stanovištními potravními a klimatickými změnami aj. ale spekulativně pouze člověkem.

i) **Na Šumavě míra ochrany dnes výrazně přesahuje míru současných chráněných, dnes devastovaných hodnot, což je právně nepřijatelné.** V ČR dochází k inflaci chráněných území, omezujících jejich rozumné využívání. Poučné je přeshraniční porovnání: Němci mohou auty až na hřebenové horské chaty, my tam nemůžeme ani pěšky. Na severním okraji nebylo cenné přírodní území Velkého Javoru zahrnuto do NP a je rozsáhle rekreačně využíváno, přičemž naše návazné území CHKO bylo zneprístupněno (díky p. Hubenému). Podobně na jižním okraji Rakušané nevyhlásili chráněné území, ale mají tam rekreační areál Hochficht, kam se od nás nepovoluje

zpřístupnění silnicí či lanovkou (natož lyžařská sjezdovka, byť na naší severní straně jsou výrazně vhodnější podmínky) a náš návazný „smrčák“ je prohlášen za jeden z nejcennějších.

Naším příkladem může být Švýcarsko, kde mají jediný národní park o poloviční rozloze NPŠ, další nechtějí, přičemž jim stačí citlivé využívání přírody, kterou jim můžeme závidět.

j) K zajištění hodnot chráněných území přírody a krajiny ČR je nezbytná ekosystémová asistenční pomoc, vycházející z ekologických principů a zákonitostí, sledování širších a zpětných vazeb, zejména celistvosti problematiky a světových zkušeností. K udržení zdravého vývoje regionu Šumavy je ideologie prvoplánové bezzásahovosti nepřijatelná!

Přestože je predikována výrazná klimatická změna směrem k vysoušení (a bleskovým záplavám), která bude mít dopady zejména na dominantní smrk (*Picea abies*, v angl. nomenklatuře označovaný jako „norský smrk“), neboť vyžaduje vlhko v půdě i ovzduší, rozhodla se ideologická skupinka prosadit zločinný hazard pod heslem „příroda si sama pomůže“. Zatím se smrk na Šumavě ještě chová téměř agresivně, zejména sukcesním zarůstáním dříve „zraňovaných“ ploch z náletů předchozí generace. Predikovat vývoj ideologové odmítají, ti kteří prožívali min. 50 let biologické cykly u nás a v Evropě, to však se značnou přesností dokáží.

Dlouhodobě utajovaná akce „výroby divočiny“, byla spuštěna až za vhodné politické situace, když se Zelení dostali do vlády a p. Bursík se stal ministrem. Hlavní požadavek vychází od velkého sousední „bratra“ (údajně politicky odsouhlasený), který slovy býv. 2. ředitele NP Bavorský les sdělil požadavek vytvoření „největší divočiny v Evropě mezi Atlantikem a Uralem“ (navštěvované z areálů na okraji Bavorského lesa). Jakýsi „dohled“ vykonává významný česko/slovenský úředník Evropské komise p. L. Míko (sledující ochranu přírodních zdrojů), který k získání nezkušených studentů rozdával do škol svůj film o bezkonfliktní bezzásahové výrobě divočiny. Realizaci a podporu „divočiny“ uskutečňují vybraní exponenti MŽP, AOPK a Správy NP a CHKO Šumava. Dále pomáhají někteří kariérní pracovníci vysokých škol, příp. vědeckých pracovišť. Čerstvá absolventka státní přírodovědecké fakulty JČU, požadující zaměstnat, na otázku co se Šumavou, sdělila: „*potřeba aby celá uschla a vyrostl přírodní les, ale bude to těžké!*“. Významnou spolupráci poskytuje dotované Hnutí Duha, které pod praporečkem p. Bláhou, organizovaným nátlakem „zelených milic“ hlídá naoktrojovanou divočinu pod heslem „ochrany zákonnosti“ - ti mohou v lesích (dle ombudsmanky a členky strany Zelených libovolně „protestovat“), ale naopak protestující obyvatelé tam volně nesmějí (např. protestní pochody občanského sdružení Za otevřenou Šumavu na býv. Juránkovu chatu aj). Pan Bláha trvale vyrábí nepravdivé nenávisné fabulace, jež mají dehonestovat obce, např. že obce chtějí těžit v lesích dřevo (než pochopil, že lesy, až na výjimku, nejsou jejich), nově, že chtějí rozsáhle realizovat developerské projekty, přičemž ví, že je na Šumavě problémem obnovit býv. kapličku či realizovat rozhlednu, vzhledem k náročnosti procesu zpracování územního plánu, hodnocení SEA a Natura, ale i obstrukcím. Ideologům bezzásahovosti stačí pouhé ideologické tvrzení o nadřazenosti přírodních procesů a *mezinárodních požadavcích na zřízení divočiny* a prohlašování, že za nimi stojí „ekologové a vědci“ (tj. ekologičtí aktivisté a někteří kariérní pracovníci vysokých škol), ne však většinová racionální občanská a odborná veřejnost. Ideologové bezzásahovosti odmítají racionální argumenty, dlouhodobé poznatky, přímou konfrontaci, prokázané údaje a data.

Možné je uvést publikace Dynamika vývoje pralesových rezervací v ČR I-III (popírající vizi pouhé bezzásahovosti), Šumava a její perspektivy I,II, Květena světových regionů I-VIII či sborník konference Šumava na rozcestí, které ideology ale nezajímají. Ideologicky blízká náboženská sekta rastafariánů rovněž prosazuje pouze přírodní procesy (jejich představil Bob Marley zemřel ve 36 letech, protože nechtěl zásah do svého těla). V Polsku podepsalo ideologickou deklaraci „Bůh nad pacienty“ již 3,5 tisíce polských doktorů, podle níž má boží právo přednost nad lidským, do něhož nemá člověk zasahovat. Žel, po zločinných ideologiích fašistického zcivilizování, bolševického zkollektivizování, zažíváme ideologii naturistického odcivilizování.

Veškerá fakta uskutečněného semináře sdělovala potřebu aktivního přístupu k rychle, nepříznivě se měnící krajině, mohou dále uvádět příklady z Austrálie, JAR, Ameriky i odjinud. Veškeré požadavky

ideologů divočiny však vyžadují totální bezzásahovost, podpořenou „svojí zákonností“, resp. naoktrojovanou bezzásahovou výrobou virtuální „divočiny“. Uvedu slova předního pracovníka stínové vědecké rady: my bychom i bez ohledu na zonaci zlikvidovali dnešní nepřírozené lesy, hlavním architektem přirozených lesů je kůrovec. Z praxe soudního znalce (specializace „vlivy antropogenních činností“ a také i ekologie, životní prostředí a dendrologie) vím, že se ve sporu není možno bez oboustranného vyhodnocení zvýhodnit názory jedné strany.

V cennějším Krkonošském národním parku tamní Správa racionálněji uskutečňuje zachování chráněných přírodních hodnot. Po jmenování nového ministra byla okamžitě spuštěna rozsáhlá sofistikovaná masivní mediální nátlaková ideologická propaganda (Lidové noviny, MF Dnes, Respekt, Plzeňský deník aj.). Protože prezident ČR M. Zeman odmítl odsouhlasit zákonnou bezzásahovost (která byla doposud nezákonná), a v rozhořčení nad současnou situací a stavem Šumavy prohlásil, že lépe by bylo národní park zrušit, volí ideologové novou taktiku – ideologické vnučování „svých zákonů“ svými podzákonnými způsoby.

Kupodivu, současný ministr geolog p. Brabec (ANO), podobně jako jeho předchůdce pedolog p. Míko (Strana zelených SR), chce osobně agitovat starosty obcí. Žel, podobně jako v politice, i v problematice Šumavy dlouhodobě dochází k mlžení, fabulování, nepravdivým informacím, ale i korumpování či zastrašování a vyhrožování. Současná výbušná situace problematiky Šumavy, je díky kategorickým, nekompromisním jednostranným aktivitám ministra Brabce a náměstka Dolejského dále vyhrocena, ne tlumena (za trvalé vydatné podpory p. Bláhy z dotovaného Hnutí Duhy a jednostranné mediální propagandy, což je zhoubné a neprospívá společenskému klimatu, ani přírodě, ani lidem. Zcela nepochopitelný je tvrdě prosazovaný diktát celoplošné bezzásahovosti a to podle nepravdivého prohlášení p. Dolejského „v souladu s celosvětovými podmínkami pro NP“. Základna Hnutí ANO (dle sdělení představitelky p. I. Langrové v Plzeňském kraji), ale i většinová společnost, je v rozporu s uvedeným jednostranným ideologickým diktátem pánů Brabce a Dolejského, proto bylo by vhodné je odvolat a nahradit politiky, racionálně sledujícími a řešícími problémy ochrany vybraných území skutečně celostně / holisticky, vč. širších a zpětných vazeb a globálních zkušeností, v souladu s aktuálními celospolečenskými potřebami.

Lobisticky, spekulativně vyráběný marketingový produkt virtuální divočiny nemá vědecké opodstatnění, ani vyhodnocení dopadů udržitelného vývoje, byť trvale nepříznivě ovlivňuje ekonomický a sociální vývoj rozsáhlého území a přírodní krajinné prostředí ČR.

Otevřený dopis ministrovi ŽP od Prof. Ing. Viléma Podrázského, CSc.

Vážený pane ministře,

vcelku se znepokojením jsme se ze sdělovacích prostředků dozvěděli, že jste odvolal ředitele NPŠ pana Ing. Jiřího Mánka. Nejde o samotný akt odvolání, výběr bezprostředních pracovníků je jistě v kompetenci každého vedoucího pracovníka.

Jde spíše o to, jak byla záležitost prezentována – pro neshody s „vědci a odborníky“. To je pro většinu našich kolegů skupinka aktivisticky a spíše ideologicky zaměřených pracovníků, často i významných vědců a odborníků ve svých oborech, kteří se ovšem do role „vědců a odborníků“ bojujících za „vědecký“ přístup k Šumavě pasovali sami.

Tady si Vás dovoluji upozornit, že je podstatně větší skupina jak vědeckých, akademických, ale i odborně a prakticky zaměřených lidí (a přitom plně kompetentních) s podstatně odlišnými názory na dosažení velice podobného cíle – zachované šumavské přírody, ale bez nutnosti šokové terapie převodu na divočinu spontánními procesy v kulturních lesích. Zastávají přístup ke krajině šetrnější a šetrící mimochodem i společenské náklady. Takový přístup nevyžaduje žádnou grantovou podporu, probíhá sám.

Právě pro ty byl pan ředitel Mánek nadějí, že se obě hlediska – ochranu šumavské přírody i odpovědnou správu svěřeného území – podaří skloubit. Po krátkém období víceméně stabilního

vývoje, kdy byl kupodivu i čas na smysluplnou práci na Plánu péče i na zákonu k NPŠ je před námi podle všeho nové chaotické období s převažujícími politickými vlivy nad odbornými hledisky.

Přesto, že máme z dalšího vývoje dosti obavy, dovoluji si nabídnout spolupráci ve všech potřebných záležitostech, za sebe i za řadu specialistů i generalistů relevantních oborů. Přeji nejen Vám, ale hlavně Šumavě a šumavské přírodě hodně zdaru, méně politiky a ideologie a více citu.

S pozdravem a s úctou

Prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc.

Předseda OLH ČAZV (Předseda ČAZV)

Otevřený dopis ministrovi ŽP od Ing. Ivo Víceny, CSc

Vážený pane ministře,

ke jmenování do funkce ministra životní prostředí Vám blahopřeji. Jednou z důležitých otázek při nástupu do funkce ministra bude situace na Šumavě.

Začíná se projednávat zákon o Národním parku Šumava. Rád bych Vás požádal, abyste jeho obsah i stav přírody na Šumavě pozorně posoudil a současně posoudil i vliv šumavských změn na životní prostředí i mimo hranice Národního parku. Rozloha mrtvých lesů po kůrovci na hřebenech Šumavy je hrozivá, dosáhla již 20 000 ha a dalších 5 000 ha je vážně ohroženo větrem a dalším žírem kůrovců.

K situaci Šumavy v médiích stále probíhá zkreslená kampaň s odůvodněním, že převedení Šumavy na bezzásahovou „divočinu“ je údajně zdůvodněno vědecky, ačkoliv tento krok podporují pouze někteří vědci, především ze samozvané tzv. „stínové vědecké rady“ Národního parku. Mohu uvést jména mnoha jiných vědců, kteří jsou opačného názoru a ve shodě s dosavadním zněním vládního nařízení č.163/91 Sb. zdůrazňují, že posláním Národního parku má být ochrana a zlepšení přírodního prostředí a zachování typického vzhledu krajiny. Mohu jmenovat vědce z Karlovy univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Zemědělské univerzity v Praze, Západočeské univerzity v Plzni, Masarykovy univerzity v Brně, ČVUT Praha, Palackého univerzity v Olomouci profesory např. Jana Jeníka, Zdeňka Opatrného, Miloše Bartáka, Stanislava Vacka, Viléma Podrázského, Jaroslava Doležela, Luďka Šišáka, Jana Čermáka, Petra Čermáka, Radomíra Mrkvu, Ilju Vyskota, Radomíra Ulricha, Jaroslava Křístka, Stanislava Volného, Pavla Kalinu, docenty Milana Lstibůrka, Vladimíra Švihlu, Petra Zahradníka, Jiřího Ježka, Pavla Alexandra, Františka Féra, Alenu Salašovou, Mariana Slodičáka, vědce z Výzkumných ústavů a Akademie věd Vladimíra Krečmera, Jana Pokorného, Václava Skuhrového, Miloslava Šíra, Bohuslava Vinše nebo Jana Šonku. O zachování zdravé a zelené Šumavy usilují dále soudní znalci Karel Simon, Pavel Valtr, Samuel Burián, Václav Mazin, historikové Vladimír Horpeniak a Petr Martan. Připomínám stanoviska řady odborných organizací jako je Společnost pro trvale udržitelný život, Česká lesnická společnost, Česká zemědělská společnost, Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, Svaz šumavských obcí, občanská sdružení Šumava 21, o.s.Zachraňme Šumavu, Komunitu pro duchovní rozvoj, o.s.Otevřená Šumava, Historický spolek Schwarzenberg, Město Volary, Město Kašperské Hory, Město Horní Planá, Svaz šumavských obcí, Mikroregion Šumava jejichž členská základna značně převyšuje počty členů o.s.Duha a které volají po zachování zdravé a zelené Šumavy.

Bezzásahovost, která je příčinou současného katastrofálního stavu, nemá oporu v žádném našem zákonu ani v zákonu na ochranu přírody a krajiny č.114/92 Sb. a nepředepisují ji ani směrnice EVL (Evropsky významných lokalit), Natura 2000 ani IUCN. Neměla by být proto obsažena ani v nově navrhovaném zákoně. Na nepříznivý stav lesů a přírody v Národním parku a jeho okolí jsem upozornil písemně některé europoslance, např. paní Roithovou, p.Remka, p.Falbra, p.Bauera a s p.Ouzkým jsem jednal podrobně osobně v r.2012. S vyslanci Evropské komise jsem se zúčastnil jednání v terénu na Modravě v září 2012. V r.2013 jsem písemně upozornil na škody v Národním parku poslance Babora, Baštýře, Bohdalovou, Papeže, Branného, Šarapatku, Hamáčka

a Orgoníkovou. Snahy za zachování zelené a zdravé Šumavy podpořili senátoři Tomáš Jirsa a Pavel Eybert a krajsí hejtmani Jiří Zimola a Milan Chovanec. Ke zlepšení stavu na Šumavě bylo od r. 2006 podáno 5 petic, 7 otevřených dopisů, 3 prohlášení organizací, 9 výzev a stížností organizací a konferencí. Rozsáhlým umíráním lesů se zabýval již dvakrát senát ČR a výbory minulé poslanecké sněmovny.

V médiích se vytváří názor, že bezzásahovost je zadarmo, když se vlastně nic nedělá, ačkoliv pro společnost a její životní prostředí vznikají velké škody na lesích, přírodě i krajině. Některé škody lze vyjádřit v penězích a obnáší dnes již přes 100 miliard korun, některé-jako zničení přírodních rezervací nebo poškození krajiny jsou obrovské a nelze je vůbec vyčíslit. Jde například o zničené rezervace Plešné jezero, Trojmezí, Modravské slatě, Povydrí, Prameny Vltavy, Černá hora nebo Černé jezero. Ministerstvu životního prostředí by mělo jít nejen o národní park, ale i o to, aby jeho stav nezpůsobil škody na životním prostředí i mimo něj za jeho hranicemi. Důsledky pro turistiku, jak je publikuje tisk podle studie EFTEC, jsou pro naše poměry nepoužitelné.

Domnívám se, že provádění prací v Národním parku dodavatelsky pomocí tendrů a minitendrů se neosvědčilo, není často odborně kvalitní a zhoršuje zaměstnanost. Národní park by měl mít možnost zaměstnávat vlastní dělníky, používat vlastní i špičkovou techniku. Znalost přírodního prostředí a technologie by umožnila s vyšší odborností a citlivostí podstatně kvalitněji provádět práce spojené s péčí o přírodu, les, půdu, vodní toky i cesty.

Zákon by měl řešit i nevyhovující stav státní správy, která je nyní podřízena řediteli parku a nemůže být proto objektivně nezávislá.

Vážený pane ministře, svým jednáním a svými názory můžete přispět ke zlepšení celkového stavu Šumavy. Přijetím špatného zákona, zejména dalším rozšiřováním bezzásahových zón by se nynější nepříznivý stav mohl ještě prohloubit. Při tvorbě zákona by měli být slyšeni skuteční odborníci, kteří nejsou spojeni s dosavadní devastací Šumavy. Lesy by neměly v zájmu celého našeho životního prostředí nadále usychat v žádné zóně. Zdravé lesy by měly být pečlivě chráněny. Doporučuji, abyste se s nepříznivým stavem Šumavy osobně seznámil po sejítí sněhu. Jsem připraven Vás při prohlídce Šumavy doprovodit a podat potřebná vysvětlení.

K tomuto dopisu přikládám letecký snímek, který pořídila bavorská letecká služba v r. 2011. Snímek ukazuje katastrofální stav uschlých lesů po kůrovci v oblasti mezi Srním a Poledníkem. Je přesvědčivým dokladem, že přirozená obnova takto zničených lesů bude trvat několik staletí. Po tuto dobu bude naše republika nést nepříznivé následky. K poškození přírodního prostředí došlo v nejvyšších polohách Šumavy v nadmořských výškách od 900-1400 m, kde jsou klimatické podmínky nejdřsnější a kde obnova původních poměrů cestou bezzásahovosti je mimořádně riziková. Vznikly škody na biodiverzitě, produkci biomasy, přírůstu stromů, na krajině, půdě, klimatu, ovzduší včetně smogu, hydrologii, ztrátě dřeva, mimořádných nákladech na odkorňování stojících stromů a na společenských a kulturních funkcích lesa, turistice i zdravotním a hygienickým působení. Zhoršuje se tím i požární a úrazová bezpečnost a stav sousedních našich i rakouských a německých lesů.

Prosím, abyste vzal v úvahu, že nejde o obchod se dřevem ani podporu developerů, ale o snahu, aby o naši přírodu a lesy se začali aktivně starat skuteční odborníci. Představa některých „odborníků“, že z divočiny a suchých lesů vyrostou pralesy, které budou lepší a odolnější je nesprávná, je romantická a není ničím podložená. V České republice je přes 100 pralesních rezervací, avšak ani jedna z nich nemá podobu kůrovcem zničených lesů Šumavy.

Ing. Ivo Vicena, CSc

Lesník, soudní znalec a specialista na ochranu lesa. Pracuje od r.1955 na Šumavě.

Otevřený dopis předsedy Svazu obcí Národního parku Šumava Antonína Schuberta programovému řediteli Hnutí Duha Vojtěchu Koteckému

Vážený pane Kotecký.

Dovolte mi úvodem poděkovat Vám za lekci, kterou jste mi opět uštědřil. Je to vždy velká škola, číst, jak se dá pracovat s pravdou, jak se dá šikovně ohnout a přizpůsobit tak, že člověk na chvíli i zaváhá, zda nemáte pravdu. Bohudík nemáte, ale dosáhl jste opravdového mistrovství v žonglování s fakty. Nedivte se, že jsem tím vždy znovu zaskočen. Jsem o generaci starší a toto postmoderní mistrovství sice vnímám, ale spíše než za mistrovství jej považuji za obrovský nešvar dnešní doby.

Předpokládám, že fakta týkající se možnosti stavby 7000 domů na Šumavě jsou Vám známa. Možná jste se jen rozhodl podívat na věc jinou optikou. Můj pohled na věc jsou fakta a faktem je, že na Šumavě se dá stavět pouze tam a pouze to, co stanoví územní plán a stavební povolení. To však ani zdaleka není jediné omezení, které chrání toto území. Vyjmenováváte lokality, ale už neuvádíte, že stavět na nich domy, developerské projekty, golfové hřiště, sjezdovky nebo lanovky není možné. V národním parku se totiž nedá stavět ani tam, kde to územní plán povoluje. Platí totiž také mnoho jiných obecných zákonů, které stavbu umožní pouze za předpokladu, že stavba zákonné ustanovení neporuší. Přesněji řečeno, z té Vámi vypočtené plochy se dá stavět pouze v zastavěném, nebo zastavitelném území. Takové území se ve druhé zóně, která je součástí Vašeho výpočtu, nevyskytuje v žádném územním plánu. Vyskytuje se pouze ve třetí zóně, ale to jenom ve vybraných částech. Jednoduchým výpočtem tedy dojdeme k číslům, které se limitně blíží jednotkám, rozhodně ne stovkám nebo tisícům.

Domnívám se, že pro obě strany by byla přínosná Vaše návštěva Šumavy a debata s místními lidmi. Dokonce bych Vás s chutí pozval k procesu územního plánování nějaké šumavské obce. Vaše představa, že lidé žijící na Šumavě netouží po ničem jiném, než po stavbě nových domů, je velmi vzdálená od reality. Je tomu právě naopak. Tradičnímu obyvateli Šumavy je každý nový dům trnem v oku a starosta, který by toto nepochopil, může začít počítat dny do konce své politické kariéry. Nakonec pravdivost tohoto tvrzení dokládá několik příkladů z nedávné minulosti.

Než Vám popřeji nadcházející sváteční pohodu, tak jenom zmínka o hrozbě těžby zlata, která nás na Šumavě opravdu trápí. Ve svém dopise vyjmenováváte, co jste udělali před léty. Avšak prolomení těžebních limitů a těžba zlata jsou velmi aktuální politická témata. Velmi aktivním v této věci shledávám Jana Rovenského z Greenpeace, ale Hnutí Duha tuto hrozbu zcela opomíjí.

Mnoho zdaru v osobní i profesní životě přeje Ing. Antonín Schubert, předseda Svazu obcí Národního parku Šumava, starosta Modravy.

PS: Vy očekáváte nějaký prudký geologický vývoj, který vytvoří nad Jezerní slatí horu pro sjezdovku? Možná nám něco uniklo?

Otevřený dopis býv. premiéra Miloše Zemana k hospodaření NPŠ z r. 2010 a trestní oznámení z roku 2009

Býv. premiér M. Zeman po návštěvě Šumavy v dubnu a září 2009 a prohlídce „bezzásahových“ lesů zničených kůrovcem podal se spolkem přátel trestní oznámení na M. Bursíka ze Strany zelených a na tehdejšího ředitele NP F. Krejčího.

Býv. premiér Ing. M. Zeman v otevřeném dopise ministrovi financí Ing. E. Janotovi kritizoval situaci v NP Šumava: „Správě NP Šumava byly od r. 2005 poskytnuty nebývale vysoké přímé finanční dotace v celkové výši více než 1 mld. Kč. Výsledkem využití těchto dotací jsou však bohužel již nenávratně uschlé obrovské lesní plochy o rozloze nejméně 20 % z celkového množství 55 tisíc ha lesa.“

Otevřený dopis lesníků, přírodovědců a univerzitních učitelů ministrovi životního prostředí z r. 2011 (10.1.2011)

Podle reálného pojetí autorů nařízení vlády z r. 1991 měl NPŠ k prospěchu společnosti udržovat stávající přírodní hodnoty a postupně zvyšovat diverzitu i na ploše rozsáhlých stejnověkých smrkových monokultur, jejichž evidentní slabostí byla malá odolnost k vichřicím a neschopnost bránit se fytofágům. K tomuto cíli směřoval téměř desetiletý management NPŠ ředitele I. Žlábků v letech 1994 – 2002. V následujících letech došlo k neuvážené změně této koncepce a k aplikaci idee bezzásahovosti, která ponechala plošně převažující kulturní lesy i po jejich narušení vichřicemi napospas kalamitně se rozmnožujícím lýkožroutům. Objektivní letecké a satelitní snímkování, i plošná, dlouho přede veřejností zatajovaná lesnická inventarizace, ukazují topografický střed Šumavy jako prostor bez vzrostlého zeleného lesa, který je na všech stranách obklopen prosychajícími porosty. Tzv. „zelená střecha Evropy“ se tak paradoxně stala největším bezlesím na původně lesní půdě. S miliony vzrostlých stromů zanikla patrovitá struktura a biodiverzita ekosystémů v nadzemním i půdním prostoru a byly narušeny klimatické, hydrologické, půdoochranné a ekologické funkce, o kterých věrohodně vypovídají fytogeografické a biologické obory. Směrem od hřebenů do nižších poloh se mění krajinný ráz celé Šumavy a nepříznivě jsou ovlivněny všechny návazné sociokulturní procesy v tomto pohoří.

Vítáme, že MŽP a nová Správa NPŠ se pod vedením ředitele Stráského důsledně důsledně vrací k autentickým cílům ochrany přírody na narušené Šumavě.

Shrnujeme své kritické názory a dlouholeté zkušenosti do zásadních odstavců:

1) Šumava je civilizačně ozvláštněné pohoří, v němž se propojují prvky přírodní a sociokulturní. Pro šířící se květenu i faunu, stejně jako pro migrující lidi, byla Šumava přechodem mezi Českou kotlinou a Podunajím, pro usazené populace spíše hraničním valem. Výsledkem těchto kontrastních funkcí je směs přírodních a kulturních skutečností, které našly patřičné ocenění až při vzniku národních parků na české a bavorské straně (1970, potažmo 1991) a při zařazení české Šumavy do světové sítě biosférických rezervací UNESCO (1990). Během dvaceti let trvání NPŠ žel nebylo dosaženo důsledné shody v přeshraniční kooperaci a zonaci při ochraně šumavských krajinných, ekosystémových a sociokulturních objektů. K dispozici jsou početné vědecké informace o mineralogických, taxonomických a biotopových hodnotách, podobně stránky hmotné kultury, ale **chybí integrující geobiologické zobecnění v krajinném měřítku a jejich vzájemná integrace se sociálními potřebami a duchovními tradicemi.** Cesta k udržitelné koexistenci přírodních a kulturních zájmů ve velkoplošných chráněných územích bývá dlouhá, na české straně je neúnosně prodlužována sporem o optimální zonaci NPŠ.

2) Šumava již několik set let není panenskou krajinou, kde přežívají jen původní populace, společenstva a ekosystémy. V NPŠ jsou jen fragmenty původní přírody (na skalnatých vrcholech, neodvodněných rašeliništích, ledovcových jezerech, stěnách ledovcových karů, ostře zaříznutých údolích). Celé pohoří je podstatně ovlivněno lidskou rukou. Šumava není „divočinou“ s vrcholy nebo zapadlými údolími sousedních Alp, ani s oblastmi za polární hranicí nebo v exotických tropech. Vedle lidského využívání terestrických a vodních rostlin i fauny, byla Šumava plošně zasažena znečištěním atmosféry, vody a půdy a přísunem cizích mikro- a makroorganismů (šířících se frontálně nebo podél cest či z místních sídel) a přistěhovaných z civilizovaných oblastí. Ke klíčovému přetvoření šumavské krajiny došlo došlo vykácením lokalit trvale osídlených enkláv, založením pastvin, lovem velkých obratlovců a hlavně přeměnou původně smíšených lesů na smrkové monokultury (velké změny ve skladbě květeny a fauny proběhly koncem 18. století a eskalovaly v druhé polovině 19. století). V druhově a věkově jednotvárných smrčínách pak vzala za své také fyzikální rozmanitost celého lesního prostředí a následně i biodiverzita všech návazných horských ekosystémů. Přírodní zvláštnosti jsou v NPŠ plošně rozptýlené a tvoří souvisle navazující zóny, které si žádá ochrannářský management. Proto je namístě celospolečenský konsensus, jenž mj. umožní překonat akutní kůrovcové a majetkové problémy.

3) Ochrana přírody v národním parku je ve své podstatě vždy aktivní činností. Děje se to buď ve prospěch nebo proti určitému procesu na vymezeném místě nebo kolem určitého objektu

v chráněném území. **Ani v I. zónách NPŠ nelze uplatňovat lidskou pasivitu, důslednou nečinnost či bezzásahovost.** Některé povinné aktivity vyplývají z celoplošně platných zákonů ČR. Aktivní sanace kůrovcem postižených smrčín je aktem po výtce legitimním a nemůže být blokována poučkami environmentálního extrémismu. Celoplošně potřebná jsou nápravná opatření po dřívějších lesnických a vodohospodářských chybách. Nemůže být ani zpochybňován přiměřeně regulovaný pohyb turistů po vybraných stezkách. Lze tedy očekávat, že *nedefinovatelná*, ideologicky motivovaná a do krajnosti prosazovaná „bezzásahovost“ nenajde v chystaném zákoně o NPŠ místo.

4) Klíčovým druhem pro chráněnou Šumavu je smrk ztepilý, který v hřebenových polohách a na podmáčených půdách tvoří dominantu původních smrčín. Po rozsáhlé exploataci lesů v 19. století se stal nositelem lesnický nadějný, leč později rozporuplný monokultury, která pokryla převažující plochu NPŠ. Dlouhodobě, byť z hlediska moderní genetiky jen orientační, jsou studie potvrzující, že smrk si v tomto pohoří vytvořil *původní* (místní) genotypy, které dosud nebyly zohledněny v managementu II. zón NPŠ. Hřebenové smrkové porosty byly sice po vzniku NPŠ přednostně zahrnutu do I. ochranné zóny, žel téměř jako první neodolaly žíru přemnoženého kůrovce, který se společně s teorií bezzásahovosti a samoregulace šířil z teplejší návětrné strany Šumavy. Ochrana místních populací smrku byla pod vlivem této strategie nutně nedostatečná a kůrovcová kalamita postihla i staleté porosty, v níž byl místní genofond s velkou pravděpodobností přítomen nebo spolehlivě potvrzen. **Tyto mimořádně cenné dílčí populace šumavského smrku ztepilého odhadem již z 90 % zanikly** (např. v oblasti Trojmezí, u pramene Vltavy nebo v oblasti Ždánidel). Škála jejich věkové, genetické a prostorové struktury nemůže být nahrazena mozaikovým, relativně stejnověkým mlázím, které teprve po desítkách let může, ale nemusí dosáhnout dospělosti. Několik smrkových porostů, zařazených na Šumavě mezi „genové základny lesních dřevin“, muselo být nedávno, pro pokročilé poškození vyřazeno z evropské evidence. Naléhavost zákona o NPŠ spočívá i v tom, že reálně, nikoliv v souladu s naivními představami jeho odpůrců, umožní záchranu poslední, věkem prověřených populací šumavského smrku.

5) Po nezvratných ztrátách v I. zóně jsou žádoucí energetická opatření v II. zónách NPŠ. Kůrovcem zasažené smrčiny na hřebenech Šumavy se mohou dle extrémních představ samovolně vyvíjet do vzrostlých a zelených lesů prostoupených travnatými světlinami po dlouhá desetiletí až staletí. Pro zachování celkové lesnatosti a znovunabytí potřebné biodiverzity je však nutné aktivovat management národního parku k přeměně kůrovcem dosud nesežraných smrčín v II. zónách na trvale udržitelné horské lesy. Tato aktivita má složitou metodologii a lze ji shrnout pod dohodnutý název "přírodě blízké lesnické hospodaření". Na pevných půdách je realizovatelná prostřednictvím dosadby jedlí, buků a klenů; na půdách v různém stupni podmáčených půjde o dosadby geneticky hodnotných smrků. To je lesnický složitý a provozně náročný proces, který byl experimentálně zkoušen na mnoha místech v Česku a je popsán v učebnicích lesníků. Přeměnu kulturních smrčín na smíšené, různověké a prostorově strukturované lesy umožňují aplikovat v podrostu jemné pěstební metody, které udržují co největší korunový zápoj. „Stromy se mohou kácet, ale les musí zůstat živý“. Ani přírodě blízké lesnické hospodaření se nemůže vyhnout použití sekery, pily a přiměřených těžebních či dopravních mechanismů. Nejen na Šumavě bude nutno zlepšit porozumění mezi ochranáři-botaniky, kteří chrání drobné byliny, a lesníky, kteří kácí vzrostlý strom, aby udělali životní prostor pro menší organizmy v podrostu a na povrchu půdy. Přírodě blízké lesnické hospodaření může využít obrovský fond zkušeností několika generací českých lesníků, když jim očekávaný zákon o NPŠ umožní co nejdříve se plně angažovat v definitivně vymezených II. zónách. NPŠ je také biosférickou rezervací UNESCO a podle Sevillské strategie jeho programu Člověk a biosféra má být v něm aplikován management trvale udržitelného rozvoje s vyváženou podporou ekologického, ekonomického a sociokulturního pilíře. Pasivní ochranný management při kalamitním přemnožení expanzivního fytofága by neměl způsobit poškození důležitých ekosystémových funkcí lesa na dlouhou dobu a ve velkém krajinném rozměru. Sevillská strategie odpovídá původním záměrům zakladatelů parku a tomu by měl

odpovídat i nově navrhovaný zákon o NPŠ.

6) Proud vědeckých informací využitelných v ochraně přírody a krajiny NPŠ se vyvíjí s pokrokem vědeckých metod a je prověřován opakovanými experimenty, praktickými aplikacemi a konkrétními zkušenostmi. V krajinných rozměrech Šumavy a při komplexitě jejích klíčových ekosystémů se syntéza a prověřování znalostí vyvíjejí pochopitelně pomalu. Během dvacetileté existence NPŠ však již došlo k diferenciaci protikladných entomologických, lesnicko-ochranářských, geoekologických a ekonomických názorů, které odlišně hodnotí vývoj šumavské krajiny a návazných sociokulturních jevů. Lesnický orientovaná strana je přiměřeně konzervativní, její konzistentní názory na Šumavu lze například vyčíst z přehledné publikace Ochrana přírody a péče o les v Národním parku Šumava (B. Vinš a kol., Národní lesnický komitét, Praha 1999) a nedávného sborníku Šumava 2011 – bod zlomu (ed. P. Zahradník a J. Mánek, Matice lesnická aj., Písek 2011). Část komunity biologicky specializovaných vědců obhajuje „bezzásahovost“ v kůrovcem postižených porostech a predikuje zdařilou samoobnovu lesů v časově dlouhé budoucnosti. Její názory jsou shrnuty mj. ve vědecko-popularizační knize Co vyprávějí šumavské smrčiny (H. Šantrůčková, J. Vrba a kol., Správa NP a CHKO Šumava, Vimperk 2010), která vyznívá značně optimisticky. V národním parku uprostřed Evropy nelze ponechat přírodu NP zcela bez lidského zasahování (např. při velkém požáru, plošně rozsáhlé vichřici, přemnožení škůdců, nákaze zvěře nebo invazi cizorodých organismů). Obhajoba samoregulačních procesů je jistě lákavá, ovšem celostně selhává. Nesporná fakta o ohrožení šumavských lesů v posledních dvou desetiletích již našla místo ve vědecky laděných časopisech a dostala se také do univerzitních učebnic anebo kompendií, jako je například internetové dílo Péče o lesy v chráněných územích (S. Vacek, P. Moucha a kol., Česká zemědělská univerzita a MŽP, Praha 2011). Zájem o Šumavu projevují rovněž zahraniční odborníci, kteří na satelitních snímcích (Google Maps, 2011) s údivem pozorují nárůst rozsáhlého bezlesí uprostřed dříve souvisle zalesněného pohoří. V úvahu nutno brát také množství exaktních vědeckých prací, které vysvětlují úlohu vzrostlého lesa v trvale osídlených pohořích Země. V měřítku lidských generací je obnova druhové, věkové a prostorové diverzity poškozených lesů vždy problematická. **Považujeme proto za důležité, aby se kritický názor na potenciální vývoj šumavských lesů projevil i v chystaném zákoně o NPŠ, například v paragrafech týkajících se plošného rozsahu a časového rozvrhu chráněných zón.**

7) Přes vážné poškození lesnatosti současná Šumava zůstává bohatá na přírodní objekty a má i četné kulturní památky a duchovní povahy. Kvalitativní jedinečnost, kvantitativní dominance a různý stupeň ohroženosti jsou vlastnosti, na které bere zřetel věda i veřejnost. Celkově jsou vlastnosti Šumavy dobře čitelné při srovnání se sousedními Alpami a hercynskými hornatinami střední Evropy. Denudací zarovnané pohoří totiž tvoří kontrast ke členitým velehorám a umožňuje poznat průběh orogenních a biogenních procesů. Na Šumavě lze vidět průnik čtvrtohorního zalednění do staré, složité morfostruktury a sledovat vývoj georeliéfu a postglaciální biotickou sukcesí. Navzdory smrkovým monokulturám a velkoplošným zásahům vichřic a kůrovců lze na Šumavě dosud rekonstruovat paletu potenciálních lesních ekosystémů, které se vyvíjejí pod horní hranicí stromového růstu a v údolích. V nevídaném rozsahu jsou tu zachována vrchoviště a slatiniště, velká rozmanitost půd, roztroušené kary a karoidy i limnologicky různorodá jezera. V mnoha aspektech lze Šumavu srovnávat i s vědecky vysoce ceněnými a populárními Krkonošemi, které jsou od roku 1963 prvním českým národním parkem. **I když KRNAP nebyl od začátku ošetřen nejvyšší zákonnou normou, jeho realistická ochrana a rozvoj je garantován zřetelným společenským konsenzem a bilaterální česko-polskou biosférickou rezervací. Jinak je tomu na Šumavě.**

Podepsáni:

Prof. Ing. Jan Čermák, CSc., lesnická ekologie, Mendelova Univerzita v Brně

Prof. Ing. Jan Jeník, CSc., Dr.h.c., geobotanika a ekologie, Univerzita Karlova v Praze

Prof. RNDr. Zdeněk Opatrný CSc., biologie rostlin, Univerzita Karlova v Praze

Stvrzují:

Prof. Ing. Miloš Barták, CSc., rostlinná fyziologie, Masarykova univerzita Brno

Doc. Ing. Jaroslav Doležel, DrSc, cytogenetika, ÚEB AV ČR a Univerzita Palackého, Olomouc
Ing. Vladimír Krečmer, CSc., bioklimatologie, dříve VÚLHM, Strnady
Prof. Ing. Radomír Mrkva, CSc., ochrana lesa, Mendelova univerzita v Brně
Doc. RNDr. Jan Pokorný, CSc., rostlinná ekofyziologie, ENKI, o.p.s, Třeboň
Prof. Ing. Vilém Podrázský, CSc., půdoznalství a pěstění lesa, Česká zemědělská univerzita v Praze
Doc. Ing. MSc. Milan Lstibůrek, genetika, Česká zemědělská univerzita v Praze
Prof. Ing. Radomír Ulrich, CSc., lesnická technika, Mendelova univerzita v Brně
Prof. RNDr. Vacek, DrSc, ekologie a pěstění lesa, Česká zemědělská univerzita v Praze
Doc. Ing. Petr Zahradník, CSc., lesnická entomologie, VÚLHM, Strnady

Na internetovém podpisovém archu se připojily tisícovky dalších odborníků a stoupenců „zelené“ Šumavy (www.osel.cz/zdrzovani přípravy).

Otevřený dopis Svazu obcí Národního parku Šumava 20 českým a evropským institucím z roku 2011 k dlouholetému neřešení žaloby a požadavku zrušení NP Šumava

Borová Lada 28.7.2011 (Zkráceno)

V současnosti prodělává Šumava a její obyvatelstvo úmyslnou kůrovcovou kalamitu tisíciletí, jejímž výsledkem jsou významné negativní změny přírodního prostředí s přímým negativním dopadem na změnu kulturní krajiny, což má ve svém důsledku řadu negativních dopadů na socioekonomické prostředí nejen uvnitř NP Šumava, ale i na široké okolí. Sofistikovaný výzkum prokázal, že většina šumavského lesa není tvořena přirozenými lesními ekosystémy a dochovaná skladba lesa je druhově nevhodná a oslabena biotickými a abiotickými činiteli. Na Šumavě byl uplatněn fundamentalistický systém jednostranného výkladu způsobu ochrany přírody a občanská společnost byla ponížena, na níž jsou pouze vymáhány názory ekofundamentalistických skupin, k účelové ochraně jednotlivých druhů namísto celkové ekosystémové ochrany. Ve jménu takové ochrany přírodního prostředí je pak záměrně opomíjena a nerespektována ochrana životního prostředí jako celku. Šumavské obce na tuto praxi státní moci upozornily žalobou k nezávislé soudní moci (Městskému soudu v Praze, pracoviště Hybernská, pod č.j. 6Ca 213/2008-133), avšak ani za čtyři roky nebylo zahájeno její projednávání. **Ochrana šumavské přírody se tak stala pouhou kamufláží skrytých hmotných, finančních, anebo jiných sobeckých zájmů jednotlivců či skupin,** na úkor životní úrovně šumavských občanů a jejich lidské důstojnosti. Ve své podstatě je uplatňovaný režim ochrany v šumavských lesích i na úkor skutečné ochrany přírody, neboť ochrana kůrovce je povyšována nad ochranu celku a nad všechny funkce lesa.

Žádáme tímto všechny oslovené osobnosti politického života, aby se svou státní a politickou váhou zasadili o ukončení nebezpečného polovědeckého experimentu, kterým je ničena a devastována přírodní a kulturní šumavská krajina, její funkce a hodnoty, hodnoty pro které byla Šumava nazývána Zelenou střechou Evropy. Umělá gradace kůrovců, namnožených v nesmyslně vymezených bezzásahových zónách, účelové obstrukce ve správních řízeních ze strany některých odborných, politických a fundamentalistických ekologických struktur a účelové polopravdy a lži ze strany těchto struktur, jsou příčinou rozsáhlých škod nejen na lesním biotopu a lesním genofondu horského lesa, ale také na šumavské přírodě a krajině, která tak dávno nesplňuje cíl národního parku při setkávání člověka s cennou přírodou. Žádáme Vás, abyste se v rámci své politické kompetence účinně zasadili o odborný, demokratický a nefundamentalistický dialog k problematice Národního parku Šumava. Žádáme Vás, abyste se v rámci své státní a politické kompetence zasadili o ukončení účelově lživé, podvodné a hysterické mediální kampaně. Žádáme ministra životního prostředí ČR, aby urychleně rozhodl o strategii Správy NP Šumava a s touto strategií seznámil obyvatele Šumavy. Žádáme Vás, aby byla na Šumavě respektována práva místních obyvatel. Šumavský lid nemůže roztáhnout křídla a poodletět do jiné lokality. Šumavský lid se důsledně ohrazuje i proti politickým návrhům, aby se ze Šumavy vysídlil.

Ve dvacetileté historii navštívilo NP Šumava bezpočet zástupců vrcholné politické reprezentace ČR, aby se seznámili s jeho problémy a případně navrhli jejich řešení. V demokratické společnosti by si nemělo domorodé obyvatelstvo vybojovávat respektování svého názoru v problematice, týkající se jejich života, domova, práce a ochrany vlastnictví. Na Šumavě jsou tato demokratická práva plánovitě a pravidelně nerespektována a pošlapávána. Pokud má být v území NP Šumava i nadále postupováno stejným způsobem, pak vás žádáme, abyste se účinně zasadili o zrušení usnesení vlády ČR č. 163/1991 Sb. a o změnu zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, které povedou ke **zrušení Národního parku Šumava**.

Za Svaz obcí NP Šumava

Jiří Hůlka, předseda, starosta města Horní Planá

Otevřený dopis vedoucímu správy NP a CHKO Šumava

Vážený Pavle Hubený,

protože jsem o generaci starší a jsem asi jeden z mála, kteří se snažili od konce 50-tých let minulého století s tzv. tábořskou skupinou zajistit legislativní ochranu Šumavy, dovolím si vyjádřit své dlouholeté poznatky (v r. 1963 byla pak vyhlášena CHKO). Před 60. lety jsme po maturitě v r. 1954 s bratrem na kolech projeli Šumavu a každý den jsme před nocováním ještě dokázali nalézt pramen. Po opuštění vynikající zahradnické školy na Mělníce v roce 1987 (kde jsem vyučoval zejména zahradnickou botaniku a krajinářství) jsem nastoupil do Krajského urbanistického střediska HPO Stavoprojekt Plzeň. Tam jsem se běžně zabýval problematikou Šumavy a tak jsem se seznámil i s Vámi, jako nově nastoupeným geografem na Správu Šumavy. Už první zvěsti o Vás byli poněkud mimořádné – vysoké kopřivy u domu jste nechal omezit tak, že Vaše 4 děti je rozšlapali. Vaše „zarputilost“ k prosazení „čistých přírodních procesů“ byla a stále je mimořádná. Jedním ze znaleckých posudků jsem umožnil obnovit hlavní cestu v CHKO z Děpolic na Prenet, což jste nechtěl dovolit, přičemž obec Dešenice se snažila „zpřírodnit“ obecní lesy, proto tam traktoristé dováželi sadbu po erodované cestě, kde díky výmolům až 2 m hlubokým se bály jejich manželky, že se traktor zvrhne a manžel zahyne. Ve stejné obci, kde jsem zpracovával územně plánovací dokumentaci, jste kategoricky zamítl obnovu zazemnělého rybníka, na který byla vázána bohatá biodiverzita. Vzpomínám si, jak jste jako významné krajinné prvky vymezil veškeré nálety běžných dřevin u Železné Rudy v původní louce, aby byl důvod přičlenění do „chráněného lesa“. Mnozí urbanisté se setkávali s Vaším totálním zamítáním obnovy stavby na původních základech a dokonce v jednotlivých obcích CHKO jste prohlašoval, že zahrada u rodinného domu již není součástí zastavěného území a je součástí CHKO. Po jmenování šéfem CHKO jste tam prakticky uplatňoval režim jako v NP, většina území Královského hvozdů se stala nepřístupnou, díky Vámi vymezenému řádově většímu ochrannému pásmu než rezervace, většina historických obchodních a turistických cest byla uzavřena, tzv. Lávková cesta byla stržena. U vodních nádrží byly protrženy hráze, neboť to jsou lidská díla, silnici z Březníku na Modrý sloup bylo navrženo „rozebrat“ a odvézt ! (Asi by bylo vhodné zavézt ojedinělé jezírko v Chalupské slati, neboť vzniklo těžbou rašeliny, ale i atraktivní antropogenní plavební kanály). Je těžké vyjádřit veškeré násilnosti, s kterými jsem nesouhlasil a zejména, které dlouhodobě kritizovali běžní občané a obce. Bláhovostí je idea, že odstraněním lidí a jejich tradičních činností ve zkulturněných oblastech, nám přírodní procesy nadělí jedinečnou přírodu. Proto alespoň jeden příklad: ve Švýcarsku je jediný národní park o poloviční rozloze NP Šumava, další nechtějí, ale díky citlivému a zodpovědnému vztahu k přírodě je jejich příroda jedinečná, kterou jim celá Evropa závidí.

Již naši nejstarší předkové uplatňovali tehdejší znalosti ekologických vazeb, principů a zákonitostí. V naší demokracii se módně v chování i oblékání mnohdy prosazuje maximální volnost. Proto u části obyvatel, zejména nezkušených, může nalézt odezvu primitivní a nezodpovědné „módní“ heslo „přírodu ponechme přírodě, ta si sama pomůže“. Ideologie bezzásahovosti bezprostředně navazuje na náboženskou sektu rastafariánů, jejíž prioritou je bezzásahovost, takže jejich představitel a zakladatel hudby reggae zemřel na Jamaice ve věku 36 let, protože nechtěl zásah do svého těla. Celosvětové trendy ukazují praktické výsledky bezzásahovosti: rychlý nárůst degradovaných biotopů a zejména trvalé a rychlé celosvětové přibývání pouští včetně Evropy.

Každá ideologie se projevuje jednoduchými hesly, mlčením i lživými výroky (někdy i korumpováním či

vyhrožováním) a nezájmem o názor „protistrany“. Rozsáhlý rozbor situace a „tvrdá data“ jsou zpracovány v publikaci **Šumava a její perspektivy I,II**, na níž spolupracovalo více než 30 vědeckých a místních odborníků a také, pro porovnání situace, ve zpracovávané 8-dílné Květeně světových regionů. Tam jsou doložena fakta a objasněna **nezbytnost ekosystémové asistence ve zkulturněných porostech**.

Díky partyzánsky naoktrojované bezzásahovosti je **totálně likvidována biodiverzita Šumavy** (která je dnes vyšší v nechráněném Pošumaví), po uschnutí hřebenových smrčů dochází k **rozsáhlému vysychání Šumavy** a odumírání nejceňnějšího potenciálu – živých rašelinišť. Propagačně, za pomoci praporečnicka Hnutí Duha MVDr. Bláhy fabulujete přínosy divočiny, počítáte smrčky, které vzešly z předchozího období a mediálně, vč. výstav a naučných tabulí prosazujete „divočinu“ a tu všemi prostředky rozšiřujete a bráníte. Nevadí Vám rozsáhlé škody, nesledujete širší a zpětné vazby, erozní ohrožení, nebezpečí intoxikace ledovcových jezer, resp. celý rozsah dopadů nejen environmentálních, ale i ekonomických a sociálních. Vyráběnou „divočinu“ tvoří pouze virtuální kulisy suchého smrčáku, kde již téměř není co chránit, schází pouze dovézt medvědy a vlky a VIP hosté z nových rekreačních rezortů na okraji Bavorského NP mohou nastoupit do vyrobeného marketingového produktu. Svým „bezzásahovým“ fanatismem jste devastoval tradiční konzervativní hodnoty Šumavy, takže rozsáhlý region Šumavy se trvale vyliďňuje. Po vzoru někdejších kovbojů jste mlčky vyjadřoval, že **zákon jste Vy o což se dále snažíte. Šumava neplní funkce Biosférické rezervace UNESCO (která byla vyhlášena před NP), spočívající ve vyváženém využívání přírodního potenciálu, ani EVL Natura 2000 a jejich vyjmenovaných biotopů a zejména vyhlášené CHOPAV.**

Ochrana přírody nespočívá ve výrobě falešné divočiny díky naoktrojování maximální bezzásahovosti – doufám, že prezident Miloš Zeman zastaví tento prvoplánový záměr. Pokud bude prosazován tento nesmyslný záměr, je nutno podpořit opětovaný požadavek na zmenšení plochy národního parku, který by omezil současnou experimentální plochu, neboť vzhledem ke stresovým faktorům všude na světě zkulturněné biotopy bezzásahovostí přecházejí do degradovaných společenstev s převažujícími invazními a expanzivními druhy a patogeny a to v závislosti na ekologické validitě druhů a stresových faktorech území.

Nový ministr Mgr. Richard Brabec odvolal stávajícího ředitele Jiřího Mánka, který měl zájem vyjít vstříc oběma stranám (údajně „manažersky“ - bez jeho vyslechnutí). Takže po jmenování ročním prozatímním šéfem Šumavy jistě uplatníte „svůj zákon“, rychle propustíte Vám nevyhovující osoby, pod rouškou jejich nezákonného jednání a stejně rychle přijmete stoupence bezzásahové divočiny.

Racionální selský rozum v sobě reprezentuje dlouhodobé zkušenosti ze zažité přírody. Trvalý jednostranný pohled příroda neodpouští, ideologie bezzásahovosti ve vztahu k současné i budoucí společnosti je zločinem. Doporučuji přesun na Kubu k plnému prožívání příkladné bezzásahovosti. Podmínkou zdravé společnosti je zdravá příroda a opačně.

Pavel Valtr

2. Správa území Šumavy, příroda, obce a lidé

BEZZÁSAHOVOST POŠKODILA ŠUMAVU

Ing. Ivo Vicena, CSc., lesník, ochranář a soudní znalec (Jihočeské listy 23. 5. 2014)

Z popudu některých menších skupin vědců, nadšenců, amatérů a šarlatánů vznikla myšlenka, aby příroda Šumavy byla ponechána sama sobě, že se někdy sama a dobře obnoví. Taková vize se již několik let předkládá veřejnosti jako „moderní přístup k přírodě“. Zatím na ni tragicky doplatily lesy v národním parku, kde jich po kůrovci odumřelo 20 000 ha.

Až se po mnoha desetiletích ukáže, že se příroda podle konceptu bezzásahovosti nevyvíjí, nebudou již autoři tohoto postupu existovat a nebude je možno vzít k odpovědnosti za zhoršení stavu lesů a s ním souvisejícími poškozeními – klimatu s vyššími teplotami, nižší vlhkostí, zhoršením jakosti ovzduší, se zhoršením půdní úrodnosti a rozsáhlou erozí, s úbytkem lesů na nejvyšších vrcholech,

s výrazně sníženou produkcí dřeva i další biomasy a s miliony hniјících stromů v době energetické napjatosti. Po kůrovcové kalamitě hniјí kvalitní stromy, zhoršuje se jakost vody a její jímání i odtoky. Odumřelé lesy nezadrží vláhu ani sníh a ohroží tak vodní toky povodněmi. Zhoršily se větrné podmínky, holé plochy bez stromů nebudou brzdit vítr a ten více ohroží okolní lesy i budovy a stavby. Z dřívějších hustých lesů zůstaly jen zbytky jednotlivých stromů, které nebudou účinně filtrovat ovzduší od nečistot, nebudou vyrábět kyslík a nebudou ani vázat vzdušný CO₂ ani oxidy dusíku. Bude se nám hůře dýchat.

Mrtvé lesy po kůrovci jsou dnes na celém hraničním horském hřebenu od Smrčiny přes Plechý, Trojmezí, Třístoličnick, Bučinu, Prameny Vltavy, Černou horu, Mokřůvku, Březník, Blatný vrch až k Poledníku, Ždánidlům, Plesné a Polomu. Jsou velmi poškozeny další tisíce hektarů lesů, které jsou proředěny a otevřeny náporům větru a slunečnímu žáru. V lesích národního parku leží miliony stromů, podléhajících trouchnivění, na nichž mohou vyrůst mladé stromky snad po 100 letech. Bez zásahů nemohou vyrůst žádné buky, jedle ani kleny, protože semenné stromy nejsou a až se jednou uměle vysází, musí se o ně několik desetiletí lesnický pečovat. Bez zásahů mohou být proto příští lesy jen smrkové. Typický vzhled šumavské krajiny se změnil a utrpí tím turistický ruch.

Na velké škody, které tento postup způsobil našemu lesu, přírodě a životnímu prostředí, byly ústřední orgány mnohokrát upozorňovány šesti soudním znalci a desítkami zkušených odborníků i vysokými školami a vědeckými ústavy. Znalci vyčíslili škody v roce 2000 na 5 mld. Kč, v r. 2008 na 32 mld. Kč, v r. 2010 na 50 mld. Kč, nynější odhad je již 100 mld. Kč. Na nesprávné postupy ministrů Ambrozka, Bursíka, Míka a jejich náměstků byli upozorněni 3 ministři financí. Nejvyšší kontrolní úřad, ombudsman, ale ani ti je neřešili. Na 8 trestních oznámení nereagovaly policejní orgány, ani státní zastupitelství. Různé soudní instituce zaujímají k Šumavě rozporuplná stanoviska.

Kůrovec z národního parku způsobil škody obecním lesům v Kašperských Horách a Volarech, Lesům ČR i Vojenským lesům, také rakouským majitelům lesa v sousedství Smrčiny, kterým měly být škody podle zákona uhrazeny. Bezzásahové nicnedělání nás stálo miliardy korun a škody budou provázet i příští generace, některé škody však nelze vůbec vyjádřit. Je to zničení cenných přírodních rezervací jako byla Plesná, Prameny Vltavy, Modravské slatě nebo Trojmezí, poškozeno bylo 6 státem vymezených přírodních památek a rašelinišť, v nichž uhynuly až 500 let staré stromy, o které starostlivě pečovalo 10 minulých generací lesníků a přírodovědců. Vytváření bezzásahové „divočiny“ odporuje zákonu na ochrany přírody a krajiny, vodnímu a lesnímu zákonu a nemá oporu ani v evropských a světových závazných směrnících. Odporuje i zákonem vyhlášené Chráněné oblasti přirozené akumulace vod. Z těchto důvodů, s porozuměním a s podporou přijali přírodovědci, lesníci i milovníci přírody stanoviska prezidenta Miloše Zemana k Šumavě při jeho nedávné návštěvě v Plzeňském kraji. Po dosavadním vývoji je záměr na rozšiřování bezzásahových ploch nepřijatelný.

Marketiková podoba Šumavské „divočiny“ vychází z naprogramované divočiny pod praporem vlajkonoše Hnutí Duha („zelených milicí“) MVDr. Bláhy pro VIP hosty nejen na Slovensku, ale i v Evropě

aneb chov medvědů ve virtuální divočině pro VIP lovce

Zkráceně převzato z www.in.ihned.cz a článku „Hurá na Slovenského medvěda“ v In magazínu HN 5/2014, navazuje na informaci: Konečně je jasno: Zdivočení Šumavy, je požadavek Hnutí DUHA a „bezzásahové“ skupinky kariérních pracovníků k zajištění komerčního území „divočiny“

Pokud se rozhodnete strávit luxusní víkend na Slovensku, čeká vás mnohem více adrenalinu a dobrodružství, v níž hraje hlavní roli nádherná slovenská příroda. Už samotný přesun bude velkým zážitkem – můžete zvolit malou cessnu se společností Pilotem na zkoušku, což má tu výhodu, že si velkou část letu sami odpilotovat (bez předchozích zkušeností). Po přistání v Popradu vás limuzína přiveze do nejkrásnějšího hotelu na Slovensku – patří k prestižnímu řetězci Kempinski, stojí přímo u jezera na Štrbském Plese a nabízí svým hostům pohádkovou atmosféru z přelomu 19. a 20. století. Najdete zde úchvatné Zion Spa (tj. lázně) s výhledem na hory

a vyhlášenou restauraci s unikátní nabídkou soukromé večeře ve věžičce, s nádherným panoramatickým výhledem na Vysoké a Nízké Tatry. Objednat si můžete např. steak z japonského hovězího waggy kobe a k tomu víno z privátních zásob restaurace. Další den je v plánu soukromý výstup na nejvyšší vrchol Slovenska – 2654 m vysoký Gerlachovský štít v doprovodu horského vůdce. Po návratu se přesunete do Tatranské Lomnice, odkud zamíříte lanovkou na Lomnický štít, kde můžete přespát ve výšce 2634 m. Vrcholem slovenského dobrodružství může být polovačka, tedy lov na medvěda (nutný 10 % odstřel k udržení jeho přijatelného stavu), což je unikátní zážitek v Evropě. Po úspěšném skolení šelmy si můžete dovolit očištnou koupel v termálních lázních, kde se uvolníte a odpočínáte po náročných sportovních a dobrodružných zážitcích.

Náklady:

- let soukromou cestou	cca 12	tis. Kč
- noc v hotelu Kempinski	cca 55	tis. Kč
- večeře	cca 40	tis. Kč
- privátní výstup na Gerlach	cca 7,5	tis. Kč
- noc v pokoji na Lomnic. štítě	14	tis. Kč
- lov medvěda	cca 140	tis. Kč

Zaokrouhleně by tedy běžný návštěvník by měl zaplatit za víkend v naprogramované virtuální divočině cca 300 tis. Kč.

Příbuznou problematiku lovu velkých mizejících zvířat objasňuje článek Bezohlednost trofejního lovu v časopise Příroda 6/2014, která objasňuje prodej chráněných zvířat lovcům. Trofejní lov je provozován v mnoha afrických zemích jako způsob uchovávání přírody, přičemž i přes jejich ochranu jsou ochranné výsledky tragické. Dle IUCN je 26,4% území Tanzanie věnováno loveckým organizacím, přičemž tento zážitkový lov „pro radost“ lovců, příp. i jejich rodin, zejména VIP politiků či oligarchů, obohacuje hrubý národní produkt (HDP) Tanzanie o 0,22 %, avšak lovecké skupiny tvrdí, že placený lov se významnou měrou podílí na ekonomické prosperitě země.

Konečně je jasno: Zdivočení Šumavy, je požadavek Hnutí DUHA a „bezzásahové“ skupinky kariérních pracovníků k zajištění komerčního území „divočiny“

Pavel Valtr, komentář k článku J. Bláhy: Zdivočení Evropy

„Zdivočení Evropy“ je název článku předního exponenta Hnutí Duha MVDr. Jaromíra Bláhy v Ekolistu XI / 2013. V říjnu 2013 se uskutečnil 10. kongres o divočině ve španělské Salamance. Toho se virtuálně zúčastnil také komisař EU pro životní prostředí Janez Potočnik a český protagonista divočiny v EU Ladislav Miko a zřejmě i ústav CzechGlobe AV ČR - Centrum výzkumu globální změny, které si nedávno objednalo studii od britské konzultační společnosti EFTEC (Economics for the Environment Consultancy) k podpoře rozšiřování divočiny Šumavy vyčíslením přínosu pro biodiverzitu a ekosystémové funkce. Ale právě ekosystémové služby a biodiverzita jsou fatálně likvidovány „násilně“ prosazovanou výrobou virtuální divočiny proti vůli většiny obyvatel. **Požadovaný rozpad (disturbance) zkulturněných hřebenových smrčín Šumavy, který „nejrychleji obnoví přírodní společenstva“ způsobuje nejen rozsáhlé škody, ale zejména trvalé snižování přírodních hodnot.** Děje se tak v rozporu nejen s vyhlášenou Evropsky významnou lokalitou, ale zejména potřebami vyhlášené mezinárodní Biosférické rezervace UNESCO (která sleduje harmonické extenzivní využívání BR místními obyvateli). Likvidací zelených lesů dochází např. ke sníženému omezováním větrného proudění a tím k vysušování Šumavy a zániku nejcennějšího potenciálu živých rašelinišť, dále k nepříznivému narušování vodní bilance vč. zhoršování kvality vod a to v rozporu s vyhlášenou Chráněnou oblastí přirozené akumulace vod. Dále dochází k zásadnímu zhoršování a extrémizaci klimatu, tristnímu snižování ukládání uhlíku, ale i rychlému snižování biodiverzity druhové a biotopové. ale i k likvidaci generacemi chráněných pralesových lokalit.

Hlavní problematikou konference byla záchrana divoké přírody v Africe, Jižní Americe a Asii před nekontrolovanou těžbou dřeva, příp. rozsáhlou těžbou nerostů, ale i záchrana populací vzácných zvířat před pytláky. V Evropě jsou významné přírodní plochy zejména ve Skandinávii a východní Evropě. V článku se konkrétně uvádí, že **„hlavním nástrojem obnovy divočiny jsou přírodní procesy a návrat klíčových druhů: kůrovec, laviny, pastva divokých zvířat, požáry a další tzv. disturbance“** (pozn: chybí vichřice a válečné rozvrácení). Tedy zjednodušeně: zlikvidujeme staré pořádky a rozsáhlou spouští nastolíme přírodní řád pod heslem „příroda si sama pomůže“ – jak jednoduché. Pro všechny ideologie (včetně dvou předchozích, které si mnozí ještě pamatují) jednoduchými hesly podminíme davovou psychózu k prosazení zločinných záměrů.

Pan Bláha byl údajně pozván do fóra konference, aby dle svých slov sdělil „jak regionální politikové podporovaní kmotry se předhánějí s Podivným ministerstvem životního prostředí kooperujícím se Zemanovým Hradem a záhrobím ODS o to, kdo lépe zlikviduje divočinu v Národním parku Šumava ve prospěch developerů a těžařských firem“. Nad sdělenými „zkušenostmi“ byl údajný podiv, neboť ČR měla dosud v ochraně přírody velmi dobrý kredit a historii, některé pralesy začala chránit už v polovině 19. století.“ Skupinka protagonistů divočiny chce navrátit divokou přírodu do střední Evropy – a to v ČR a Německu (zatím zřejmě Šumava), Slovensku a Polsku (zatím zřejmě TANAP) a Rakousku (Kalkalpen). Uvedený zájem musí však být ale dobrovolný a je nevymahatelný. U nás vznikl markentigový projekt „Divoké srdce Evropy, resp. výroba nejrozsáhlejší virtuální divočiny mezi Atlantikem a Uralem“. *Po předchozím totálně neúspěšném požadavku EU zastavit pokles biodiverzity, resp, vymírání druhů do roku 2010 byl požadavek prodloužen do roku 2020 (EU Biodiversity Strategy to 2020)* – prosté vysvětlení spočívá v opouštění pastvy v evropských horách.

Přestože výroba divočiny v kulturních zcivilizovaných územích je požadována i některými „vědci“, jedná se pouze o ideologický požadavek, vědecky nedoložený, natož „vyzkoušený“.

Rozsáhlá analýza Šumava a její perspektivy I.,II., zpracovaná kolektivem autorů, dokládá, jak uskutečňovaná bezzásahová ochrana trvale snižuje tamní biodiverzitu, která vznikla právě díky extenzivnímu využívání zkulturněné přírody, která vyžaduje blokovanou sukcesí a asistenční ekosystémovou pomoc vycházející z ekologických vazeb, principů a zákonitostí.

Tato skutečnost je doložena z celého světa, kde po opuštění obhospodařování přednostně nastupují invazní a expanzivní druhy a patogeny.

Mluvčí Hnutí Duha k prosazení bezzásahovosti dlouhodobě používají dvě taktiky:

- vyhrožování *co vše se stane, když nebude podle nich,*

- slibování, *co vše získají obce, lidé, turisté a příroda, když bude podle nich,*

obojí však neopodstatněně, s uváděním řady fabulujících čísel. Přesto však dobře ví, že jakákoliv developerská výstavba a investiční aktivity podléhají přísnému územně plánovacímu řízení a posouzení SEA. Slibované hmotné i nehmotné zisky jsou pouze virtuální, prokázané škody jsou rozsáhlé, přičemž Šumava je stále více ohrožena, neboť se stává „odcivilizovaným“ přírodně a lidsky „vybydleným“ územím. Na Šumavě dochází k trvale neudržitelnému vývoji nejen environmetálnímu, ale i ekonomickému a sociálnímu. V současné Šumavě už není téměř do chránit, přesto je tvrdošíjně stále více uzavírána pro místní obyvatele a turisty (zástupným důvodem je tetřev, donedávna ještě lovný pták, dnes vzhledem k oteplování ustupující na sever). Avšak p. Bláha uvádí pro podporu ekonomických pohledů, že za pozorování divokých zvířat, např. medvěda se platí 120 – 270 eur, přičemž organizace Rewilding Europe u oblastí divočiny zřizuje ubytovací kapacity a restaurace, z jejichž příjmu se realizují další projekty. Takže skládačka z puzzlí je dokončená - **na Šumavě zřídíme dostatečně rozsáhlou virtuální divočinu – alespoň 75 % plochy NP (s přičleněním podstatné části CHKO), dovezeme medvědy a vlky, bohaté Bavorsko vybuduje na okraji rekreační rezorty pro VIP návštěvníky** (potřebné je uvést, že i NP Afriky umožňují bohatým klientům žádanou trofejní loveckou kořist).

K prosazení dílčích cílů Hnutí Duha jako „předvoj“ podle okamžité situace strategicky vysílá své „lidové milice“ - placené, nezkušené, naivní mladé lidi „*k zajištění pomoci ohrožené přírodě*“, dále sofistikovanou mediální propagací masivně připravuje vhodné společenské klima a konečně „vědecký zadní voj“ tvoří skupinka kariérních ideologů divočiny, která v kulturním civilizovaném území Šumavy naordinovala bezzásahovou výrobu bezzásahové divočiny – což takto na světě nikde nefunguje. Minulé generace, jež vytvořily kulturní Šumavu se obrací v hrobě nad záměrným rozšiřováním hlavního škůdce zelených lesů – kůrovce. Ideologie výroby bezzásahové divočiny v kulturních územích je stejně nebezpečná a škodlivá jako ideologie náboženské sekty rastafariánství příslušníků hudby regge na Jamajce, požadující pro lidi pouze přírodní procesy.

Kdo zastaví rozsáhlý hazard výroby virtuální divočiny v území kulturních sídel, kulturních travních porostů a polokulturních lesů Šumavy, jež rozsáhle negativně ovlivňují celou ČR? Zde záměrně nefunguje proklamovaná předběžná opatrnost, vědecky doložená pravdivost, Hodnocení vlivů vynucované bezzásahové koncepce – SEA či nově vyžadované Hodnocení vlivů regulace resp. neregulace – Regulatory Impact Assessment. Zatím se nekontrolovaně dále rozšiřuje „zprivatizované“ území experimentální exteriérové laboratoře několika teoretických biologů, volně přístupná pouze vybrané skupině.

Otázkou je, jak v naší demokracii fungují

- „nestranná“ media, propagující převážně bezzásahovost,

- nezávislé soudy, odkládající desítky žalob na rozsáhlé škody v regionu Šumavy

- MŽP a Správa NPŠ, které partyzánsky, proti vůli většiny většiny obyvatel rozšiřují I. zóny a neoprávněně vyhláší bezzásahovost.

Čtvrtina šumavského parku v první zóně ? Debata o změně brzy skončila

Plzeňský deník 18.4.2014 (Václav Janouš)

Napětí mezi šumavskými obcemi, správou parku a ministerstvem znovu po roce roste. Starostové vesnic v národním parku se cítí podvedeni. Ministr životního prostředí Richard Brabec jim v únoru při své první návštěvě slíbil, že bude dodržovat vyjednané dohody o plochách, které budou bezzásahové – ponechané svému osudu. Obce se Správou NP a CHKO i aktivisty (Hnutí Duha) dohodly, že „divoká příroda“ bez zásahů člověka bude na 22 % NP s tím, že další 4 % ploch budou sice také nejpřísněji chráněny, ale bude se v nich zasahovat proti kůrovci. Tyto tzv. „narázníkové zóny“ měly být okolo Kvildy, Českých Žlebů, Horské Kvildy, srní či Prášil. Ministerstvo teď při debatách se správou parku zauvažovalo o radiálnější variantě. Rovnou vyhlásit bezzásahové území na 26 % rozlohy NP bez výjimek (ale i bez dohodnutých aktivit v prospěch obcí). Mezi těmi, kteří se dozvěděli o jednání mezi Správou parku a ministerstvem, byl i předseda Svazu šumavských obcí a starosta Modravý Antonín Schubert.

„Dozvěděl jsem se o ústním příkazu náměstka Vladimíra Dolejského, že bezzásahová zóna má být 26 %. Správa parku už začala přepočítávat plochy. Potvrdil mi to ředitel NP Jiří Mánek i náměstek Miroslav Böhm.

Ministerstvo nemělo ani snahu s námi debatovat, přitom nám ministr sliboval, že dohody dodrží. Vytratila se korektnost a to způsobem, který nemá za 20 let obdoby,“ komentoval Schubert. Doplnil, že obce svolávají svůj sněm a chtějí využít veškeré občanské, právní i ústavní možnosti urychleně reagovat. „Pokud ministerstvo nebude ctít dohody s regionem, nezbude nám, než se sbalit, nasednout do autobusu a vyrazit do Prahy před ministerstvo,“ říká odhodlaně předseda Svazu šumavských obcí Schubert. Ministerstvo okamžitě začalo krizi hasit. Mluvčí rezortu Petra Roubíčková označila plány na 26% bezzásahovou zónu za „*pracovní historické debaty*“, o kterých *ministerstvo už rozhodně nemluví*. „Pořád vycházíme z platné dohody, neuvažujeme o 26 %,“ řekla Roubíčková. I ředitel NP Mánek se snažil situaci zklidnit. „Ministerstvo nás rozhodně do ničeho netlačí, je pravda, že jsme na pracovní bázi diskutovali o možnosti rozšíření i zúžení bezzásahovosti. Na ministerstvo jsme poslali několik variant, prohlásil Mánek. Náměstek ministra Dolejský pak mluvil podobně.

O slovo se co nevidět přihlásí i ekologičtí aktivisté, kteří prosazují, aby park okamžitě ponechal polovinu území přírodním procesům (cca 34 tis. ha), na což prý mají odborné podklady a pokud se tak nestane, budeme chtít vědět proč, uvedl Bláha z Hnutí Duha.

Pozn.: Další reakce Komunity pro duchovní rozvoj Čkyně požaduje zmenšení rozlohy NP neboť jen tak je možno uchovat zelený zdravý les – viz kapitola 7.

Fatální dopady klimatických změn

podklady ČTK

OSN varuje: Změna klimatu dopadá na lidi stále víc a je nevratná. Členové mezivládního panelu pro klimatickou změnu (IPCC) při OSN zveřejnili nejucelenější posouzení dopadů klimatických změn do r. 2100 na svět (v březnu 2014). Zde se uvádí: Rostoucí rozsah oteplování zvyšuje pravděpodobnost vážných, všudypřítomných a ireverzibilních dopadů. Zatím tíhu klimatických změn nesou přírodní systémy, ale stoupající teploty budou pravděpodobně ohrožovat zdraví, domovy, jídlo i bezpečnost obyvatel. Přicházející klimatické pohromy v podobě smrtících veder, lesních požárů, such a povodní ukazují, jak je lidstvo zranitelné a bezbranné vůči extrémnímu počasí, které se bude dále prohlubovat. Stav věcí je horší, než jsme předpovídali v roce 2007, proto jsme museli přidat nový stupeň velmi vysokého nebezpečí. Nejprve budou zasaženy rostliny a zvířata na pevnině i ve stále kyselejších oceánech. Růst teploty o 3⁰ C povede k prudkému poklesu výnosu obilnin v subtropických a tropických oblastech až o 50 % a zásadním problémem bude také zvyšující se nedostatek pitné vody. Klimatické změny zhorší problémy, které už lidstvo má, jako je bída, nemoci, násilí či uprchlíci.

Produkce potravin během jedné dekády má klesnout o dvě procenta, avšak populace obyvatel se zvýší o 14%. Vlivem zvýšených teplot a nedostatku vody v hlavních zemědělských oblastech klesnou výnosy kukuřice, pšenice, rýže a soji až o čtvrtinu. Rybolov v některých oblastech klesne o více než polovinu. Zvýší se nedostatek pitné vody, dojde k vysychání povrchových a následně i podzemních zdrojů pitné vody a ke zhoršení její kvality (stoupající mořská hladina způsobí i zvýšení koncentrace soli ve zdrojích sladké vody). To vše bude znamenat prohloubení potravinové krize, zejména v tzv. rozvojových zemích třetího světa. Dominovým efektem dojde ke zvýšení cen potravin a pitné vody a dále ke zvýšení sociálního pnutí zejména v nejchudších zemích. Kromě obyvatel postihnou klimatické změny i celé ekosystémy ve všech částech světa. Trvalý růst vypouštění oxidu uhličitého způsobuje v atmosféře tzv. skleníkový efekt, ale v oceánech zvyšuje kyselost mořské vody, čímž se likvidují korálové ekosystémy, které m.j. produkují významné množství kyslíku. Současně se snižuje rybnatost moří, která je dalším zdrojem potravy množství obyvatel. Největší osídlení Země je právě na mořském pobřeží, takže množství sídlišť je ohroženo zaplavením, např. New York (USA), Kalkata (Indie), Ho Či Minovo město (Vietnam), Melbourne (Austrálie), rozsáhlé plochy Bangladéše či Nizozemí, aj. Uvedené problémy způsobí vzrůst „klimatických uprchlíků“ (v Evropě jejich počet vzrůstá zejména z oblastí severní Afriky), ale i válečných uprchlíků. V nejvzácnějších biotopech světa vzhledem k rychlému populačnímu růstu a omezování potravinových zdrojů vč. pitné vody, dochází k prudkému nárůstu kriminality a etnickým konfliktům, např. Madagaskar, Papua-Nová Guinea, subsaharská Afrika, severní Afrika („arabské jaro“), Malá Asie, jižní Asie, Latinská Amerika. (Sucho v Rusku v r. 2010 způsobilo nedostatečnou úrodu pšenice a zákaz jejího vývozu, což přispělo k „arabskému jaru“ v muslimských zemích a posléze k občanské válce v Libyi a Sýrii).

Ve středoevropském Česku dojde vzhledem k nárůstu teploty vzduchu a vyšším výparům k nedostatku vody a zhoršování její kvality. To způsobí problémy nejen obyvatelstvu, ale i zemědělství a přírodním ekosystémům a nezbytně musí dojít k novým politickým tlakům. V první polovině vegetačního období klesá úroveň vlhkosti, nezbytná jsou opatření k zadržení (retenci) vody v krajině. V této souvislosti vyvstává **potřeba celistvého vidění vývojové problematiky jak globální, tak regionální. Fatální je zejména úporný ideologický požadavek několika teoretiků, nesledujících celistvý pohled, ale požadujících výrobu největší evropské „divočiny“ ve zkulturněné Šumavě**, kdy po nařízení bezzásahového kůrovcového uschnutí smrčů vznikne zážitkový přírodní les“. Zřejmě jim nevadí vysychání Šumavy, zánik nejvzácnějších biotopů rašelinišť a nepříznivé dopady na biodiverzitu a trvalou udržitelnost environmentální, ekonomickou a sociální jak regionu Šumavy, tak ČR. První příznivou vlašťovkou ve fundamentálním ortodoxním přístupu odcivilizování Šumavy je úvaha o obnovení funkčnosti vodních zdrží – klaus, pro zlepšení retence vody (jejich hráze byly proraženy, neboť se jednalo o lidská díla).

Propaganda virtuální kulisové bezzásahové divočiny pokračuje

Pavel Valtr

Motto: „Mým měřítkem jsou obyčejní lidé.“

Bohumil Hrabal

Sobotní Lidové noviny z 24.3.2014 po dvou měsících pokračují v další propagaci virtuální divočiny na Šumavě rozsáhlým článkem: „Lunapark ze Šumavy nebude, divočina naláká další turisty“ (redaktor J. Charvát). Zde se uvádí: „MŽP schválilo Plán péče připravený Správou NPŠ pouze na 3 roky a to bez lanovky na Hraničník, hotelů, bytů a dalších velkých developerských projektů, prosazovaných nejrozličnějšími podnikateli na Šumavě a také bez zonace, neboť umožňovala výjimky a úlevy umožňující výstavbu na nejvzácnějších územích I. zón“. Předseda stínové rady Jakub Hruška údajně sděluje: „je zřejmé, že parkem předložený plán péče je založen na handlech s jeho územím jako obchodním artiklem developerů, obchodníků a těžařů, teprve co zbylo, bylo ponecháno pro ochranu přírody“. Obce však potřebují zonaci pro svůj rozvoj, přičemž podporují některé projekty, např. lanovku na Hraničník. Předseda Svazu obcí NPŠ Antonín Schubert uvádí, že obce v požadované zonaci vycházejí ze skutečného stavu přírody, ale i ze skutečnosti, že v Krkonoších je plno lanovek a ničemu nevadí. Do současnosti zde oficiálně bylo 13 % I. zóny. Náměstek ministra Vladimír Doležal sděluje, že zonace bude řešena zvláštní vyhláškou, přesto

uvádí, že již v r. 2014 budou I. zóny tvořit dle dohody 26 % (zřejmě jsou požadovány „dohody“, či spíše požadavky pouze ze strany obcí, ne však od MŽP) a dále, že postupně se bude jejich plocha rozšiřovat na 75 %, přičemž jednostranní teoretičtí „ekologové a vědci“ požadují, aby co nejdříve (nejlépe okamžitě) I. zóna tvořila 50 %, což zdůrazňuje přední aktivista Hnutí Duha a pivotman ideologické skupinky bezzásahovců Jaromír Bláha. Současný náměstek ministra V. Dolejský údajně stojí za těmito požadavky, a sděluje: po 3 letech se vydá plán na dalších 15 let a současně se připraví zákon o národním parku a vyhláška o zónách. V rámci perfektně připravené propagandy se zastrašuje současný ředitel Správy NP J. Mánek sdělením, jak škodí Šumavě, neboť si dovolil zasahovat proti epidemickému rozšiřování kůrovce. Na druhou stranu se farizejsky slibuje větší zpřístupnění parku i přeshraničních přechodů. Příkladně se poukazuje se na skutečnost, že „divoká příroda v Bavorském lese údajně tvoří 75 %, přičemž území je protkáno dřevěnými chodníčky, vedoucími až do středu pralesa“ (jak přitažlivé, přičemž jedním z požadavků vyráběné divočiny byla likvidace cest v NP a stále větší zneprístupňování zástupným důvodem ochrany tetřeva). Na podporu rozšiřování „divočiny“ se vzpomíná memorandum mezi bilaterálními parky. Cílem je údajně vytvoření jednoho z největších evropských národních parků s divokou přírodou – již tento argument svědčí o neznalosti Evropy, světa a skutečné divočiny. Bavorský NP je nepoměrně menší, přičemž se jedná o marketingový požadavek Bavorska, zdůvodňovaný pro jejich vládu následným profitem Bavorska z nově vybudovaných rekreačních areálů při okraji.

V propagačním článku se však nesdělují, že bezzásahovostí dochází fatálnímu vysušování Šumavy a likvidaci nejcenějšího přírodního potenciálu – živých rašelinišť, zásadnímu snižování biodiverzity a narušování trvalé udržitelnosti nejen environmentální, ale i ekonomické a sociální nejen regionu Šumavy, ale i ČR. Výše uváděné požadavky jsou v rozporu s požadavky obyvatel, obcí i turistů, NPŠ je v podstatě dosud „nezákonný“ a zejména pokradmu naoktrojovaná bezzásahovost v kulturní Šumavě je v rozporu s dosavadní legislativou, ale zejména s celosvětovými zkušenostmi. Toto je dokladováno ve dvou dílech publikace Šumava a její perspektivy (zčásti volně přístupné ke stažení) a zejména v 8. dílech Květeny světových regionů (rovněž volně přístupné ke stažení). Celistvé pohledy jsou však pro ideologické „vědce a ekology“ zřejmě nepotřebné (Bláha, Míko, Kindelmann, Hruška, Šantrůčková, Hubený aj.), avšak každý racionální subjekt se zajímá o názory protistrany. Ideologický požadavek výroby virtuální kulisové divočiny (vynucovaný dobře placenou partičkou) se opožděně opírá pouze o objednanou studii britské konzultační společnosti EFTEC, která fabuluje ekosystémové přínosy vyrobené „divočiny“, přičemž ty však byly vynucenou bezzásahovostí fatálně narušeny a ohroženy.

Co si počneme bez zimy – Šumava bez infrastruktury bude počasí vydaná všanc

Ing. Antonín Schubert, předseda Svazu obcí NP Šumava, starosta Modrav (LN 3.2014 – zkráceno)

Za necelých 35 let prožitých na Šumavě si pamatuji lecjaké zimy. Ty nejkrutější skončily rokem 1989 a politickým oteplením v zemi. Ta letošní zima je pravděpodobně nejteplejší za posledních 80 let, a tak podnikatelé v tradičních zimních destinacích už počítají ztráty. V šumavském národním parku by tomu, podobně jako v bavorském, mohlo být jinak. Mohlo, ale není. Na místě je otázka, kdo nebo co je žábou na prameni moderního a otevřeného přístupu k návštěvníkům národního parku. Úvodem úvah je třeba si říci, že počasí a jeho nevyzpytatelnost jsou věcí přirozenou a na návštěvnost národního parku budou mít vždy vliv. Proto je třeba sledovat spíše dlouhodobé trendy než soudit podle jedné sezóny. O to více znepokojující je analýza doc. Zdeňka Tůmy (bývalého guvernéra ČNB, dnes pracovníka poradenské společnosti KPMG), kterou přednesl na konferenci Šumavské jaro na Modravě. Klesající obrat, klesající daňové výnosy, klesající počet ubytovaných návštěvníků a zkracující se počet přenocování. To je výsledek šumavské nabídky v cestovním ruchu v národním parku.

Bavorská část Šumavy je však lukrativním územím nejen Bavorska, ale celé SRN. Tamní NP je významným ekonomickým tahounem regionu, ve kterém se každé vložené euro zhodnotí více než

dvakrát a na jeden kilometr čtverečný národního parku nalákají téměř 5x více turistů, než je tomu v naší Šumavě. „Turismus v NP Bavorský les představuje důležitý, nikoliv dominantní úsek ekonomiky. Teprve dobře diverzifikovaná struktura místní ekonomiky (řemeslníci, producenti potravin a další dodavatelé) vytvářejí předpoklady pro to, aby významná část příjmů z turismu zůstávala v regionu. Cílem je tam přivést další potenciální návštěvníky, kteří v něm ještě nebyli, což podle průzkumů vyžaduje lepší turistické propojení (i z pohledu dvojjazyčnosti) a optimalizované turistické i dopravní napojení obou zemí. Přistoupení ČR do schengenského prostoru v r. 2008 vytvořilo právní předpoklady, jež by měly dát impuls k vývoji naznačeným směrem“ píše Prof. Hubert Job ve své studii o NP Bavorský les. Nabídka služeb a atrakcí v bavorském NP je opravdu pestrá a jen dodejme, že se většinou jedná o velké investiční projekty. Neslyšel jsem, že by v Bavorsku přirovnávali aktivisté nebo Zelení tyto projekty k Disneylandu, ke kterému jsou přirovnávány obdobné plány u nás.

V naší části Šumavy je diverzifikace místní ekonomiky nahrazována nesmyslnou diverzifikací názorů, zejména těch, kteří na Šumavě nežijí, ale o to více mají potřebu se k ní vyjadřovat. Jakákoliv snaha o zlepšení nabídky služeb turistům je ihned medializována jako developerský projekt. Realita je však taková, že každý developer se území NP Šumava raději zdaleka vyhne, dokonce ti stávající ze Šumavy přechají. Živým příkladem je zbrusu nový hotel na Modravě, který jeho majitelé nemohou už rok prodat. Analogie je v obci Borová Lada, kde ministerstvo vnitra nabízelo k prodeji rozsáhlý komplex býv. roty pohraniční stráže – bez zájmu developerů. Proto raději věřím odborným závěrům Prof. Joba než zpolitizovaným českým křiklounům, že šumavská divočina každoročně vydělá 42 mld. Kč. V Bavorském NP nabízejí návštěvníkům nejenom přírodní krásy, ale zároveň kvalitní návštěvnickou infrastrukturu. Modrava je územím s největší celistvou oblastí NP, ale návštěvníkům je vstup do tohoto území povětšinou zakázán. Jako kapka v moři těchto možností se tak jeví 20 let trvající tahanice o turistickou trasu po stávající cestě z Březníku na Luzný. Modrava měla mnoho projektů, které by zkvalitnily nabídku turistům v podobě tolik potřebné návštěvnické infrastruktury – v drtivé míře byly zamítnuty. V bavorské NP se podnikatelská sféra nehroučí z faktu, že v létě prší a v zimě nenapadne sníh, na Šumavě to má katastrofální následky. V Bavorsku si uvědomili, že člověk by se měl umět podřídit počasí, protože počasí se zřejmě člověku podřizovat nemíní. Nelze uvěřit bajkám, že šumavská divočina každoročně vydělá 42 mld. Kč. **Nastal čas uvědomit si, jaká je pravda.**

Bezzásahovost a její problematika

Pavel Valtr - článek zasláný 3.3.2014 do časopisu Ochrana přírody 2/2014 (má vyjít 22.4.2014), který avizuje téma Proč vymezovat bezzásahové zóny

Motto:

Živým organismům je jedno, zda příznivé podmínky jim připraví příroda nebo člověk. Vzhledem k dlouhodobému vzrůstu stresových faktorů lidskou činností, je zcela nezbytné obnovit přirozené podmínky ekosystémovou asistenční činností, vycházející z ekologických principů a zákonitostí, jinak velká část území spěje k dezertifikaci s nepříznivými dopady pro většinu organismů i člověka. Tedy příroda, až na světlé výjimky skutečné divočiny, si dnes již sama nepomůže !

Vegetace, zejména lesní, zásadně ovlivňuje jak bioklimatické charakteristiky území, tak vodní režim, který je prioritní nejen pro vegetační a zoologickou biodiverzitu, ale i pro obyvatelnost území lidskými společenstvy. Poušť nevzniká jen v důsledku nepříznivých klimatických podmínek (nízké srážky do 100 mm/rok, extrémně vysoké či nízké teploty) a „neúrodných“ půd, ale mnohdy je podmíněna antropogenní činností, které tyto faktory ovlivnily. Dnes pouště tvoří 30 % planety, přičemž ročně přibývá cca 120 tis. km² pouští. Obvyklý schematický postup: lesní společenstva s cézurami bezlesí - step – polopoušť – poušť, tedy postupná degradace prostředí: deforestrace – dezertifikace – denturalizace.

Bezzásahovost a svět

Proč jihoamerické Andy, s vysokou biodiverzitou, mají dnes největší ohroženost druhů a biotopů ?

„Problém tkví v tom, že podobně jako všude jinde na světě vstupuje do této hry karbaník s rychlou rukou a bez špetky pudu sebezáchovy – člověk. Lidské aktivity v oblasti vysokých And můžeme vystopovat již v době před 5 000 lety. Člověk dokázal místy změnit tvář krajiny k nepoznání. Dokud je ovšem jeho působení spíše lokální, může mít na biodiverzitu paradoxně pozitivní vliv. Tím, že lidé vytvářejí drobné paseky, malá políčka a osady, druhovou početnost spíše stimulují. Místní kácení a vypalování totiž dávají vznik různověké vegetační mozaice a právě ta umožňuje soužití různě specializovaných druhů, z nichž mnohým ten pravý vysokokmenný les nevyhovuje.“

L. Vaicenbacher, T. Grim In: Příroda 3/2014

Původně pokrývaly lesy na Zemi více než polovinu souše, jejich podíl se trvale rychle zmenšuje. Řešením však není bezzásahovost. Svět nám poskytuje dostatek příkladů, které dokládají, že bezzásahovostí nelze dosáhnout návratu k někdejšímu vyváženým přírodním společenstvům. Příkladem jsou nejen zlikvidované původní lesy amerických And či Afriky nebo Austrálie (nahrazované invazními eukalypty jež zvyšují aridnost území), ale i vývoj v opuštěných plantážích po ukončení kolonialismu, či přírodní (samovolný) vývoj po likvidaci původních lesů, např. Velikonoční ostrov / Rapa Nui, Island, Haiti : Dominikánská republika, Austrálie, ...

Připomeňme si hlavní pouště:

- Asie: Gobi 1,3 mil. km², Taklamakan 400 tis. km², Karakum 350 tis. km², Kyzylkum 300 tis. km², Thár 200 tis. km²
- Afrika: Sahara 9,1 mil. km², Kalahari 520 tis. km², Namib 311 tis. km²
- Arábie: Velká arabská poušť 2,33 mil. km²
- Jižní Amerika: Monte 325 tis km² , Atakama 100 tis km² , Patagonie 670 tis km²
- Severní Amerika: Chihuahuan 455 tis. km² , Great Basin 490 tis. km²
- Austrálie: Australská poušť 2,3 mil. km²
- Evropa: úspěšně vzniká na jihu Španělska.

Bezzásahovost a Evropa

Pro nás je nejbližší příklad zlikvidovaných stálezelených lesů Středozemí - dubové, vavřínové, borovicové, cedrové, se samy neobnovily, ale nastoupily trnité keřovité makchie a došlo k rozsáhlým nepříznivým ekologickým a klimatickým dopadům, ty jsou pouze lokálně osvětlenými jednotlivci obnovovány.

Bezzásahovost a ČR

Bezzásahovost v podmínkách ČR nemůže být programová, neboť je přijatelná pouze v přírodních, nezkulturněných plochách, a to i tam pouze časově nebo lokálně omezeně (tedy v závorce). Žel, propagandisticky se u nás sofistikovaně módně uplatňuje bezzásahovost. Šumava, kromě ochuzení o stabilizační tvrdé dřeviny, zažila již 3 generace výsadeb smrků, příp. dalších dřevin, takže jsou zde polokulturní porosty a kulturní území bezlesí a horských luk. I v pralesových torzech je nezbytná ekosystémová lidská asistence – viz publikace Dynamika vývoje pralesových rezervací v ČR I-III, Academia Praha 2012, na základě dlouhodobého výzkumu kolektivu autorů. Současnou bezzásahovostí byla většina dochovaných pralesových, pro naše předky posvátných stromů na Šumavě v přítomnosti zlikvidována - díky neomezovanému napadení kůrovcem.

Požadavkem vyhlášené nadřazené mezinárodně významné Biosférická rezervace UNESCO Šumava, je vyvážený, harmonický soulad extenzivního využívání přírodního potenciálu místním osídlením. Národní park Šumava vznikl až následně, ale doposud je protiprávní, neboť podle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny NP vzniká zákonem, k čemuž nedošlo, přičemž uskutečňovaná ochrana je v rozporu jak s BR UNESCO, ale i s požadavky posléze vymezené Evropsky významné lokality.

Fatální omezování ekosystémových funkcí Šumavy nastalo naoktrojovanou bezzásahovostí:

- vysušování Šumavy v důsledku vynuceného odumření hřebenových smrčů při zvýšeném větrném proudění způsobuje postupný zánik základního přírodního potenciálu - živých rašelinišť a současně trisťní snižování vodohospodářské funkce CHOPAV
- radikální snižování biodiverzity při zániku množství ohrožených a chráněných organismů, zejména sukcesním zalesňováním a zánikem bezlesí (které bylo udržováno extenzivním obhospodařováním – pastvou a kosením) při poklesu jejího podílu z více než 30 % pod 5 %
- zvyšování extrémity mezoklimatu, snižování ukládání uhlíku, rozšiřování erozních jevů, odnos půdy a vymývání živin, intoxikace vod ledovcových jezer ...
- nebezpečí rozsáhlých požárů.

Bezzásahovost nesleduje celistvost problematiky, širší a zpětné vazby a zejména dlouhodobou udržitelnost, která je narušována jak environmentálně, tak sociálně - trvale degresivní demografický vývoj (vyliďňování) a zejména ekonomicky širšího regionu Šumavy, s dopady na celou ČR.

Postupně docházelo k živelnému zavádění a rozšiřování bezzásahovosti a I. zóny na Šumavě, přičemž ideologové bezzásahovosti prosazují další rozšiřování bezzásahovosti a I. zóny nad 70 % a to bez jakéhokoliv vědeckého opodstatněného a ověřeného zdůvodnění a proti vůli většiny obyvatel, za masivního mediálního přesvědčování o přínosech „virtuální“ divočiny.

Literatura:

Valtr P. a kolektiv: Šumava a její perspektivy I,II, Typos Klatovy 2012, 2013

Koncepce, ideologie a hašení požáru na Šumavě

Pavel Valtr

Nový ministr životního prostředí Mgr. Richard Brabec se s elánem pustil do řešení zásadního problému – koncepce Národního parku Šumava. Slíbil dlouhodobé řešení problémové situace místních obyvatel, obcí i celkové koncepce ochrany. Protože dnes patřím k pamětníkům, dovoluji si uvést několik poznámek. Od roku 1959 se tzv. „táborská skupina“ snažila o zajištění legislativní ochrany Šumavy, v r. 1963 pak byla vyhlášena CHKO Šumava. Po revolučním kvasu v r. 1989 byl v r. 1991 vyhlášen NP Šumava, Biosférická rezervace UNESCO byla vyhlášena již v roce 1990. Vedle Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) vyhlášené v r. 1978, byla zde v r. 2005 vymezena další ochrana – Evropsky významná lokalita a Ptačí oblast. Pro jistotu každá velkoplošná ochrana Šumavy je v jiné hranici a s jiným statutem.

K tomu všemu pokradmu vznikla **ideologická skupinka prosazující bezzásahovost**, která je v podstatě odnoží náboženské „bezzásahové“ sekty rastafariánství (jež vznikla na Jamajce). Ta dlouhodobě připravovala zahájení své činnosti až na vhodnou politickou situaci, která nastala, když se Zelení dostali do vlády, takže od r. 1997 ji spustil ministr Martin Bursík. K objasnění celé problematiky byla zpracována kolektivem autorů rozsáhlá analýza Šumava a její perspektivy I,II. Proto nemá již smysl „nosit dříví do lesa“, resp. do schnoucí Šumavy, která dosud postrádá potřebnou podporu proti jejím škůdcům. Mrazivý je výrok jednoho z předních ideologů: **I bez ohledu na zonaci bychom dali přednost tomu, aby kůrovec zapracoval a zlikvidoval tyto nepřírozené porosty.** Tito ideologové nevnímají, že zkulturněné, zcivilizované porosty na celém světě bez asistenční ekosystémové pomoci přecházejí v lepším případě pouze v méněhodnotné porosty expanzivních, příp. invazních druhů a patogenů, např. stále zelené lesy ve Středozeří či opuštěné tropické plantáže v trnité křoviny, tedy, že pozitivní přínosy bezzásahovosti ve zkulturněných porostech nefungují na celém světě. Zatímco ideologům stačí jednoduché a laciné sliby, pro oponenturu je kromě uvedené dvoudílné analýzy s rozsáhlou mapovou přílohou (o kterou asi aktéři zatím nemají zájem), zpracovávána také referenční osmidílná dokumentační publikace Květena světových regionů. **Díky prosazené bezzásahovosti dochází k rozsáhlým škodám,**

zejména vysušování a odumírání nejcennějšího potenciálu Šumavy - živých rašelinišť, likvidaci biodiverzity a vylidňování. Ještě více mě zamrazil výrok současného „plodu“ Přírodovědecké fakulty státní JČU v Českých Budějovicích, který žádal o přijetí, přičemž na otázku co potřebuje Šumava, rozhodně sdělil: „uschnutí celého lesa, aby vznikl přírodní les, ... ale bude to těžké“. V oficiálních dokumentech o bezzásahovosti nebyla zmínka, postupně se pod vlivem ideologů divočiny dostávala do některých naoktrojovaných závěrů při neodsouhlaseném postupu rozšiřování I.zóny a neodsouhlaseném zavádění bezzásahovosti. Bezzásahovost může být pouze časově a plošně omezená, tedy uváděná jen v závorce pro relativně přírodní plochy.

Specifičností ČR je i různě uskutečňovaný model ochrany velkoplošných chráněných území, např. v Krkonošském NP či NP České Švýcarsko. Uvádím z jejich letáčku Jak se dělá nový prales:

Přeměnu lesů národního parku se snažíme provádět co nejšetrnějšími metodami:

- neprovádíme těžby na velkých plochách (výjimkou se odstraňování nepůvodní borovice vejmutovky
- lesy postupně prosvětlujeme tím, že odstraňujeme jednotlivé nepůvodní stromy a dosazujeme do nich sazenice původních druhů
- podporujeme tzv. přirozené zmlazování buků a jedlí v okolí mateřských stromů, nové stromy tak vyrůstají tak ze semen přímo v domovském lese
- sazenice předpěstované v lesních školkách pocházejí ze semen posbíraných v národním parku
- vytěžené kmeny stahujeme z porostů s použitím šetrných technologií, např. koňskými potahy
- na odvozní místa transportujeme kmeny pomocí vyvážecí soupravy minimalizující poškození půdy
- větve a část pokácených stromů necháváme na místě
- mladé sazenice chráníme proti okusu zvěří.

Posledním hitem násilně a proti vůli většiny obyvatel zaváděné „virtuální divočiny“ jsou dva přísliby: ekosystémové služby, které jsou však fatálně snižovány vč. biodiverzity (rozvedeno v předchozí aktualitě) a dále rozvoj turistiky do divočiny Šumavy za placeným pozorováním medvědů (které je zřejmě zájem sem dovézt, viz předchozí aktualita).

Dnešní VIP hosté, s kterými se zřejmě počítá, mají daleko lákavější možnosti pozorovat skutečnou divočinu, např.

- plavbou či jiným přesunem do oblasti obou pólů
- okruhem po pěti zemích jižní Afriky speciálně upraveným ubytovacím ekobusem
- loveckými „balíčky“ ve východní či jižní Africe
- zážitkovými cestami na Aljašku
- putováním po himálajských trasách
- putováním po alpských trasách jižního ostrova Nového Zélandu
- zdoláváním tzv. zajištěných alpských via ferrata.

Pokud někdo touží za medvědy, stačí zajet do blízké východní Evropy (Slovensko, Rumunsko, Bulharsko, ...) či Skandinávie.

Na Šumavě ideologicky dochází k rozvrácení všech původních hodnot a rozsáhlým škodám, přičemž protagonisté hrají vabank, neboť nechtějí dopustit odpovědnost za vzniklé škody. Někdejší imisní škody a jejich vyhodnocování pomocí složitých matematických modelů a pozorování je jakoby zapomenuto.

Lidé jsou integrální součástí přírody, avšak dnes je Šumava nejen v NP, ale i CHKO rozsáhle zneprístupňovaná, v rozporu s jejím posláním. Dříve běžně vnímané funkce vegetace, např. bioklimatické aj. nejsou chápány. Proti jednoduchým představám bezzásahovosti uvedu jen několik drobných příkladů aktivního uplatnění ekologických principů a zákonitostí z běžného života: v Plzni např. teplomilný kaštan (*Castanea*) v zahradách plodí, avšak ulicích namrzá a roste jen keřovitě, další příklady: na ulici autům, parkujících pod vedlejšími borovicemi obvykle nezamrzou okna, jinak však ano ..., dále také pobyt pod borovicemi je téměř prostý patogenních

mikroorganismů díky vylučovaným fytoncidům, pod ořešákem nás neobtěžuje nepříjemný hmyz díky produkovaným repelentním látkám...

Po dvou zločinných ideologiích zažíváme další scestnou ideologii, proto doporučuji článek v Lidových novinách z 22.2.2014 Nenápadný půvab ideologie. Současnou skutečností je bezohledné prosazování a rozšiřování výroby virtuální divočiny Šumavy na převažující ploše a to jako exteriérové experimentální laboratoře vymezené skupince „pravověrců“. Šumava by tak směřovala ke zvýšené devastaci a nejen lidskému, ale i přírodnímu „vybydlení“. **Šumavský region je prosazeným dlouhodobým trendem neudržitelný nejen environmentálně a sociálně, ale i ekonomickým vývojem.** Většina pil byla uzavřena, dřevo se vyváží pouze v surovém stavu. Proto rakouská firma Schweighofer nám pohotově nabízí vybudování obří pily poblíž Vodňan.

Tak jak bude dál – opět bude vítězit škodlivá ideologie nad selským rozumem ?

SVAZ OBCÍ NP ŠUMAVA A JEHO POSTOJ

(sdružuje 21 z 22 šumavských obcí)

Základní programový cíl

Národní park, to není ve středoevropském prostoru jen místo ochrany přírody, ale je i **místem ochrany všech složek životního prostředí**. V NP vedle sebe stojí a jsou si zcela rovny dva veřejné zájmy vyplývající ze zákona o obcích a zákona o ochraně přírody a krajiny. Před vyhlášením NP se Šumava nazývala zelenou střechou Evropy, anebo zelenými plícemi Evropy. Od vyhlášení NP zahynulo na Šumavě díky kůrovci 4 100 000 smrkových stromů!

Odmítáme jednostranné přírodovědecké a aktivistické experimenty a nátlakové akce, které:

- nezohledňují soužití ochrany přírody s podmínkami života obcí a lidí, kteří zde žili a pracovali před vyhlášením národního parku
- požadují vznik jiného národního parku, než jaký byl na Šumavě vyhlášen v roce 1991
- nemají oporu v odborné analýze skutečného stavu lesních ekosystémů
- nerespektují jiné názory renomovaných odborníků a znalců přírodních poměrů
- účelově experimentují pouze s lesními ekosystémy a působením kůrovce v nich, a to bez jakékoliv osobní odpovědnosti
- vedou k velkoplošnému lesů a vynucenému kácení lesů
- snižují retenční schopnost šumavských lesů a tím zvyšují povodňová rizika
- odmítají obnovu přirozené druhové skladby šumavského lesa
- snižují biologickou rozmanitost šumavské přírody
- vedou k devastaci historických krajinných hodnot a krajinného rázu Šumavy
- blokují uspořádání dalšího směřování NPŠ zákonem
- nezohledňují ochranu všech složek kvality životního prostředí
- považují diktát vlastních názorů za jedinou formu komunikace.

Šumava, jakožto součást širšího regionu Jihozápadní Čechy na rozdíl od typických „venkovských“ regionů nemůže stavět svůj rozvoj na zemědělské produkci, ale na využívání svého kulturního a přírodního potenciálu v turistickém ruchu a pracovních příležitostech vázaných na šetrné hospodaření s lesy a údržbě krajiny. Obce tohoto regionu právem očekávají, že se stát zhostí své odpovědnosti za rozvoj venkova i na Šumavě a nepřipustí, aby budoucnost Šumavy byla podřízena extrémním projektům a experimentům ochrany přírody.

Co požadujeme?

- národní park odpovídající kategorie mezinárodní unie ochrany přírody
- národní park s mezinárodní prestiží
- obnovení ztracené důvěry mezi orgány ochrany přírody a regionem
- nezávislost NP Šumava na politických změnách

- stabilní koncepci
- systémový přístup k řešení života na celém území NP Šumava na základě přírodních a socioekonomických hledisek
- zastavení snah o obnovení experimentu z let 2007-11, který vedl k rozpadu lesa a ke vzniku holin působením kůrovců, čímž výrazně snížil atraktivitu Šumavy
- obnovu historické kontinuity vývoje šumavského regionu
- právo regionu vyjadřovat se ke koncepčním strategiím – zónace, Plán péče
- právo šumavských obcí na majetkoprávní uspořádání
- zohledňování základní potřeby života obyvatel regionu – pracovní příležitosti
- právo šumavských obcí na udržitelný rozvoj
- podporu ekonomické soběstačnosti území.

Šumava – místo pro život

I přes vnucovanou představu o nedotknutelnosti přírody byla Šumava osídlována už v mladší době kamenné. Postupné osídlování okolí kupeckých cest, rýžování zlata, sklárství a zemědělství, byly lidské zásahy, které po dlouhá staletí vytvářely estetický ráz šumavské krajiny. Výjimečnost Šumavy spočívá v propojení různých vývojových stadií původní přírody a člověkem přetvářené kulturní krajiny. Tato krajina je odkazem minulých generací a je povinností tuto krajinu zachovat pro generace budoucí a to včetně šumavského člověka.

Šumava – místo pro poznávání přírody

Cílem národních parků je zachování přírodního a kulturně-historického dědictví a minimalizace negativního vlivu člověka na přírodu a další prvky v krajině. Národní parky mají zároveň vytvářet optimální podmínky pro rozvoj řízeného cestovního ruchu a rekreace a pro vědecké a osvětové účely.

Jak je to se šumavským lesem a kůrovcem doopravdy?

Šumava

Šumavské lesy, vodstvo a mokřady tvoří rozsáhlý přírodní ostrov uprostřed hustě osídlené střední Evropy právem nazývané „zelenou střechou Evropy“. NP Šumava – největší český národní park je od doby svého vzniku v r. 1991 místem vyhrčené diskuze o způsobech ochrany přírody – jak a jestli vůbec v NP zasahovat proti lýkožroutu smrkovému.

Les jako ekosystém

Les je společenstvím mnoha organismů – rostlin a živočichů, které jsou na sobě navzájem závislé. V podmínkách Šumavy je proto charakteristické lesní společenstvo, jelikož pokrývá 80 % rozlohy národního parku. Vzrostlý les, s typickým stromovým patrem a skladbou dřevin je proto určující složkou všech dalších složek životního prostředí. Narušením rovnováhy v ekosystému lesa se zákonitě narušuje rovnováha ve všech navazujících složkách – půdních, rostlinných, zoologických, ale i sociologických.

Smrk ztepilý

Tento jehličnatý strom může dorůst až 50 m, dobře snáší nízké teploty a vyžaduje značnou vzdušnou vlhkost. Má mělký a plochý kořenový systém bez hlavního kořene, proto je náchylný k vyvrácení. Při déle trvajícím nedostatku srážek a následném poklesu hladiny spodní vody v půdě je snížena jeho schopnost bránit se útokům přirozených nepřátel, např. kůrovců. V optimálních podmínkách by na Šumavě dosahoval až 500 let věku, dnes se na Šumavě ani jedinci straší 200 let. Současné nepřirozené vysoké zastoupení smrku na 80 % lesa je důsledek lidských aktivit v minulosti. **Přirozené zastoupení smrku by mělo být 51 %.**

Lýkožrout smrkový – lidově kůrovec

Tento nenápadný brouček o velikosti 4 – 5,5 mm se u nás vyskytuje v polohách nad 600 m, hlavně ve smrkových monokulturách, kde zavrtán pod kůrou stromů stráví většinu svého života.

S pokračujícím jarem, v závislosti na rostoucí teplotě se brouci začínají probouzet a rojit – dospělí brouci vyletí ze svých zimovišť a napadají okolní stromy. Živí se lýkem (odtud název lýkožrout), které zajišťuje transport vody a živin ve stromu, ten začne usychat a nakonec uhynie. V podmínkách Šumavy se v jedné sezóně kůrovci rojí dvakrát (na jaře a v létě). Podle vitality stromu zhyne zdravý dospělý strom po napadení 150 – 1000 kůrovců, kteří napadnou 8-10 dalších stromů. Přitom jen v roce 2010 bylo v bezzásahových územích NPŠ úmyslně a s plným vědomím ponecháno bez ošetření stovky tisíc nezpracovaných stromů.

Jak kůrovce zastavit?

Kůrovec je nepostradatelnou součástí smrkového lesa. V přirozených lesích si les s kůrovcem po čase poradit sám. Pokud by byl na Šumavě přirozený, tak by jedle, buky, kleny a další přirozené listnaté dřeviny tvořily přirozenou bariéru, která by kalamitní šíření kůrovce postupně zastavila. Problémem Šumavy tedy ani není kůrovec ani kůrovcem napadených stromů. Problémem šumavského lesa je jeho neschopnost bránit se přirozeným způsobem kůrovcovým kalamitám. Ve jménu bezzásahového režimu se tato neschopnost přirozené obrany lesa prohlubuje a z kůrovce, z drobného pomocníka šumavského lesa, se tak dělá zlý pán.

Jakou Šumavu přenecháme dalším generacím?

Petice „NE-35 procent prvních zón v NP Šumava“ - Tisková zpráva

Za petiční výbor: Petr Martan , martanckyne@seznam.cz, tel. 732 373 448

Petice NE 35 % I. zón NPŠ byla dne 11. února 2014 odevzdána v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR do rukou její místopředsedkyně Jaroslavy Jermanové (ANO) a poslankyně a předsedkyně Petičního výboru PS Zuzky Bebarové-Rujbrové (KSČM). Ty převzaly petiční archy s počtem 3.327 podpisů, jako II. část. První část obdrželi poslanci již před rokem a pod peticí je tedy celkem 14.252 podpisů občanů z celé ČR.

Členové petičního výboru jsou: Petr Martan, poradce v lesnictví; Naděžda Kavalírová, předsedkyně Konfederace politických vězňů ČR; Josef Kalbáč, bývalý senátor.

Podepsaní občané odmítají zvyšování rozlohy prvních zón v návrhu zákona o NP Šumava, který hodlá předložit Ministerstvo životního prostředí. Vyzývají zákonodárce, aby odhlasovali zákon, který trvale určuje 1. zóny v rozsahu do 20% území a zamezuje tak dalšímu usychání lesů.

První část petice uspěla v Senátu, který ji v květnu loňského roku projednával a odhlasoval toto usnesení:

„Senát považuje za úměrné vyhlásit zákonem o Národním parku Šumava 1. zóny z dosavadních 13% na 22% jako dostačující rozsah území, kde nebude zasahováno do přírodních procesů.“

„Kůrovcová kalamita v NP Šumava trvala sedm let a již nehrozí. Hrozí však další orkán, který vyvrátí třeba milión stromů a na nich se rozmnoží kůrovec. Dnes se ptáme, co se potom stane. Pokud bude navržen a schválen zákon, který stanoví 35% území v režimu bez zpracování polomů, bez výjimečného použití chemie a bez kácení kůrovcem napadených stromů, tak se katastrofální sedmiletá kalamita bude opakovat.

Z této tragédie se musí lidé poučit, nebo přijde další. Jde o 9 000 ha zelených lesů, které mohou být zachráněny před uschnutím tím, že nebudou zákonem zařazeny do 1. zón ihned či v budoucnu. Návrh zákona by otevřel cestu k uschnutí lesů v oblastech Povydří, Křemelné, Kvildy a Borové Lady. Jde o 9 000 ha lesů, v nichž by mohl i v budoucnu existovat vysoký zelený les a v jeho stínu růst nový. Jedině tak to má být.“ Uvedl P. Martan.

Sofistikovaná propagační kampaň „divočiny“ dobře placené partičky zahájila

Pavel Valtr, UrbioProjekt Plzeň, ateliér urbanismu, architektury a ekologie / Středisko pro výzkum regionálního rozvoje ZČU

Prezident republiky Miloš Zeman dokončil 23. ledna 2014 rozhovory s ministerskými kandidáty a tak je zřejmé, že post ministra životního prostředí obsadil Mgr. Richard Brabec, býv. ředitel Spolany Neratovice a následně Lovochemie a.s. Přesně v tento den byla zahájena mediální masáž skupinky prosazující totální bezzásahovou divočinu na Šumavě. Vybrány byly deníky MF Dnes (Šárka Mrázová ČTK) a Lidové noviny (Vladimír Ševela), ne však Plzeňský deník, kde místní obyvatelé dobře znají současnou problematiku Šumavy.

Lidové noviny sdělují sladké tajemství, že budoucí ministr se kloní k „ekologům“, tzn. na jejich stranu (ostatní jsou „nevěřící bezbožní, které je třeba zatratit), což údajně překvapuje mluvčího aktivistů hnutí DUHA Jana Piňose. Předseda svazu obcí NP Šumava Ing. Antonín Schubert však prohlašuje, že na nikoho netlačí a čekají, až přijde někdo, kdo situaci na Šumavě konečně uspořádá. Honosný nadpis: Hotely? Lanovky? Ne. Šumavě může nejvíce vydělat divočina doplňuje luxusní obrázek zatím nezničeného Vltavského luhu naoktrojovanou výrobou bezzásahové virtuální divočiny. Prof. Pavel Kinndlmann, tvrdý obhájce divočiny, propaguje zřejmě dobře zaplacenou studii britské konzultační společnosti EFTEC (Economics for the Environment Consultancy) spolu s Michalem V. Markem, ředitelem Centra výzkumu globální změny AV ČR (která studii objednala). Závěrem je uváděno tvrzení, že rozšiřování divočiny je pro Šumavu mnohem výhodnější, než mnohé developerské projekty. Studie prohlašuje, že turismus na Šumavě přináší téměř 2 mld Kč, celkový ekonomický přínos NP dosahuje až 44 mld Kč ročně, vč. tzv. ekosystémových služeb, jako je zadržování vody a zlepšování její kvality či regulace klimatu a ukládání uhlíku. **A právě ekosystémové služby jsou fatálně likvidovány násilně prosazovanou výrobou virtuální divočiny proti vůli většiny obyvatel.** Požadovaný rozpad (disturbance) hřebenových smrčín, který „nejrychleji obnoví přírodní společenstva“ způsobuje snížením omezováním větrného proudění vysušování Šumavy, zejména nejcenějšího potenciálu rašelinišť, dále nepříznivé narušování vodní bilance vč. zhoršování kvality vod v rozporu s vyhlášenou Chráněnou oblastí přirozené akumulace vod, trsní snižování ukládání uhlíku, zásadní zhoršování a extrémizaci klimatu, ale i rychlé snižování biodiverzity druhové a biotopové a to v rozporu nejen s vyhlášenou Evropsky významnou lokalitou, ale zejména potřebami vyhlášené mezinárodní Biosférické rezervace UNESCO.

Mladá Fronta Dnes barnumsky uvádí další článek: Rys, los, jelen spolu na Šumavě. Není jasné, jak ještě dlouho. Zde se nepravdivě prohlašuje: Jedním z posledních míst v Evropě, kde šelmy loví velké kopytníky, je Šumava (jelení maso údajně tvoří 51 % rysího jídelníčku), přičemž divočinu mohou zničit plánované stavby a neřízený rozvoj turistiky. Opět se poukazuje na studii objednanou Centrem výzkumu globální změny Akademie věd ČR a závěry Mgr. Pavla Šustra z NPŠ, který pomocí telemetrických obojků sleduje pohyb jelenů, jenž údajně říká, že když krajinu neuváženými zásahy rozbijeme, nepůjde to vrátit zpátky. Toto rozbití, resp. rozvrácení a devastaci kulturní krajiny však způsobil požadavek rychlé a celoplošné bezzásahové výroby divočiny, která však může být pouze virtuální.

Po propagaci divočiny v domácích denících bezprostředně navazovala mediálně rozšiřovaná informace o novém výroku Krajského soudu v Plzni, který údajně obhajuje kontinuální veřejné shromáždění aktivistů Hnutí Duha proti omezování rozšiřování kůrovce u Ptačího potoka na Šumavě. Nevadí, že zákon zakazuje přítomnost jiných osob v území těžby lesa vzhledem k ohrožení jejich života, nevadí protiprávní živelné rozšiřování bezzásahovosti, nevadí „nelegálnost NP“, který by měl být zřízen zákonem, nevadí zásadní střety v požadavcích na uskutečňovanou „ochranu“ dříve vyhlášené Biosférické rezervace UNESCO či Chráněné oblasti přirozené akumulace vod, nebo Evropsky významné lokality. A také nevadí, že aktivisté Hnutí Duha se mohou volně pohybovat ve vyhlášených nepřístupných územích při svých protestech i jindy, avšak „normální“

lidé při svých protestech proti uzavírání někdejších turistických cest dokonce i na území CHKO musí mít k pochodu ke zřícenině býv. turistické chaty na Svarohu mnohonásobné povolení. Tam však občané z Bavor běžně mohou, stejně jako na hraniční stezky. Nevadí závazky Schengenu, nevadí odlišný přístup např. na vedlejším bavorském Javoru či rakouském Hochfichtu. Nevadí, že desítky žalob proti uskutečňované „ochraně“ nejsou soudně projednávány, avšak žaloby některých osob jsou okamžitě řešeny – např. znepřístupnění „Modrého sloupu“ po historické středověké cestě – dnes zpevněné silnici, kterou aktivisté „bezzásahovosti“ chtějí rozebrat a odvézt!, podobně jako stížnosti do Bruselu k EK (kde máme svého propagátora divočiny L. Míku).

Okamžitě následovala další propaganda v týdeníku Respekt, kde již 3.2.2014 redaktor M.Švehla prohlašuje: Hnutí Duha a jeho přátelé obdrželi glejt, po němž touží každá podobná organizace, neboť soud potvrdil, že je to ona, kdo v tomto případě hájí veřejný zájem, nikoli stát, kraj, nebo šumavské obce. Nejistým politiků včetně nového ministra Brabce může být rozsudek soudce Krysla vhodným vodítkem.

Poslední aktivitou ideologické skupinky bezzásahové divočiny je, že členka strany Zelených RNDr. Jitka Seitlová, která pracovala jako zástupce býv. ombudsmana, se má stát novou vedoucí ombudsmankou. Na tomto úřadě již v minulosti „prokázala svoje objektivní a nestranné posouzení“ a to podporou bezzásahovosti Šumavy aktivisty Hnutí Duha.

Snad jen na okraj je vhodné uvést, že někdejší Šumava byla uvedena v rozsáhlé publikaci Přírodních divů světa, v novém vydání byla však již vypuštěna.

Dnes je možno již porovnat někdejší imisní škody na lesích a současné škody při „výrobě virtuální divočiny“. Tehdy se složitě modeloval atmosférický přenos kontaminantů, který však nebyl úmyslný. **Dnešní škody jsou však úmyslné, vzniklé záměrným bezzásahovým rozšiřováním odumírání lesa pomocí kůrovce díly zločinnému spolčení dobře placených osob.** Celá rozsáhlá problematika zkulturněné Šumavy je předmětem mnohasetstránkové encyklopedické publikace Šumava a její perspektivy I,II, na níž se podílelo více než 30 osobností z vědecké obce a místních představitelů. Po předchozích zločinných ideologiích nás postihla třetí morová rána – vnucovaná ideologie naturistického bezzásahového odcivilizování. Stejnou ideologií je náboženská sekta rastafariánství vzniklá na Jamaice, která požaduje jen přírodní procesy a bezzásahost (její představitel a zakladatel rockové hudby reggae Bob Marley, protože neschvaloval zásahy do lidského těla, zemřel ve věku 36 let).

Prosím, nevěřte slibům či hrozbám nezodpovědných kariérních ideologů a nezkušených mladých lidí, věřte jen ověřené realitě. Příroda Šumavy potřebuje naši ekosystémovou asistenční pomoc, ostatní je uvedeno v dalších dokladech ze Šumavy i z celého světa tvrdými daty.

ŠUMAVA A BEZZÁSAHOVOST ve zkratce

1. Bezzásahovost v podmínkách ČR nemůže být programová, neboť je přijatelná pouze v přírodních, nezkuřených plochách, a to i tam pouze časově nebo lokálně omezeně (tedy v závorce). Šumava, kromě ochuzení o stabilizační tvrdé dřeviny, zažila již 3 generace výsadeb smrků, příp. dalších dřevin, takže jsou zde polokulturní porosty a kulturní území bezlesí a horských luk.

2. I v pralesových torzech je nezbytná ekosystémová lidská asistence – viz. publikace Dynamika vývoje pralesových rezervací v ČR I-III, Academia Praha 2012, na základě dlouhodobého výzkumu kolektivu autorů. Současnou bezzásahovostí byla většina dochovaných pralesových, pro naše předky posvátných, stromů na Šumavě v přítomnosti zlikvidována - díky neomezovanému napadení kůrovcem.

3. Svět nám poskytuje dostatek příkladů, které dokládají, že bezzásahovostí nelze dosáhnout

návratu k někdejší přírodním společenstvům:

- zlikvidované stálezelené lesy Středomoří (dubové, vavřínové, borovicové, cedrové) se samy neobnovily, nastoupily keřovité makchie a došlo k rozsáhlým nepříznivým ekologickým a klimatickým dopadům - ty jsou pouze lokálně osvojenými jednotlivci obnovovány (ne však z podnětu úředníků EU)
- opuštěné plantáže po ukončení kolonialismu před více než 50. lety (např. Cejlón – Srí Lanka, Barmá – Myanmar či Kuba), ponechané bezzásahovosti dokládají, že následně nastupují převážně expanzivní a invazní druhy (Akácie aj.) a patogeny
- další příklady vývojově tristní situace poskytuje např. Velikonoční ostrov / Rapa Nui, Island, Haiti, Dominikánská republika, Austrálie, ...

4. Požadavkem vyhlášené nadřazené mezinárodně významné Biosférické rezervace UNESCO Šumava, je vyvážený, harmonický soulad extenzivního využívání přírodního potenciálu místním osídlením. Národní park Šumava vznikl až následně, ale doposud je protiprávní, neboť podle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny NP vzniká zákonem, k čemuž nedošlo, přičemž uskutečňovaná ochrana je v rozporu jak s BR UNESCO, tak požadavky posléze vymezené Evropsky významné lokality.

5. Ideologie bezzásahovosti byla dlouhodobě připravována a spuštěna až ve vhodné politické situaci, kdy se Zelení dostali do vlády. Hlavními protagonisty je kariérní skupinka osob (JČU / stínová vědecká rada NP) za podpory nezkušených, převážně mladých osob (Hnutí DUHA dotované MŽP) a úplatné sofistikované pomoci médií (jejich ideologická propagandistická kampaň byla opětovně spuštěna okamžitě po znalosti osoby nového ministra ž.p.)

6. Fatální omezování ekosystémových funkcí Šumavy nastalo naoktrojovanou bezzásahovostí:

- vysušování Šumavy v důsledku vynuceného odumření hřebenových smrčů dochází při zvýšeném větrném proudění k postupnému zániku základního přírodního potenciálu - živých rašelinišť a současně tristnímu snižování vodohospodářské funkce CHOPAV
- radikální snižování biodiverzity při zániku množství ohrožených a chráněných organismů, zejména sukcesním zalesňováním a zánikem bezlesí (které bylo udržováno extenzivním obhospodařováním – pastvou a kosením) při poklesu jejího podílu z více než 30 % pod 5 %
- zvyšování extrémy mezoklimatu, snižování ukládání uhlíku, rozšiřování erozních jevů, odnos půdy a vymývání živin, intoxikace vod ledovcových jezer ...
- nebezpečí rozsáhlých požárů

7. Ideologie bezzásahovosti nesleduje celistvost problematiky, širší a zpětné vazby a zejména dlouhodobou udržitelnost, která je narušována jak environmentálně, tak sociálně - trvale regresivní demografický vývoj (vyliďňování) a zejména ekonomicky širšího regionu Šumavy (s dopady na celou ČR)

8. Vnucovaná ideologie bezzásahovosti je ideovou „odnoží“ náboženské sekty rastafariánství, vzniklé na Jamaice, která požaduje pouze přírodní procesy a bezzásahovost (její představitel a zakladatel rockové hudby reggae Bob Marley zemřel ve 36. letech, protože nechtěl zásahy do svého těla).

9. Ideový záměr pochází z Bavorska - iniciátorem bezzásahovosti Šumavy byl 1. ředitel Bavorského NP, iniciátorem záměru výroby největší „virtuální divočiny“ v Evropě mezi Atlantikem a Uralem pak 2. ředitel BNP (s dovezenými vlky a medvědy, za marketingového posvěcení zemskou vládou)

10. Postupně docházelo k protiprávnímu zavádění a rozšiřování bezzásahovosti a I. zóny, přičemž ideologové prosazují další rozšiřování bezzásahovosti a I. zóny nad 70 % a to bez jakéhokoliv vědeckého opodstatněného a ověřeného zdůvodnění a proti vůli většiny obyvatel za masivního

mediální přesvědčování o přínosech divočiny

11. Dlouhodobé rozsáhlé neoprávněné omezování přístupnosti nejen NP, ale i CHKO je zdůvodňováno zástupným důvodem ochrany severského ptáka – tetřeva, který vlivem oteplování ustupuje (donedávna zde byl lovným ptákem, dnes pro jistotu je i vysazován z umělých chovů), čímž dochází k zásadnímu zamezování základních osvětově vzdělávacích i rekreačních funkcí

12. Škody vzniklé prosazovanou nezodpovědnou bezzásahovostí, jsou vyhodnocovány a uváděny spolu s komplexní problematikou uskutečňovaného způsobu ochrany přírody v publikaci Šumava a její perspektivy I,II, na níž se podílelo více než 30 spoluautorů z vědeckých a společenských pracovišť, několik občanských sdružení, ale i řada soudních znalců. Tato encyklopedie současné Šumavy uvádí i množství unikátních tematických map (na CD).

13. Závěr: po předchozích zločinných ideologiích je „politicky“ vynucována ideologie naturistického bezzásahového odcivilizování za používání stejných metod jako v naší politice – mlžení ke vzniku marketingového zážitkového regionu „virtuální divočiny“, zastrašování či zkorumpování. Je schopna se naše demokracie ubránit? Národní park promarněných příležitostí
Ing. Antonín Schubert, předseda Svazu obcí NP Šumava

Není to zas až tak dávno, co území Šumavy živilo nejméně desetinásobně více lidí, než kolik jich na Šumavě žije a podniká v dnešní době. Jak je možné, že v předválečné minulosti byla Šumava dobrou a v některých řemeslech mezinárodně ceněnou, podnikatelskou adresou a dnes je podivným nesourodým hybridem, jehož vlajkovou lodí je víc než národní park kůrovec požírající šumavský smrk? Jak to umějí jinde? Pro příklad nemusíme chodit nikam daleko. Hned na západ od naší státní hranice mají Bavoři o celé dvacetiletí zkušenější národní park. V Bavorsku není kacírstvím, ale deklarovaným veřejným zájmem, aby byl Národní park Bavorský les důležitým regionálním hospodářským faktorem. Dobrou značkou, dobrým domovem, dobrým místem pro podnikání.

Ve studii o zaměstnanosti tamního národního parku pan univerzitní profesor Hubert Job doslova uvádí: „*Turismus představuje v regionu národního parku důležitý, nikoliv sám o sobě dominantní úsek ekonomiky. Teprve dobře diverzifikovaná struktura místní ekonomiky (řemeslníci, producenti potravin a další dodavatelé) vytváří předpoklady pro to, aby významná část příjmů z turismu zůstávala v regionu.*

V praxi to mimo jiné znamená, že na rozlohu plochy navštíví tamní park více jak čtyřnásobek turistů oproti Šumavě, což vytváří o několik set pracovních míst více než v šumavském parku. Efektem takového přístupu pak je, že každé euro vložené Bavorskem do národního parku z veřejných rozpočtů se více jak dvakrát vrátí. Podtrženo sečteno, se tak Národní park Bavorský les těší přízni místních obyvatel a podnikatelů a honosí se mnoha mezinárodními oceněními, mimo jiné Diplomem Rady Evropy. Pro neznalé uvádím, že se jedná o velmi prestižní ocenění, které se neuděluje na věčné časy, ale které je nutno pravidelně obhajovat.

A jak je tomu na Šumavě? Dovolím si tvrdit, že je šumavský národní park především symbolem promarněných příležitostí. Nemusíme se přeci po nikom opičit, ale měli bychom umět využívat od svých sousedů to, co je dobré a ověřené. Můžeme jít samozřejmě vlastní cestou, což jsme také učinili, ale tou jsme zase tolik dobrého nevymyslili. Proto se domnívám, že nastal čas na nápravu. Jsem ale přesvědčený, že láteření, hořekování, čekání, že to za nás někdo udělá, nebo že nám někdo z centrálních orgánů jen tak z dobrého rozmaru pomůže, to je opět špatná cesta. Proto si nejdříve musíme ujasnit to, čím chceme, aby Šumava byla a za takové rozhodnutí vzít plnou odpovědnost. A pokud to vymyslíme zdravým selským rozumem, tak takové rozhodnutí bude správné a pak na Šumavě bude dost místa jak pro přírodu národního parku, tak pro člověka a jeho podnikání. A to i přes to, že kvůli tomu zřejmě jedna aktivistická babka upadne do mdlob a po procitnutí napíše stohy suplik do Bruselu.

Šumava a její perspektivy II

Pavel Valtr

Vážení milovníci Šumavy

konečně - 30. listopadu 2013 vyšel avizovaný druhý díl publikace Šumava její perspektivy, která podrobně sleduje potřebu zdravé Šumavy, zdravého regionu a zdravých obyvatel. Vzhledem k velkému objemu faktografických údajů, zdůvodňujících žádoucí ochranu území, se publikace stává encyklopedií současné Šumavy. Jedná se zejména o informace o turistické infrastruktuře, sídlech Šumavy, soupis a zhodnocení organismů i biotopů Šumavy, uskutečňovaném způsobu ochrany, ale i o doposud marných peticích a interpelacích vůči zvláštní ideologii výroby virtuální divočiny v kulturní Šumavě a jejímu zneprístupňování, ve vazbě na širší a zpětné vazby a světové zkušenosti.

Zcela mimořádné jsou uváděné mapy:

- přírodní turistické cíle a významné vrcholy
- stávající mnohonásobná velkoplošná ochrana Šumavy
- potenciální zemědělské využití
- zaniklá sídla
- turistické předválečné trasy
- historická mapa.

Protože dosavadní převažující mediální informace (poplatné německému investorovi a dlouhodobě utajovaným záměrům) jsou sofistikovaně vyráběny pod taktovkou bohatě dotovaných kariérních ideologií bezzásahové virtuální divočiny, je nezbytné pomoci rozšíření potlačovaného racionálního ekosystémového přístupu zachování biodiverzity Šumavy. Uvítám proto náměty na rozšiřování publikace, nejlépe požadavky objednávek, neboť publikace je, žel, vydávána jen z vlastních prostředků (hejtmani teď mají jiné starosti). Cena druhého dílu stanovená na 300 Kč vč. DPH je vzhledem k množství jinak nedostupných faktografických údajů (text téměř na 600 stranách), bohaté barevné obrazové fotodokumentaci a také mimořádným mapovým informacím stanovena jako minimální, přičemž k objednávce II. dílu přikládáme zdarma i I. díl (který byl námi prodáván za 200 Kč, v jednom knihupectví dokonce za 390 Kč).

Možné je domluvit i případně setkání přátel Šumavy nad vydanou publikací a současnou Šumavou. Zatím je domluveno první setkání v Městské knihovně v Klatovech ve čtvrtek 30. ledna 2014.

Děkuji i za připomínky k úpravám, opravám a doplňkům pro připravované další vydání.

S velkými díky Pavel Valtr

Komentář k další mediální bublině Hnutí Duha k výstavbě 7000 nových domů v NPŠ

Antonín Schubert, starosta Modravý, předseda Svazu obcí NP Šumava

Za ta léta šumavských zkušeností dokážu předvídat jednotlivé kroky Hnutí Duha a spolu s nimi odškrtnout z úkolníčku jednotlivé splněné úkoly. Co však nedovedu předvídat, je kreativnost argumentace, kterou dokáží členové tohoto hnutí vymyslet, aby zaujali společnost. Zájem společnosti má pak velký význam na finanční toky plynoucí do pokladny podobných hnutí.

Jejich aktuálním hitem je výzva směrem k veřejnosti o oslovení vyjednávacího týmu budoucí vládní koalice s obavou o budoucnost Šumavy. Mantrou obav je pak likvidace zbytků horských smrkových pralesů, megalomanská výstavba 7 000 nových domů, lanovek, sjezdovek, apartmánových staveb, golfových hřišť atd.

Šumava a její národní park si bezesporu vládní pozornost zasluhují. Národní park byl vyhlášen vládním usnesením a dalo by se tak předpokládat, že takový vládní projekt bude pod ostrším zrakem našich osvětlených vlád. Opak je pravdou. Všechny vlády od roku 1992 se k Šumavě staví tak nějak otažitě. Dokazuje to zejména nesplnění základního úkolu, kterým je zákon o národním parku. Tento úkol nebyl splněn již plných 21 let. Možná má Hnutí Duha obavu, že by rodící se vládní reprezentace mohla tento úkol odškrtnout i ve svém rodícím se úkolníčku. Možná má Hnutí Duha obavu, že by takový zákon mohl myslet jak na přírodu, tak na člověka. Jak je tomu popříkladu u takového sousedního bavorského parku. Ale to by tady pak byl zákon, ten by stanovil pravidla a zmenšil by, anebo úplně zlikvidoval, prostor pro polopravdy, lži, výmysly, demagogii a ekobyznys.

Realita je taková, že celá řada šumavských hotelů a penzionů je po řadu měsíců v nabídce realitních kanceláří. To, že by byla na Šumavě poptávka po nových hotelích, apartmánových domech, lyžařských areálech, golfových hřištích a jiných megalomanských projektech, to je známo pouze Hnutí Duha. A kde není poptávka, není ani nabídka. Obce, které jsou orgány územního plánování, nic takového nenabízí, protože ani nic takového ve svých obcích nechtějí.

Po čem je ale na Šumavě aktuální poptávka, tak po šumavském zlatu, kterého je ho tady požehnaně! A těžba šumavského zlata, to není jenom díra do země. To je přehrada na ukládání kyanidových kalů z chemického loužení zlatonosné rudy, nebo uvolňování arzenu do ovzduší. Ale tady Hnutí Duha mlčí. Přitom prolomení horního zákona a surovinových zásob, to je úkol pro politické vyjednávací týmy. Třeba se to nehodí do aktuálního ekobyznysu, protože takové mlčení mnohdy vynáší více, než boj za přírodu a kvalitní život člověka.

A těch 7 000 nových domů? Tento týden byli na Šumavě zástupci bavorských ekologických organizací a jeden z jejich dotazů zněl, že prý se má v Luzenském údolí u Modravý stavět hotel. Ano, má na Šumavě vyrůst 7000 nových domů, v Luzenském údolí hotel a na Marsu aquapark! Bez odpovědnosti, se dá tvrdit cokoliv a stokrát opakovaná lež se přeci stane pravdou.

Předvolební informace (2013)

Hlavním prosazovatelem „bezzásahové divočiny“ je strana Zelených a TOP 09 (Gazdík). Žel, jedinou stranou „aktivní tvorby přírody“ (ekosystémové péče) je KDU-ČSL.

NP a CHKO Šumava: rok pod vedením Jiřího Mánka

Zveřejněno www.vimperk.eu, 31. 7. 2013

Plán péče, zonace, nejlepší zpeněžení dřeva, nebo e-shop. Uplynulý rok patřil k těm nejdůležitějším v dějinách Národního parku Šumava

Klíčová - taková byla pro celou Správu Národního parku Šumava doba uplynulých 12 měsíců s novým vedením, rok, kdy Šumavu vede ředitel Jiří Mánek. V mnohém byla tato doba zásadní a pro budoucí směřování národního parku dokonce rozhodující.

Slatě, jezera, rašeliniště, ale také návštěvnická centra, vyhlídková místa a cyklostezky – z hlediska turistiky a ochrany přírody unikátní přírodní prostředí. Náš největší národní park - Šumava. 6 písmen. A také 6 klíčových bodů, 6 minipříběhů, které charakterizují dobu posledních 12 měsíců Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava.

Š – Šok

Takové byly pocity při zevrubné kontrole hospodaření v červenci 2012, kdy začala éra vedení Jiřího Máneka. Zoufalá ekonomická situace na hranici insolvenčního řízení. „Hospodářský výsledek byl k 30. červnu 2012 mínus 33,6 milionů korun. Na účtu s bídou na měsíční platy. Tento deficit se v následujících měsících dále prohluboval až do září, kdy činil mínus 40,5 milionů korun,“ uvádí Jiří Kvapil, ekonomický náměstek ředitele Správy NP a CHKO Šumava.

V dalších měsících po razantních úsporných opatřeních, zásadních změnách v politice prodeje dřeva, zároveň úspěšných vyjednáváních se zřizovatelem, kterým je Ministerstvo životního prostředí ČR došlo ke zvratu.

Hospodářský výsledek na konci roku skončil sice ještě v deficitu, ale pouze ve stavu mínus 0,5 milionu korun. Navíc už měli ekonomové správy parku vytvořenou finanční rezervu ve výši 36,5 milionu korun. V tomto trendu správa parku dále pokračuje. Při meziročním porovnání výsledku hospodaření za první pololetí byl hospodářský výsledek v roce 2012 mínus 33,6 milionu korun, v roce 2013 plus 47,6 milionů korun.

„Zpočátku to nebylo pro nikoho příjemné, utahovat šrouby a propouštět. To není nikdy populární. Přestali jsme platit různé předražené právní služby, utrácet za desetimilionové studie na vimperský zámek, nastavili transparentní prodej dřeva. V autech máme GPS, které sledují jejich provoz. Daří se nám toho zvládat více v méně lidech. Krizi jsme zažehnali, na druhou stranu je pořád ještě co zlepšovat,“ komentuje Jiří Mánek.

U – Událost (i) roku

Událostí nejen uplynulého roku, ale i desetiletí je ustanovení Návštěvního řádu, po deseti letech krátkodobých provizorií, konečně na dobu bez omezení. Událostmi dvacetiletí lze nazvat přípravu a finalizaci nového Plánu péče, a zejména nové podoby zonace národního parku. Plán péče - naprosto klíčový dokument důležitý pro další existenci parku a ochranu zdejší vzácné přírody byl letos po třinácti letech projednán a schválen Radou Národního parku Šumava a odesláný na Ministerstvo životního prostředí ČR k vyhlášení tak, aby mohl začít platit od roku 2014 - na dobu dalších 15 let. Ačkoli měl být nový Plán péče platný již od 1.1. 2011, nepodařilo se ho tehdejšímu vedení připravit. Tři roky musel být park v provizoriu. Teď je, ale nejistota je pryč!

Vedle těchto klíčových dokumentů, současné vedení dokázalo dovést ke schválení novou podobu zonace Národního parku Šumava. Všemi kritizovanou, rozdrobenou první zónu ochrany přírody z roku 1995 se podařilo zcelit. Ze 135 ostrůvků se stalo 35 velkých celků. Národní park Šumava má připravenou největší první zónu v celé historii parku. Zvětšuje se o celých 100 procent a to na 18 tisíc hektarů a stejně tak má park historicky největší a respektovanou oblast ponechanou jen přírodě – 15 tisíc hektarů. Vše se podařilo vyjednat a dohodnout se šumavskými obcemi a s Radou Národního parku Šumava. Vše bylo projednáno podle Zákona o ochraně přírody. Nyní je vše na Ministerstvu životního prostředí a čeká se na její vyhlášení.

„Na ploše 15 tisíc hektarů si nebudeme udělovat žádné výjimky ke kácení, jako tomu bylo po stovkách za minulých dob. Kromě Plánu péče a zonace se samozřejmě celý rok intenzivně jednalo a připravoval se Zákon o Národním parku Šumava, který nyní leží v poslanecké sněmovně před druhým čtením,“ shrnuje ředitel Mánek roční práce na zásadních koncepčních materiálech nezbytných pro budoucnost Národního parku Šumava.

M - Milovníci Šumavy

Pro ty se snaží současné vedení dělat maximum. Sem patří všichni ti, kteří na Šumavu rádi přijíždějí a pobývají zde a samozřejmě ti, kteří na Šumavě žijí a vidí zde i svou perspektivu. *„Mezi spokojeností návštěvníků a šťastným životem místních obyvatel je těsné pojítko. To si uvědomujeme a snažíme se o vytvoření udržitelných podmínek života na Šumavě,“* uvádí Josef Štemberk, vedoucí oddělení marketingu Správy NP a CHKO Šumava. Teprve při ekonomických přínosech z turismu v národním parku vzniká pravý sociální smír mezi ochranou přírody, místními a návštěvníky. Správa se snaží k tomu svými projekty a aktivitami maximálně přispívat.

Zítra na webových stránkách parku začne poprvé v jeho dějinách fungovat e-shop, kde bude k mimo jiné k mání originální a funkční oblečení s originální značkou Národní park Šumava.

Aktuálně se také staví další část šumavské cyklomagistrály Skelná-Vysoké lávky, *„Opravili jsme dvě cesty na Borovoladecku, dalších 15 bude následovat hned po ukončení hlavní sezony. Připravujeme další 2 vyhlídková místa – na Plešném jezeře a na Českých Žlebech. Letos bude stát i rozhledna na Chlumu s výhledem na neopakovatelná rašeliniště Mrtvého luhu. Kompletně obměníme přístřešky pro turisty po celé Šumavě. Po prázdninách začneme rekonstruovat hájenky na Březníku a dokončený bude i projekt malých parkovacích ploch v Jižní části Šumavy,“* jmenuje Tomáš Fait, náměstek ředitele pro vnější vztahy.

A – Asanace

Kůrovcová kalamita? Ta už je dnes minulostí! Během let 2011 až 2013 se podařilo kůrovcovou kalamitu zastavit na téměř celém území Národního parku Šumava. Tam kde byl prostor ponechán kůrovci, již téměř veškerý pro něho atraktivní smrk žirem přemnoženého kůrovce odumřel. A v zásahových oblastech se udělalo maximum možného, aby se tu kůrovec přestal množit.

„Zatím se potvrzuje klesající trend množství zpracovaných kůrovcem napadených stromů z let 2011 a 2012. V roce 2010 padl historický rekord zhruba 350 tisíc kubiků vytěženého kůrovcového dřeva. Před dvěma lety musela správa vytěžit necelých 240 tisíc kubiků kůrovcových stromů, loni to bylo

necelých 78 tisíc kubiků. Objem kůrovcového dříví v letošním roce zatím dosahuje poloviny objemu roku 2012,“ uvádí Jan Kozel, náměstek ředitele pro lesní ekosystémy.

První kubíky již v lesích Národního parku Šumava přibližují první čtyřnozí zaměstnanci správy parku – tažní koně. Momentálně na území Národního parku Šumava pracují čtyři koně – Strážný, Kvilda a Borová Lada. Další během tohoto roku přibudou na Modravě, Českých Žlebech a na Srní. Vedle práce v lese budou při atraktivních předváděcích akcích sloužit i jako atrakce pro turisty.

„Reakcí na pokles napadení lesních porostů kůrovci byla i opatření spojená s omezením aplikace přípravků na ochranu lesa. Letos se tyto přípravky použili pouze v nejohroženějších lokalitách okolo Modravy a Srní, a to proto, aby se kácelo pouze minimální množství živých stromů. Lapáky ošetřené přípravky na ochranu lesa totiž vydrží celou sezónu a nemusí se tak opakovaně kácet další živé stromy,“ doplňuje náměstek Kozel.

Díky aktivní politice v prodeji dřeva, včetně navýšení jeho podílu prodaného v aukcích se podařilo významně navýšit průměrné zpeněžení jednoho kubíku prodaného dřeva.

Pro srovnání: zpeněžení za první pololetí minulých let –

2010 – 1.146 Kč/m³

2011 – 1.348 Kč/m³

2012 – 1.382 Kč/m³

2013 – 1.565 Kč/m³

Za první pololetí roku 2013 činí zpeněžení jednoho kubíku 1.565 korun, což je nejvíce v historii Národního parku Šumava - letos se dřevo z Národního parku Šumava prodává o 400 korun draž, než v roce 2010 a téměř o 200 korun draž, než v roce 2012.

„Za stejné množství prodaného dřeva v prvním pololetí letošního roku, utržila správa parku o 18 milionu korun více, než před třemi lety. Díky tomu můžeme opravit naše léta neudržované ubytovny a lépe investovat do údržby svého majetku,“ uvádí ředitel Mánek.

V – Vzkříšení

I tak lze nazvat stav Národního parku Šumava ve druhé polovině roku 2013. Cesta k tomu ale nebyla jednoduchá - úspory na mzdách a snížení počtu zaměstnanců. V období 1.7.2012 až 30.6.2013 klesl jejich počet z 295 až na současných 262. Tím se snížily náklady na mzdy o více než jeden milion korun měsíčně.

Významně se projevilo i zeštíhlení vozového parku o 23 vozidel, které správa parku výhodně prodala v elektronických aukcích. Do zbylých vozidel byly následně nainstalovány jednotky GPS - z důvodu další kontroly jejich provozu.

Očekávaná úspora ujetých kilometrů se dostavila záhy. Každý měsíc se ujede až o 30 tisíc kilometrů méně než v dobách bez GPS. Tím správa parku spoří za pohonné hmoty až 100 tisíc korun každý měsíc.

„Byl to krok pro některé zaměstnance nepopulární, ale z pohledu racionalizace chodu organizace naprosto oprávněný. Sto tisíc ušetřených korun měsíčně nám umožňuje vylepšovat infrastrukturu pro návštěvníky, jako jsou vyhlídková místa,“ pochvaluje si Mánek.

Po dlouhých letech nejistoty a tahanic se podařilo domluvit převod vimperského zámku. Zámek si s sebou odnáší i jeden velký otazník. V současné době totiž vyšetřuje Policie ČR projekt na jeho rekonstrukci.

A – A co bude dál?

V současné chvíli má správa parku v různých fázích rozpracování přes 80 projektů za více než 600 milionů korun. Ti co na Šumavu dorazí, se na jejich zhmotnění mohou těšit již tento nebo příští rok.

„Když jsme před rokem převzali Správu, nejen že nebyly peníze v kase, ale nebyly ani připravené

žádné projekty k žádostem o dotace. Cílem uplynulého roku bylo připravit co nejvíce projektů, které budou připraveny pro případ vypsaní dotačních výzev,“ posteskl si ředitel.

Správa má dnes nejenom v zásobě desítky připravených projektů, ale má také prostředky na spoluúčasti na jejich financování a především řadu projektů již realizuje.

„Během tohoto roku začneme se stavbou návštěvnických center Zoologického programu na Kvildě a na Srní za zhruba 160 milionů korun. Budeme také stavět lávky - Černý Kříž a Roklanský potok, postavíme rozhlednu na Chlumu s výhledem na rašeliniště Vltavského luhu. Připravujeme další rozhledny, zahájili jsme kroky k výstavbě centrálního návštěvnického centra, o kterém se hovoří již od roku 2004,“ jmenuje ředitel Mánek.

„Zároveň chystáme nové pojetí informačního systému, k jehož vytvoření jsme se inspirovali při služební cestě do Velké Británie,“ doplňuje.

Sám ale přiznává, že ne vše se během uplynulého roku podařilo tak, jak by si přál. *„Řešili jsme krizové situace a připravovali budoucí koncepci a ne vždy zbýval čas pro vlastní zaměstnance. Krize je zažehnána, nejsme nuceni propouštět a můžeme lidem i mírně přilepšit. V každém případě musíme s našimi lidmi více pracovat, protože mají v sobě, mnohdy neprobuzený potenciál. Chceme také lépe pracovat s šumavskými podnikateli a pokračovat v dobré komunikaci s obcemi,“* prozrazuje Mánek další směr správy parku.

Správa parku také cítí zodpovědnost za osud bývalých rot vojenské pohraniční stráže. Po desetiletí její vedení přešlapovalo nad tím, co se rotou uprostřed Kvildy, letos v létě se podařilo jizvu na tváři Národního parku Šumava konečně zlikvidovat.

Vedle toho se správa parku rozhodla převzít objekt bývalé vojenské roty na Borových Ladech a usiluje o získání objektů bývalé vojenské roty na Stožci, na Prášilech, Debrníku.

Rozpočtové určení daní a rozdělování státních peněz na obce

Specifičností současné Šumavy bylo vytvoření „sružených obcí“, jejichž katastrální rozloha je více než 10 x větší než běžná obec, kterých je 35 a jsou podle velikosti výměry uvedeny v díle I. publikace Šumava a její perspektivy (str. 142 – 143) a to o rozloze 3 tisíce – 22 tisíc ha: Boletice, Stožec, Prášily, Volary, Horní Planá, Modrava, Vimperk, Železná Ruda, Přední Výtoň, Čachrov, Vyšší Brod, Borová Lada, Nýrsko, Nová Pec, Horní Vltavice, Sušice, Frymburk, Černá v Pošumaví, Strážný, Chudenín, Kvilda, Kašperské Hory, Loučovice, Stachy, Zbytiny, Prachatice, Vacov, Ktíš, Hamry na Šumavě, Strážov, Hartmanice, Chroboly, Zdíkov, Hořice na Šumavě, Dešenice.

Z nich však, i přes svou velkou rozlohu, má nad 1 tisíc obyvatel pouze 15 obcí: Prachatice, Sušice, Vimperk, Nýrsko, Volary, Vyšší Brod, Železná Ruda, Horní Planá, Loučovice, Kašperské Hory, Vacov, Strážov, Frymburk, Stachy a Hartmanice.

Proto většina z nich je současnou vládní politikou postižena, neboť vedle počtu obyvatel **není potřebně zohledněna katastrální velikost a tedy zvýšená potřeba investic na veřejnou infrastrukturu**. Jedná se o následujících 20 obcí: Boletice, Stožec, Prášily, Modrava, Přední Výtoň, Čachrov, Vyšší Brod, Borová Lada, Nová Pec, Horní Vltavice, Černá v Pošumaví, Strážný, Chudenín, Kvilda, Zbytiny, Ktíš, Hamry na Šumavě, Chroboly, Hořice na Šumavě, Dešenice.

Připomínky k zákonu o NPŠ

Pan

Prof.Ing.Dr.Bořivoj Šarapatka, P r a h a

Vážený pane poslanče,

v poslanecké sněmovně se začíná projednávat návrh zákona o Národním parku Šumava. Po mnohaletých diskusích přikročilo ministerstvo životního prostředí, Plzeňský kraj a další skupina poslanců k předložení návrhů, který by měl diskuse ukončit. Dostal jsem návrh zákona z listopadu r.2012. Mám k němu některé další připomínky a doporučuji, aby byly před projednáváním v poslanecké sněmovně posouzeny a zahrnuty do návrhu. Dosavadní vývoj znamenal pro přírodu, lesy Šumavy a životní prostředí v blízkém i vzdáleném okolí značné škody, při nichž nesprávným postupem uschlo na 20 000 ha dříve krásných horských lesů. Na Šumavě leží bez užitku milióny stromů, takže se zhoršila energetická situace. Velké plochy bez lesa zhoršily stav krajiny, ovzduší a hydrologii území. Přinesly velké finanční ztráty, jejichž výše obnáší nyní na 50 miliard Kč. Tyto škody se dále zvyšují a jejich důsledky ponese 10 příštích lidských generací. Příčinou nynějších škod je „bezzásahovost“ nebo dokonce přechod k „divočině“, která nemá oporu ani v zákoně č.114/1992 Sb ani v žádných světových a evropských směrnicích.Takový postup je škodlivý,rozšiřování bezzásahových zón je naprosto nežádoucí. K jednotlivým paragrafům předkládám tyto připomínky:

§ 1,odst. 2: Nesprávně se uvádí, že předmětem ochrany jsou ekologicky stabilní ekosystémy. Text vzbuzuje obavy, že ekologicky nestabilní ekosystémy nemají být chráněny. Takové ekosystémy v Národním parku existují.Ochranu vyžaduje celé pohoří.

§ 1. odst.3: Text správně uvádí, že v přírodě Národního parku se uplatňují specifické způsoby péče, tedy nikoliv bezzásahovost. O hospodaření v jednotlivých zónách Národního parku se uvádějí v návrhu zákona odborné chyby s možnými nepříznivými následky, jak jsou uvedeny v §5 a které jsou v rozporu se zákonem č.114/1992 Sb. Bezzásahovost je však skrytě zahrnuta v přílohách 4A a 4B, které je nutno z návrhu zákona vyloučit.

§1, odst.4: Doporučuji seřadit poslání Národního parku tak, aby ve využití území byl před turistiku zařazen výzkum a výchova, pak teprve turistika a rekreace.

§2, odst.1: V příloze doporučuji uvážit, zda by oblast Smrčiny neměla být od Nár.parku oddělena, aby se vyhovělo přání k vybudování lanovky na vrchol. Oblast Smrčiny byla ve své naprosté většině v minulosti ovlivněna zemědělským hospodařením, odlesněním a pastvou, což lze historicky doložit. Jde o zcela malé území na okraji areálu Národního parku,který by tím neutrpěl.

§3, odst.5: Měl by být lépe formulován vztah k ochraně lesů, které tvoří 90% výměry parku. Jde o vztah k lesnímu zákonu a zákonu o vodách. Dále není jasné, co to jsou v přírodě „mimořádné“ okolnosti. Vztah k lesnímu a vodnímu zákonu doporučuji lépe formulovat. Souhlas k provádění zásahů v případech mimořádných okolností a nepředvídaných škod nemůže být vyhrazen nekvalifikovaným úředníkům.

§3, odst.6: Nově zařadit odst.6 a stanovit, že Správa Nár.parku nemůže vykonávat funkci státní správy. Je třeba do zákona zakotvit řešení „státní správy“, neboť stávající praxe, kdy Správa parku vydává nařízení a sama vykonává státní dozor nad jejich oprávněností je neudržitelný. Na současný neúnosný stav upozornila již vláda v r.2004, neboť zaměstnanci Národního parku jsou v pracovním poměru, jsou podřízeni řediteli parku, jsou povinni dbát pokynů svých nadřízených a jsou na svém zaměstnavateli ekonomicky závislí.Jde o případy, kdy veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. Také Ústavní soud poukázal na to, že může přivádět zaměstnance do

„schizofrenního postavení“, když mají brát zřetel jak na zájmy státu, tak i na zájmy Národního parku.

§3, odst.7: Před schválením zákona považuji za nezbytné posoudit dopady na podnikatelské prostředí, neboť stávající způsob zadávání prací pomocí tendrů zhoršuje kvalitu pěstebních lesnických prací, znevýhodňuje zaměstnávání stálých obyvatel Šumavy a působí k jejímu vysídlování. Vysoké nároky na kvalitu a odbornost prací vyžadují, aby Národní park měl stále pracovníky a mohl je odpovědně mzdově ocenit. Doporučuji doplnit odst.7 a v něm uvést, že Národní park vzhledem k potřebě organizovat vysoce odborné práce může zaměstnávat vlastní dělníky a při potřebě rychlého řešení, například při kalamitách nejružnějšího důvodu nemusí vypisovat tendry ani minitendry. Ty vedly v minulém období k omezení zaměstnávání místních zkušených pracovníků a ke zvyšování nezaměstnanosti v oblasti.

§4, odst.2: Není jasná působnost Akademie věd a Lesnických fakult vysokých škol v Praze a v Brně.

§4, odst.9: Do odst.9 doporučuji zařadit, že výbor projednává zónaci parku a její změny.

§5, odst.3: Do textu doplnit „s cílem zachovat, podpořit, obnovit nebo **chránit** ekologickou stabilitu ekosystémů.

§5, odst.4: Doporučuji z textu zákona vypustit dělení II.zóny na část IIA a IIB a přesunout je do „Plánu péče“ a to společně s časovými horizonty.

§5, odst.6: Délka časových horizontů by měla být znovu uvážena, pro lesní ekosystémy je patrně příliš krátká. Doporučuji její zařazení do textu zákona uvážit.

Vážený pane poslanče, rád bych Vás požádal, abyste v zájmu zlepšení stavu v Národním parku předal moje připomínky pracovníkům, kteří připravují text zákona.

České Budějovice, 19.února 2013.

Ing. I v o V i c e n a, CSc

Při volbě prezidenta republiky půjde i o to, zda bude Šumava zelená, nebo sežraná kůrovcem

Jiří MÁNEK, Šumavák a ředitel NP Šumava

Z pozice ředitele Národního parku Šumava musím při volbě prezidenta České republiky přihlížet k postojům obou kandidátů - Miloše Zemana a Karla Schwarzenberga - na problematiku našeho největšího národního parku, který již více než půl roku řídím a kde více než deset let pracuji. V tomto konkrétním tématu jsou oba kandidáti v příkrém rozporu.

Zeman prosazuje umírněnou péči o lesy, Schwarzenberg by nechal celou Šumavu bez pomoci člověka. Řada prezidentských kandidátů na Šumavě byla a o problém se zajímala. Osobně jsem je doprovázel. Nejčastěji tu však byl Miloš Zeman. Nejen v rámci prezidentské kampaně. O problémy Šumavy se zajímá dlouhodobě.

Návštěvu Karla Schwarzenberga jsem však nezaznamenal žádnou. Byť se v názorech na Šumavu zcela neztotožňuji s názorem ani jednoho z nich, tak přiznávám, že názory Miloše Zemana jsou mi mnohem bližší.

Na rozdíl od něj ale nikdy nebudu tvrdit, že lesy národního parku jsou lesy hospodářské. Jedná se o lesy národního parku, které nemají a ani nesmějí mít charakter hospodářského lesa ve smyslu jejich pěstování za účelem ekonomického profitu.

Přesto však o většinu šumavských lesů, které byly po staletí obhospodařovány člověkem, je nutno pečovat za účelem jejich ochrany před kalamitami. Ponechat nepřírozené lesy náhle svému osudu, má dalekosáhlé negativní dopady do celých ekosystémů i do životního prostředí místních obyvatel. A to je už věc, kde se s Milošem Zemanem shodujeme a s Karlem Schwarzenbergem rozcházíme.

Odpovědnost za zhoubu

Jen těžko se srovnávám s faktem, že to byli právě předkové Karla Schwarzenberga, kteří šumavské lesy přeměnili z lesů smíšených na nestabilní smrkovou monokulturu, a dnes se jejich potomek nechává slyšet, že by Národní park Šumava nechal celý samovolným procesům bez péče člověka - lesníka.

To pro dospělé smrkové lesy Národního parku Šumava znamená, že je na velkých plochách se stoprocentní pravděpodobností dříve či později zahubí kůrovec. Divím se těmto názorům o to víc, když si uvědomím, že je Karel Schwarzenberg sám vlastníkem lesa, ve kterém nechává pokácet každý kůrovcem napadený strom, aby se mu tam kůrovec nemnožil a nezničil jeho lesní majetek.

Zároveň mě zaráží, že místo návštěvy Šumavy se obklopuje poradci, kteří v dobách zeleného ministra Martina Bursíka byli členy Rady Národního parku Šumava a nesou přímou odpovědnost za to, že šumavské lesy padly za oběť kůrovci.

Příkladem je Jakub Hruška, který využívá kauzu Šumavy k vlastnímu mediálnímu zviditelnění a dnes v dresu TOP 09 Karlu Schwarzenbergovi »odborně« kryje záda.

Možná, že nekritický pohled Karla Schwarzenberga na fakt, že během pouhých pěti let kůrovec na Šumavě usmrtil přes tři miliony smrků, vyplývá také z toho, že v době, kdy v roce 2007 padlo rozhodnutí ministra Bursíka obětovat Šumavu kůrovci, byl Karel Schwarzenberg právě za Stranu zelených v parlamentu a nesl za to rozhodnutí svůj díl odpovědnosti. Nevím. Z následků tohoto rozhodnutí se šumavská příroda a její lidé nevzpamatovali dodnes.

Volme záchranu lesa!

Zatímco Miloš Zeman opakovaně jezdí na Šumavu a ve svých postojích k Šumavě znamená rozumnou ochranou přírody, Karel Schwarzenberg se na věc dívá z pražské kavárny obklopen aktivisty, kteří nerozeznají smrk od jedle, přitom bravurně štvou a manipulují veřejné mínění prostřednictvím médií a sociálních sítí.

Osobnosti Karla Schwarzenberga a šíře jeho záběru si nesmírně vážím, ale jeho postojům k Šumavě nerozumím. A chci věřit, že ať již se stane prezidentem, či nikoliv, najde si čas a na Šumavu se za námi Šumaváky alespoň přijede podívat.

V loňských podzimních krajských volbách jsem intenzivně vnímal průzkumy veřejného mínění v Jihočeském a Plzeňském kraji, kdy veřejnost stála jednoznačně za současným vedením Národního parku Šumava (podle agentury STEM Plzeňáci z 68 %, Jihočeši z 63 %).

Vnímal jsem velmi silnou podporu veřejnosti proti ekologickým hnutím, jejichž členové se přivazovali ke stromům, aby nám bránili v záchraně šumavského lesa. Těmito skupinami se bohužel obklopol Karel Schwarzenberg.

Z výše uvedených důvodů já osobně budu ve druhém kole volit za prezidenta České republiky Miloše Zemana, protože v jeho případě mám naději, že se Šumava opět stane zelenou střechou Evropy. Věřím, že stejně jako Šumavákům, obyvatelům Plzeňského a Jihočeského kraje, tak i dalším lidem této země není osud šumavských lesů a jeho obyvatel lhostejný.

A doufám, že při svém rozhodování o prezidentovi České republiky si uvědomí, že mimo jiné také volí mezi zelenou Šumavou plnou zpívajícího ptactva a vyschlou Šumavou bez dospělého lesa, zato plnou aktivistů přivázaných ke stromům.

Rozhovor s ředitelem NP a CHKO Šumava Jiřím Mánkem

Redaktor Aleš Tolar pro Plzeňský deník 31.10.2012 – zkráceno

Kůrovcovou kalamitu jsme zlikvidovali, teď řešíme ekonomickou. Po mém jmenování nám MŽP snížilo rozpočet o 11,3 mil. Kč na rok 2013, proto jsme snížili počet pracovníků o 30. Protože jsme neměli vytvořené finanční rezervy, bylo pro nás ruinující vyplatit odstupné platy. Jsme v téměř neřešitelné situaci. Pokladna je prázdná, klesly příjmy za dřevo těžené při kůrovcové kalamitě a zásadně se snížil příspěvek od zřizovatele. Zastavili jsme všechny výdaje, zvažujeme systémovou změnu. Prodali jsme pětinu aut, zavíráme některé provozy, např. manipulační sklad v Nové Peci (což má dopad i na zaměstnanost v Nové Peci).

Proběhlá kůrovcová kalamita byla skutečně kalamitou tisíciletí. Předchozí největší kalamita z konce 19. století, označovaná jako „klostermannovská“ znamenala úhyn cca 2 milionů stromů a trvala 14 let, v současné pětileté (od r. 2007) bylo zahubeno více než 3 miliony stromů. Pokud někoho nenapadne rozšiřovat bezzásahovost tam, kde kůrovec ještě lesy nesežral, tak si můžeme být jisti, že za našich životů už kůrovcovou kalamitu takových rozměrů na Šumavě nezažijeme (pozn.: to však i nadále chtějí ideologové bezzásahové divočiny!!!).

Jen za roky 2008 – 2011 bylo v lese ponecháno dřevo za 200 milionů korun. Přitom to je dřevo, do kterého se investovaly prostředky na jeho výrobu - stromy se musely pokácet, odkornit a rozmanipulovat. To je trestuhodné plýtvání. Na Šumavě se nesmyslně válí tisíce kubíků dřeva a lidé ho nemůžou použít ani na palivo.

Zajímavé je uplatňování pokut vůči Správě: Jednou dostala Správa pokutu 600 tisíc za to, že ve druhých zónách zpracovávala kůrovce a údajně přitom rušila tetřeva, jindy za to, že ve druhých zónách nezpracovala kůrovcem 300 napadených stromů. Od té doby uhynulo ve druhých zónách dva miliony stromů žírem kůrovce a žádné pokuty se nerozdávaly. Neexistuje jediný důkaz, že tetřev byl těžbou rušen, dokonce některé studie říkají, že práce v lese mu nevadí.

Vize 2020 a skutečnost na Šumavě

Ing. Tomáš Jirsa MBA., senátor PČR a starosta Hluboké nad Vltavou

Na počátku roku 2010 je neobvyklým a uspěchaným způsobem prosazována dohoda mezi obcemi v NP Šumava a Ministerstvem životního prostředí nazvaná Společná vize Šumava 2020. Hlavními aktéry, kterým na co nejrychlejším prosazení dohody velmi záleží, jsou L. Miko, M. Bursík, F. Pelc a F. Krejčí.

V pozadí dohody jde o to, aby úzká skupina prosadila svůj záměr na další devastaci šumavské krajiny v NP Šumava a přenesla spoluodpovědnost za škody již vzniklé v letech 2007-2009 na místní samosprávy. Na druhou miskou vah této dohody MŽP a Správa NP Šumava přikládá jen sliby, projekty již prováděné několik let, zanedbané zákonné povinnosti Správy NP a různé zpracovávání studií. To znamená, že obce podpisem dohody uznají neoprávněná rozhodnutí státní správy ochrany přírody, jejichž prostřednictvím vznikají mimořádné škody působením úmyslně namnoženého kůrovce. Obce by také podpisem převzaly spoluodpovědnost za nezákonně prosazovanou devastaci lesů výměnou za sliby, kterým nikdo nemusí dostát. Za sliby, které jsou navíc spíše ve fázi pouhých představ.

Proč je tato VIZE tak rychle a usilovně prosazována a co přinese rozpolcenému regionu Šumavy? Důvodem co nejrychlejšího prosazení VIZE 2020 zřejmě není nic jiného, než přesunutí spoluodpovědnosti za nezákonné postupy v ochraně přírody na místní samosprávy ještě před dalším nástupem mimořádné kůrovcové kalamity v tomto roce. A to ze zcela oprávněné obavy z dalších případných soudních sporů týkajících se odpovědnosti za způsobené škody mimořádného rozsahu při správě státem svěřeného území. Znamená to, že státní správa ochrany přírody, na všech stupních, již několik let rozhodovala ne zcela v souladu s platnou legislativou a tento postup již také

plně aplikovala v lesích na území NP Šumava. Zcela určitě zde také převládá obava z dalšího vývoje a možného postihu po volbách v letošním roce. Následky kůrovcové kalamity totiž budou v roce 2010 pro šumavské lesy nepředstavitelně ničivé. Devastace rozsáhlých lesních komplexů na území Šumavy bude mít nejen velké dopady na životní prostředí v rámci regionu, ale také na mnohem širší okolí Jihočeského a Plzeňského kraje.

Protiváhou za podpis starostů je však jen soubor slibů „možných“ výhod bez dalších záruk. Anebo sliby v naplňování obecně platných a zákonných povinností Správy NPŠ, která je v rozporu se zákonem běžně neplnila. Valná část dohody tedy nebude mít pro region žádný přínos a také nebude ani vymahatelná.

V několika bodech uvádím rozpory návrhu dohody Společná vize Šumava 2020 se skutečností:

1) Plošná bonifikace regionu NP Šumava státním fondem o 10% je zvláštním způsobem podpory projektů bez toho aniž byl předem znám jejich obsah. Navíc samotná bonifikace pouhých 10% nezajistí přijatelnost projektů. Pro jejich schválení je stanoven předem odsouhlasený proces, který by nemělo MŽP ovlivňovat pro jeho nezbytnou a deklarovanou transparentnost. Z toho lze učinit jednoduchý závěr, že se jedná o podporu nezajišťující finanční prostředky, ale jen sliby.

2) Nový podprogram státního fondu pro životní prostředí se slibem čerpání 50 mil. Kč ročně se dá označit za korupční jednání ze strany MŽP, které je pro čerpání finančních prostředků zcela bezprecedentní. Schválení je podmíněno podpisem dohody. Běžně lze předpokládat, že MŽP podporuje projekty na zlepšení životního prostředí bez ohledu na zvláštní dohodu a stejně tak by MŽP mělo mít vlastní zájem na jeho zlepšení. Nebo lze vyvodit, že MŽP vynakládá finanční prostředky bez ohledu na jejich význam a v tomto případě výměnou za prosazení „bezzásahového režimu“ v NP Šumava, který nemá plnou legislativní oporu?

3) MŽP a Správa NP se zavazují, že budou podporovat místní dodavatele. Takový slib je ale velmi problematický. Nejen proto, že již v minulém roce byl spuštěn Správou NP Šumava systém výběrových řízení, který naopak upozaduje místní dodavatele. Nový systém zhoršil zcela jednoznačně pracovní příležitosti pro místní dodavatele a jeho aplikací se výrazně zhoršily i jejich finanční podmínky. Místní dodavatelé se často stali nájemnými zaměstnanci vítězných firem z jiných regionů. Každý, kdo se s veřejnými zakázkami zabývá, zná zákonné postupy. Správa NP touto dohodou tedy veřejně deklaruje, že bude postupovat ve výběru zakázek protizákonně. Anebo zcela neopodstatněně v loňském roce komplikovala životní jistoty místních podnikatelů?

4) Dohoda v péči o lesy v NP Šumava požaduje souhlas starostů s „bezzásahovým režimem“ na 30% plochy NP a umožňuje do roku 2020 v případě souhlasu i jeho nespecifikované rozšíření. U rozsahu plochy není rovněž specifikováno, zda se jedná pouze o lesní plochu, anebo plochu celého NP. Tím je umožněno, aby se rozsah „bezzásahového území“ lišil až o tisíce hektarů. Souhlas obcí s uvedeným bodem by zároveň splnil legislativní povinnost MŽP pro rozšíření I. zón. I když se MŽP v dohodě zavazuje, že nebude omezen šetrný turismus, je nezbytné upozornit na skutečnost, jaké jsou dnes možnosti turismu v prvních zónách? Turismus je s prvními zónami těžko slučitelný a můžeme najít mnoho příkladů v celém NP Šumava, kdy významný zájem regionu skončí na hranici první zóny. Odsouhlasení rozšíření „bezzásahovosti“ je zcela v rozporu s dalším rozvojem či udržením současného stavu turistického ruchu. „Bezzásahovost“ je navíc již v současné době bez souhlasu obcí na takové ploše stejně aplikována.

5) Ochranou cizích majetků tzv. ochranným pásmem v šíři 200 a 500 metrů se podle všech předpokladů myslí lesní majetky. Z minulosti je zcela prokazatelné, že ochranné pásmo 500 metrů nedokáže sousední lesní majetky ochránit, protože dolet kůrovců při kůrovcové kalamitě současného a očekávaného rozsahu je mnohakilometrový. Šíře 500 metrů byla pravděpodobně převzata z historie NP Bavorský les a ta je již několik let překonána postupným rozšiřováním ochranné zóny až na 1200 metrů. I přes následné rozšiřování ochranného pásma došlo v NP Bavorský les k významnému poškození sousedních lesů a z toho plyne, že ochranné pásmo v šíři i přes jeden kilometr je jen málo funkčním opatřením ochrany přírody. Význam ochranného pásma

bude v NP Šumava mnohem důležitější, protože zde dochází k šíření kůrovců po převládajícím větru, oproti NP Bavorský les, a tudíž se kůrovec šíří mnohem dále (zatím je na české straně nejvíce ovlivněn pás v šíři cca 1 km). Další otázkou je, proč vytvářet ochrannou zónu v šíři 500 metrů po obvodu NP, když záměrem je rozšíření „bezzásahového území“ jen na 30% plochy. Nejedná se o další jiný cíl pro budoucí a nyní zatím skryté záměry?

6) Deklarovaná péče o bezlesí podle VIZE 2020 umožní vznik minimálně dvou farem. Jsou farmáři již předem známi? Ostatní uvedené body k ochraně bezlesí jsou základní povinností Správy NP Šumava a nejedná se o žádnou výhodu pro obce na Šumavě!

7) Spolupráce NP Šumava a NP Bavorský les byla již předmětem smlouvy, kterou zástupci obcí odmítli. I přes jejich odpor bylo zřízeno Divoké srdce a jeho management, který je naplňován bez ohledu na názor místních samospráv.

8) Převod nepotřebných nemovitostí pro Správu NP Šumava na místní obce by měl být samozřejmostí a ne jakousi dobrou vůlí NP. Problémem ale zůstává již pouze několik nemovitostí (budov), o něž obce usilovaly, ale přístup Správy NPŠ tento proces převodu znemožnil. Proč se tedy o nepotřebný majetek Správy NP musí obce doprošovat? Takový postup Správy NP, se nedá považovat za dobrý partnerský vztah. Mnohem podstatnější je ale přesný výklad odstavce o nemovitostech. Zřejmě nejsou myšleny nemovitosti obecně a jedná se pouze o budovy, či se zde pootevřívá prodej pozemků, které by měla Správa NP spíše získávat?

9) Bezplatná konzultantská a poradenská služba pro obce a investory nemůže být provozována Správou NP Šumava, protože zde nejsou odborníci na architektonická řešení. V uvedeném případě je nezbytné, aby se státní správa ochrany přírody včas účinně podílela na tvorbě kritérií, která budou platná pro všechny investory bez zohlednění různých zájmových skupin. Několikaletá aplikace neustálených výkladů architektonických řešení je obrazem naprosto neprofesionálního postupu státní správy.

10) Řešení ekologické infrastruktury v regionu obsahuje body Správě NP zcela nepřislušející a správa tak nikdy nemůže za jejich řešení převzít odpovědnost, např. svoz a likvidace odpadu. Na druhou stranu do tohoto bodu Správa NP a potažmo MŽP začlenily již běžné aktivity obcí, které musí řešit pouze v rámci vlastních rozpočtů. V neposlední řadě Správa NP slibuje aktivity, jež sama úmyslně dlouhodobě omezuje.

11) Konzultační služby pro program Zelená úsporám je běžně dostupný každému žadateli na mnohem vyšší úrovni než je konzultace v rámci Správy NP. Tuto konzultaci poskytuje SFŽP a další pověřená pracoviště MŽP.

3. Biodiverzita, bezzásahovost

Šumava potřebuje dobrou zónaci a dobrý management

Ing. Ivo Vicena, CSc.

Považuji za užitečné, že se dnešní seminář zabývá zónací v Národním parku Šumava neboť zónace zásadně ovlivňuje stav lesů a přírody a je potřebné její důsledky posoudit.

Bezzásahovost a její ekologické důsledky

Výsledkem dosavadního uplatňování bezzásahovosti jsou rozsáhlé plochy mrtvých porostů po kůrovci. Jejich výměra se dnes odhaduje na 20 000 ha. Za hlavní příčinu je možno označit nepoučenou bezzásahovost. Na místech, kde dnes stojí mrtvé stromy se dříve les sám přirozeně obnovoval, v některých místech činil podíl přirozené obnovy např. ve Stožci za decenium až 42%. Přirozená obnova pod mrtvými stromy nyní nemůže probíhat, poněvadž plodících stromů zůstalo velmi málo, povrch půdy pokryla buřeň, která neumožňuje semenům vyklíčit. Zvyšuje se vzdušná teplota a její kolísání je větší. Přímé záření na plochách pod mrtvými stromy neprospívá zbylým mladým smrkům a zvláště nepříznivě působí na jedle a buky i kleny. Doba, než stromy dosáhnou výšky 1 m trvá v polohách nad 1000 m celých 100 let, během nichž jsou stávající přirozené nálety vystaveny více než 20 škodlivým vlivům, jsou proto existenčně ohroženy a mnoho z nich uhynie. Nepříznivě působí, že byly kůrovcem zničeny původní šumavské smrky a nebylo z nich získáno semeno ani vypěstovány nárosty nebo odpovídající sazenice. Byly zničeny mladší stromy, které mohly ještě celá staletí růst. Došlo k destabilizaci zbylých okolních porostů, které byly proředěny a vznikly v nich otevřené stěny. Velké plochy bezzásahového lesa po kůrovcovém žíru mají nepříznivý vliv nejen na lesy, ale na celou přírodu, na klima, vlhkost, srážky a jejich jímání i retenci. Ovlivňují nepříznivě celou hydrologii povrchových i spodních vod, zvyšují nebezpečí povodní, způsobují erozi. Naopak na neprostupných podložích se povrch půdy zabahňuje, protože mrtvé stromy neodčerpávají vodu. Zhoršuje se jakost vody, která má vysoké obsahy dusičnanů a organických látek z rozkladu humusu. Zhoršuje se jakost ovzduší, snížila se stromová transpirace a utrpěla tak vlhkost vzduchu. Suché stromy nefiltrují ovzduší, nezachycují plynné a prašné nečistoty, takže přispívají ke tvorbě smogu v okolí Šumavy i ve vnitrozemí. Koruny stromů bez jehličí nepoutají oxid uhličitý a nevyrábějí kyslík, takže přispívají k sekundárnímu oteplení. Je rychlejší větrné proudění, které více vysušuje povrch půdy. Nenahraditelné škody vznikly na chráněných rašeliníštích, u nichž se zhoršil půdní pokryv a snížila se jejich retenční kapacita i stav jejich okolních porostů. Odumřela řada lesních rezervací, která byla po dlouhá desetiletí pečlivě chráněna. Velké plochy mrtvého lesa ohrožují bezpečnost lidí, pracovníků NP i turistů, vzniká akutní nebezpečí požárů, které mohou po úderu blesku nebo nepozornosti turistů zachvátit rozsáhlé území, na němž chybí zásoby přístupové cesty i voda pro hašení. Zelené koruny stromů nemohou produkovat kyslík ani vonné a prchavé látky, které příjemně pociťuje člověk, když prochází zdravým lesem. Mrtvé stromy neprodukují biomasu, tuto ztrátu nemohou přízemní travní porosty nahradit. Zhoršil se charakter krajiny a její estetika. Nevytvořilo se vhodné prostředí pro ptactvo a zvláště ne pro chráněného tetřeva a datlíka. Odumřelé porosty nepříznivě ovlivňují stav sousedních našich i rakouských a německých lesů. Suché stromy zhoršují naši energetickou situaci, poněvadž miliony kubických metrů tlejícího dřeva musí být nahrazeny jiným a dražším topivem jako je elektřina, plyn nebo uhlí. Také velké množství tlejícího dřeva, které mohlo být použito jako stavební materiál, bude nahrazováno dražším dřevem z dovozu, plasty nebo kovy. Utrpěla biodiverzita, neboť věk nového lesa je až o 550 let nižší a přimíšené dřeviny hynou. Rozsah poškození šumavských horských hřebenů přestává být vnitřní záležitostí Národního parku i ministerstva životního prostředí.

Vliv vědy

Nastal čas, kdy se musíme zabývat důvody, proč k této katastrofě došlo. Jde především o

uplatňování bezzásahovosti, kterou prosadilo ministerstvo životního prostředí pod vlivem některých nevládních organizací a některých univerzitních a akademických pracovišť se zdůvodněním, že jde o požadavky vědy. Uvedu nejméně 22 tzv. vědeckých teorií, které přesvědčovaly, že se proti kůrovci nemá zasahovat, že se na horách kůrovec vůbec nerozmnoží, že napadne pouze nemocné stromy, že kalamita sama odezní, že kůrovec nenapadne autochtonní domácí smrky, že se les v rámci autoregulace sám obnoví a to údajně i v dokonalejším stavu, že ležící dřevo pohnojí půdu pro příští les, že přirození hmyzí a houboví nepřátelé se rozmnoží a zabrání kalamitnímu přemnožení, že smíšené lesy kůrovci odolají, že brouk napadá jen stromy starší, že příčinou je smrk, že asanace kůrovcových stromů ohrožuje tetřeva, že se v půdě zachová původní semeno dřevin celá desetiletí, že lesníci usilují o genocidu brouka a jeho úplné vyhubení, že příčinou je přebytek dusíku v ovzduší, že vztah smrků a kůrovců má tisíciletou tradici, že přemnožení kůrovce je přírodní jev, že se lýkožrouta podaří soustředit do určených míst, že bude účinná asanace odvozem, že předchozí semenný rok 2006 zajistí přirozený nálet smrku a jeřábu a tyto dřeviny zajistí zalesnění. Vždy, když se jedna tzv. teorie ukázala jako chybná, byla vymyšlena další. Dnes vidíme, že nešlo o vědecké pravdy, ale jen o fikce, přání, romantické představy a možná i o dřevo. Stav, kdy Národní park neuvádí přesné údaje, jak lesy odumírají a k jakým změnám dochází v jejich skladbě i v životě rostlin a živočichů ukazuje, že ani nyní není vědecké sledování dokonalé. Všechny námitky proti bezzásahovému postupu jeho obhájci dosud odmítali primitivními důvody a heslem kácet nebo nekácet. V průběhu posledních let se i na MŽP přesvědčili, že v podmínkách střední Evropy není ponechání lesů Šumavy samovolnému vývoji možné a od roku 2004 připustili z bezzásahovosti 6 výjimek. Týkají se protipožární ochrany, údržby cest, lovu vybraných druhů zvěře, bránění invazních druhů, ochrany listnáčů a jedle a revitalizace vodního režimu. Tyto výjimky jsou správné, avšak problematiku odumírání lesů neřeší. Kromě uvedených šesti výjimek se provádějí v bezzásahových územích další neuvážené zásahy např. reintrodukce raků nebo šídlatek nebo i výsadba listnáčů. Bezzásahovost je uplatňována stále nesmyslně pouze vůči kůrovci. Před kůrovcovou kalamitou se šumavské lesy přirozeně obnovovaly. Na mrtvých horských hřebenech se přesvědčujeme, že proces autoregulace, tedy samovolné obnovy lesa se na holinách po kůrovci může dostavit až po staletích a že do té doby se půda a její humus mohou zhoršit tak, že nové lesy nemusí vzniknout vůbec a stromy co přežily, budou mít pro svůj růst a existenci podstatně horší podmínky. Po tak dlouhé době nebudou semenné stromy, z nichž by mohly nové lesy vzniknout. Pokud zůstanou stávající přirozené nálety, budou budoucí porosty opět jen čistě smrkové bez jiných dřevin a budou pouze stejnověké, tedy s horší biodiverzitou než ty stávající. V ČR se vědecky sleduje přes sto lesních přírodních rezervací, avšak Národní park Šumava se nepodobá žádné z nich.

Evropské a světové požadavky

Bezzásahovost nepožaduje a nepředepisuje NATURA 2000 ani vytýčení EVL a PO (Evropsky významných lokalit, ptačích oblastí), bezzásahovost nebyla proto zahrnuta ani do zákona č.114/92 Sb o ochraně přírody a krajiny ani do jeho novelizace v r. 2009. Požadavky těchto dokumentů nejsou v rozporu s běžným lesnickým hospodařením. Předepisují ochranu, tedy povinnost přírodu a lesy aktivně chránit, nikoliv pasivně nezasahovat. Cílem ochrany EVL je zajistit jejich nezhoršování. Jejím cílem je přispívat k udržení nebo obnově příznivého stavu. Dosavadní výklad těchto směrnic ze strany našich některých organizací i evropských pracovníků také o vlivu na populaci tetřevů je nesprávný. Bezzásahovost nevyžadují žádná doporučení IUCN (Mezinárodní unie na ochranu přírody) a to ani v původních směrnicích z r 1992, nevyžadují ani zařazení Šumavy do kategorie “Divočina“. Nehrozí nám proto ani „vyloučení“ z II. kategorie. Hlavním cílem těchto směrnic zůstává chránit přírodu, usilovat o její zachování a zajišťovat péči o ni, tedy předpokládají aktivní činnost, nikoliv bezzásahovost. Kategorie II. nevylučuje hospodářskou činnost, která povede k ochraně území. Důležitým mezinárodním dokumentem je Ramsarská úmluva z r.1971, zaměřená na ochranu asi 20 šumavských rašeliníšť. Na nich se správně uskutečňuje program revitalizace. Naproti tomu byl uplatňován bezzásahový režim v lesích, které s nimi sousedí, jako jsou Černohorská slat' nebo Modravské slatě, v jejichž sousedství byly velkoplošně zničeny lesy kůrovcem. Tím byly vyvolány změny v okolním mezoklimatu i vodním režimu, které dlouhodobě

ovlivní jejich vnitřní poměry. Přemnožený kůrovec poškodil i borovou kleč, která tato rašeliniště lemují nebo je i jejich součástí. Česká republika je od r.2004 signatářem dohody OSN z Ria de Janeiro O udržitelném rozvoji v přírodě což přímo navazuje na čl.2 Kjótského protokolu. Odumření velkých ploch dospělého smrkového lesa bez zajištění jeho budoucí obnovy narušuje trvale udržitelný rozvoj, protože po kůrovci může vzniknout podstatně horší les až po dlouhých staletích, jak ukazují příklady našeho Židovského lesa nebo bavorských Schachten. Na řadě ploch nemusí vzniknout už les žádný. Takový vývoj je v rozporu s posláním, které má Šumava jako Biosférická rezervace UNESCO. Dalším mezinárodním dokumentem je Kjótský protokol, ke kterému ČR přistoupila v r.1997 a který se pokouší omezit obsah oxidu uhličitého v atmosféře vzhledem k tomu, že přispívá ke globálnímu oteplování. Právě zdravé lesy jsou prostředkem, který k tomu má přispět. Jestliže však na Šumavě odumřelo 20 000 ha lesů a další tuny oxidu uhlíku unikají do ovzduší z ležícího dřeva, pak jde o zcela zřetelné neplnění tohoto protokolu. Vinu na současném stavu nenese EU. K nesprávnému výkladu těchto směrnic přispěli někteří pracovníci Evropské komise páni Miko, Solar, Crofts, Galland. Z dokumentů EU vyplývá, že lesní ekosystémy mají být co nejméně narušovány, což výslovně akceptuje i např. náš nově přijatý zákon č.199/2012 Sb. Aktivní zásahy a nikoliv bezzásahovost a vzájemné působení lidských faktorů a přírodních sil vyžaduje dále Evropská úmluva o krajině, ke které přistoupila ČR v r.2002.

Právní rámec zonace

Je dán zákonem č.114/1992 Sb. Jeho ustanovení výslovně uvádí povinnost zavést v I. zóně nejprísnejší režim ochrany lesa. Z ustanovení známého a nesprávně vykládaného § 22, odst. 1 nevyplývá, že by se zásahy proti škůdcům nesměly používat. Orgány ochrany přírody mají podle §1 povinnost přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy, přírodních krás a k šetrnému hospodaření. Výklad právních norem ze strany justičních orgánů není jednotný. Tak Nejvyšší správní soud ve svém usnesení z 31.12.2004 výslovně uvádí, že nařízení vlády č.163/1991 Sb ukládá povinnost činit opatření k omezení škodlivých vlivů a k provádění zásahů, aby přispěly k dosažení přirozenější skladby lesa. V platnosti zůstávají i povinnosti Národního parku provádět podle zák. č.289/1995 opatření k ochraně lesa. V protikladu s tím je usnesení Městského soudu v Praze z prosince 2011, kdy zamítl žalobu 12 měst a obcí na poškozování přírody a také nedávná rozhodnutí některých soudů o protestech na Modravě. Význam lesního zákona je pro NP důležitý, poněvadž lesy pokrývají 90% jeho území. Pravomoc orgánů ochrany přírody nespočívá v zakazování opatření na ochranu lesa nebo jejich odkládání, pravomoc je omezena na rozsah a způsob použití. Na stav v Národním parku se vztahují další zákony, neboť NP je nejen objektem péče o přírodu, ale také subjektem, který je povinen provádět opatření k ochraně lesa podle §4, lesního zákona a další opatření k zajištění ustanovení vodního zákona č.254/2001 Sb, například o nezhoršování odtokových poměrů, jakosti spodních vod, předcházení povodním. Závazné je pro MŽP i NP vládní nařízení č.163/91 Sb, kterým se v § 2 ukládá zachovat stávající stav lesů i přírody, vzhled krajiny, životního prostředí, prostředí pro turistiku a rekreaci, tedy nikoliv zavádění bezzásahových zón. Ustanovení pro I. zóny předpokládá pouze omezení lidských zásahů. Má jít o nejvýznamnější přírodní hodnoty, vhodné pro rychlou obnovu samořídících funkcí a udržení tohoto stavu. Existence nebo zavádění bezzásahových ploch a snaha o jejich rozšiřování není v žádném z těchto zákonů obsažena. Vše, co se v NP děje, má být v souladu s jeho posláním. V novelizovaném trestním zákonu č.132/2002 se v §181 uvádí, že prořezání lesů nebo vznik holin větších než 3-5 ha je trestným činem. Tisíce hektarů holin lze proto považovat za zřetelné porušení trestního zákona. Je třeba upozornit i na občanský zákoník, v němž je výslovně uvedena povinnost pro každého počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, majetku, na přírodě a na životním prostředí. K odpovědnosti za tento stav se výslovně přihlásil bývalý ministr Martin Bursík na zasedání senátu ČR na jaře v r. 2007. Tvrzení, že nejde o lesy hospodářské, ale o lesy zvláštního určení a že se na tyto lesy zákonná ustanovení nevztahují, není nikde doloženo. Žádný z uvedených zákonů neobsahuje ustanovení, že se jejich obsah nevztahuje na Národní park Šumava nebo na lesy zvláštního určení.

Ekonomické důsledky bezzásahové zonace

Les má kromě produkce dřeva i další mimoprodukční funkce, mezi které patří funkce zdravotně hygienické a rekreační i kulturně naučné, jejichž hodnota byla podle švýcarské, německé i naší metodiky vyčíslena na 60 000 Kč/ha ročně, takže ke ztrátám na dřevě je nutno ještě připočíst 65 % na uvedené nepříznivé vlivy. Nesprávné je tvrzení některých funkcionářů MŽP, že v lesích zvláštního určení v NP nemohou vzniknout žádné finanční škody nebo budoucí újmy. Ústav státu a práva AV zřetelně vysvětlil, že i v lesích zvláštního určení mohou vznikat škody, poněvadž v nich jejich mimoprodukční funkce jsou sice přednostní, avšak jejich produkční funkce zůstávají zachovány. Jejich mimoprodukční funkce jsou pouze nadřazeny funkcím produkčním. Na velké škody, které tento postup způsobil lesu, přírodě a životnímu prostředí byly ústřední orgány mnohokrát upozorňovány šesti soudními znalci a desítkami zkušených odborníků i vysokými školami a vědeckými ústavy. Znalci vyčíslili škody v r.2000 na 5 mld Kč, v r.2005 na 10 mld Kč, v r.2008 na 32 mld.Kč, v r.2010 na 50 mld.Kč, nyní již na 100 mld Kč.

Historická poznámka

Uplatňování bezzásahového režimu je nyní vysvětlováno jako tzv. moderní přístup k přírodě. Víme, že největší vliv na přírodu se vždy připisoval lesům. Význam jejich ochrany si začal uvědomovat císař Karel IV. ve svém zákoníku „Maiestas Carolina“ ve 14.století. Ekonomický význam lesů podpořila císařovna Marie Terezie a její syn Josef II. v 18.století svými katastrálními operáty. Po velkých polomech v lesích se v roce 1875 sešla porada německých, rakouských a českých lesníků ve Strážném na Šumavě, kde se rokovalo o kůrovci a kde jistý pan Haurý z tehdejší Fyziokratické společnosti doporučoval podobně jako dnes ekologičtí aktivisté proti brouku nezasahovat, že údajně zmizí sám od sebe. Tehdejší lesníci byli však rozumní. Proto lesy neuschly a mohl z nich být v r.1991 vytvořen Národní park. Lesnická věda za staletí vypracovala a ověřila postupy, které respektují zákony přírody a chrání naše životní prostředí. Proto dnešní snahy o uplatňování bezzásahovosti nebo dokonce rozšiřování bezzásahových území se jeví jako archaické.

Závěr

Zón na Šumavě je několik, jsou zóny přísné, jádrové, cílové, pufrční, asanační, mrtvé, přechodové, první, druhé a třetí, zóny zcelené nebo rozdrobené. Otevírá se otázka, zda mrtvé lesy zničené kůrovcem mají ještě charakter I.zóny, když jejich samořídící funkce je zničena, chybí plodící stromy a jejich obnova může trvat staletí. K charakteru I.zón chybí klimaxové dřeviny, jejich prostorově a věkově strukturované porosty, ekologická samostatnost a stálost, porostní klima s vyšší vlhkostí a nižšími průměrnými teplotami, s vyrovnanými rychlostmi větru, s půdou chráněnou před erozí a ztrátou humusu nebo zabahněním, s ochranou vod ve vodohospodářsky chráněných oblastech. Tyto polohy by neměly být ponechány samy sobě.

Rozsah současných bezzásahových ploch je velký a není třeba ho zvětšovat. V nové zonaci Národního parku Šumava by neměla být bezzásahovost uplatňována, neměla by být zařazována ani do lesních hospodářských plánů ani do plánů péče. Přírodě je lhostejné, do které kategorie nebo zóny ji člověk zařadí. Zničení lesa v kterékoliv zóně je nenahraditelná ztráta.

Ideologie

- Kůrovec je architektem horských lesů Šumavy
- Les v horách není potřebný
- Lesnictví není věda, je to pouze technologie výroby dřeva
- V NP rostou nepřirozené lesy
- Přírodní disturbance i kůrovcová urychlují přechod k přírodním lesům
- Kůrovec je problém společenský, nikoliv přírodní
- Kůrovec likviduje pouze staré stromy na konci života
- Odumírají stromy na „konci doby ledové“ nepřipravené na kyselé deště
- Z kůrovce je klíčový druh pro nový, divoký a druhově bohatý les
- NP můžeme sledovat z Prahy jako úchvatné divadlo v režii přírody

- Nový les budou příští generace sledovat společně s vlky a medvědy
- Jde o přirozený maloplošný rozpad věkovitých lesů
- V bezzásahových lesích byly menší polomy
- Příroda nespěchá
- Hmyzí a houbové epidemie jsou ozdravné procesy přírody
- Vzroste množství živin ve vodě a to prospěje pstruhům

Právní otázky

- Právníci si osvojili pravomoc rozhodovat o odborných věcech. Vrchní st. zastupitelství např. dne 5.4.2011 rozhodlo bez odborného projednání, že můj názor je laický_
- Zák.č.149/2003 Sb o reprodukci lesních dřevin
- Zák.č.78/2004 Sb o genetice
- Zák.č.183/2006 Sb o územním plánování
- Zák.č.199/2012 Sb o rostlinolékařské péči
- Výkon státní správy si provádí NP sám
- Návrh zákona o NP

Další výjimky

- Revitalizace rašelinišť
- Kácení nebezpečných souší

Finanční škody

- Krádeže dřeva řeší Policie jako škody

Instituce a Šumava (kromě NP, MŽP a obcí)

- CHOPAV (Chráněné oblasti přirozené akumulace vod)
- ÚSES (Územní systém ekologické stability) včetně biocenter a biokoridorů
- Evropská ekolog.síť krajinné diverzity(EECONET)
- Evropské krajinné prvky (VKP)
- Berlínská deklarace 1997 (ekologický turismus)
- 33 v době,kdy se ničila Šumava?

Zelené lesy nad zlato - Bursíkovi neodpustíme a nezapomeneme!

Petr Martan, ředitel obecně prospěšné společnosti

Zdroj: Českobudějovický deník, 26.08.2013, náklad: 227957, číslo: 198. Vyšlo také v: Jindřichohradecký deník; Písecký d.; Českokrumlovský d.; Prachatický d.; Strakonický d; Tábořský d.

Vystoupení exministra životního prostředí Martina Bursíka v Kašperských Horách dne 24. srpna. 2013 provázely hlasité projevy nesouhlasu několika desítek účastníků. Nepomohlo mu ani jeho oznámení, že včera vystoupil ze Strany zelených. Konalo se zde "Setkání odpůrců těžby zlata na Šumavě".

Bursíkova přítomnost v čestném předsednictvu se jevila paradoxně. Ten ve svém vystoupení připomněl své zásluhy na tom, že za jeho ministrování se nevydalo povolení k průzkumným pracím pro těžbu zlata.

Naštěstí jsem na demonstraci rozdával svou knihu "Suchá opona Šumavy", kde je zhodnocena historická úloha exministra Bursíka takto: Prosadil opatření, která způsobila uschnutí 16 000 ha lesů a 7000 ha lesů dalších uschlo kůrovcovým přemnožením, a proto muselo být vykáceno. Jedná se o lesy v rukou státu. Toho dodnes nelituje a říká, že to tak má být. Nelituje ani další přibližně tisícovky hektarů lesů, které jsou zničené a vynuceně pokácené v lesích města Kašperské Hory. To

takto každoročně trátí kolem 10 milionů korun na příjmech ze svého lesního majetku. Víme, jak to s jeho pomocí proti zlatu bylo: Měl naivní vizi, že na Šumavě bude 75 % prvních zón, kde si příroda pomůže bez člověka. K dosažení potřeboval převést do vlastnictví státu 6000 ha lesů od města Kašperské Hory. Občany a zastupitele města si chtěl "koupit" tím, že nepovolil průzkum těžby zlata. Navíc nabízel, že ve vládě s Topolánkem zařídí několik miliard korun městu za to, že prodají své lesy státu. Tedy lesy držené po staletí nechají uschnout, jako se stalo jinde. Lesníci a racionálně myslící lidé, kteří si uvědomují národní lesní tragédii na Šumavě, budou nadále usilovat o záchranu zbývajících zelených lesů – "zeleného zlata národa".

Virtuální pomoc „letního“ ministra Mgr. Tomáše Podivínského

Ministr krátkodobé úřednické vlády Mgr. Tomáš Podivínský, podobně jako většina ministrů životního prostředí, navštívil před skončením své funkce Šumavu. Při své misi podpořil výstavbu lanovky na vrch Hraničník (1282 m), odkud by byl přístup k šumavskému rakouskému příhraničnímu lyžařskému středisku Hochficht, jako racionální a ekologické řešení, neboť:

- současně tam z ČR jezdí cca 80 tisíc lidí za sezónu auty objížděnou v délce 40 km (tam a zpět)
- k realizaci přístupové lanovky by bylo poraženo ani ne 100 smrků v I. zóně, avšak činností kůrovce (do značné míry požadovanou stejnými ideology, kteří jsou proti likvidaci „několika“ smrků potřebných k realizaci uvedené lanovky) jich bylo zničeno 3 miliony. Evakuační sjezdovka by zaujala cca 13 ha. Ideologové divočiny na Šumavě dále spekulativně argumentují „všudypřítomným“ tetřevem (který však zdejší suché smrčiny nevyhledává) a novými, rovněž spekulativními výroky, že je zde koridor rysů (ten však při nočních přesunech úspěšně ze Šumavy postupně osidluje většinu pohoří Čech a to i přes 4-proudové komunikace) a losů (ten se podobně úspěšně z Polska po nocích přesunul až k Vltavskému luhu).

Nutno podotknout, že v uvedené, již v 10 let řešené problematice, byla nejprve odmítnuta požadovaná lyžařská sjezdovka na naší straně, přestože pro ni (na naší severní straně) jsou výrazně příznivější podmínky, takže své peníze raději odvážíme za státní hranici - zřejmě tam jsou ekologičtější barbaři, podobně jako na bavorském Javoru / Arber, když uvedené lokality, biotopově významnější než naše, ani nejsou součástí chráněného území národního parku. Realizace alespoň dílčí ekonomiky je životně žádoucí pro obec Nová Pec, která je podnikatelsky sevřená mezi vojenským prostorem Boletice a Národním parkem Šumava.

Asi je dobré připomenout „hvězdné“ výroky rovněž krátkodobého ministra RNDr. Ladislava Míky, ředitele odboru přírodních zdrojů Generálního ředitelství pro životní prostředí EU, který podobně navštívil Šumavu:

- připravuji win to win / „oboustranně výhodnou“ dohodu mezi Správou a obcemi
- instalace přírodního lesa a divočiny Šumavy je poselstvím z Prahy, kde můžeme sledovat úchvatné divadlo v režii přírody – divadlo, jehož dalším a dalším premiérám budou moci tleskat i naši potomci v obnovené identitě s vlky a medvědy.

Prameny Vltavy

Vladimír Valenta

Po sedmi letech jsem vrátil k pramenům Vltavy. To, co jsem spatřil, byl mocný zážitek. Celou noc se mi o tom zdálo, že spánku jsem se vyděšeně probouzel. Pronásledoval mne pavor nocturnus, noční děs. Před sedmi lety Vltava symbolicky pramenila z křišťálové studánky utápějící se v zeleni nádherného vysokokmenného lesa, v němž nemálo smrků svým vzrůstem napovídalo, že započaly svůj život v lůně pralesa. Již tehdy na některých místech však byla patrná napadení kůrovcem, který se šířil z bezzásahových zón Bavorského národního parku. Tehdy se ještě dalo cílenými ochrannými zásahy ničivé dopady kůrovcové invaze omezit. Řada zkušených lesníků varovala

před kolapsem unikátního ekosystému pralesního typu. Nesmírně si vážím „Znaleckého posudku č. 4/2007 na zhodnocení ochrany lesních ekosystémů proti kůrovcům v oblasti Národního parku Šumava Prameny Vltavy“, který vypracoval vzdělaný a zkušený šumavský lesní inženýr Ivo Vicena, CSc. Budu z něj citovat: „Již dříve vyhlášená státní přírodní rezervace „Pramen Vltavy“ byla v roce 2007 zahrnuta do I. zóny ochrany přírody NP Šumava č. 58 o výměře 76,90 ha. Jde o reliktní ekosystém vysoké hodnoty, který vzhledem k poloze a geologické historii má být chráněn před jakýmkoliv narušením.“ Celé území 1. zóny č.58 Prameny Vltavy bylo v roce 2000 porostlé kvalitními lesními porosty přírodě blízkého až pralesního typu. Stromy ve stáří 100 - 323 let vznikaly tedy za velmi dlouhé období několika set let a porosty byly proto výrazně různověké. Podívejme se, jak je Správa národního parku chránila. Budu citovat opět inženýra Vicenu, který vývoj území 1. zón č. 58, č. 59 a č. 60 v LVS 8K, 8R a 8G dlouhodobě sledoval.

„1. Pohled z roku 2000 do geneticky vysoce cenného autochtonního smrkového porostu 80A1 u Pramenské cesty: kmeny jsou tvarově kvalitní, vysoké, se štíhlými korunami. Část na snímku je dosud kůrovcem nepoškozená.

2. Pohled na geneticky cenný strom ev.č. 11397 s výčetní tloušťkou 64 cm. Takové stromy mají být trvale chráněny. Strom však odumírá po napadení kůrovcem v r. 2006, kůra opadáva.

3. Pohled do porostu 79A1. V roce 2006 v porostu stojí velký počet mrtvých stromů po žíru kůrovce. Z mrtvých stromů již opadala kůra. Mrtvé stromy během příštích 3-7 let podlehnou hnilobě a spadnou k zemi. Z porostu zůstane pouze ředina. V porostu bylo v r. 2005 zjištěno **201 ks** kůrovcem napadených stromů, jejich počet během roku 2006 podstatně vzrostl. Stav v r. 2006 nebyl vyznačen.

4. Pohled na hranici porostů 80G a 80D: v době terénního šetření 12. prosince 2006 se prováděla těžba kůrovcem napadených stromů. Podle rezivého zbarvení jehličí a opadávající kůry byla tato těžba prováděna pozdě, neboť kůrovec již v létě r. 2006 strom opustil a napadl stromy v okolí.

Pokud tyto lesy zlikviduje kůrovec za dobu 10 let, může vzniknout pouze nežádoucí stejnověký smrkový les. Růst stromů je zde velmi pomalý, do výšky 130 cm, kdy jsou stromy již odolné proti nepříznivým vlivům, trvá růst až 10-52 roků. Po tak dlouhé době nebudou již na ploše stát žádné plodící stromy a vznik nového lesa není proto zajištěn. “

15. května 2013 dokonáno jest. Před 13 lety vysokokmenný přírodě blízký až přírodní zelený les na Pramenech Vltavy se stal otřesným zážitkem. Další unikátní lesní ekocenózy se staly obětí fanatiků bezzásahovosti. Až budu promítat dokumentární snímky svým dětem, jak jim vysvětlím, že naše generace dopustila takovou spoušť. Navíc v ještě místech téměř posvátných, kolem pramene národní řeky Vltavy. Národní park Šumava se vyhlášoval proto, aby se Šumavě dostalo zvýšené ochrany a péče pro zachování Zelené střechy Evropy s unikátními fragmenty pralesního charakteru nám i budoucím. Ta „zelená střecha či plíce Evropy“ zejména za posledních 8 let povážlivě zešedivěla a propadla se. Celé toto území dnes připomíná bitevní pole, přes které se přehnala nelítostná válečná vřava. Po II. světové válce se v Německu stavěly památníky s nápisy Die Tote mahnen – mrtví varují, a Nie wieder Krieg – už nikdy válku. Aplikuji tuto historickou zkušenost na Šumavu a říkám – už nikdy bezzásahovost. **Absolutní bezzásahovost je obsesivní fikce a ve svých důsledcích je to ten nejbrutálnější zásah do lesních ekosystémů ať kulturních či přírodě blízkých v kulturní Evropě.** Jejím výsledkem není přeměna kulturních lesů na přírodě blízké, ale náhlá totální destrukce nejen člověkem vysazených a staletí opečovávaných lesů, ale i kolaps vzácných zbytků jedinečných pralesních fragmentů se stromy 200 až 350 a více let starými.

Obětí správou NPŠ podporované kůrovcové gradace se stal i evropský unikát, smrk nad Plešným jezerem v I. zóně NP Šumava č. 124 „Trojmezí“, na Fakultě lesnické a dřevařské ČZU prokazovaného stáří 559 let v roce 2004 ještě naprosto zdravý a zelený (Bližší údaje viz Lesnická práce 11/2011, str. 26). Fascinuje představa, že vykličil v době krále Holce, vyrůstal v dobách Husitského krále, v době první protihabsburské stavovské revolty dosáhl stoletého jubilea, za Třicetileté války mu bylo dvě stě let, při korunovaci Marie Terezie tři sta let. Více než čtyřsetletý ve

zdraví přečkal velkou šumavskou kalamitu po roce 1868. Konce Druhé světové války se dočkal ve věku 500 let. Přečkal zničení šumavských pralesů i mýcení statečných za nacizmu a bolševizmu. Přežil zvalcované naděje Pražského jara, reálný socializmus i posametový zvrát do gangsterské demokracie (citace V. Havla, r. 1997). Zákeřnou „coup de mort“ tomu rytíři šumavských hvozdů zasadili až Zelení maniaci posedlí psychotickou fikcí virtuální divočiny. Jimi prosazený teror bezzásahovosti způsobil gradaci kůrovcového žíru, jehož oběti se staly unikátní pralesní ostrůvky v moři kulturních porostů.

Právě tyto dnes už nesouvislé zbytky dávného pralesa měly být zřízením národního parku ve zvýšené míře chráněny. Stal se však pravý opak. Zvlášť hrstky jednostranně zaměřených lidí byla proti smyslu existence národního parku vnucena destruktivní hypotéza bezzásahovosti. Jejich vinou se Šumava po 22 letech ochrany přírody v národním parku stala mementem svévolného uvolnění ničivých sil a sadistických projevů zlé vůle. Oni záměrně zneužili Kyrilla, když říkali, necháme na těch polomech kůrovce namnožit, až všechno sežere a nebudeme se už muset vůbec s nikým dohadovat. A v tomto smyslu si vydávali ministerská rozhodnutí a nařízení správy NPŠ a tak si také destruktivně počínali. Výsledkem je největší známá kůrovcová pandemie na území NP Šumava v celé historii.

Svévoli několika „vyvolených“ usnadnila neexistence zákona o Národním parku Šumava. Proto také všechny opakované návrhy zákona byly pod různými záminkami likvidovány. Proto je také nutné všemi silami se zasadit o přijetí zákona o NPŠ předloženého Plzeňským krajem za aktivní podpory Jihočechů. V tomto zákoně očekáváme, že bude zakotvena věta zcela zásadního významu : „ V prvních zónách provádět maximálně citlivou péči a důslednou ochranu před škodlivými činiteli v zájmu zachování jedinečných přírodních ekosystémů, které jsou stanovištěm vzácných druhů a zároveň přírodně kulturní památkou. “

Jen snaha a činnosti vedoucí k zachování a rozvíjení unikátních ekosystémů jako celku opravňují vznik národního parku. Jestliže by tyto jedinečné ekosystémy a vzácné druhy nejen nebyly chráněny, ale záměrně zlovolně ničeny, pak k čemu národní park?

Příloha:

Excerpt ze Znaleckého posudku č.4/2007 Prameny Vltavy od Ing. Ivo Viceny, CSc.

Svůj znalecký posudek předložil Ing. Vicena dne 9. března 2007, tedy ho vypracoval ještě před tím, než byly známy celostní důsledky polomů způsobených orkány Kyrill a před ještě rozsáhlejší destrukcí šumavských lesních ekosystémů záměrně vyvolaných avanturistickými rozhodnutími ministra Bursíka, jeho náměstka Mika a ředitele Krejčího v letech 2007 - 2012. Výsledkem jejich svévolného experimentu jsou 3 miliony mrtvých stromů zahubených kůrovcovou pandemií. Analýza a predikce vývoje lesních ekosystémů v NPŠ podle Znaleckého posudku č. 4/2007 Ing. Viceny se tedy ukázala v průběhu několika následujících let naprosto správnou a přesnou.

Katastrofální nezodpovědná a neprofesionální rozhodnutí MŽP a ředitele NPŠ v letech 2005 - 2010, jejichž důsledkem je záměrná destrukce ať vysokokmenných původně kulturních lesů či jedinečných pralesních fragmentů a kolaps citlivých horských lesních ekosystémů na rozloze 16 000 ha potvrzuje, hodnotí a vyčísľuje ve svých znaleckých posudcích Ing. Karel Simon z let 2007 až 2013. Na obrovské ekologické ztráty lesních ekosystémů poukazoval též prof. Ilja Vyskot z MZLU v Brně.

Cituji Ivo Vicenu dále:

„Vzhledem k podobnému charakteru rezervace Prameny Vltavy byly při založení Národního parku vytýčeny v těchto místech další dvě 1. zóny, přísně přírodní. Je to vrchoviště nad Vltavskou cestou o výměře 62,1 ha, které tvoří zónu č. 59 a zóna č. 60 „Černohorský močál“ o výměře 92,3 ha, vzdálená od Pramenů Vltavy 2,5 km.

Rostou zde původní staré smrkové lesy, okolí rašelinišť je lemováno klečovými porosty. Samotná vrchoviště nejsou příliš hluboká, největší hloubka je 120 cm, průměrně však do 50 cm. Vytéká zde

pod Černou horou „Černý potok“ jako hlavní pramen řeky Vltavy. Patří k místům, kde pramení zdroje surové pitné vody. Prameny Vltavy jsou mimořádně důležitou oblastí Šumavy především pro horské vrchoviště s významnou ekologickou funkcí. Je osobitým reliktním ekosystémem, které si udrželo mnohé organizmy z časově velmi vzdálených období, zejména flóry a některé specifické skupiny bezobratlých živočichů. V současné době plní významnou funkci hydrologickou. Do těchto míst také současně směřují hlavní plány revitalizace unikátních činných rašelinišť a vrchovišť podle Ramsarských dohod, zaměřené na ochranu vzácných druhů, přežívajících zde od konce dob ledových.

I když jde v této zóně o původní autochtonní porosty je v nich zastoupen vzhledem k velké nadmořské výšce pouze smrk, pouze v porostu 79 A3 je na ploše 6,45 ha kosodřevina. Proto ani v budoucnu se nedá očekávat jiné zastoupení dřevin. Souše se v r. 2000 vyskytovaly pouze na ploše 2,07 ha, tedy na necelých 3% rozlohy. V bylinném patře se vyskytují např. rosnatka okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia*), kyhanka sivolistá (*Andromeda polifolia*), plavuň pučivá (*Lycopodium annotinum*) nebo dřípátka horská (*Soldanella montana*), které jsou na seznamu ohrožených druhů podle vyhl.MŽP č. 395/92 Sb. Likvidací horního stromového patra je existence těchto druhů vážně ohrožena.

Do území 1. zóny č. 58 zasahují z dálkových zdrojů průmyslové imise. V r. 2000 bylo v bezprostřední blízkosti I. zóny č.58 zjištěno poškození lesních porostů průmyslovými exhaláty stupněm 0/1 (první příznaky poškození) a 1 (mírné poškození) na ploše 29 ha a to zejména na sousedním východním svahu Černé hory. Pokud je takto poškozených stromů málo, zařazují se celé porosty do „Pásma ohrožení D“. Do tohoto pásma je zařazena celá 1.zóna č. 58. Při větším počtu takto poškozených stromů se celé porosty zařazují do „Pásma ohrožení C“. Toto pásmo bylo vytýčeno v r. 2000 pro sousední 2. zónu, např. porost 80D1. Kriterialem pro toto zařazení byla zjištěná koncentrace SO_2 a to 20 – 60 $\mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$. V depozici usazených srážek byla v r. 2004 dále zjištěna vyšší kyselost pH a vyšší obsahy dusíku, chlóru, zinku, železa, hliníku, olova, mědi a dalších prvků jako arsenu nebo kadmia, které při zvýšených koncentracích působí škodlivě na přírodu i lidskou populaci.

Po likvidaci horního stromového patra kůrovcem bude filtrační schopnost lesa zlikvidována. Dospělý smrkový porost zachytí až 130 kg síry/ha za rok a z každého kubického metru vzduchu 130 mikrogramů polévatého prachu. Po likvidaci dospělých porostů v těchto lokalitách dolehnou škodlivé prašné a plynné exhaláty bezprostředně na lesy 1. zóny č.58 a budou větrem přeneseny do dalších míst. Vzhledem k této skutečnosti musí být ochrana cenných genetických porostů mimořádně pečlivá.

Celé území 1. zón č. 58, č. 59 a č. 60 je porostlé kvalitními lesními porosty. Stromy jsou ve stáří 113-323 let, vznikaly tedy za velmi dlouhé období 210 let a porosty jsou proto výrazně různověké. Pokud je zlikviduje kůrvec za dobu 10 let, může vzniknout pouze nežádoucí stejnověký smrkový les. Růst stromů je zde velmi pomalý, do výšky 130 cm, kdy jsou stromy již odolné proti nepříznivým vlivům, trvá růst až 10-52 roků. Po tak dlouhé době nebudou již na ploše stát žádné plodící stromy a vznik nového lesa není proto zajištěn.

Celá oblast NP byla vyhlášena ptačí oblastí podle kritérií NATURA 2000. Na ochranu ptactva se odvolává také Správa NP, kdy při vydání svého „Rozhodnutí čj.620/1654/04“ ze dne 25. 5. 2005 o opatřeních proti kůrovci se výslovně uvádí pro I. zónu č. 58 (Prameny Vltavy) jako předmět ochrany datlík tříprstý a tetřev hlušec. Smyslem ochrany ptactva jsou však nejen vyjmenované dva druhy, ale obecně celé ptactvo oblasti. V této souvislosti je nutno uvést obsáhlý ornitologický výzkum katedry ekologie České zemědělské univerzity v Praze z r. 1999, který v bezprostřední blízkosti Pramenů Vltavy (cca 3 km) zjišťoval výskyt ptactva podle prostředí zvláště pro lesy vysoké a zdravé a pro lesy mrtvé, tedy pro lesy, v nichž v důsledku žíru kůrovce odumřelo horní stromové patro. Sčítáním bylo zjištěno 56 druhů ptáků, u nichž u řady druhů byl v mrtvém lese zaznamenán radikální ústup celkového počtu i jednotlivých druhů na plochách mrtvého lesa. K ustupujícím druhům patří například pěnkava, pěnice, budníček, pěvuška, králíček, drozd, kos a další.

U některých druhů, jako u pěnkavy je zřetelné, že v porostech odumřelých se sice vyskytuje, ale přestala tam hnízdit. Některé z těchto druhů byly označeny jako indikátory stavu usychajících lesů. V mrtvém lese po žíru kůrovce je velmi ohrožen vzácný ořešník. To platí podobně i o králíčkovi (*Regulus regulus* L.), jehož výskyt v mrtvém lese poklesl na pouhou pětinu ve srovnání s lesem zdravým. Výklad Správy NP v „Rozhodnutí“ čj. 620/1654/04 z 25.5.2005 o způsobu ochrany datlíka tříprstého je odborně nesprávný. V údajném zájmu o jeho ochranu Správa NP Šumava omezuje likvidaci kůrovce a rozšiřuje plochu mrtvých lesů. Biotop datlíka je však převážně vázaný na horní hranici bučin a nižší polohy horských smrčín; touto oblastí 1.zóna č.58 není. Jako druh, živící se hmyzem, zejména kůrovci je vázán i na kůrovcové oblasti a po uschnutí smrků se jeho výskyt po odumření horního smrkového patra automaticky sníží, poněvadž se sníží i jeho potravinová základna. Jako predátor kůrovců se datlík nikdy neprojevil a žádné odborné publikace o kůrovci (V. Skuhravý, V. Zumr) ani při nynější kůrovcové kalamitě ho jako predátora neuvádějí. Důvody, uváděné pro ochranu tetřeva hlušce podle Rozhodnutí MŽP čj.620/1654/04 z 25. 5. 2005 lze označit za odborně správné. Potravou tetřeva jsou ve vegetačním období z 80% lesní plody, bobule, semena, jehličí a mladé výhony, z 20% hmyz, měkkýši a červi, v zimě jen jehličí, pupeny a semena. V zimě je jeho potrava jen z živých rostlin a stromů, živočišná potrava v půdě je nedostupná. Z toho vyplývá, že pro jeho zachování a podporu jsou nezbytné dospělé a zdravé, zelené a tudíž nikoliv suché lesy. Zákaz těžby kůrovcem napadených stromů vedl k podpoře kůrovců a je proto z těchto hledisek pro ochranu ptactva neodborný a vede ke zhoršování ptačích životních podmínek. Úbytek ptactva v mrtvých lesích po žíru kůrovce je pro návštěvníky patrný také tím, že není slyšet jejich zpěv a tím se snižuje také turistický prožitek. Toto stanovisko podporuje „Vyjádření obce Horská Kvilda ze dne 24. 7. 2006“, která uvádí, že argumentace Správy NP a MŽP k ochraně „naturových“ ptáků je zcela protichůdná, ryze účelová a proto nepřijatelná. Bylo zjištěno, že i elitní výběrové stromy jsou napadeny lýkožroutem z 1. rojení r. 2006 a že se neprovádí žádné opatření k jejich ochraně. Z napadených elitních stromů kůrovec vylétl v létě r. 2006, z dalších vylétl v teplém podzimu r. 2006 po druhém rojení a rozšířil se tak do okolí. Z každého takového stromu se podle způsobu množení kůrovec rozšíří 5,8 krát. Skutečně bylo v bezprostřední blízkosti zjištěno dalších 14 stromů, ze kterých již opadáva kůra. Postup Správy NP je v přímém rozporu s uvedenými předpisy, které kladou důraz na ochranu geneticky vhodných porostů a jejich dlouhodobé zachování. Nezasahováním proti kůrovcům došlo k podstatnému zhoršení, k radikálnímu snížení počtu živých plodících stromů až na zakmenění 0,6. Ze zjištěných napadených stojících stromů se odumírání dále rozšíří, což povede k další postupné likvidaci celé genové základny. Řídké porosty poškozují vichřice podle stupně proředení až 10 krát silněji. To se projevilo i při vichřici Kyrill z 18 a 19. ledna 2007 v sousedních porostech 2. zóny, ve kterém leží dle odhadu přes 1000 m³ polomů. Proto k likvidaci horního patra může dojít ještě dříve větrem, než ho zničí kůrovec. Náměstek ministra RNDr. Libora Ambrozka, RNDr. Ladislav Miko zakázal asanaci kůrovci napadených stromů v I. zóně č. 58 Prameny Vltavy do té doby než o tom rozhodne komise. Komise sestavená náměstkem Mikem zakázala pokračovat v asanaci stromů. Rozhodnutím komise bylo výslovně zakázáno pokácení napadených stromů. Usnesení, stanovené komise, předcházela blokáda asanace napadených stromů aktivisty Hnutí Duha. Blokáda trvala od 15. srpna do počátku září 2003.

Na jaře roku 2004 dokončil lýkožrout smrkový žír v NP Bavorský les. Ohnisko čítalo cca 1200 stromů a vyskytovalo se již přímo u státní hranice. Jednalo se o poslední živé smrky v blízkosti I. zóny č. 58. V roce 2007 byl zjištěn při monitoringu I. zóny č.58 již 25 násobek souší oproti roku 2003. V roce 2003 bylo zjištěno 18 ks souší a v roce 2005 již 456 ks souší. Převážná většina souší zjištěných v roce 2005 je v porostech přímo navazujících na porostní skupinu 80G2, která by měla být předmětem ochrany zvláště významného genetického zdroje pro 8. vegetační stupeň. Z celkové plochy I. zóny č.58 „Prameny Vltavy“ odumřelo do r.2006 cca 20 ha lesa, tedy 26%. Správa NP ztratila spolehlivý přehled a/nebo aktuální stav kůrovcem napadených stromů záměrně nezjišťovala. Při bezzásahovém managementu všechny dospělé smrkové porosty v oblasti „Pramenů Vltavy“ budou do 8-10 roků zcela zlikvidovány. Důsledky takového vývoje se projeví na ohrožení pramenné oblasti Vltavy, ovlivní hydrický režim z hlediska jímání vody, odparu, rozkolísanosti odtoku

a ohrozí horní tok Vltavy erozí. Bude zhoršena jakost odtékajících vod vysokým obsahem dusíku a fosforu, což se projeví i na jakosti zásob spodní pitné vody. Důsledky se projeví na teplotě, neboť suché stromy propouští více světla a záření, vyšší teploty povedou ke změně půdního rostlinného pokryvu, k rychlému rozkladu lesního humusu a tím ke zhoršení úživnosti půdy a zhorší se tím podmínky pro růst příštího lesa. Nepříznivý vliv bude mít takový vývoj na charakter blízkého vrchoviště, „Černohorský močál“, neboť lesní porosty v jeho okolí zajišťují půdní a klimatickou ochranu. Tento postup je v rozporu s ustanovením zákona č. 254/2001 Sb., o vodách ve znění pozdějších předpisů, který v § 1 ukládá všem vlastníkům půdy a vod nezhoršovat odtokové poměry, v § 2 ukládá chránit místa s přirozenou akumulací vody a v § 27 zlepšovat retenci území. Podle ustanovení lesního zákona č. 289/1995 Sb., § 32 je vlastník lesa, tedy Správa Národního parku povinen provádět taková opatření, aby se předcházelo a zabránilo působení škodlivých činitelů na les, zejména preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organismů. Při přemnožení škůdců je vlastník lesa povinen podle téhož paragrafu, odst.2 činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a zmírnění jejich následků. Novelizovaný z.č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, uvádí ve svém § 22, že ustanovení o zásazích proti škůdcům lze použít jen se souhlasem a v rozsahu stanoveném orgánem ochrany přírody. Text citovaného § 22 zákona č.114/92 Sb. nijak nezbavuje orgány ochrany přírody povinnosti provádět opatření proti škůdcům a chránit tak i lesy národních parků proti působení škodlivých činitelů na les. *Pravomoc orgánů ochrany přírody se vztahuje pouze na zásahy, tedy způsob a rozsah, jakým mají být potřebná opatření prováděna. Zákaz těžby kůrovcem napadených stromů je z hlediska citovaných zákonů zřetelným porušením zákona ze strany jak MŽP tak i Správy NP.* Pojem „opatření“ je svým obsahem pojmem širším než pojem „zásahy proti škůdcům“, které vyjadřují vlastně jednu z možných konkrétních forem „opatření“.

Při vysokém rozmnožovacím potenciálu lýkožrouta se při vysoké úmrtnosti vylíhne z jedné samice za rok 200 000 brouků, z nichž při uváděné 80% parazitaci přežije po 2-3 rojení 40 000 brouků, kteří stačí usmrtit 8 živých stromů. Značné šíření v 1.zóně č.58 ukazuje podle počtu nově napadených smrků na rychlost množení za 1 rok 4-5 krát. Takový rozmnožovací potenciál byl prokázán rovněž po blokádě organizované hnutím DUHA na Plešném jezeře v r. 1999. Tam bylo zjištěno množení za jeden rok 5,8 krát. Další vývoj po r. 1999 u Plešného jezera v 1. zóně č.124 vedl během následujících let k likvidaci horního stromového patra. Podobný vývoj postihuje již i zónu č. 58. Z r. 2003 na r. 2004 se počet nově napadených stromů zvýšil 8 krát. Z r. 2004 na r. 2005 se počet napadených stromů zvýšil dále ještě třikrát. Likvidaci zralých porostů kůrovcem Správa NP nesprávně připisovala „přirozenému maloplošnému rozpadu věkovitého porostu“, odkud se údajně kůrovec „lavinovitě nešíří“. Toto neodborné tvrzení vychází z neznalosti biologie kůrovce, o němž je i v podmínkách Šumavy prokázáno šíření na vzdálenost 1300 m a více, jsou prokázány přelety a šíření větrem na vzdálenost 26-50 km. Žír kůrovce ve vrchovištní smrčíně na SLT 8R měl mimořádně škodlivý vliv i na kleč, kterou kůrovec při přemnožení rovněž napadal a která měla chránit vrchoviště před vysoušením. Národní park tam přiznal 200 ks kůrovcem napadených smrků. Při prokázaném způsobu šíření kůrovce představuje existence počtu 200 ks nezpracovaných stromů za jediný rok usmrcení 6 ha dalšího porostu v r. 2007 a při pokračování povede k úplné likvidaci dospělých smrků během 4 let. Z Bavorska“ v r. 2006 vyletěl kůrovec z 1200 smrků a napadl u nás přibližně 12 ha lesa.

Bezzásahový režim v národním parku

Vládní nařízení č.163/91 Sb ve svém § 2 nepředepisuje zavádění bezzásahového režimu, předepisuje pouze omezení lidských zásahů a udržení stávajícího stavu. Jde o základní ustanovení, podle něhož vše, co se v Národním parku děje má být v souladu s jeho posláním. Nic, tedy žádná činnost nebo nečinnost nesmí být v rozporu s jeho posláním nebo nesmí naplnění poslání Národního parku ztěžovat nebo znemožňovat.

Vedení NP Šumava usiluje o to, aby NP ŠUMAVA byl zařazen do kategorie II. podle kritérií IUCN. Podle části II. (managementové kategorie) těchto kritérií, vydaných v r. 2000 se nikde bezzásahová území v národních parcích nepředepisují. Jde o chráněná území, udržovaná především pro ochranu ekosystémů a pro rekreaci. Chráněné ekosystémy mají být navždy uchovány pro současnou i

budoucí generace. Národní parky této kategorie nesmí být exploatovány, pokud by exploatace odporovala účelu, pro který byly zřízeny. V národních parcích II. kategorie lze využívat přírodní zdroje, pokud nepůsobí škodlivě na cíle managementu. Při využívání území národních parků II. kategorie musí být brány v úvahu potřeby místních obyvatel a jejich živobytí. Proto opatření, směřující k ochraně ekosystémů, tedy k ochraně před kůrovcovými kalamitami jsou v souladu s doporučeními IUCN. Na těchto zásadách nemůže nic změnit ani dopis Rogera Croftse ze dne 30. 3. 2005, který na základě krátké návštěvy Šumavy pracovníků Martina Solara a Pierra Gallanda v r. 2002 a v r. 2005 bezzásahový režim pouze doporučují. Pro misi pracovníků IUCN bylo charakteristické, že podklady pro ni ze 68 % zpracovávalo nesprávně, neodborně a tendenčně Hnutí DUHA, z 28% Národní park Šumava a ze 4% obce. Nutno zdůraznit, že ze zařazení NP Šumava do II. kategorie IUCN nevyplývají pro MŽP ani pro NP Šumava žádné ekonomické výhody ani dotace nebo subvence. Platný LHP uvádí, že v I. zóně se uplatňuje výlučně funkce ochrany přírody, celé její území bude ponecháno přirozenému vývoji, bez ovlivňování člověkem a tedy i bez veškeré lesnické činnosti. Tato formulace zdůrazňuje ochranu přírody, vyhnula se však problematice ochrany lesa jako nejdůležitější součásti přírody před zničujícím vlivem kůrovce. **Po tragické likvidaci starých šumavských porostů se v r. 2004 MŽP rozhodlo svůj postoj k bezzásahovosti přehodnotit, neboť došlo k závěru, že v podmínkách střední Evropy není možný zcela bezzásahový režim.** Proto ve Věstníku MŽP č.10/2004 připustilo 6 výjimek pro požární ochranu, údržbu cest a staveb, lov vybraných druhů zvěře, bránění šíření invazních druhů, ochranu vysazených listnáčů a jedle a revitalizaci vodního režimu. Je nepochopitelné, proč při těchto výjimkách nebylo pamatováno na ochranu proti kůrovci. Snaha o další rozšiřování ploch s bezzásahovým režimem nadále pokračuje a to přímo i v I. zóně č.58 „Prameny Vltavy“. Obranná opatření, tedy asanace stojící hmoty, provedená v r. 2003 a 2004 zachránila 500 -1000 dospělých smrků, tedy asi 2,5 ha lesa. Kromě odchytu bylo za dva roky oloupáno 2370 stojících stromů a ve vedlejší II.zóně pokáceno 3940 m³. Rok 2006 však znamenal opět návrat k bezzásahovosti. Došlo k zamlčení hrozícího nebezpečí. Kromě zóny č.58 se tento nebezpečný postup týká dalších cca 500 ha již tehdy zjištěných kůrovcem napadených porostních ploch. V r. 2005 již samo MŽP připouští (č.j.620/1654/04), že odumřením stromového patra dochází k zásadním změnám stavu stanovišť, které jsou předmětem ochrany evropsky významných lokalit (EVL). Tento stav by mohl vést ke zhoršení stavu populací jednotlivých druhů, vyžadujících přísnou ochranu podle směrnice Rady 92/42/EHS nebo směrnice Rady 79/409/EHS. Cílem ochrany EVL je udržení stavu přírodních stanovišť. Rozpad stávajících lesních porostů vlivem šíření kůrovců není v souladu s požadavky práva EU v oblasti ochrany přírody a krajiny. Současný stav, kdy na území I. zóny č.58 „Prameny Vltavy“ o celkové rozloze 76,9 ha je povoleno zpracování a asanace kůrovcem napadených stromů jen na ploše 19,41 ha, tedy pouze na jedné čtvrtině plochy vede k přímému ohrožení samotné existence této zóny. Kůrovcem napadené stromy se nacházejí podle zjištění znalce na celém území zóny č. 58 a jsou potencionálním zdrojem dalšího šíření a zničení dospělého lesa na celém území této zóny během příštích 8-10 let. Kůrovec se podle zjištění v této zóně při volném průběhu bez asanace rozmnoží během jednoho roku 4 násobně. Stejná rychlost množení kůrovce byla ověřena v podobné nadmořské výšce i v I. zóně č.124 (Trojmezná) v r.1999.

Při vytváření EVL (Evropsky významných lokalit) podle programu NATURA 2000 a Smaragd bylo pro ochranu vrchovišť stanoveno zabezpečení lokalit proti nežádoucím vlivům z okolí. K těmto nežádoucím vlivům náleží i úhyn dospělých porostů v jejich bezprostředním sousedství. Dosavadní uplatňování bezzásahového managementu proti kůrovci odporuje doporučením, která vyplývají z vydaných evropských směrnic. Tyto směrnice výslovně uvádějí, aby i malá kůrovcová ohniska byla likvidována. Přes známá nebezpečí další likvidace starých lesů obsahovala směrnice Správy NP č.9/2006 výslovný zákaz asanace polomů a kůrovcem napadených stromů při současném rozšíření výměry území ponechaného samovolnému vývoji, tzv. **režimu 0** na 20%, **jde tedy o svévolné rozšíření bezzásahového území z dosavadních 13% o 55 %**.

Následky kalamitního rozmnožení kůrovce se projeví již nyní na ničení klečových porostů, které mají tvořit ochranu vodních toků a rašelinišť. Proředění porostů po žíru kůrovce způsobuje ohrožení

zbylého porostu, neboť řediny a porostní mezery postihuje silný vítr až 6 krát intenzivněji než porosty hustší. To prokázala řada dřívějších šetření také po kalamitě r.2002 přímo v Národním parku. **Proto i systematická ochrana proti kůrovci i v sousedních II.zónách je potřebná.**

Pro cílový soubor O21 lesů zvláštního určení geneticky cenných porostů předepsal LHP na období r. 2000-2009 jednoduchou přípravu půdy a v potřebné míře umělou výsadbu nejlépe obalovaných sazenic. Výchova porostu se má zaměřit na dosažení přirozeného rozestupu sazenic, zdravotní výběr (tedy i výběr kůrovcem napadených stromů), individuální výběr. Pouze návětrné stěny mají být ponechány bez zásahu. Tento LHP byl schválen dne 15. 6. 2000 ředitelem odboru ochrany lesa MŽP pod čj.00L/8/0a/00.

Uplatňování bezzásahového režimu a záměrné vytváření „divočiny“ tedy odporuje ustanovení lesního zákona č.289/95 Sb. a zák.č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a je svévolným rozhodnutím Správy Národního parku. Správa NP své záměry a svoje škodlivé postupy vtělila i do své závazné Směrnice č.9 z r. 2006, v nichž se bezzásahový „režim 0“ rozšiřuje z dosavadních 13% na 20%, tedy o celkových 53%.

Samotný **územní plán** Jihočeského kraje nedostatečně odráží postup Národního parku, který při uplatnění dokumentu „Poslání a vize NP Šumava“, zpracované v říjnu 2005 může vést k těmto dopadům:

1. Rozsah zalesněné plochy kraje se zmenší asi o 24 000 ha
2. Území kraje se více otevře větrnému proudění s příslušnými nepříznivými důsledky orkánů pro obyvatelstvo a přírodu. Bude výrazně narušen krajinný ráz, jeden z předmětů ochrany národního parku
3. Velká plocha mrtvých lesů po kůrovci bude zachycovat méně škodlivin z ovzduší
4. Mrtvé lesy podstatně zhorší vodní hospodářství kraje, pokud jde o vsak do půdy, povodňový odtok a jakost spodní vody. Odtékající voda bude mít vyšší obsah dusíku a fosforu z rozloženého lesního humusu a zhorší se eutrofizace vodních toků a hlavně jezer Lipno a Orlick.
5. Zvýší se podstatně nebezpečí lesních požárů vzhledem velkému množství suchého dřeva a zvýšení teploty půdního povrchu pod mrtvými stromy
6. Správa NP a MŽP předpokládají vysoké nebezpečí padajícími mrtvými stromy pro turisty a připravuje omezení turistického ruchu (MŽP č.j. 400/3504/420/2119/03 ze dne 15.1.2004)
7. Postup Národního parku byl v rozporu s mezinárodními snahami o ochraně ptactva, omezování skleníkových plynů a působí i na zvýšení působí i na zvýšení oteplování planety.“

Šumavské bezlesí a jeho obnova

Šumavské pláně a planiny byly významnými plochami, které zajišťovaly bohatou biodiverzitu, díky pastevní činnosti, příp. extenzivní údržbě pastevních ploch (seno bylo sváženo volskými potahy do stodol). S vyhlášením národního parku se většina plání a planin stala dlouhodobě nepřístupná, načež postupně docházelo k jejich zalesnění sukcesními nálety, převážně smrků, příp. i zalesněním.

Současná Správa NPŠ má zájem obnovit žádoucí biodiverzitu obnovením extenzivního využívání ploch farmářů, zatím na vytypovaných cca 10 tis. ha (15 % rozlohy). Správa NPŠ uvažuje s plochou cca 4500 ha šumavského bezlesí, tj. cca 6,5 % území NP využívat extenzivním zemědělským hospodařením. Zatím se uvažuje asi 1000 ha, kde se počítá s údržbou rodinnými farmami pastvou masného skotu extenzivních plemen vhodných do horských podmínek (např. skotský náhorní skot) a ovcí (zaměřených na produkci masa) a cca z třetiny jako jednosečné louky na produkci sena. Potřebnou přípravu zahájila Správa NP vysekáváním náletů.

Příkladem asistenční pomoci je při racionálním využití ekologických principů a zákonitostí je obnova vytěženého Soumarského rašeliniště u Volar pomocí zavodnění. Zde vznikla nová atraktivní

naučná stezka, díky pracovníkům Správy NPŠ (V. Silovský, E. Zelenková, I. Buřková). Při totalitně vyžadované ideologii bezzásahovosti bychom na sledovaných lokalitách měli pouze devastované plochy, případně v dlouhém časovém období sukcesně zalesněné expanzivními dřevinami s větší konkurenční schopností.

Myši trestají bezzásahovou Šumavu

„Jedinečná“ ideologie bezzásahovosti, uplatňovaná v kulturních porostech Šumavy je hrubě narušována množící se myší populací. Násilně vnucené „přirozené“, kůrovcovým požerem suché, smrkové porosty se staly vhodným domovem myší, které zde mají výhodný biotop pro svou populační expanzi. Vyhovují jim rozpadající se suché stromy, travní drnové buly i travní pokryv. Ve vegetačním období hlavní potravou jsou semena, v zimním pak řídké mladé stromky, prioritně ojedinělé cenné žadoucí listnaté, na kterých ohlodávají kůru i lýko, výjimečně přehryžou i kmínek. Doplnují tak velké škody způsobované ohlodáváním mladých stromků „vysokou“ zvěří, opět prioritně listnatých (např. cenných bukových). Protože zde nemají přirozené predátory, především vlky (rys stačí pouze na srnčí), je stanoven roční plán odstřelu 700 ks jelenů. K omezení myší populace připravuje Správa umístování krátkých bidýlek na kůlech k přilákání sov a dravců pro lov myší.

Biodiverzita je vázána zejména na bezlesí

Naprostá většina ochránářsky významných, ohrožených a chráněných druhů – cca 80 % v rámci šumavského oreofytika je soustředěna v nelesních formacích, a z těch opět mají největší význam ekosystémy lučního bezlesí, v nichž je soustředěno hrubým odhadem nejméně 60 % celkové druhové diverzity Šumavy a např. 70 % kriticky ohrožených druhů atd.

Hlavní webové stránky NP Šumava

Spontánní sukcesí však dochází k omezování bezlesí z někdejších více než 30 % pod 5 %.

4. Ekonomika

Národní park Šumava a úspory

Ing. Ivo Vicena, CSc., soudní znalec v oboru lesnické ekonomiky, specialista pro ochranu lesa

Tiskem proběhla zpráva, že i Národní park Šumava musí v současné době šetřit. Úsporná opatření jsou nezbytná ve všech oborech. V Národním parku se začalo nyní s úsporami mezd a propouštěním technicko-hospodářských zaměstnanců i dělníků. Po 20 letech existence parku se však tímto postupem zhoršuje sociální stav a zvyšuje se nezaměstnanost. Tak například v Nové Peci bylo propuštěno 18 dělníků na dřevoskladě a propouštěli se další dělníci na územních pracovištích a to i dělníci starší a zkušení v době, kdy v parku mají být prováděny odborně náročné práce v lesích, při výsadbě na holinách, doplňování kultur potřebnými dřevinami, prořezávkách, ochraně sazenic a stromů nebo práce při údržbě vodních toků a cest. Vypisování tendrů na tyto práce neplní své poslání. Vede k tomu, že se najímají různí dodavatelé, kteří práce nabízejí zdánlivě levněji, ve svých důsledcích však provádějí práce dělníci nezpracovaní a bez potřebných místních i odborných znalostí a zkušeností. Práce cizích dodavatelů vyžaduje náročnější dozor a v příštích letech vyvolává potřebu oprav a vylepšování. Tento způsob je ve svých důsledcích ve skutečnosti dražší. Jednotlivá územní pracoviště by měla zaměstnávat stálý počet odborných dělníků, který by se měl doplňovat jinými dodavateli jen v případě kalamit.

V dobách potřebných úspor vyžaduje řešení také hospodaření se dřevem. V posledních 10-15 letech se začalo uplatňovat ponechávání velkého množství dřeva v lese k zetlení, tedy ke shnití. Zničením dřeva na každém stromu přicházíme nejméně o 1000 Kč. Shnilé stojící i ležící dřevo bude nutno nahradit jinými materiály, uhlím, ropou, plynem, plasty, železem a betonem, které jsou nákladnější, energeticky náročnější, pro přírodu méně ekologické a jejich likvidace je obtížná. Ztráta z tohoto důvodu je 8000 Kč/ha/rok. Další ztráta vzniká tím, že nové stromy se začnou obnovovat až když je dřevo úplně zetlelé a to trvá 100 let, po tu dobu pod nimi bude ležet lesní půda ladem. Zetlelé dřevo pokryje téměř 40 % povrchu plochy, která by za tu dobu vyprodukovala na 150 m³ dřeva na každém hektaru, což na ploše 1. zóny představuje 1,5 mil. m³. Až snad po 200 letech vyrostou na zetlelém dřevě nové stromy, bude to opět jen smrk, protože jiné dřeviny se tak neobnovují a ten smrk bude na chudových kořenech o 40% více ohrožen větrem. Vzniká vůbec otázka, proč má takové množství dřeva zůstat ležet v lese, když v žádném pralese tolik mrtvého dřeva nenajdeme. Nemůže to být kvůli špatné lesní půdě, protože stromy před napadením kůrovcem dobře rostly a celé jejich porosty byly z 9 ti dílné bonitační klasifikace na 2. - 4. místě, měly tedy dostatek živin. Tlející dřevo nemůže být považováno za hnojivo, neboť se skládá z celulózy, hemicelulózy, ligninu, tříslovin, pryskyřic a ty jsou složeny z 95 % z uhlíku, vodíku a kyslíku. Na zbývajících 5 % se podílí 10 prvků, jako jsou draslík, dusík, fosfor, vápník, hořčík, síra, křemík, železo, vápník a sodík, jejichž množství je velmi nízké. To na rozdíl od některých vědců dobře vědí kořeny stromů, které zetlelým dřevem neprorůstají, ale obrůstají ho po povrchu a vytvářejí tak chudový tvar. Jak mají však po 100 letech na takovém dřevě vyrůst nové stromy, kde se vezme semeno, když kůrvec všechny dospělé stromy dávno zničil? Hodnota dřeva ponechaného k zetlení je v Národním parku nyní 10 mld. Kč. Prohlédl jsem letos 56 kusů starých ležících stromů na Smrčině a našel jsem jeden kmen se smrkovými semenáčky. Na holinách po kůrovci nemá tlející dřevo potřebné vlhké prostředí. Současně tím vzniká akutní nedostatek palivového dřeva pro místní obyvatele. K tomu přistupují tuny oxidu uhličitého, který uniká do ovzduší z tlejícího dřeva a zhoršuje tak skleníkový efekt, který přispívá ke globálnímu oteplování.

Nehospodárná a mimořádně nákladná jsou opatření, které Národní park nesmyslně provádí při uplatňování bezzásahového režimu a zákazu zpracování kůrovcem napadených stromů. Například odkornění stojících stromů je 10 krát dražší než běžně používané způsoby. Kůrvec se tak šíří každoročně do ostatních lesů ve II. zónách a do lesů sousedních vlastníků u nás i v Bavorsku a Rakousku. Tam musí být prováděna velmi nákladná a pracná ochranná opatření při kladení

velkého množství lapáků, lapačů, při spotřebě chemických prostředků a kontrol. Tyto zvýšené náklady jsou oprávněni sousedé požadovat podle zák. č.114/1992 Sb.

O přírodě v Národním parku panují u některých organizací romantické názory, jakoby na ni nepůsobily žádné ekonomické vlivy. Rozsah poškození lesů a přírody je obrovský a proto by první zóny neměly být zvětšovány. Jejich nynější rozloha 9000 ha je dostatečná a umožňuje provádět veškerou vědeckou a výzkumnou činnost. Neměly by být zvětšovány.

Šumava je centrem „Červeného banánu“

Jako Modrý banán je dlouhodobě označováno rozsáhlé rozvojové a ekonomicky prosperující území Evropy, ve tvaru banánu, nadnárodně směřující od Londýna přes Porúří k severní Itálii, které se stalo základem západoevropského sjednocovacího procesu.

Červený banán je nově vymezené území, které je opakem Modrého banánu, tj. území probíhající po býv. linii „železné opony“ na hranicích Česka s Německem a Rakouskem. Toto území vzniklo na podzim 1989 po konci studené války. Je to území s nepatrným ekonomickým potenciálem, která se stává evropským problémem a jemuž schází jednotná reprezentace. Je to jakási rozsáhlá provincie s kulturní a přírodní krajinou, s řadou odumírajících památek, avšak s velkým myšlenkovým a ideovým potenciálem a zatím bez racionální perspektivy.

Na toto téma vytvořil arch. Hans-Michael Földeak výstavu Červený banán, která je instalována v Oblastním muzeu Chomutov v období 15.9. až 20.10. 2012.

5. Kategorizace, převod pozemků

Převod pozemků obcím z národního parku

Podle zákona 503/2012 Sb. o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů je možno dle § 7: bezúplatně převádět zemědělské pozemky, s nimiž je příslušný oprávněn hospodařit, na základě písemné žádosti obce, v jejímž katastrálním území se nacházejí, do její vlastnictví za předpokladu, že tomu nebrání práva třetích osob, a jde-li o pozemky, které se nacházejí ke dni nabytí účinnosti tohoto zákon **na územích třetích zón národních parků a jsou-li v zastavěném území nebo zastavitelné ploše**. Písemnou žádost týkající se bezúplatného převodu těchto typů pozemků lze podat nejpozději do 12 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

NEŠŤASTNÁ ŠUMAVA - kategorizace IUCN, ideologové divočiny, opravdová příroda a lidé

Pavel Valtr, Středisko pro regionální výzkum ZČU v Plzni

Zklamání ze současně uskutečňovaného modelu ochrany přírody

Od roku 1959 jsem spolu s tzv. „táborskou skupinou“ (Skalník, Vodák, Hnízdo aj.) měl zájem na ochraně Šumavy, která se naplnila v r. 1963 vyhlášením Chráněné krajinné oblasti. V porevolučním nadšení byl v roce 1991 na velké části CHKO vyhlášen Národní park a to o barnumské rozloze, oproti střízlivé racionalitě NP Bavorský les (vyhlášeného v r. 1970). Od té doby jsem studijně navštívil více než 70 zemí a množství národních parků a také jsem měl možnost sledovat nepříznivé výsledky přírodních procesů po více než půlstoletém opuštění zkulturněných ploch, neboť se prioritně uplatní invazní a expanzivní druhy, příp. patogeny (např. Kuba, Myanmar, Srí Lanka aj.). Proto velice tristně prožívám mlžení, podvody, pokoutní vyhlašování bezzásahovosti při rozsáhlé „realizaci virtuální divočiny“ (za pomoci „chráněných“ kůrovcových disturbancí), která ničí dochované přírodní hodnoty a ekologicky ohrožuje nejen Šumavu, ale i rozsáhlé území ČR, ekonomicky ochuzuje region Šumavy, způsobuje rozsáhlé škody, dochází k dalšímu vyliďňování návazného regionu a rychlému omezování návštěvnosti. Toto vše je rozsáhle dokladováno a zčásti uváděno v publikaci Šumava a její perspektivy I, II.

Ing. František Urban, spoluzakladatel NP Šumava a býv. viceprezident IUCN pro Evropu, severní a střední Asii prohlašuje: NP Šumava jsem spoluzakládal a dnes z toho mám výčitky svědomí. Bez něj mohla být Šumava plná života, „naturové lokality“ nepoškozené. Je hrozné sledovat diskuzi o kategorizaci – jako kdyby plnění byrokratických kritérií (a kategorizace IUCN nic jiného není), mělo přednost před ochranou přírody. Zklamal mě postoj některých lidí v IUCN, druhá mise byla zmanipulovaná a manipulace zřejmě pokračují. Kategorizace IUCN nemá pro praktickou činnost v národních parcích ani jiných chráněných územích žádný význam. Dělat z kategorizace známkovací systém je hloupost a je to proti smyslu tohoto systému. Navíc je zařazení do jednotlivých kategorií velmi sporné. Národním parkem je Šumava proto, že ji jako NP vyhlásil stát a IUCN do toho nemá co mluvit (natož ji vyřazovat z národních parků). Kategorizace IUCN vznikla kvůli potřebě orientace v chráněných územích s různými národními názvy, každý stát ji vyhlašuje vč. zonace podle svých zákonů a potřeb.

Kdo má prospěch z virtuální divočiny?

Zcela jistě to nejsou domácí obyvatelé, jejichž počet se v dotčeném regionu pro nepříznivé podmínky trvale snižuje a zcela jistě také ne návštěvníci, jejichž počet je poloviční oproti období před vyhlášením národního parku, neboť pod zástupným důvodem ochrany jednoho druhu (tetřeva, který jako severský pták z Čech trvale ustupuje) jsou vyháněni a někdejší turistické cesty zakazovány a zahrazovány. Zcela jistě to také není široká obec aplikovaných biologů – lesníků,

vodohospodářů, zemědělců aj., z praxe znalých ekologických principů a zákonitostí, sledujících zpětně a širší vazby, kteří stejně jako běžní obyvatelé jsou znechuceni naoktrojovanou situací a nezájmem o racionální diskuzi, kdy na opakované petice, stížnosti a žaloby se odpovídá obvykle mlčením. Tato situace trvající již pět let byla pokoutně připravena ideologickou skupinkou teoretických biologů a entomologů (pro něž je usychající les významnou množárnou podkorního hmyzu a lignikolních - dřevožijných hub, neboť suché stromy je nařizeno ponechávat k „vyhnojení“). Pochopitelně k tomu byly prioritně uplatňovány výzkumné granty štědře dotované za pomoci stejnověrců na příslušných pozicích, načež většina území (vč. CHKO) by měla být přístupná pouze pro tuto exkluzivní skupinku.

Co na to ředitelé Správy NP a CHKO Šumava

Zejména od orkánu Kyril v r. 2007 dochází z původních 13 % I. zóny k jejímu rychlému rozšiřování (v současnosti je to již cca třetina území národního parku) za součinnosti někdejších ředitelů a ministrů. Požadavky ideologů divočiny spočívají v dalším rozšiřování nepřístupné I. zóny nad 75 % s odůvodněním, že NP Šumava je zařazen v II. kategorii IUCN (což však nikdy nebylo rozhodnuto a na našem MŽP to není dokladováno). Řediteli Janu Stráskému se podařilo rozpustit tehdejší vědeckou radu (kde většina vědců JČU požadovala výrobu divočiny), takže následně byl rozsáhle atakován za spolupráci s racionální většinou naší společnosti. Ten dnes prohlašuje: Kdybych věděl, že se mi nepodaří vyřešit problém Modrého sloupu, tj. obnovení přístupu na staletou zemskou cestu k hranici s Bavorskem (který je již 20 let znepřístupňován), tak bych post ředitele nepřijal. Současný ředitel Jiří Mánek, se snaží v rámci omezených možností pootevřít Šumavu a protože ví, že II. kategorie je neodpovídající, přišel s návrhem, že by II. kategorie mohla být na 35 % území NP a zbytek ve IV. kategorii. Nutno je však podotknout, že KRNP je v V. kategorii a nikomu to nevadí. **Občanské sdružení „Otevřená Šumava“ požaduje pro Šumavu vymezení kategorie V., případně nevymezování kategorie.**

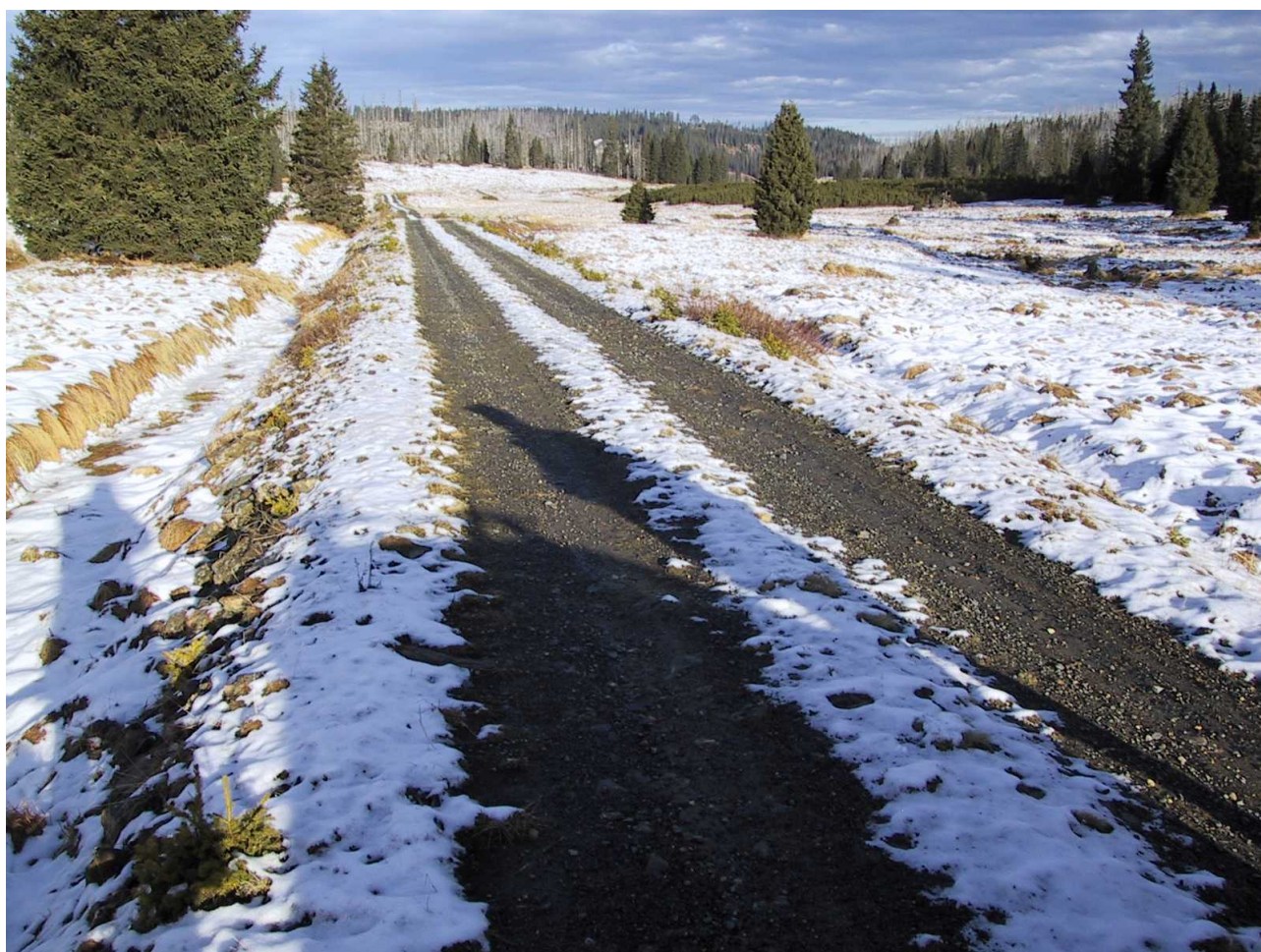
Závěr

Racionálně uvažující většina obyvatel je v demokracii ČR „znásilňována“ ideologickou skupinkou požadující absurdní vytváření **falešné divočiny - „divokého srdce Evropy“**, **naprosto nesrovnatelné s přirozenou divočinou Afriky, Asie, Austrálie či Ameriky**. Tento sofistikovaný zločinný a bezohledný záměr nejen že zásadně likviduje dochované druhové a biotopové bohatství, ale i znepřístupňuje Šumavu pro její základní výchovné a rekreační využití (NP i CHKO). Např. třetina taxonů cévnatých rostlin je na Šumavě vyhynulých nebo v různém stupni ohrožení, neboť jejich přežití je vázáno na extenzivní využívání bezlesí, což je také v souladu s vyhlášenou biosférickou rezervací UNESCO v r. 1990. Naoktrojovanou výrobou virtuální divočiny přírodními procesy došlo nařízenými disturbancemi nejen k rozpadu velké části horského příhraničního lesa, ale i k likvidaci posledních pralesových zbytků (se smrky staršími 150 let). Začínají se uplatňovat zejména expanzivní, značně konkurenční taxony (vysoké trávy), jež neumožňují obnovu žádoucí biodiverzity. A takto zmrzačená, nemocná Šumava by se měla dále bezohledně „rozvíjet“ jako první – nepřístupná zóna na většině území. Výsledkem vynucovaného experimentu, který nesouhlasí s racionální moderní ekosystémovou asistenční intervencí pro zachování a obnovu přírodních hodnot, bude opět jen nestabilní „smrčák“, s postupně se zhoršující strukturou a postrádanou přirozenou skladbou, s minimální biodiverzitou a to i v rozporu s požadavky vymezené biotopové ochrany Evropsky významné lokality Šumava. Přesto vůdčí aktivista MVDr. J. Bláha z Hnutí Duha bude trvale upozorňovat, že ztrácíme mezinárodní kredit, pokud nebudeme jednat podle jeho představ a dále bude organizovat placené obstrukce na obhajobu vybájeného úředního práva a to za pomoci „nevědomých“ medií. Následkem jakéhosi utajeného propojení můžeme očekávat další euroinspektory Evropské komise, kteří budou předčítat směrnici pro lokality EVL a prohlašovat, že vše ostatní je naše domácí záležitost.

6. Turisté

Facka turistům: Na Modrý sloup se nesmí

Na základě povolení MŽP ČR a pozitivního vyjádření Správy Národního parku Šumava i Bavorský les, byla turisticky vyznačena Emilem Kintzlem, předsedou občanského sdružení Otevřená Šumava, cesta k Modrému sloupu, která měla být slavnostně otevřena 15.7.2013. Vzhledem ke stížnosti Dagmar Kjučukové z Okrašlovacího spolku Zdíkovsko a České společnosti ornitologické, vedené Zdeňkem Vermouzkem, za vydatné podpory člena Stínové vědecké rady Vladimíra Bejčka, bylo její otevření zamítnuto Krajským soudem v Českých Budějovicích. Klub českých turistů a šumavské obce se však nevzdávají. Předseda Svazu šumavských obcí a starosta Modravý Antonín Schubert říká: „Ekoaktivistická hnutí ukázala, že jim nejde o ochranu tetřeva ani přírody, ale jen o vyštvaní lidí a turistů ze Šumavy a to i z míst, kde pro to z hlediska ochrany přírody nejsou důvody. Primárním zájmem odvolatelů je vyhnání člověka ze Šumavské přírody. Modrý sloup je symbolem budoucnosti turistiky na Šumavě. Budoucností je – zákaz vstupu lidem do Národního parku!“

Typické je účelové mlžení až lživé tvrzení. Z pouhého pohledu je zřejmé, že se jedná o náročně vybudovanou zpevněnou silnici s příkopy a propustky pro využívání těžkými automobily, ukončenou kruhovou točnou, v jejíž blízkosti tetřev nežije. Pouze v krátkém horním úseku je běžná lesní cesta, která navazuje na obdobné na bavorské straně, jež jsou však trvale turisticky využívány, včetně hraniční. Ředitel NPŠ operativně vyšel vstříc turistům umožněním použití náhradní, výrazně obtížnější a delší trasy od Březníku doprava na Pytlácký roh a pak úbočím vrchu Špičník ke hraničnímu kameni 28/8 a dále k Modrému sloupu a na Luzný, která bude přístupná od 15. července do 15. listopadu.

I pro laiky stačí se podívat na letecký pohled Luzenským údolím k Modrému sloupu s širokým bezlesím, kudy je trasována stará zemská cesta, kde se tetřev nevyskytuje (foto: Slavomír Kubeš, MAFRA).

Rokytská slat'

Jan Klonfar, převzato z internetového deníku Neviditelný pes

28. května 2013

Jak jsem byl již několikrát napsal, mám rád Šumavu. A to tak, že velmi. Nemohu-li se tam podívat osobně, koukám alespoň na obrázky webových kamer a těším, až tam zase budu. Výše popsané jsem činil i 17.5. tohoto roku a velmi mě zaujala fotografie z Poledníku směrem na Rokytskou slat'.

Zdánlivě nudný obrázek notoricky známé lokality, sežrané kůrovcem a bezzásahově místy pokácené

– jedním slovem "krása". Co mě ale dostalo bylo zvětšení a zjištění, že na tzv. "zážitkové cestě" (zákaz vstupu s jízdním kolem!) stojí člověk a kouká do těch soušek.

Moc by mě zajímalo, co tam ten člověk hledá. Ztracené mládí (možná tam sloužil za mlada u PS)? Krásu šumavské přírody (to se chudák načeká...)? Nebo pozoruje světově proslulého tetřeva (jako u Cimrmána světově proslulého zejména na Litoměřicku)?

Opravdu nevím, musí to vědět jen on sám. Ale jinou věc vím jistě. Mě by na tu "zážitkovou cestu" nikdo nedostal ani za peníze. Pro moji stařeckou technokratickou mysl tam nelze nalézt ani zbla potěšení a na vojně jsem byl úplně jinde. Zato pohoršení skýtá tento kus krajiny zatím pro onu mysl několik habadějů....

Co tam asi hledá? Ztracené mládí (bývalého příslušníka PS)? Krásu bezzásahové přírody (to se načeká...)? Nebo jen tiše zírá a říká si, že to snad není pravda? Opravdu to nevím a ví to jen ten člověk sám. Co ale vím, je to, že panující stav není, ale opravdu není dobře.

Chci věřit tomu, že alespoň moje vnoučata se dožijí obnovy lesa tak, jako jsem se dožil já v Krušných horách. Že se dožijí návratu selského rozumu na Šumavu a vymýcení pseudoekologické ideologie z rozhodování o způsobu hospodaření a skutečné ochrany přírody. Šumava byla dlouhá staletí převážně hospodářským územím a ty adorované "původní lesy" se vyskytovaly jen tam, kde lidé nemohli hospodaření provozovat. Schwarzenberský a Vchynicko-Tetovský kanál vrchnost nestavěla před více než 200 lety pro napájení tetřevů a datlíků tříprstých, ale pro plavení dřeva. Ani "volarské" lokálky se před 120 lety nestavěly pro návoz placených aktivistů ochrany přírody, ale pro zvelebení hospodářství tohoto drsného kraje.

Existuje nenulová pravděpodobnost, že nové vedení parku přehodí výhybku od militantního ekologismu, uzamkne ji ve směru selského rozumu a zahodí klíč navěky do Lipenské přehrady tak, aby ho už žádný teatrolog nikdy nemohl najít. Budu jim držet palce, ale občas to prověřím na místě samém. Abych si ty palce případně zbytečně nerozmačkal....

Autor je notorický cyklista

Problematika obnovy historické Lávkové cesty nad Čertovým jezerem u Železné Rudy

Lávková cesta nad Čertovým jezerem byla vybudována v l. 1880 - 82. Nechal ji vybudovat kníže Hohenzollen, přičemž stavbu inicioval a řídil Julius Komárek, tehdejší lesmistr (Železnorudska a Domažlicka), vlastenec a propagátor zpřístupnění železnorudských lesů (zpřístupnil oblast Černého a Čertova jezera), tehdy 36 letý (1844 - 1919, narozen v Jáchymově, zemřel v Plzni). Napsal řadu vynikajících publikací o myslivosti a lesích. Jeho syn Julius Komárek (1892 – 1955, nar. v Železné Rudě), se stal významným vysokoškolským profesorem zoologie a entomologie na přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, přičemž vynikal i v myslivosti a rybářství. Napsal množství odborných publikací, např. Všeobecná zoologie, Zoologie bezobratlých, Česká

zvířena a další.

Lávková stezka začínala u Čertova jezera, vedla strmou Jezerní stěnou do sedla mezi Čertovým a Černým jezerem. Zdejší území je chráněno již od r. 1933 (výnosem ministerstva školství a národní osvěty č. 143547/33), avšak za 1. republiky se nerozcházelá ochrana přírody s "měkkou" pěší turistikou. Tato stezka byla tedy s oblibou turisticky využívána i za 1. republiky. Po únoru 1948 došlo ke znepřístupnění stezky u vytvořené „železné obchody“ na dobu 40 let. Cesta pak byla využívána a spravována jednotkami požární stráže. Po listopadu 1989 vyznačil tuto tzv. lávkovou stezku Klub českých turistů zelenou turistickou značkou. Z iniciativy ortodoxních ochránců přírody Správy CHKO byla pak lávková stezka během krátké doby zlikvidována - počáteční a koncový můstek stezky byl demontován a rozebrán, aby se tam lidé nemohli dostat, načež Správa NP a CHKO zakázala přístup do této oblasti.

Blízký hraniční šumavský vrch Svaroh (Zwercheck, Zwergeck) ve výšce 1333 m n.m., ve svorovém hřebeni Královského hvozdu, je oddělen mělkými sedly od Jezerní hory (1343 m) a Velkého Kokrháče (1229 m). Svaroh je lokalizován západně od Železné Rudy, jižně od Hojsovy Stráže. Od roku 1910 byl kolébkou plzeňského lyžování. V r. 1922 byla na vrcholu vybudována srubová chata (jako odezva na bavorské chaty na Javoru a Ostrém). Chata se stala oblíbeným útlukem lyžařů (za devět let její existence do jejího požáru v r. 1931 zde bylo přes 20 000 návštěvníků (tj. více než 2000 za rok). Byla pojmenována po plzeňském propagátoru lyžování Arno Juránkovi. Dne 30. 10. 1932 byla otevřena nová Juránkova chata v mělkém sedle mezi Svarohem a Jezerní horou, asi 400 m od vrcholových skalek, několik metrů od státní hranice. Měla celoroční provoz, prostornou jídelnu a ústřední topení. Již ve dvacátých letech minulého století bylo sem vedeno několik turistických značených cest. Jednak to byla dálková červeně značená turistická magistrála Královským hvozdem k úbočí Jezerní hory do Alžbětína. Ze Železné Rudy sem byla vedena pohodlná tzv. Dámská cesta přes suťová pole. Nejkratší a nejstrmější výstup vedl ze Špičáku přes tzv. Dolní předěl (1180 m) po Arnově turistické modře značené stezce s odbočkou k impozantnímu výhledu do ledovcového karu Černého jezera. Z Hamrů stoupala na Svaroh zeleně značená stezka. V r. 1935 bylo nabízeno 13 výletů ze Svarohu na všechny strany vč. dlouhých lyžařských sjezdů. Po 2. světové válce plzeňský Skiklub obnovil provoz Juránkovy chaty po její opravě. Po únoru 1948 došlo ke znepřístupnění území u "železné opony" na 40 let.

Vzhledem ke znepřístupnění lávkové stezky je dnes Svaroh přístupný pouze z bavorské strany, např. po značené cestě LO5 od parkoviště Scheiben přes Svaroh na Lohberg. U býv. Juránkovy chaty byla umístěna pamětní tabule (s historií chaty a fotografiemi). V důsledku orkánu Kyrill (v r. 2007) se z vrcholu otevřel výhled na téměř celé Klatovsko.

Jedinečný vrch Jezerní hora (1343,4 m) je nejvyšším bodem Královského hvozdu mezi ledovcovými karovými jezery - Černým a Čertovým, na konci strukturního hřbetu z modanubických granátických dvojslídnych svorů a biotitické a silimanit-biotitické migmatitizované pararuly s vložkami kvarcitu (v horninách se nachází zajímavý minerál ilmenit). První dřevěný srub, který na Jezerní hoře postavil plzeňský Ski-klub v r. 1922 (10 lůžek a stravování) byl hojně užíván při dálkových hřebenových trasách. Po 10 letech však vyhořel a proto zde, kousek opodál, byla postavena nová Juránkova chata (měla 50 lůžek a ústřední topení). Tato však také vyhořela a tak zde byla postavena třetí chata, která však v důsledku 2. světové války nebyla otevřena.

Největší a nejhlubší ledovcová jezera Šumavy - Černé a Čertovo

Černé a Čertovo jezero tvoří od r. 1911 nejstarší rezervaci v kraji - národní přírodní rezervaci o rozloze cca 175 ha se subalpinskými bezlesými společenstvy a klimaxovými smrčínami. Mezi jezery probíhá hlavní evropské rozvodí. Rezervace je součástí CHKO Šumava, přístup k jezerům je po značené turistické cestě (pohodlná žlutá od parkoviště ze Špičáckého sedla či z nádraží Špičák).

Černé jezero je největší, nejhlubší, nejnižše položené a nejnavštěvovanější jezero Šumavy - rozloha 18,47 ha, hloubka 40,6 m, nadmořská výška 1008 m. Vedlejší karová Jezerní stěna (1343 m n.m.)

je vysoká 313 m, v okolí je pralesový porost. Na Jezerní stěně roste i kleč a řada alpinských a arktalpinských druhů. Ve vodě jezera se vyskytuje velmi vzácná výtrusná rostlina šídlatka jezerní (*Isoetes lacustris*). Na dně jezera je velká vrstva pylu okolních jehličnanů. Voda z jezera odtéká Černým potokem k severu do Úhlavy a Vltavou a Labem do Severního moře. Toto jezero má nejvíce vody (2,878 mil. m³). Černé jezero inspirovalo svou krásou řadu umělců (J. Neruda - Romance o Černém jezeře, A. Heyduk, J. Vrchlický, E. Krásnohorská, A.V. Šmilovský, J. Preisler, A. Dvořák). Jezero slouží jako retenční nádrž pro první přečerpávací vodní elektrárnu Čech v Hamrech o 275 m níže v údolí Úhlavy (provozované od roku 1929).

Čertovo jezero, je druhým největším šumavským jezerem, jež sousedí ve vzdálenosti 2,5 km, je v nadmořské výšce 1030 m, má rozlohu 10,3 ha a hloubku 36,5 m. Voda z Černého jezera odtéká Jezerním potokem k jihu do Řezné a dále Dunajem do Černého moře (jako jediné ze šumavských jezer). Je nejkyselejším jezerem Šumavy. Jezero bylo v minulosti využíváno jako zdroj vody pro provozy v Železné Rudě.

Stanovisko Správy CHKO není potřebně odůvodněno: vyjádření, že záměr „nevyklučuje významný vliv na EVL a PO je možno předtisknout na cokoli, není zde ani řečeno, že se jedná o předpokládaný negativní vliv na co a účelově se předjímá záměr obnovy a zprovoznění Juránkovy chaty, o níž se však nejedná. Poukazováno je na ochranu 4 ptáků: tetřeva, datlíka 3-prstého, datla černého a sýce rousného, z nichž se však může jednat pouze o tetřeva, který je používán jako zástupný důvod zamezení přístupu, přičemž však je i na bavorské straně, kde však žije s dalším členem bioty - člověkem údajně ve shodě (neboť ho nepronásleduje).

Formálně číselně uváděna ochrana 5 přírodních „stanovišť“:

- 5130 - Formace jalovce obecného (*Juniperus communis*) na vřesovištích nebo vápnitých trávnících
- 6230 - Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podloží v horských oblastech - prioritní typ přírodního stanoviště
- 8220 - Chasmoxytická vegetace silikátových skalnatých svahů
- 9110 - Bučiny asociace Luzulo-Fagetum
- 9410 - Středoevropské subalpínské bučiny s javorem (*Acer*) a šťovíkem horským (*Acer arifolius*).

Pěší turista není schopen významně nepříznivě ovlivnit společenstva bučin, která zde jsou spíše virtuálně, podobně jako formace jalovců či smilkové louky.

K „zástupnému“ důvodu zamezení vstupu vzhledem k ochraně tetřeva

Mělo by se vycházet z Metodické instrukce MŽP č.1/2006 k managementu volně žijících živočichů, kteří jsou zvěří na území národních parků: u tetřeva je třeba provádět následující speciální management ohroženého druhu:

- v případě potřeby regulovat volný vstup do hnízdních lokalit v období března - červen, ve zvláště exponovaných oblastech regulovat v této době i počet návštěvníků turistických tras.

Vhodné je porovnání „rušivosti“ činností při prováděných asanacích po orkánu Kyrill pod Svarohem a uvažovaných činnostech spojených s užíváním stezky.

Vhodné je zdůvodnění obnovy stezek s ohledem:

- na další pilíře trvalé udržitelnosti
- na potřebu zajištění setkávání české a německé kultury v hraničním prostoru v rámci Schengenské úmluvy
- na kompensaci zákazu návštěvy hlavní místní dominanty Jezerní hory a zákazu obnovy hraniční turistické trasy od Ostrého k Velkému Kokrháči a Svarohu

Milovník Šumavy z Plzně

Při hledání jiných šumavských záležitostí jsem se náhodně proklíkal k Vašemu jménu a činnosti, týkající se Šumavy. Plně s Vámi souhlasím, mluvíte mi z duše. Je mi 52 let, na Šumavu jezdím od svých 6 let a jsem tzv. srdcař. Trávím na Šumavě veškerý volný čas, chalupařím v Pošumaví, podnikám přechody Šumavy a pod. Pseudoekologický terorismus mě irituje někdy až do takové míry, že mě to samotného překvapí. Silně mi vadí, že do míst, kde se dříve (relativně do nedávna) žilo, smím vstupovat pouze jako ilegál s obavami ze šikany strážců přírody. Jakékoliv hnutí, směřující ke zpřístupnění Šumavy, podporuji.

Modrý sloup jako překážka mezi národy – 20 let úsilí o otevření historického hraničního přechodu (dílčí informace)

PhDr. Radovan Holub

Historický hraniční přechod Modrý sloup na bavorsko-české obchodní a soumarské stezce zvané Böhmweg stál tolik potu, krve a slz jako málokteré jiné místo na Šumavě. Přístup na Modrý sloup historickou cestou z Březníku byl z české strany po 2. světové válce zakázán. Březník (1165 m n.m.), který leží v mimořádně krásném, chladném a na srážky bohatém okolí, byl obydlen do roku 1951, poté vystěhován a v Luzenském údolí byla zřízena pěchotní střelnice. O čtyřicet let později, už po revoluci, padlo po krátkém uvolnění nové STOP – jde o 1.zónu ochrany přírody. V dramatu zvaném Modrý sloup od té doby vystupovali bavorští i čeští starostové, spolky, občanská sdružení, hejtmani, poslanci parlamentu, senátoři i ministři na nesčetných jednáních, schůzích a slyšeních. Co hodin se kolem Modrého sloupu prodiskutovalo, co benzínu a nafty projezdilo! Do boje o Modrý sloup zasáhl jak bývalý premiér Mirek Topolánek, tak poslankyně Spolkového sněmu z Berlína Brunhilde Irberová. Do kauzy Modrý sloup vstoupilo bavorské státní ministerstvo životního prostředí, různé přeshraniční komise, mikroregiony a euroregiony, organizace Europa-Union Deutschland i Spolek Karla Klostermanna.

Náměstkyně a Modrý sloup

V roce 2005 se na utajovaný Modrý sloup chtěla podívat tehdejší náměstkyně plzeňského hejtmana Olga Kalčíková s delegací. Dostala ústní povolení od Správy parku a doprovod pracovníků parku. Na Březník dopravila delegaci auta se znakem NP a CHKOŠ. Náměstkyně si pozvala také televizi ZAK. Reportér poněkud protestoval, že musí vláčet těžkou kameru pěšky. Žádal, jestli by směl do Luzenského údolí „popojet autem“. Dostal vysvětlení, že něco takového se „zásadně nesmí“, že by šlo o závažné provinění proti principům ochrany přírody. Kameraman šel tedy zu Fuss, kus dál zkolaboval a jeho kolega ho musel odvést zpátky na Březník. Když se náměstkyně s doprovodem vracela z Modrého sloupu, přímo v Luzenském údolí za zatáčkou stálo auto správy parku. Bylo to auto odboru vědy a výzkumu. Blesk z čistého nebe. „Jak je to možné, kdo nám to vysvětlí?“ šeptali si mezi sebou účastníci delegace. „Vždyť žádné auto sem z principu nesmí!“ Nikdo nechtěl mluvit příliš nahlas, protože každý věděl, že je tam taky tak trochu načerno. Tehdy možná nešlo ani tak o to jedno auto, ale o důvěryhodnost. Správa parku tehdy před náměstkyní popřela své vlastní principy a zásady. Jindy zas jel z Modravy na Modrý sloup na kolech hejtman Petr Zimmermann s doprovodem. Hejtman si dal záležet na tom, aby ukázal, že myslí ekologicky. Politici na kolech, to byla přímo pastva pro oči turistů. „Chceme chránit přírodu, proto jedeme na kolech,“ vykládal hejtman turistům, které potkal na Březníku. „Můžeme jít s vámi?“ ptali se ho nějací pěší turisté. Hejtman odpověděl, že by to šlo, ale museli by mít kola. A pak že by je propašoval ve skupině politiků. Turisté začali shánět kola, ale vzdali to. Na Modrý sloup s hejtmanem se tehdy nedostali. Nástupce Aloise Pavlíčka František Krejčí si absurdity s vyjíždkami politiků do problémových míst parku uvědomoval. Gaudiu na Březníku se vyhnul tak, že politiky nebo novináře vsadil do aut se znakem parku už v Modravě a vysadil je až tam, kam nebylo vidět. Právě drobné šikany a nesmyslné trvání na detailech dělají z české ochrany přírody v očích některých běžných lidí partu Spejblů, kterým je dobré nevěřit.

Organizované exkurze

V roce 2006 dosáhl tehdejší ředitel správy NP a CHKOŠ Alois Pavlíčko uvolnění cesty Luzenským údolím prostřednictvím tzv. vládní výjimky pro pořádání hromadných akcí, které v NP zakazuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Konečně byly po mnoha předehrách a sepisování žádostí povoleny na pět víkendů organizované exkurze z Březníku na Modrý sloup s doprovodem. Bylo to docela napínavé. Modrý sloup byl zařazen až na konec schůze vlády. Kancelář ředitele parku sledovala jednání on-line, někteří ještě ve 14 hodin doufali, že se Modrý sloup na pořad schůze nedostane, někteří věřili, že ano. I tato drobná příhoda ilustruje hodně situaci na Správě parku, kterou Jan Stráský nazval tak zvláštní „že nic zvláštějšího... jsem za více než sedmdesát let svého života ještě nezažil... zvláštější už je jen Sahara a Himaláje." Všichni si mysleli, že v roce 2007 budou exkurze pokračovat. Ty však skončily neslavně pokutou a v roce 2007 a 2008 byl přístup na Modrý sloup z české strany zase zakázán.

Pak začala situace kolem Modrého sloupu dramaticky eskalovat. 13.3. 2008 zamítly obce na obou stranách hranice memorandum obou národních parků o zřízení tzv. Divokého srdce Evropy, dokud nebudou vyřešeny přechody mezi oběma parky. 31.7. se na jednání v bavorském Regenu už natvrdo mluvilo o nové „zelené oponě“ a bavorský zemský rada a náruživý hráč Heinz Wölfl zpochybnil, že národní parky mají rozhodovací pravomoc, pokud jde o hraniční přechody. Tlak obcí a politiků vyvrcholil přípravou souborného dokumentu o 25 šumavských přechodech mezi Českem a Bavorskem a Českem a Rakouskem. Dokument předal bývalý premiér Mirek Topolánek bývalému bavorskému premiérovi Güntheru Becksteinovi. To už byla politická síla, kterou Správa NP a CHKO Šumava nemohla zamést pod stůl nebo zlikvidovat narychlo objednanou studií o výskytu tetřeva. A tak 15.7.2009 byla po šedesáti letech na zkušební dobu dvou let povolena přístupová cesta z Březníku na turistický hraniční přechod Modrý sloup obchůzkou přes horu Špičnick. Šlo o historický okamžik. Bohužel stezka na Modrý sloup vedla tou nejméně vhodnou trasou, na které se turista v území tetřeva zdržuje mnohem déle, než kdyby šel přímo Luzenským údolím. A to byl kámen úrazu. Za dva roky spadla klec. Dnes se na Modrý sloup z české strany opět nesmí.

Další problémy

A byly tu ještě další problémy. Jako kompenzační opatření pro otevření Modrého sloupu a dalších dvou přechodů v centru Šumavy (Prameny Vltavy a Poledník) bylo mj. stanoveno tzv. Divoké srdce Evropy, 15 000 ha velké přeshraniční území, které mělo být podle dohody z mezinárodní konference v Mexiku zařazeno do kategorie IB podle IUCN jako neregulovaná divočina kanadského typu. Divoké srdce však nikdy de iure zřízeno nebylo, dosud existuje jen virtuálně. Okolní plochy padly do nové kategorie chráněného území, nazvané „území zvláštní ekologické stability“ a „území s omezeným vstupem“. Tuto kategorii chráněného území ale 15.12. 2011 zrušil Nejvyšší správní soud. Začínalo to být nepřehledné, zmatečné, absurdní.

V únoru 2011 vydal spolek Karla Klostermanna se sídlem v Grafenau rezoluci za otevření přechodu Modrý sloup a historické cesty Luzenským údolím. „V případě cesty na Modrý sloup jde o jeden z nejstarších a nejvýše položených hraničních přechodů mezi Bavorskem a Čechami. Také Karel Klostermann popisuje ve svých románech cestu u Modrého sloupu jako oblíbenou spojkou mezi Čechami a Bavorskem. Jde o jedno z nejkrásnějších šumavských údolí, propojené už existující cestou. Nyní, když se oba národy rozhodly podniknout všechno pro to, aby překonaly to, co je dělí, a podporovaly lidské a politické porozumění, měla by být historická cesta otevřena.“ V rámci oslav tisíce let soumarských stezek mezi Bavorskem a Čechami měla karavana čtrnácti koní a třiceti osob projít 10.6. 2011 z Kašperských Hor do bavorské obce Waldhäuser. Žádost města Grafenau a Kašperských Hor o jednorázový průchod symbolické karavany soumarů Luzenským údolím však Správa šumavského parku zamítla z důvodu kumulace negativních vlivů na úspěšnost přežívání nové generace jedinců tetřeva hlušce.

Němci přechody stále podporují, Modrý sloup snad nakonec bude

NPBW vede v současné době Franz Leibl, třetí ředitel Správy parku za celou dobu jeho trvání – více než čtyřicet let. Jeho mottem je „lesní divočina bez hranic.“ To už není přímo divočina kategorie IB. Správa NPBW ukázala dobrou vůli pokračovat v přeshraničním propojení. Rok 2013 bude rokem Modrého sloupu. Správa NP a CHKOŠ vyslovila souhlas s proznačením turistické značené cesty Luzenským údolím. Nejnovější výsledky monitoringu tetřeva zřetelně ukázaly, že vedení trasy skrz Luzenské údolí představuje pro populaci tetřeva nejnositelnější řešení. „To dává dobrou perspektivu pro jeho otevření,“ řekl ředitel správy NP a CHKOŠ Jiří Mánek, který zažil mnoho absurdních veletočů kolem Modrého sloupu a domnívá se, že konsensuální řešení je to nejlepší možné. Jako nejlepší řešení byla nakonec stanovena trasa vedená středem Luzenského údolí, která je zpevněná a netvoří vhodný biotop pro chráněného tetřeva. „To jasně vyplývá i z tříletého česko-bavorského monitoringu výskytu tetřeva hlušce v dané oblasti,“ doplnil ředitel správy NPBW Franz Leibl při klíčovém jednání s ředitelem Jiřím Mánekem v říjnu 2012. A tak všechno nasvědčuje tomu, že Luzenským údolím na Modrý sloup a Luzný se čeští turisté od 15.7.2013 výše skutečně projdou.

Tetřev nevyhání lidí, lidi vyhání ideologové divočiny

Pavel Pechoušek, Šumava podzim 2012

Tetřev dokáže žít s lidmi, ale hlasatelé divočiny nedokážou žít s lidmi, kteří normálně uvažují. Tuto známou skutečnost dokládá i býv. hajný Vladislav Volečka z Březníku u Modrav, který říká, že tetřev byl 40 let jeho milý soused. Ten 40 let prožil ve službách šumavským lesům (od r. 1963) jako polesný a hajný. Staral se o více než 8500 ha šumavských lesů na Filipově Huti, Modravě a Kvildě. Prohlašuje: V šedesátých letech tam byly pětihektarové zbytky pralesa (pod Mokrou či směrem k Mathausenu), 500 let staré. Krásné stromy se nechaly sežrat kůrovcem, tomu opravdu nerozumím. Třeba okolo Poledníku, tam se nemůže nic uchytit, možná za 500 let. Měl jsem opravdu štěstí, že jsem poznal tu správnou Šumavu, dnes když vidím ten les, tak bych brečel.

V okolí Filipovy Hutě byla tehdy početná populace tetřeva hlušce, ti byli tenkrát všude, na Trianglu, Černé hoře, Hanifbergu, Černohorské slati, Mrtvém vrchu, Mokřůvkách, Luzném, Špičáku, Plättenhausenu, Zaroklaní, Soutoku, Studené a Modravské hoře. V období toku a také probouzející se přírody (do půlky března do konce června) začínal tok před čtvrtou hodinou a končil kolem páté. Po hodině tokání došlo k hlučnému sletu ze stromových velikánů. **Tam kde jsem kdysi čekal na tetřeva je jen suchý les a s ním zmizel tetřev, neboť se živí čerstvými pupeny jehličnanů a mravenci.** Navíc tetřev toká výhradně v korunách stromů. Přestože je tetřev plachý, na přítomnost jeho nerušících lidí si zvykne. V roce 1975 sázela skupina studentů pod Velkou Mokřůvkou stromky, přičemž u jednoho starého smrku seděla na vejcích slepice tetřeva, avšak hnízdo neopustila. Později jsem tam sledoval její rodinku se 13 kuřaty. Podobné případy se stávaly při přibližování dříví koňmi či při kácení dřeva motorovou pilou. Tento zkušený lesník říká, **přestože stromky sázelo stovky lidí, kteří je tam vozily autobusy, na populaci tetřeva to nemělo vliv, neboť ten umí žít s lidmi.**

Přátelské gesto k návštěvníkům NPŠ

Po 20 letech trvale opakovaných požadavků na možnost využívání trasy z Březníku k hraničnímu Modrému sloupu, směrem k hraničnímu vrchu Luzný bylo povoleno její využívání (cca 2,5 km tvoří silnice a cca 300 historická cesta), přístup je však časově i jinak omezen.

Stěžovatelka pí. D. Kjučuková z Okrašlovacího spolku Zdíkovsko si okamžitě podala protest na Ministerstvo životního prostředí (již dříve si však stěžovala na současnou Správu NP Šumava Evropské komisi, takže sem přijeli euroinspektoři).

Dalším pozitivním počinem je instalace **nového pěšího mostu přes Vydru** (dlouhého cca 30 m), poblíž Antýglu u Srní v obnovené trase.

Píše milovnice Šumavy ...

Čas od času zabrousím do nakladatelství Academia a vždy si něco pěkného odnesu, hlavně co se týká Šumavy. Tentokrát si myslím byl můj úlovek kapitální! Knihu jsem zhruba probrala a těším se na podrobné studium informací.

Je mně 65 let a jsem velkou milovnicí Šumavy. Seniorů je na Šumavě hodně, zvláště mimo sezónu, rovněž i rodin s malými dětmi. Zavedením zelených autobusů jsme měli možnost zajet tam, kam nás nohy nedonesly – a letos nic, storno! Churáňov nedostupný absolutně, jak z Modravy do Prášíl ...? Obce si stěžují, že mají málo návštěvníků – nikdo nepřijde, pouze přijede.

Prosím, nabádejte milovníky Šumavy, ať se na svých toulkách zdraví s pocestnými a příchozími. Společensky a lidsky není nic hezčího, než se pobavit s někým, kdo vám podá informaci o místě, kde jste ještě nebyli, nebo kam míříte, kdo je stejně utahaný jako vy, ale šťastný, že je v přírodě.

Ještě nakonec – občas si přečtu, že se konala nějaká akce na Šumavě – obnova kapličky na Předních Paštích, výstup na býv. Juránkovu chatu. Je možné někde v předstihu o těchto akcích dostat informaci? Odebírám časopis Vítaný host na Šumavě a v Českém lese, je ještě něco podobného? Je třeba nějaký fond, kam by se dalo přispívat na provoz nějakých akcí na Šumavě?

Děkuji Vám i Vašemu kolektivu za krásnou publikaci, přeji hodně sil do další práce a srdečně zdravím.

Vážená milovnice Šumavy,

velmi mě potěšil Váš hřejivý dopis k obsahu publikace Šumava a její perspektivy I.

K dotazům:

- Silva Gabreta byl název rozsáhlého lesního komplexu na severu Římské říše, jehož centrem je naše Šumava, odtud název vědeckého časopisu, sledujícího problematiku tohoto regionu
- Ahorn je německý název javoru, Arbor je latinský název dřeviny či lesa, proto historický název vrcholu Šumavy si zřejmě ponechal tento základ
- obnovený historický spolek Schwarzenberg uvádí i minulé kůrovcové zápasy – obvykle při ponechání napadené plochy bez asanace dojde k napadení dvojnásobné plochy
- zpřístupnění Šumavy i pro rodiny s dětmi a seniory je problematika dosud zanedbávaná, ekonomická recese trápí jak obyvatele, tak obce a podnikatele, hledají se třebas zdroje na udržování běžeckých lyžařských stop
- komplexní informace o aktivitách vč. připravovaných na Šumavě jsou velmi žádoucí, ale ...
- ekonomika se dotkla i Správy NPŠ, která nově propustila 30 osob, takže mnoho potřebných činností je pouze v rukou dobrovolných aktivistů
- zatím Ti, kteří „ordinují bezzásahovou Šumavu“ ji svým jednáním, navíc štědře dotovaným, rozsáhle znehodnocují, znepřístupňují, a programově obstruují racionální činnosti – hnutí DUHA a někteří teoretičtí biologové (dotace mnohdy „plodí“ falešné až zločinné produkty, jak známe z jejich využívání v EU).

Řadu dalších informací a aktualit uvádím na svých webových stránkách www.urbioprojekt-valtr.cz.

Srdečně zdraví Pavel Valtr

Šťastnou náhodou jsem se progooglovala na Vaše stránky, které se mi velmi zalíbily. Jsem středoškolská učitelka na Střední lesnické škole... Ráda bych od Vás získala svolení užívat texty

z Vašich stránek při výuce (samozřejmě s citací). Dovolím si doporučit Vaše stránky našim studentům a mým přátelům, kteří se mě často ptají „tak jak je to s tou Šumavou“, protože třeba viděli Mikův film Silva Gabreta a ta idylická nota se jim přece jen nezdála OK.

Vážená paní inženýrko,

jsem velmi potěšen Vaším zájmem propagovat racionální osvětu proti jednoduchým ideologickým a populistickým řešením bezzásahovosti ve zkulturněných ekosystémech. Žel, právě zmíněný Mikův film je příkladem zneužití pozic a z toho pramenících finančních prostředků, nemluvě o zneužívání dalších medií.

Založené webové stránky jsou vedeny snahou posloužit běžným občanům se „selským“ rozumem. Rozsáhlost zločinných škod je nezměrná, zatím minorita exkluzivních teoretických biologů zatlačuje aplikované biologie – lesníky, zemědělce, vodohospodáře, ... a to bez jakýchkoliv racionálních podkladů, přestože se obvykle označují za vědce.

Proto budu velice rád další publicitou zdravých pohledů na nezdravou Šumavu a problémový svět.

Zasílám propagační výtisk publikace Šumava a její perspektivy I.

Srdečně zdravím a přeji úspěchy v osvětě P. V.

Šumava a turisté

Šumava svou rozlohou národního parku 68 tis. ha a chráněné krajinné oblasti téměř 100 tis. ha má dostatečný potenciál pro celoroční turistiku. Dosavadní návštěvnost poklesla z cca 2 mil. návštěvníků ročně na 1,5 mil. návštěvníků a dalším uzavíráním a nepříznivým vývojem biotopů by klesala směrem k 0,5 mil. návštěvníků ročně. Pro porovnání je možno uvést, že Bavorský NP o rozloze, jež nedosahuje 25 tis. ha má návštěvnost cca 2,5 mil. návštěvníků ročně a Krkonošský národní park o rozloze cca 36 tis. ha ročně navštíví cca 5 mil. návštěvníků.

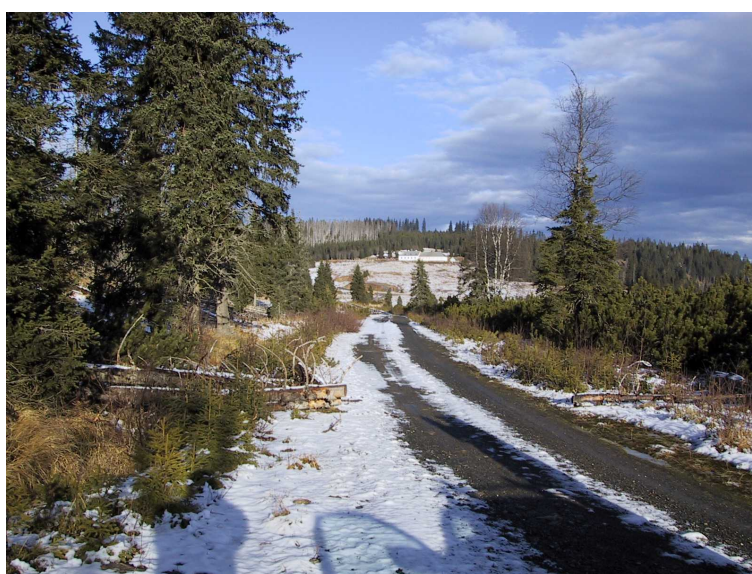
Nová Správa NP a CHKO Šumava, vedená ředitelem Jiřím Mánkem (který má za sebou „100 dnů hájení“), prohlašuje, že chce přilákat návštěvníky a zvýšit návštěvnost na 2,5 mil. návštěvníků ročně. Zatím marketinkově se uvažuje doplnění turistických tras (např. Březník – roklická hájenka a zpět přes rašeliněště či kaňon Křemelné), rozšíření tras pro cyklisty, zavedení elektrobuses, příp. elektrovláčků, vybudování malých srubů pro přenocování na červené páteřní stezce a doplňování vyhlídkových stanovišť. Problémem jsou však náklady na úpravu lyžařských běžeckých tratí.

Modrý sloup v roce 2012

Pavel Valtr a 5+2 dny

Již od 13. století vedla větev zemské Zlaté obchodní cesty od Březníka Luzenským údolím k dnešnímu hraničnímu „Modrému sloupu“ a dále do Bavorska. Po staletí byla s oblibou využívána z obou stran hranice – vadila až fašistické ideologii, posléze komunistické ideologii a světe div se, i současné totalitní ideologii bezzásahové divočiny. Zásadní problém však je, že se na Šumavě se jedná o kulturní ekosystémy. Zástupným důvodem zamezení přístupu je údajný biotop tetřeva po celé horské Šumavě – tedy téměř všude by měla být nepřístupná I. zóna. Divíme se, že severský pták změnou klimatu ustupuje na sever (ještě v posledním půlstoletí byl zde lovným ptákem, před 100 lety se vyskytoval na většině území západních Čech vč. Plzeňska), ale nedivíme se, že jižní ptačí druhy se stěhují k nám. Ideologové divočiny hájí divočinu pro tetřeva (nepřiznávají však, že hájí pouze skupinové zájmy), přitom neví, že násilně vnucená virtuální divočina suchého lesa vadí také tetřevovi: když napadne sníh nemají co ozobávat, proto se pak stěhuje do koncepčně „ošetřovaného“ lesa. Výhledově převážně ideologové bezzásahovosti by měli mít právo vstupovat do „svého“ vydobytého experimentálního území, proto je dokonce navrženo (jedním z nich)

rozebrání současné silnice k Modrému sloupu – práce těžkých mechanismů (hluk a exhaláty) a rušení jejich obsluhy po období minimálně celého roku by tetřevovi nevalila. Výskyt tetřeva již 3 roky monitoruje ve spolupráci s bavorskou stranou Správa NP a CHKO Šumava se stanoviskem, kterým vylučuje významný vliv záměru na předmět ochrany (dle sdělení náměstka ředitele pro ochranu přírody Miroslava Böhma), takže Správa NPŠ vydala souhlas s vyznačením této trasy. **Po dvacetiletém neúspěšném jednání, mnoha peticích obcí, žádosti Klubu českých turistů i požadavku německé strany stačí třeba jediná aktivistka z Okrašlovacího spolku Zdíkovsko, která si stěžuje i u evropského komisaře pro životní prostředí, aby opětně byl požadavek smeten ze stolu Ministerstva životního prostředí?** Starosta Modravy, v jehož území se silnice vede, po úporných jednáních říká, že „k vůli nekonečným problémům přejmenoval Modrý sloup na Morový sloup“. Rozhodnutí je v současné době v odvolacím řízení u odboru výkonu státní správy MŽP v Českých Budějovicích. Proto starosta Modravy Ing. Antonín Schubert řekl, že nebude-li otevřena historická cesta Luzenským údolím, přestane Modrava podporovat návrh zákona o Národním parku a nebude souhlasit ani s připravovaným plánem péče. Jestliže zřízený Národní park můžeme jen velmi omezeně navštěvovat a vychovávat současné generace k pochopení přírodních vazeb a zákonitostí, pak jeho zřízení není oprávněné!

Konkrétní situace silnice od Modrého sloupu k Březníku je zcela zřejmá. Na narušeném povrchu krajnice snadno z náletu rostou expanzivní smrky. V optimálním případě samovýsevu „uchycená“ semínka smrku z předchozí smrkové generace vytvoří opět jen nestabilní monokulturní smrčák.

Žijící pamětník MUDr. Otto Kaskoun

(nar. 1917) ve své knize Šumavská putování za přírodou, historií, přáteli a pacienty sděluje: **Modravské slatě** ve výběžku našeho území do Německa mezi Roklanem (1453 m) a Luzným (1373 m) patřící mezi nejmalebnější místa centrální Šumavy, je možno označit za srdce Šumavy (K. Klostermann je nazval světem lesních samot). Hřebeny hraničních hor (na jz. Roklan, Blatný, Špičnick, Luzný a na jv. Velké a Malé Mokrůvky uzavírají zdejší slatě do velké pánve. Mimořádný hydrologický význam Modravských slatí i jejich podmanivá krása a dlouholetá nepřístupnost, vyvíjí tlak na jejich **rozumné zpřístupnění**. Proto jsou dva důvody. Předně – německé hraniční území mezi Roklanem a Luzným pamatuje na turisty (stezky na okrajích slatí či pralesy pod Falkensteinem). Druhý důvod je historický, neboť pod Luzným kolem Modrého sloupu procházely nejstarší spoje mezi Dunajem a Labem (bavorští poutníci tudy putovali v dlouhé mariánské pouti na příbramskou Svatou horu). Mnozí turisté dnes nelitují dlouhé objížďky do Bavor, aby mohli z vrcholu Luzného si ověřit plný rozsah smrkové kalamity na obou Mokrůvkách.

Alpská vyhlídka

Správa NP a CHKO Šumava slavnostně otevřela 22. 8. 2012 „alpskou“ vyhlídku na Černé hoře (1315 m), jež byla doposud nepřístupná. Pod tímto vrchem, který je význačným bodem Kvildských plání při státní hranici, pramení Vltava a Reschbach. Bylo zde vybudováno i odpočívadlo – dřevěný stůl s lavicemi (díky sponzorským darům, firem Koh-inoor a.s. a Galerie Kodl) a na podzim zde bude doplněna panorama výhledových atraktivit s popisem. Vyhlídka je přístupná i pro cyklisty (ale závěrečný úsek je nutno kolo vést). Přes údolí potoka Resch je vidět nádrž pro plavení dřeva – Reschbachklause a za podzimních inverzí více než 100 km vzdálené Alpy. V jižní části Bavorského lesa je možno pozorovat samovolnou i asistovanou obnovu lesa zlikvidovaného kůrovcem. Vyhlídka byla postavena jako pocta šumavským lesníkům, kteří se zde snaží obnovit přirozenou skladbu stabilnějšího lesa. Nepřístupná, nepovolená vyhlídka u pramene Vltavy bude výhledově obnovena. Správa slibuje pokračovat v budování dalších žádoucích vyhlídek.

7. Komunita pro duchovní rozvoj o.s.

Zachraňme doposud zelené lesy zmenšením rozlohy NP Šumava

Komunita pro duchovní rozvoj, o.p.s. ve Čkyni
Vás zve na odborný seminář

Zachraňme doposud zelené lesy zmenšením rozlohy NP Šumava

Kdy: pátek 19. září 2014 v 9:00 hod.

Kde: VOŠL a Střední lesnická škola Bedřicha Schwarzenberga, Lesnická 55, Písek

Program:

8:30 hod. Presentace

9:00 hod. Zahájení a úvodní projevy

9:30 – 12:00 hod.

Projevy se zaměřením na tyto tématické okruhy:

- 1.) Politicko-společenský vývoj kauzy NP Šumava 2010 – 2014.
- 2.) Z větrné a kůrovcové kalamity (2007-13) se společnost nepoučila aneb po dalším orkánu se situace bude opakovat.
- 3.) Režim národního parku není schopen ochránit zbývajících 49 % vzrostlých zelených lesů v NP Šumava.
- 4.) Zachraňme doposud zelené vzrostlé lesy a jejich schopnost zadržování vody.
Lesy v jihočeské části NP a CHKO Šumava chrání pramenné oblasti řek Vltava, Blanice, Volyňka a jejich přítoků a mají vliv na udržení hladiny vodní nádrže Lipno.
- 5.) Lesy jako zdroj energetického dříví pro domácnosti v době budoucí energetické krize.
- 6.) Zmenšení rozlohy NP Šumava jako politická alternativa v čase neprůchodnosti žádného návrhu zákona o NP Šumava.

S projevem vystoupí:

(v rozsahu do 15 min.)

Ing., aut.Arch. Pavel Valtr, krajinář, ekolog a urbanista, soudní znalec v oboru ochrany přírody (ekologie, životní prostředí, dendrologie) a v oboru ekonomika (vlivy antropogenních činností)

Petr Martan, poradce v lesnictví, publicista

Ing. Karel Simon, soudní znalec v lesnictví a životní prostředí

Doc. Ing. Vladimír Švihla, DrSc., člen Odboru lesního hospodářství ČAZV, specialista v oboru hydrologie, lesnických a zemědělských meliorací

Prof. Ing. Jan Čermák, CSc.; výzkumný pracovník Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie. Lesnická a dřevařská fakulta, Mendelova univerzita v Brně.

Ing. Martin Klewar, specialista ochrany lesa, ÚHÚL České Budějovice

12:00-12:30 hod. přestávka

12:30 hod. Diskuse k předchozím projevům a stanoviska účastníků k tématickým okruhům semináře (v rozsahu do 5 min.).

14:30 hod. Předpokládané ukončení semináře

Zachraňme Šumavu, obnovme dřevozpracující průmysl

„To, co jsem na Šumavě u pramenů Vltavy a na Plešném jezeře viděl, mnou hluboce otřásl. Národní park Šumava má zhruba 60 tisíc hektarů a z toho je 22 tisíc sežráno kůrovcem. To se stalo pomoci vlivné lobby některých vědců a hlavně ministrů životního prostředí..... A oni nemají dost, dokonce se objevují názory, že 50 procent Šumavy by mělo být v bezzásahové zóně..... Pavel Hubený mi na otázku, co by to s Šumavou udělalo, odpověděl, že do deseti let by byla hnědá a uschlá. Tomu je třeba zabránit.“

Z rozhovoru Jana Veleby pro DENÍK

Čestný prezident Agrární komory ČR Jan Veleba si Vás dovoluje pozvat na seminář na téma:

**„ZACHRAŇME ŠUMAVU,
OBNOVME DŘEVOZPRACUJÍCÍ PRŮMYSL“**

**konaný dne 1.9. 2014 od 13.00 v pavilonu F 4,
vystaviště Země živitelka, České Budějovice**

**Vořary - dříve moderní dřevařský
závod se 700 zaměstnanci,**

dnes solární elektrárna našich politiků

NE zonačním slibům ministra Brabce - proto Zachraňme doposud zelené lesy zmenšením rozlohy Národního parku Šumava

Tisková zpráva

Ministerstvo životního prostředí oznámilo, že do konce dubna bude hotov návrh zónace NP Šumava a v něm uvedena 1. zóna v rozsahu zhruba 26%. Potom, že bude následovat 90 dnů na písemné námítky, s nimiž se MŽP nějak vypořádá a zapraví je do vyhlášky ministerstva.

Co se stane?

Kraje, obce a další dotčení, nic připomínkovat nebudou, protože s 26% souhlasili již v minulém roce (avšak za povolení aktivit v prospěch obcí). Stínová rada NP Šumava - „vědci nadšení pro divočinu“, Hnutí Duha a další NNO, vnesou přes 200 připomínek, jako tomu bylo při návrhu zákona MŽP v r. 2012. Tyto připomínky bude muset ministr Brabec na přímlyvu náměstka Dolejského vzít v úvahu, udělat demokratický konsenzus mezi 26% návrhu a 50% v připomínkách. Konsenzus je 38%, což je číslo, které je léta uváděno naivními vědci jako „potenciál NP pro vyhlášení 1. zón“.

Následně ministr ŽP vydá vyhlášku o stanovení zón v NP Šumava, která určí 38% prvních zón ihned a 50% prvních zón od r. 2018 (tj. od platnosti dalšího Plánu péče). Je zřejmé, že ministr Brabec se svým náměstkem Dolejským předčí i své „zelené“ předchůdce (Bursík, Miko), kteří si nedovolili rozšířit 1. zóny jen vyhláškou MŽP.

Výsledkem návrhu vyhlášky jistě budou i mnohá odvolání. Tyto nakonec skončí u Evropské komise (na to čeká tamní Miko) a ta jistě dá za pravdu rozšiřování 1. zón, protože jde o celoevropský trend a jde o území Natura 2000 a Ptačí oblast. Že se o tom rozhoduje v Bruselu, svědčí nedávný zamítavý posudek na projekt „lanovka na Hraničník“. V něm se uvádí, že by se tam mohlo stavět jen, kdyby to povolila EK.

Nevěříme slibům MŽP

Petice „NE-35% prvních zón v NP Šumava“ vyjadřuje názor 14 252 podepsaných občanů a požaduje vyhlášení prvních zón v rozsahu 20%. Má oporu v Senátu, který k ní přijal (5/2013) toto usnesení: „Senát považuje za úměrné vyhlásit zákonem o NP Šumava 1. zóny z dosavadních 13% na 22% jako dostačující rozsah území, kde nebude zasahováno do přírodních procesů“. Je zřejmé, že ministr Brabec přispěchal s oznámením způsobu stanovení zónace, aby uklidnil 20 senátorů, kteří předložili (zatím v Senátu) návrh zákona, který chce 22% území v režimu 1. zóny (tj. bez zásahů člověka).

Zvyšování rozlohy 1. zón a tedy suchých lesů již asi nikdo nezastaví a je otázkou času, kdy na oněch 50% (75%) dojde. Racionálně uvažujícím lidem je líto, že by na území 68 000 ha měly být jen suché lesy a mláží. Záleží na tom, z jaké rozlohy parku uvedená procenta budou. Vzorem je nám NP Bavorský les s rozlohou 24 000 ha.

Proto vznikl neziskový projekt s názvem: „Zachraňme doposud zelené lesy zmenšením rozlohy Národního parku Šumava“. Realizátorem projektu, který má pomoci vést veřejnou debatu na toto téma, je Komunita pro duchovní rozvoj, o.p.s. ve Čkyni. Děkujeme za občanskou, politickou a finanční podporu.

Za Petiční výbor:

Petr Martan, ředitel Komunity pro duchovní rozvoj, o.p.s

Čkyně dne 10.4. 2014

Občané, odmítající rozšiřování prvních zón v NP Šumava byli vyslyšeni v Poslanecké sněmovně

Tisková zpráva

Pod petici „NE-35 procent prvních zón v NP Šumava“ se podepsalo 11 000 občanů. Ti odmítají zvyšování rozlohy prvních zón v návrhu zákona o NP Šumava, který předkládá Ministerstvo životního prostředí. Vyzývají zákonodárce, aby odhlasovali zákon, který trvale určuje 1. zóny v rozsahu do 20% území a zamezuje tak dalšímu usychání lesů.

V rámci úterní schůze (22.1. 2013) Petičního výboru PS Parlamentu ČR se šumavská petice projednávala za účasti veřejnosti. Většina přítomných ze šedesátičlenného publika se postavili na podporu požadavku petice a jejich předkladatelů: Petra Martana, poradce v lesnictví; Naděždy Kavalírové, předsedkyně Konfederace politických vězňů ČR; Josefa Kalbáče, poradce prezidenta republiky.

Mezi další účastníky patřili šumavští starostové: Jiří Jukl z Hartmanic, Václav Vostradovský z Kvildy a Antonín Schubert z Modravy, který je předsedou Svazu obcí NP Šumava.

Petr Martan přednesl na obhajobu petice vyčerpávající argumentace. Jemu oponoval náměstek ministra životního prostředí Tomáš Tesař, ale i Jaromír Bláha, který zastupoval petici Hnutí Duha, požadující zvyšování prvních zón v rozsahu přes 50% území parku.

Petenti si přivezli i mezinárodní podporu od Mikroregionu Šumava – Bavorský les, který vydal písemné prohlášení – nesouhlas s dalším zvětšováním rozlohy prvních zón v NP Šumava. Jde o uskupení starostů obcí obou států. Za české starosty jsou v uskupení Michal Šneberger, Jiří Jukl, Rudolf Salvetr a další.

Z vystupujících na projednávání zazněla podpora pro nerozšiřování 1. zón v NP Šumava. Umírněný přístup v zónaci by preferoval exministr životního prostředí Miloš Kužvar. Z přítomných čtrnácti poslankyň a poslanců pobavil přítomné Vojtěch Filip (KSČM) tím, že již „nemůžeme poroučet větru a dešti“. Výrokem nemyslel opakovat někdejší zprofanované heslo z dob budování komunismu, ale upozornění, že nelze stanovit, aby zákon určoval, do kolika let se 1. zóna „připraví“ na vyhlášení. Záleží totiž na přízni přírody a ne na vůli člověka.

Poslanci Petičního výboru Poslanecké sněmovny nakonec odhlasovali toto usnesení: „Před projednáním zákona o NP Šumava v PS budou všichni poslanci seznámeni s peticí „NE-35 procent prvních zón v NP Šumava“. Také přítomný předseda Podvýboru pro ochranu přírody a krajiny Bořivoj Šarapatka prohlásil, že v tomto podvýboru bude petice brána v úvahu.

V neformálních rozhovorech účastníků zněla jména dvou prezidentských kandidátů. Právě názor na velikost prvních zón a tedy rozsahu suchých lesů, rozděluje prezidentské kandidáty. Miloš Zeman, který petici osobně podepsal, se dlouhodobě vyslovuje pro nezvyšování 1. zón nad současných 13%. Karel Schwarzenberg odmítá návrh zákona s 35% a požaduje dokonce 75% prvních zón. Jistě mu proto 11 000 petentů a zastánců zdravého rozumu, nedají hlas v druhém kole volby prezidenta ČR.

Za petiční výbor: Petr Martan

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

Ing. Hana Orgoníková
předsedkyně petičního výboru

Sněmovní 1, 118 26 Praha 1
tel: +420 257 173 241-4, fax: +420 257 173 250

V Praze 10. ledna 2013

Vážený pane Martane,

petiční výbor organizuje veřejné projednávání Vaší petice „Ne - 35 procent prvních zón v NP Šumava“ za účasti zástupců Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí.

Dovoluji si Vás pozvat na uvedené jednání petičního výboru, které se bude konat v úterý dne 22. ledna 2013 od 16.10 hodin v budově Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, Praha 1 v zasedací místnosti č. 108A „Státní akty“.

Zároveň si dovoluji požádat o potvrzení Vaší účasti, případně nahlášení i dalších účastníků na tel. 257173241-3.

S pozdravem

Příloha: Pozvánka

Vážený pan
Petr Martan
384 81 ČKYNĚ 197

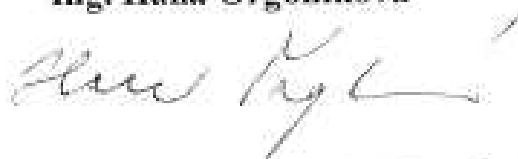
P O Z V Á N K A
petičního výboru PSP ČR na
VEŘEJNÉ PROJEDNÁVÁNÍ PETIC,
které se uskuteční v rámci 28. schůze PV v úterý dne 22. ledna 2013
v zasedací místnosti č. 108A (Státní akty)
Sněmovní č. 4, Praha 1

15.00 - 16.10 hod.
"Petice za obnovu zemědělské krajiny"
(přes 20 tisíc petentů)

16.10 - 17.20 hod.
Petice „Ne - 35 procent prvních zón v NP Šumava“
(téměř 11 tisíc petentů)

17.20 - 18.30 hod.
"Petice proti vzniku NP Křivoklátsko"
(téměř 14 tisíc petentů)

Na jednání Vás srdečně zve předsedkyně petičního výboru
Ing. Hana Orgoníková

Při vstupu do Poslanecké sněmovny je nutno předložit průkaz totožnosti,
proto je také třeba počítat s určitou časovou rezervou

Petici proti rozšíření I. zóny NP Šumava řeší Senát

01.12.2012 - Silvarium

Petici proti rozšíření prvních, tedy bezzásahových zón v Národním parku Šumava se bude zabývat Senát jako celek. Petici, kterou podepsalo téměř 11 000 lidí, bude projednávat na veřejném slyšení a také na své schůzi. Předseda Senátu Milan Štěch (ČSSD) dnes při převzetí petice její záměr proti rozšíření zón na 35 procent plochy parku, s čímž počítá ministerský návrh zákona, podpořil.

"Jsem pro to, aby se zóna ochrany přírody v Národním parku Šumava nerozšiřovala, protože tam žijí lidé a musí se tam taky uživit," uvedl Štěch. Bližší je mu proto návrh zákona o šumavském národním parku, který připravili starostové z Plzeňského kraje, *"než názory těch ekologů, byť chápu, že k tomu třeba mají nějaké odborné důvody"*.

Za plzeňský návrh, podle něhož by první zóny měly zabírat jen pětinu plochy parku, se postavil také spoluorganizátor petice Petr Martan. Návrh ministerstva životního prostředí, který je zatím v připomínkovém řízení, by podle něj naopak znamenal, že dalším 9000 hektarům šumavských lesů by hrozilo uschnutí. Martan také zdůraznil, že 90 procent signatářů petice nebydlí na Šumavě. Uvedl to jako důkaz toho, že petice není jen regionální záležitostí.

Petice byla již dříve předána Poslanecké sněmovně, kde k ní také bude veřejné slyšení. Za požadavky petice se postavil místopředseda dolní komory a bývalý šéf Lesů ČR Jiří Oliva (TOP 09). *"Plně sdílím obavu petičníků, že začlenění 35 procent území parku do prvních zón bude znamenat další usychání lesů, ve kterých tak nebude možné provádět účinná ochranná opatření zabráňující výskytu a šíření kůrovcové kalamity a následnému ničení porostů,"* uvedl Oliva.

Jedenáct tisíc lidí odmítá rozšiřování prvních zón Národního parku Šumava

Petice „NE-35 procent prvních zón v NP Šumava“, kterou podepsalo 11 000 občanů, byla dne 29.11. 2012 předána do rukou předsedy Senátu Parlamentu ČR Milana Štěcha. Přítomen byl také senátor Marcel Chládek, který je předsedou Výboru pro vzdělání, vědu, kulturu, lidská práva a petice. Ti převzali podpisové archy od členů petičního výboru: Petra Martana, poradce v lesnictví; Naděždy Kavalírové, předsedkyně Konfederace politických vězňů ČR; Josefa Kalbáče, poradce prezidenta republiky. Mezi další účastníky patřil i jeden ze šumavských starostů Jiří Jukl z Města Hartmanic.

Začátkem listopadu byla petice již odevzdána do Poslanecké sněmovny, kde bude v nejbližší době uspořádáno Veřejné slyšení. Také v Senátu petenti překročili potřebnou desetitisícovou hranici a budou vyslyšeni a obsah petice projednán na nejbližší schůzi.

Podepsaní občané odmítají zvyšování rozlohy prvních zón v návrhu zákona o NP Šumava, který předkládá Ministerstvo životního prostředí. Vyzývají zákonodárce, aby odhlasovali zákon, který trvale určuje 1. zóny v rozsahu do 20% území a zamezuje tak dalšímu usychání lesů.

Dle členů petičního výboru není navrhovaná 35% rozloha prvních zón výsledkem odborné analýzy stavu a racionálního uvažování. Je jen výsledkem aritmetického průměru názorů účastníků Chalupova kulatého stolu. Připomeňme, že někteří tito účastníci nesou spoluodpovědnost za ekologickou devastaci lesů Šumavy a doposud unikají alespoň morálnímu odsouzení.

Jde o 9 000 ha území zelených lesů, které může být zachráněno před uschnutím tím, že nebude zákonem zařazeno do 1. zón ihned či v budoucnu. Návrh zákona otevírá cestu k uschnutí lesů v oblastech Povydrří, Křemelné, Kvildy a Borové Lady. To by bylo špatně a nepřírozené. Jde o 9 000 ha lesů, v nichž by mohl i v budoucnu existovat vysoký zelený les a v jeho stínu růst nový. Jedině tak to má být.

Problémem současné doby již není žír kůrovce. Dnes se ptáme, co se stane v lesích NP až přijde další orkán a padne větší množství stromů. Zachová se správce parku a MŽP stejně, jako v r. 2007,

kdy se úmyslně napadené dřevo nechalo bez zpracování? Pokud bude schválen návrh zákona, který stanoví 35% území v režimu bez zpracování polomů a bez kácení kůrovcem napadených stromů, tak se katastrofální historie bude znovu opakovat.

Za petiční výbor Petr Martan

Proč podepsat petici: NE – 35 procent prvních zón v NP Šumava

Návrh zákona o NP Šumava (předkládaný MŽP) požaduje vyhlásit 1. zóny v rozsahu 26,5% ihned a na 35% v budoucnu, tedy bezzásahové území na 24 000 ha NP.

Návrh je nepřijatelný a nebezpečný z těchto důvodů:

1./ Lesy II. a III. zón nejsou schopny zvládnout kůrovcový nápor, který na ně bude přicházet z 1. zón.

2./ Navrhovaný rozsah 1. zón není zárukou zachování vzrostlého zeleného stromového patra, které musí být ve většinovém podílu, aby byla přirozená struktura lesů zachována.

Návrh zákona souhlasí, aby i nadále v lesích NP usychalo více stromů, než přirůstá.

3./ Navrhovaný rozsah 1. zón je zárukou toho, že na téměř celém 35% území se tamní smrkové monokulturní lesy budou periodicky rozpadat po dosažení věku 50 let.

Zákon tak bude chránit nepřirozenou strukturu lesů. Lze předpokládat, že porosty, kterým je dnes 20 – 30 let, budou za 45 let suché.

Ani za tuto dobu nelze dosáhnout 40% zastoupení buků a jedlí, aby ve všech lesích parku bylo dosaženo složení, které je schopno zvládnout kůrovcový nápor.

4./ Vzrostlé lesy v navrhované kat. II. A, tj. 9 000 ha, uschnou na 82 – 90 % plochy, jako je tomu dnes na 15 000 ha dosavadních bezzásahových lesů.

Na tomto území budou za 15, 30, 45 let vyhlášovány 1. zóny; opět jen úředně, aniž by dosáhly odpovídající kvality.

Pokud bude § 5 návrhu zákona ve znění „**připravováno na vstup do 1. zóny**“ vykládáno jako „**nekáčet kůrovcem napadené stromy a nechat uschnout**“, potom se do nich zařadí zcela suché lesy. (Zásahy v kat. II. A budou každoročním důvodem konání blokád ekologických aktivistů a MŽP nebude schopno zajistit potřebný výkon ochrany lesů.)

Pokud se § 5 bude vykládat jako „**dočasně a účinně zasahovat kácením**“, tak téměř všechny vzrostlé smrky budou vykáceny. Do 1. zón se tak za 15,30, 45 let zařadí paseky a mlaziny, které jsou věkově nediferencované, monokulturní a na přímém oslunění hyperaktivně odrostlé (a tím labilní proti větru). Toto je konkrétní kritérium pro kvalitu lesa, která je nevhodná k vyhlášení 1. zóny.

5./ V případě další velké větrné kalamity navrhovaná zonace dává předpoklad, že na 35% území budou ponechány vývraty a zlomy bez zpracování. Tím by se opakovalo to, co se stalo po orkánu Kyrill.

Návrh zákona dává najevo, že se společnost orkánem nepoučila a nehodlá z toho vyvozovat důsledky a mimořádná opatření.

Vážení občané,

jde o 9 000 ha lesů, v nichž by mohl i v budoucnu existovat vysoký zelený les a v jeho stínu růst nový. Jedině tak to má být. To stojí zato, podepsat tuto petici.

Za petiční výbor Vám děkuje

Petr Martan, ředitel Komunity pro duchovní rozvoj, o.p.s., poradce v lesnictví, 384 81 Čkyně 197
martanckyne@seznam.cz

PETICE NE – 35 PROCENT PRVNÍCH ZÓN V NP ŠUMAVA

dle čl. 18 Listiny základních práv a svobod a zákona č. 85/1990 Sb. o právu petičním

My, níže podepsaní občané ČR žádáme Vládu a Parlament České Republiky, aby zamítli návrh zákona o Národním parku Šumava (zpracovaného MŽP):

Nechceme 26,5% prvních zón ihned.

Nechceme 35% prvních zón v budoucnu.

Chceme do 20% prvních zón trvale a zákon,

který zamezí dalšímu usychání lesů.

Petiční výbor:

Petr Martan, ředitel Komunity pro duchovní rozvoj, o.p.s.; poradce v lesnictví

Čkyně 197, 384 81 Čkyně – zde zasílejte podepsané petiční archy

MUDr. Naděžda Kavalírová, předsedkyně Konfederace politických vězňů ČR

5. května 47, 140 00 Praha 4 – Pankrác

Ing. Josef Kalbáč, poradce prezidenta republiky

Třebohostice 15, 386 01 Strakonice

Všichni členové petičního výboru jsou oprávněni zastupovat petiční výbor při jednání se státními orgány.

Jméno a příjmení - čitelně	Bydliště	Podpis

Komunita produkční rozvoj a Jihočeská SPOZ

pod odbornou záštitou a s finančním přispěním
Ministerstva zemědělství, sekce lesního hospodářství

pod záštitou člena Rady Jihočeského kraje Ing. Karla Vlasáka
a s finančním přispěním Jihočeského kraje

Vás zvou na odborný seminář

Podpora lesům

Kdy: čtvrtek 6. září 2012 v 9:30 hod.

Kde: Sál Zastupitelstva Jihočeského kraje, České Budějovice,

U Zimního stadionu 1952/2

Program:

8:30 hod. **Presentace**

9:30 hod. **Zahájení a úvodní projevy**

10:00 hod. **Příspěvky na hospodaření v lesích poskytované Jihočeským krajem**

Ing. Jana Červenková, les. hospodářství, dotace, kontrola; Jihočeský kraj – Krajský úřad

10:15 hod. **Příspěvky na hospodaření v lesích poskytované Plzeňským krajem**

Ing. Stanislav Polák, vedoucí oddělení zemědělství a lesnictví, OŽP; Plzeňský kraj – Krajský úřad

Diskuse a stanoviska na téma:

Podpora lesům z rozpočtu krajů

10:50 hod. **Lesy pro posílení energetického zásobování obyvatel**

Petr Martan, poradce v lesnictví

11:00 hod. **K problematice velkoplošné likvidace klestu a zbytků po těžbě z hlediska zachování produktivity lesních půd**

Ing. Jan Jiráček, bývalý OLH o.s. Sdružené lesy Ledenice a Borovany

Diskuse a stanoviska na téma:

Podpora lesům versus podporované zdroje energie a ochrana přírody

11:10 hod. **Nezodpovězená otázka: Kolik lesní biomasy (nehroubí) je možno odebrat, aby nedocházelo k degradaci půdy z nedostatku stopových prvků?**

Ing. Vojtěch Kopkáně, OLH, Třeboňsko

12:00 hod. Přestávka

Diskuse a stanoviska na téma:

Podpora lesům Národního parku Šumava

12:45 hod. **Výsledky leteckého snímkování lesů Šumavy**

Ing. Martin Klewar, specialista ochrany lesa, ÚHÚL České Budějovice

13:00 hod. **Stav lesů a kůrovcové gradace versus návrh na rozšiřování 1. zón v NP Šumava**

Petr Martan, poradce v lesnictví

Příspěvek bude doplněn publikací pro účastníky semináře.

13:10 hod. **Výsledky a důsledky podpory bezzásahovosti v NP Šumava.**

Ing. Karel Simon, soudní znalec v lesnictví

Účast na semináři je bezplatná včetně občerstvení.

Oběd není zajištěn. Pro stravování lze také využít jídelnu a byt v přízemí budovy.

Organizační garant: Petr Martan, 384 81 Čkyně 197, mob. 732 373 448,
email: martanckyne@seznam.cz

Tisková zpráva ze setkání přátel Šumavy na Bučině 31. srpna 2012

Jihočeský krajský výbor SPOZ - 31. 8. 2012

Kandidát na prezidenta ČR Miloš Zeman v pátek 31. srpna 2012 navštívil Šumavu. V doprovodu ředitele Správy NP Šumava Jiřího Mánka shlédli lesy v oblasti pramene Vltavy. Z pohledu na totálně suché a nepřírozené lesy zůstal zděšen. Historie parku je mu známa a tak ví, že nejde o projev samovolné vůle přírody, ale o lidskou zlo vůli. Odsoudil fakt, že před diktátem ideologie divočiny nezůstalo ušetřeno ani nanejvýše české a poutní místo pramen Vltavy.

V patnáct hodin se v hotelu Alpská vyhlídka na Bučině u Kvildy sešlo více než sto občanů, kteří spolu s Milošem Zemanem při pietním aktu položili smrkový věnec se stuhami v národních barvách a nápisem: „V úctě k šumavským smrkům věnuje Miloš Zeman“ k památníku „Šumavským lesům – na paměť násilí (1991 – 2010)“.

Ve svém vystoupení Miloš Zeman mimo jiné oznámil, že Jihočeská a Plzeňská krajská organizace SPOZ obnovují dříve podané trestní oznámení na exministry životního prostředí Martina Bursíka, Ladislava Mika, Jana Dusíka a na exředitele NP Šumava Františka Krejčího. Zdůraznil, že jde již o čtvrtou takovou iniciativu SPOZ, přičemž předchozí návrhy Státní zastupitelství neřešilo či odložilo. Povzbuzením a prolomením dosavadního evropského právního myšlení v tomto směru je zpráva, že prokurátor Slovenské republiky obvinil dva bývalé ministry životního prostředí za to, že nepovolili těžbu kalamitního dřeva a přispěli k rozšíření kůrovce. Blíže o tom hovořil Josef Vojtek, bývalý vedoucí odboru na Ministerstvu životního prostředí SR.

Na pietním aktu k tomu řekli své i lídři obou krajských organizací SPOZ Zdeněk Robenhaupt a Dita Portová i senátorka Jiřina Rippelová kandidující na senátorku za Zemanovce. Byl také přítomen a pronesl projev Josef Kalbáč, poradce prezidenta republiky a bývalý senátor za Šumavu. Za spolupředatele – Zachraňme Šumavu občanské sdružení - pozdravil přítomné František Talián, který je označován jako „kmotr zelené Šumavy“ a mecenáš akcí pro záchranu lesů v NPŠ. Za obec Kvildu promluvil starosta Václav Vostradovský. Za sousední Bavorské lesníky a odpůrce dalšího rozšiřování bezzásahových lesů se vyslovil předseda sdružení za záchranu Bavorského lesa Hubert Demmelbauer.

Slavnostní ceremoniál u památníku šumavským lesům vyvrcholil odhalením a pokřtěním vodou z pramene Vltavy informační desky „Kdo za to může“ Milošem Zemanem a Petrem Martanem. Uvedení šestnácti jmen těch, kteří přispěli k „Národní lesní tragédii Šumava“ považují iniciátoři vzniku desky za důležité proto, aby se neopakovaly chyby minulosti. Je potřeba vyrovnat se s minulostí a pravdivě ji pojmenovat a pojmenovat všechny, kteří se na tom podíleli. Problémem současné doby již není vzestup žíru kůrovce. Dnes se ptáme, co se stane v lesích NP až přijde další orkán a padne větší množství stromů. Zachová se správce parku a MŽP stejně, jako v r. 2007, kdy se úmyslně napadené dřevo nechalo bez zpracování? Pokud bude schválen návrh zákona, který stanoví 35% území v režimu bez zpracování polomů a kácení napadených stromů, tak se katastrofální historie bude znovu opakovat.

V následující besedě M. Zemana se starosty obcí ŠNP a lesními odborníky se opět potvrdilo, že dnešní zoufalý stav lesů je výsledkem převrácení a nedodržování dávno osvědčených lesnických způsobů při ochraně a zlepšování stavu lesů.

Všichni Ti - kteří zpochybňovali a stále zpochybňují lesnické principy a nechali přitom uschnout 41 km dlouhý pruh Šumavy, všichni Ti kteří nás nutí dívat se na šedivou a zdevastovanou Šumavu – všichni Ti jsou jmenováni na uvedené desce, která je na Bučině přístupná veřejnosti.

Přijďte se podívat.

Každý účastník si z Bučiny odnesl na památku i k poučení publikaci pokřtěnou Milošem Zemanem. „Lesnické principy pro ochranu přírody“ od autora Petra Martana

PAMÁTNÍK ŠUMAVSKÝM LESŮM

Připomínka šumavské národní lesní tragédie a důsledků éry fanatické ideologie divočiny v letech 1991–2010.

Novodobá historie příhraniční Šumavy je naplněna několika etapami násilí:
Po období „Železné opony“ přišlo radostné období „Zelené opony“. V euforii po napravování historického zla vznikl roku 1991 Národní park Šumava. Jeho zakladatelé a lesníci měli v úmyslu zachovat lesy v zeleném stavu a přeměňovat je do přírodě blízké kvality po dobu 60 až 80 let. Z moci zlovolné „zelené ideologie“ však byla tato doba zkrácena na 20 let a tím došlo k **násilí na lesích Šumavy!**

Vznikla „Suchá opona Šumavy“.

V pásmu širokém několik kilometrů od Zadní Zvonkové až po Železnou Rudu – jsou v délce 41 km lesy suché, holé a nebo z nich zbylo pouhé mláží. Takto se změnil lesy na rozloze cca 22 000 ha.

Taková změna je nepřirozená a nemá ve světě obdoby.

**Na tzv. „bezzásahovém území“ NPŠ uschly všechny vzrostlé stromy.
V důsledku toho se rozmnožil kůrovec a zničil polovinu zbývajících lesů na dalším území NPŠ.**

Muselo být vytěženo více stromů, nežli přirostlo. Dřívější „zelená střecha Evropy“, lesy tzv. národního parku jsou nyní v horším stavu, než běžné hospodářské lesy v ČR.

KDO ZA TO MŮŽE

Únikem před odpovědností za lesy poškozené lidským faktorem se stala nová teorie –
„**obnova horských smrčín pomocí jejich rozpadu**“.

Někteří „biologové“ a „vědci“ následně převraceli lesnické principy k obrazu nové ideologické objednávky:

**Hana Šantrůčková
Jaroslav Vrba
Zdeňka Křenová**

**Jakub Hruška, Josef Fanta,
Miroslav Svoboda
a další.**

Za zdevastování šumavských lesů a jejich dnešní nepřirozenou podobu nesou
politickou a odbornou odpovědnost:

**Exministři životního prostředí:
Libor Ambrozek, Bedřich Moldan
Martin Bursík, Ladislav Miko
František Pelc (náměstek ministra)**

**Exředitelé NP Šumava:
Alois Pavlíčko
František Krejčí**

Za národní lesní tragédii nesou ideologickou odpovědnost
biofundamentalisté a ekologičtí teroristé:

Jaromír Bláha, Vladimír Just, Mojmír Vlašín a další.

Poučme se a nedopustíme další násilí!

31. srpna 2012

Občanské sdružení Zachraňme Šumavu

**Strana práv občanů Zemanovci a občanské sdružení Zachraňme Šumavu
pořádá setkání s kandidátem na prezidenta Ing. Milošem Zemanem
na Bučině u Kvildy (hotel Alpská vyhlídka) v pátek 31. srpna 2012**

Program mítinku (od 15,15 hod.)

- Položení smrkového věnce k památníku Šumavským lesům – na paměť násilí 1991 – 2010
- Odhalení informační tabule „Kdo za to může“
- Pokřtění publikace „Lesnické principy pro ochranu přírody“ (P. Martan)
- Beseda s účastníky.

Program SPO

- Chceme zelenou a občanovi přístupnou Šumavu s úměrným hospodářským rozvojem
- Než Šumavu ještě suší, raději ať se park zmenší.

Odjezdy autobusů

- z autobusové zastávky Kvilda na Bučinu v 11,35 a 14,15
- z Bučiny do Kvildy 17,02 a 18,32.

Komunita pro duchovní rozvoj, o.p.s. ve Čkyni

8. Otevřená Šumava o.s.

Žádost o povolení průchodu

Vážený pane řediteli,

občanská společnost Otevřená Šumava společně se Schi Club Bodenmais z připravuje 1. ročník přechodu Šumavy z Modravy na Luzný tradiční cestou přes Modrý sloup.

Tento společný přechod českých a bavorských turistů má upozornit na to, že přes veškeré snahy NP Šumava, místní samosprávy, turistů, vědců a návštěvníků Šumavy se nedařilo zatím Modrý sloup zpřístupnit veřejnosti.

Obracíme se na Vás se žádostí o povolení průchodu dosud uzavřenou oblastí.

Termín přechodu je po dohodě obou stran v Německu a Česku je stanoven na sobotu 19.července 2014.

S pozdravem

Milan Hampl, Petr Kepler, Pavel Mařík, výkonný výbor

Otevřená Šumava o.s., Špičák 187, 340 04 Železná Ruda

Oznámení o zahájení správního řízení

Věc: **Oznámení o zahájení správního řízení o povolení výjimky ze zákazu vstupu do první zóny NP Šumava mimo vyznačené cesty a organizování hromadné turistické akce – 1. ročník přechodu Šumavy z Modravy na Luzný**

Otevřená Šumava, o.s., Špičák 187, Železná Ruda, společně se Schi Clubem Bodenmais podala dne 13. 5. 2014 žádost o povolení hromadné turistické akce **1. ročník přechodu Šumavy z Modravy na Luzný**. Pochod se má konat v sobotu 19. července 2014. Trasa je plánována po cestě z Modravy k Březníku a poté Luzenským údolím k hraničnímu patníku 30 – Modrý Sloup. Trasa prochází územím první zóny NP Šumava, přičemž zasahuje do části č. 54. Předpokládaný počet účastníků není znám.

Správa Národního parku Šumava jako příslušný orgán ochrany přírody dle ustanovení § 75 odst. 1 písm. e) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, (dále jen „ZOPK“) vykonávající státní správu v ochraně přírody a krajiny na území národního parku podle ustanovení § 78 odst. 1 a odst. 2 písm. l) ZOPK, v souladu s ustanovením § 47 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), **uvědomuje** všechny známé účastníky řízení a občanská sdružení, která požádala o poskytování informací o zahajovaných správních řízeních, že dnem podání výše uvedené žádosti bylo v souladu s ustanovením § 44 odst. 1 správního řádu **zahájeno správní řízení** podle § 43 odst. 3 ZOPK ve věci povolení výjimky z ustanovení § 16 odst. 1 písm. e) a § 16 odst. 2 písm. b) ZOPK. Správní řízení je vedeno pod spisovou značkou SZ NPS 03577/2014.

Orgán ochrany přírody oznamuje, že podaná žádost obsahuje všechny podklady potřebné k vydání rozhodnutí ve věci, tudíž nebude k projednání žádosti nařizovat ústní jednání podle § 49 správního řádu, neboť to není ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.

Podle ustanovení § 36 odst. 1 správního řádu jsou účastníci řízení oprávněni navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí. Podle ustanovení § 36 odst. 2 správního řádu mají účastníci právo vyjádřit v řízení své stanovisko.

Nahlížet do spisu předmětného správního řízení mohou v souladu s ustanovením § 38 správního řádu účastníci řízení a jejich zástupci v budově Správy NP a CHKO Šumava ve Vimperku, ul. 1. máje 260, kancelář č. 21, v úřední dny (pondělí a středa) od 8.00 do 17.00 hod., případně po předchozí domluvě v jiném termínu.

**SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU
A CHRÁNĚNÉ KRAJINNÉ OBLASTI ŠUMAVA**

Stanoviska účastníků řízení či případnou návštěvu za účelem nahlédnutí do spisu očekává orgán ochrany přírody v souladu se zásadou rychlosti a procesní ekonomie (§ 6 správního řádu) v termínu **do 10 dnů ode dne obdržení tohoto oznámení**; poté bude ve věci rozhodnuto.

Orgán ochrany přírody zároveň vyzývá občanská sdružení, aby v případě zájmu o účastenství ve správním řízení postupovala v souladu s § 70 ZOPK.

RNDr. Václav Braun
vedoucí odboru

ROZDĚLOVNÍK

Účastníci řízení dle ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) správního řádu (obdrží do vlastních rukou):

- ☒ Otevřená Šumava, o. s., Špičák 187, Železná Ruda, 340 04

Účastníci řízení dle ustanovení § 27 odst. 3 správního řádu (obdrží prostřednictvím DS):

- ☒ Obec Modrava, Modrava 63

Dále obdrží:

- ☒ Okrašlovací spolek Zdíkovska, Zdíkov 235, 384 72 Zdíkov
☒ Hnutí DUHA – Přátelé Země Česká republika, Údolní 33, 602 00 Brno prostřednictvím DS: 5hjwu56
☒ Česká společnost ornitologická, Na Bělidle 252/34, 150 00 Praha 5 – Smíchov, prostřednictvím DS: 3xfm2f9

Rozhodnutí o odvolání Okrašlovacího spolku Zdíkovska

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Č.j. 1457/510/14-Bal, 63755/ENV/14
Sp. zn. 2 O 35/14

České Budějovice 24. září 2014

Rozhodnutí

o odvolání Okrašlovacího spolku Zdíkovska proti rozhodnutí Správy Národního parku Šumava zn. SZ NPS 03577/2014/4 - NPS 05388/2014 ze dne 14. července 2014, jímž byla povolena žadateli Otevřená Šumava, o.s. výjimka ze zákazů dle § 16 odst. 1 písm. e) a odst. 2 písm. b) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, organizovat hromadné sportovní a jiné veřejné akce na území národního parku a vstupovat na území první zóny národního parku mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochraňující přírodu.

Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy II, jako příslušný odvolací orgán dle § 79 odst. 3 písm. p) zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále „ZOPK“), a § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“) přezkoumalo napadené rozhodnutí Správy Národního parku Šumava dle § 89 odst. 2 správního řádu a o odvolání Okrašlovacího spolku Zdíkovska, Zdíkov 235, 384 72 Zdíkov, které bylo prvoinstančním orgánem doručeno dne 29.7.2014, rozhodlo takto:

podle § 90 odst. 4 správního řádu **řízení zastavuje** z důvodu dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu a **ruší rozhodnutí** Správy Národního parku Šumava zn. SZ NPS 03577/2014/4 - NPS 05388/2014 ze dne 14. července 2014.

Odůvodnění

Ministerstvu životního prostředí, odboru výkonu státní správy II (dále „odvolací orgán“), bylo dne 10.9.2014 předáno spolu se spisem k rozhodnutí odvolání Okrašlovacího spolku Zdíkovska, Zdíkov 235, 384 72 Zdíkov (dále též „odvolatel“), proti vpředu uvedenému rozhodnutí. Tímto rozhodnutím Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava, Správa Národního parku Šumava (dále též „Správa“ nebo „prvoinstanční orgán“), jako příslušný orgán ochrany přírody dle § 75 odst. 1 písm. e) a § 78 odst. 1 a 2 písm. l) ZOPK, povolila spolku Otevřená Šumava o.s., se sídlem Špičák 187, 340 04 Železná Ruda (dále též „žadatel“ nebo „spolek“), podle § 43 odst. 3 ZOPK výjimku ze zákazu dle § 16 odst. 1 písm. e) ZOPK organizovat hromadné sportovní a jiné veřejné akce na území národního parku a výjimku ze zákazu dle § 16 odst. 2 písm. b) ZOPK vstupovat na území první zóny národního parku mimo cesty vyznačené se souhlasem orgánu ochrany přírody. Konkrétně byl povolen pochod až 150 účastníků dne 19.7.2014 na trase z Modravý k Březníku a poté Luzenským údolím k hraničnímu patníku 30 – Modrý sloup, se vstupem do území první zóny Národního parku Šumava, částí č. 54 – Luzenské údolí. Odvolatel je účastníkem vedeného správního řízení o výjimkách na základě § 70 odst. 2 a 3 ZOPK.

Žádost o výjimku z uvedených zákazů byla Správě doručena dne 13.5.2014. Žadatel v ní uvedl, že připravuje společný přechod českých a bavorských turistů, který má upozornit na to, že přes veškeré snahy NP Šumava, místní samosprávy, turistů, vědců a návštěvníků Šumavy se nedařilo zatím Modrý sloup zpřístupnit veřejnosti. Termín přechodu byl stanoven na 19.7.2014.

Přípisem zn. SZ NPS 03577/2014/2 - NPS 04987/2014 ze dne 30.6.2014 Správa oznámila zahájení správního řízení o výjimce ze zákazů uvedených v § 16 odst. 1 písm. e) a § 16 odst. 2 písm. b) ZOPK všem známým účastníkům řízení.

Správa dne 14.7.2014 vydala rozhodnutí, kterým výjimku ze zákazů uvedených v § 16 odst. 1 písm. e) a v § 16 odst. 2 písm. b) ZOPK žadateli povolila, a stanovila šest podmínek pro realizaci pochodu. Správa v odůvodnění rozhodnutí posoudila plánovanou činnost, tedy hromadný pochod turistů „1. ročník přechodu z Modravy na Luzný“ se vstupem na území první zóny národního parku mimo vyznačené cesty, podle § 43 odst. 3 ZOPK a dospěla k závěru, že se v daném případě nejedná o jiný veřejný zájem převažující nad zájmem ochrany přírody, ani o činnost v zájmu ochrany přírody, ale že se jedná činnost, již nedojde k významnému ovlivnění zachování stavu předmětu ochrany tohoto zvláště chráněného území. Správa se zabývala též souladem plánované hromadné akce se vstupem do první zóny národního parku s ust. § 45g ZOPK, v němž jsou stanoveny podmínky pro vydávání výjimek ze zákazů v evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech. Uvedla, že nepředpokládá jakékoliv možné poškození zvláště chráněných druhů rostlin, neboť se účastníci pochodu budou pohybovat jen po zpevněné cestě a poté po dlouhodobě, byť jen občasně, užívané pěšině. Ve vztahu ke zvláště chráněným druhům živočichů uvedla, že se v území vyskytuje tetřev hlušec, který je považován za tzv. deštníkový druh, což znamená, že zajištění potřebné úrovně ochrany pro tento druh zajišťuje potřebnou ochranu i pro ostatní zvláště chráněné druhy živočichů. Protože se jedná o jednodenní akci s limitovaným počtem účastníků, za stanovených podmínek nedojde k závažnému nebo nevratnému poškozování biotopu tetřeva hlušce nebo jiných druhů, které jsou předmětem ochrany EVL či PO Šumava, ani k jejich soustavnému nebo dlouhodobému vyrušování. Jde o jedinou akci, kterou v tomto území orgán ochrany přírody v této trase v letní sezóně 2014 povoluje.

Rozhodnutí bylo žadateli i odvolateli doručeno dne 17.7.2014. Správa obdržela dne 29.7.2014 odvolání, které bylo podáno v zákonné odvolací lhůtě. Odvolatel požaduje rozhodnutí zrušit. Své odvolání opírá o následující důvody:

- Nebyly dodrženy termíny správního řízení. Žádost byla podána 13.5.2014, dne 1.7.2014 obdržel Okrašlovací spolek oznámení o zahájení řízení (akce měla proběhnout 19.7.2014), dne 16.7.2014 obdržel rozhodnutí, že akce se povoluje (dle údaje na doručence obdržel odvolatel rozhodnutí dne 17.7.2014 – pozn. odvolacího orgánu). Nabytí právní moci je 15. den od doručení poslednímu účastníkovi. Správa uvádí žadatele a účastníky v právní nejistotu.
- Nelze souhlasit s tím, že lze vydat výjimku podle § 43 odst. 3 ZOPK, protože se jedná o případ, kdy jednorázovým uspořádáním jednodenní akce nedojde k významnému ovlivnění zachování stavu předmětu ochrany tohoto zvláště chráněného území. Dotčená lokalita je celá v jádrovém území tetřeva hlušce. Je otevřená cesta z Modravy na Březník. Tetřev má možnost úniku do klidné zóny. Mezi taková území patří i Luzenské údolí. Na ně navazuje Špičnická cesta, která je přístupná, leží ve II. zóně. Dne 19.7.2014 mělo z Modravy Luzenským údolím na Luzný procházet 150 osob, Roklanskou hájovnou na Roklan 25 osob. Také hraníční chodník z Luzného na Roklan v Bavorsku je otevřen. Dne 18.7. byl pochod divočinou přes Roklanskou hájovnu s průvodcem NP Šumava. Tyto aktivity značí nežádoucí kumulaci negativních vlivů na tetřeva hlušce a v daném čase se jedná i o fragmentaci daného území. Odůvodnění v rozhodnutí je nepravdivé a je z něho zřejmé, že vedoucí státní správy neumí vyhodnotit kumulativní vlivy a ani fragmentaci území v daném čase.
- I když se daný záměr pochodu Luzenským údolím neuskutečnil, požadujeme dané rozhodnutí zrušit pro zjevnou nezákonnost v absenci ust. § 45h a ust. § 56 ZOPK.

Správa vyrozuměla o podaném odvolání žadatele a obec Modrava, jakožto účastníka řízení dle § 71 odst. 3 ZOPK. K obsahu odvolání se nikdo z účastníků nevyjádřil.

Odvolací správní orgán dle ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených

v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem. K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží. Podle výsledku tohoto přezkoumání odvolací orgán o odvolání rozhodne některým ze způsobů podle § 90 odst. 1, 4 nebo 5 správního řádu.

Odvolací orgán konstatuje, že po přezkoumání správního řízení a napadeného rozhodnutí zjistil, že nastal jeden z důvodů pro zastavení řízení podle § 66 odst. 1 správního řádu a v takovém případě odvolací orgán rozhodnutí bez dalšího, tj. aniž by je přezkoumával, zruší a správní řízení zastaví.

Odvolací orgán přesto k proběhlému řízení poznamenává:

Prvoinstanční orgán správně uvědomil o řízení zahájeném žádostí a o obsahu žádosti účastníky řízení a občanská sdružení z titulu § 70 odst. 2 ZOPK. Do řízení se přihlásilo občanské sdružení Okrašlovací spolek Zdíkovska, k řízení se ale nevyjádřilo. Obec se k řízení také nevyjádřila.

Správní řízení bylo zahájeno doručením žádosti, o žádosti byla vyrozuměna obec jako další známý účastník a občanská sdružení byla vyzvána k oznámení své účasti v řízení. Účastníci byli poučeni o svém právu vyjádřit v řízení své stanovisko, navrhnout důkazy a byli vyrozuměni o tom, že dle prvoinstančního orgánu obsahuje podaná žádost všechny podklady potřebné k vydání rozhodnutí ve věci. Odvolatel namítl, že nebyly dodrženy termíny správního řízení. K tomu odvolací orgán konstatuje, že v řízení došlo k určitým průtahům. Řízení o žádosti bylo zahájeno dnem doručení žádosti správnímu orgánu, tj. dne 13.5.2014. Dle § 47 odst. 1 správního řádu byl správní orgán povinen uvědomit o zahájení řízení všechny jemu známé účastníky bez zbytečného odkladu. Lhůta vymezená spojením „bez zbytečného odkladu“ je neurčitá. Z časového určení „bez zbytečného odkladu“ je třeba dovodit, že jde o velmi krátkou lhůtu, již je míněno neprodlené, bezprostřední či okamžité jednání směřující ke splnění povinnosti, přičemž konkrétní doba trvání lhůty závisí na okolnostech konkrétního případu. I když odvolací orgán nezná důvody, pro které byly účastníci řízení (mimo žadatele) vyrozuměni o zahájení správního řízení až po měsíci a půl od doručení žádosti, lze konstatovat, že tato doba byla nepřiměřená a prvoinstanční orgán tak neuvědomil ostatní účastníky řízení o jeho zahájení bez zbytečného odkladu. Samotná lhůta pro vydání rozhodnutí se řídila § 83 odst. 3 ZOPK. Maximální lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 83 odst. 3 ZOPK, tj. 90 dnů, došla dne 11.8.2014 a překročena tedy nebyla. Devadesátidenní lhůta je však určena pro zvlášť složité případy. V tomto řízení nebylo prováděno žádné dokazování, nešlo o složité řízení, a proto mělo být rozhodnuto ve lhůtě 60 dnů od zahájení řízení, tj. do 12.7.2014 (což byla sobota). Jedná se však pouze o lhůty pořádkové. Poruší-li správní orgán lhůtu pro vydání rozhodnutí, je účastník řízení oprávněn dovolat se ochrany před nečinností podle ust. § 80 správního řádu. Poté, co prvoinstanční orgán vyrozuměl ostatní účastníky o zahájení správního řízení, postupoval v řízení bez průtahů. Je zřejmé, že pokud se měl průchod Luzenským údolím uskutečnit v plánované trase dne 19.7.2014 a rozhodnutí bylo vyhotoveno dne 14.7.2014 (a vypraveno až den následující), mohl proběhnout jen za podmínky, že rozhodnutí bude velmi rychle oznámeno a že se poté všichni účastníci vzdají práva na odvolání.

Ve spise nejsou založeny žádné podklady pro vydání rozhodnutí, kromě samotné žádosti. Odvolací orgán se neztotožnil s názorem prvoinstančního orgánu, že podaná žádost obsahuje všechny podklady potřebné k vydání rozhodnutí ve věci. Podaná žádost obsahuje pouze popis plánované trasy a důvod, proč je podávána – mělo jít o upozornění, že přes veškeré snahy NP Šumava, místní samosprávy, turistů, vědců a návštěvníků Šumavy se nedařilo zatím Modrý sloup zpřístupnit veřejnosti. Plánovaný počet účastníků nebyl uveden. Pouze na základě této žádosti však nebylo možné posoudit, zda jsou splněny podmínky stanovené v § 43 odst. 3 ZOPK pro povolení výjimky. Podstatná informace o počtu účastníků pochodu se poprvé objevila až v rozhodnutí. Účastníci řízení se s tímto údajem nemohli v průběhu správního řízení seznámit a vyjádřit se k němu. Tento údaj je přitom pro rozhodování o povolení výjimky důležitým kritériem.

Prvoinstanční orgán v rozhodnutí správně uvedl, že výjimku ze zákazů stanovených základními podmínkami ochrany dle § 16 ZOPK pro území národního parku je možné dle § 43 odst. 3 ZOPK povolit ve třech případech:

- když jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody,
- nebo v zájmu ochrany přírody,
- nebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.

První zóny národních parků jsou území s nejvýznamnějšími přírodními hodnotami a biotopy, a právě proto jsou přísně chráněna a vstupovat by se do nich mělo jen ze zvláštních důvodů. Aby bylo možné posoudit, zda jsou podmínky pro některý z důvodů splněny, je třeba vycházet i z jiných podkladů než ze samotné žádosti. Takovými podklady mohou být v tomto případě zejména skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, tedy informace a údaje, které získal při výkonu své působnosti. Správa vystupuje nejen jako orgán státní správy, ale dle § 78 odst. 7 ZOPK plní zároveň úkoly odborné organizace ochrany přírody ve svém územním obvodu. Musí tedy disponovat důležitými poznatky o přírodním prostředí Národního parku Šumava, o zvláště chráněných druzích živočichů a planě rostoucích rostlinách a o charakteru a specifikách území, do kterého se má vstupovat. Tyto poznatky pak nepochybně musí vyhodnocovat při úvaze, zda jsou či nejsou splněny důvody pro povolení výjimky. Správa při svém rozhodování z takových poznatků vycházela, což je patrné z odůvodnění jejího rozhodnutí. Pokud Správa jako rozhodující správní orgán ve vztahu k předmětné žádosti nedisponuje dostatečnými potřebnými poznatky ze své přechodí úřední činnosti (např. z jiných předchozích správních řízení o výjimkách), pak si musí pro rozhodnutí opatřit dostatečné podklady, např. odborné stanovisko příslušného útvaru Správy Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava.

Z odůvodnění rozhodnutí o žádosti o výjimku ze zákazů zajišťujících územní ochranu musí být zřejmé, že orgán ochrany přírody posoudil činnost, ve vztahu k níž je o výjimku žádáno, z hlediska všech případů upravených § 43 odst. 3 ZOPK, když pro povolení výjimky je postačující naplnění některého z nich. Z odůvodnění rozhodnutí je zřejmé, jak Správa hodnotila naplnění podmínek pro povolení výjimky. Správa uvedla, že v daném případě se nejedná o jiný veřejný zájem převažující nad zájmem ochrany přírody ani o činnost v zájmu ochrany přírody, ale že se jedná o případ, kdy jednorázovým uspořádáním jednodenní turistické akce nedojde k významnému ovlivnění zachování stavu předmětu ochrany tohoto zvláště chráněného území. Rozvedla své úvahy o tom, proč nepředpokládá poškození zvláště chráněných druhů rostlin, proč nelze jednorázový průchod považovat za poškozování biotopu tetřeva hlušce nebo jiných zvláště chráněných živočichů.

Odvolatel namítl, že Správa dostatečně nevyhodnila nežádoucí kumulaci negativních vlivů na tetřeva hlušce a také skutečnost, že v daném čase se jedná i o fragmentaci daného území. Správě jsou skutečnosti namítané odvolatelem jistě známy a Správa by měla vzít tyto skutečnosti při rozhodování též v úvahu. Území, ve kterém měly proběhnout dvě turistické akce (kromě pochodu 150 osob Luzenským údolím šlo o v odvolání zmíněný výlet 25 osob na Roklan přes Roklanskou hájenku) a zároveň jím procházejí i volně přístupné trasy, a to i na přilehlé bavorské straně, je poměrně malé. Zvolená trasa a počet osob v právě řešeném případě je pro dané území podstatně větší zátěž, než druhá plánovaná akce na tentýž den. Předně počet osob (150) je vysoký. Udržet v tichosti tak velkou skupinu je prakticky nemožné. I doba průchodu tak velké skupiny přes území první zóny je delší než v případě průchodu několika jedinců či malé skupiny. Trasa přes Luzenské údolí je také v blízkosti turistické trasy z Březníku na Modrý sloup, která je volně přístupná. Prvoinstanční orgán uvedl, že téhož dne se má konat i výlet na Roklan pro 25 členů spolku Šumavské cesty a z hlediska možného kumulativního vlivu těchto akcí uvedl, že „místa konání těchto dvou akcí jsou od sebe dostatečně vzdálena natolik, aby nemohlo dojít k nežádoucí kumulaci negativních vlivů“. Existencí volně přístupné turistické cesty, ležící mezi trasami plánovaného výletu a plánovaného přechodu turistů, se ale prvoinstanční orgán nijak nezabýval.

Odvolací orgán se ztotožňuje s názorem Správy, že výjimku bylo v projednávaném pří-

padě možné povolit jediné z důvodu, že povolovaná činnost významně neovlivňuje zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. Dle názoru odvolacího orgánu skutečně sice asi nemůže průchod až 150 osob sám o sobě významně ovlivnit zachování stavu předmětu ochrany tohoto území, ale v souvislosti s dalšími vlivy již k ovlivnění dojít může, otázkou je, zda významně či nikoli. Je třeba si též uvědomit, že na vydání výjimky není právní nárok, výjimka se vydává na základě úvahy správního orgánu po vyhodnocení důvodů žádosti a potřebných podkladů. Důvody, které uvádí ve své žádosti žadatel, tj. upozornit na to, že přes veškeré snahy NP Šumava, místní samosprávy, turistů, vědců a návštěvníků Šumavy se nedařilo zatím Modrý sloup zpřístupnit veřejnosti, lze těžko považovat za vážné důvody pro vstup do tohoto území. Spolek jistě může své názory svobodně prezentovat, k tomu však nepotřebuje vstupovat do první zóny. Výjimky je třeba připustit pouze v nezbytných případech, správní orgán musí zvážit závažnost důvodů, jimiž potřebu výkonu zákonem zakázané činnosti zdůvodnil žadatel. Ve vztahu k těmto důvodům správní orgán své úvahy nevyslovil.

Odvolatel se domnívá, že rozhodnutí Správy je třeba zrušit pro zjevnou nezákonnost v absenci ust. § 45h a ust. § 56 ZOPK. To je však třeba odmítnout. Dle názoru odvolacího orgánu není průchod 150 turistů první zónou národního parku záměrem ve smyslu § 45h odst. 1 ZOPK, neboť nejde o činnost, která může samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit území Evropsky významné lokality Šumava nebo Ptačí oblasti Šumava. Jednorázový neopakovaný průchod 150 osob nemůže mít vliv na celistvost území, ani významně ovlivnit stav předmětu ochrany. Potřebná není ani výjimka ze zákazů u zvláště chráněných druhů živočichů dle § 56 ZOPK, protože ojedinělý průchod 150 osob za stanovených podmínek přes dané území nemůže škodlivě zasahovat do přírodního vývoje zvláště chráněných druhů živočichů. I když může způsobit krátkodobé vyrušení jedinců zvláště chráněných druhů živočichů hlukem a vůbec přítomností lidí, nenabude takové intenzity, aby vyžadovalo výjimku ze zákazu dle § 56 ZOPK.

1. ročník přechodu Šumavy z Modravy na Luzný, jehož součástí měl být průchod první zónou, se nemohl uskutečnit, neboť rozhodnutí o povolení výjimky nenabýlo právní moci. Žádost spolku se stala v průběhu správního řízení zjevně bezpředmětnou, neboť nastal důvod, v důsledku kterého již nejde o žádost rozhodnout. Nastala tak skutečnost dle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu, zakládající důvod pro zastavení řízení. Prvoinstanční orgán měl řízení dle § 88 odst. 2 správního řádu zastavit sám, neboť důvod zastavení nastal již před předáním spisu odvolacímu orgánu.

Ustanovení § 90 odst. 4 správního řádu odvolací orgán zavazuje, aby v případě, zjistí-li, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího odvoláním napadené rozhodnutí zrušil a řízení zastavil, ledaže by jiné rozhodnutí o odvolání mohlo mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků řízení. Jelikož žádný z posledně uvedených případů nenastal, odvolací orgán rozhodnutí Správy zrušil a řízení zastavil. Negativní rozhodnutí ve věci nezakládá překážku věci rozhodnuté, takže žadatel nic nebrání v podání žádosti na jiný termín.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nelze dále odvolat.

JUDr. Hana Dvořáková
JUDr. Hana Dvořáková
ředitelka odboru
výkonu státní správy II

Obdrží do vlastních rukou:

Otevřená Šumava o.s., Špičák 187, 340 04 Železná Ruda - *poštou*

Obec Modrava, Modrava 63, 341 92 Kašperské Hory – *datovou schránkou*

Okrašlovací spolek Zdíkovska, Zdíkov 235, 384 72 Zdíkov - *poštou*

Doporučeně (po nabytí právní moci):

Správa NP a CHKO Šumava, 1. máje 260, 385 01 Vimperk + **příloha: spis**

Závěry bilaterální konference „Šumava zavřená“ z roku 2012

Na základě dvoustranného jednání mezinárodní konference „Šumava zavřená“, pořádané 24. 11. 2012 v Bavorské Železné Rudě, sledující využívání a budoucnost Národního parku i Chráněné krajinné oblasti (NP a CHKO) Šumava a Národního parku Bavorský les, vyplynuly níže uvedené závěry, dokumentované sborníkem konference a publikací Šumava a její perspektivy I., které požadujeme reflektovat při schvalování dokumentů Zákon o NP Šumava, Strategie udržitelného rozvoje České republiky, Politiky územního rozvoje ČR, Zásad územního rozvoje Jihočeského a Plzeňského kraje a při výkonu státní správy v území:

1) Šumava a Bavorský les mají několikanásobné, avšak málo transparentní statuty Biosférické rezervace UNESCO, Evropsky významné lokality a Ptačí oblasti v rámci Soustavy Natura 2000 Evropské komise a také národního parku, chráněné krajinné oblasti a oblasti přirozené akumulace vod v rámci České republiky a požadavků z nich vyplývajících. Proto je tento centrální region Šumavy / Bavorského lesa připravovaného rozvojového území Donau – Moldau v rámci EU mezinárodně specifickým územím, který však nemá stanovená všeobecně uznávaná pravidla a zároveň i stanovenou zodpovědnost ve vztahu k udržitelnému rozvoji. Dochází k neplnění mezinárodních dohod a plnění závazných směrnic a úmluv Evropské unie - Směrnice č. 92/43/EHS, Úmluva o biologické rozmanitosti, Evropská úmluva o krajině.

Vývoj regionu Šumavy dosud sleduje pouze Ministerstvo životního prostředí ČR bez potřebné vazby na MMR ČR, MZe ČR, MPSV ČR, MV ČR, MD ČR a MF ČR a bez konkrétní materiální a trestní odpovědnosti. Protože MŽP ČR, které je odtrženo od existencionálních potřeb života a bezpečnostních rizik obyvatelstva dlouhodobě selhává, navrhuje se jeho sdružení s Ministerstvem zemědělství pod nově navrhované Ministerstvo venkova (při převedení agendy ovzduší pod MZd ČR) a tam řešit nezbytné koordinační vazby.

2) Ve sledovaném území Šumavy a Bavorského lesa dochází k závažnému ohrožování vývoje nejen environmentálního: lesní biotopy vč. pralesových torz jsou rozvráceny naoktrojovanou kůrovcovou disturbancí již na cca 300 km² (převážně však na české straně), bezlesé biotopy, na něž je převážně vázána biodiverzita, jsou dlouhodobě sukcesně likvidovány (z někdejších 30 % k směrem k 5 %), ale i ekonomického a sociálního: dochází k trvalé demografické degeneraci většiny ze 75 obcí a měst regionu Šumavy kam zasahuje velkoplošná ochrana, rozsáhlému ekonomickému propadu, ztrátě pracovních příležitostí a vzrůstání energetické problematiky (místní domácnosti nemají čím topit, ale dřevo musí hnit nastojato k „vyhnojení“ ploch, šíření podkorního hmyzu a dřevokazných hub). Zásadně jsou narušovány jednotlivé pilíře trvale udržitelného vývoje:

- sociální pilíř, resp. zajišťování pracovních míst v sektoru turistiky, pracovních míst při zajišťování potřebné struktury lesa a údržbě travních ploch, rozvoj podnikání v oblasti výrobků a služeb šetrného turismu - ekofarmy, regionální produkty, návštěvnická centra, průvodci
- ekonomický pilíř, resp. státní opatření ke zlepšení stavu životního prostředí (Zelená úsporám - zvýhodnění pro Šumavu), kompenzace za opatření zlepšující stav životního prostředí (energetika, krajinný ráz, odpady,), podpora budování technické infrastruktury pro zkvalitnění šetrného turismu
- environmentální, tedy záchrana biodiverzity NP Šumava a to jak biotopové, tak druhové (zatím neodpovídající preference jednoho druhu – tetřeva a ochrana pouze přírodních procesů, přičemž rychle mizí rozsáhlá plejáda ohrožených a chráněných druhů a biotopů).

3) Šumava svou neobvyklou rozlohou na evropské rozvodnici má zásadní vliv na bezpečnostní rizika širokého regionu Čech, vyplývající především z globálních změn klimatu, projevujících se v urychleném odtoku vody, bleskových a velkých povodních (2002), oteplování ovzduší, erozi půdy, větrných smrštích (Kyrill 2007) a epizodách extrémního sucha, zvýšení výparu, horkých vln, nebezpečí požárů, drastické ztrátě biodiverzity, vysoušení nesmírně cenných rašelinišť a negativní změně celkové bilance vody v ČR. Riziko rozsáhlé bilanční ztráty vody v budoucích 30 až 50-ti letech lze prognosticky doložit. Podobně je možno seriózně predikovat masový úhyn ohrožených chráněných druhů a biotopů a hrozící stresové zvraty v celých ekosystémech, ve vazbě na naoktrojovanou kůrovcovou disturbanci hřebenových lesních porostů Šumavy. V kontextu s těmito riziky a trendy globálního vývoje, je ochrana jednoho, byť reprezentativního, ale ustupujícího severského druhu (tetřeva) méně potřebná než vynucovaná bezzásahovost, jejímž důsledkem jsou zločinné, trvale narůstající škody

a ekonomicky, sociálně i environmentálně neudržitelný vývoj.

4) Uskutečňovaná ochrana přírody ve zkulturněných biotopech Šumavy se ideologicky zaměřila na „výrobu virtuální divočiny“ pomocí přírodních procesů, k čemuž je směřována i tvorba úředních předpisů, což však dle celosvětových poznatků vede pouze k nestabilním porostům s převládajícími invazními a expanzivními druhy (přesvědčivé příklady po více než půlstoletí poskytuje Kuba, Myanmar či Srí Lanka, kde jsou podstatně příznivější vegetační podmínky). Zcela nezbytná je současnou světovou vědou uznávaná asistenční biotopová ochrana, vycházející ekologických principů a zákonitostí a respektování širších a zpětných vazeb. Potřebné je zajišťovat bezlesí pro udržení biodiverzity alespoň na 15 % území NP Šumava.

Naprosto zcestné je z pohledu globálního kontextu spekulativní, ale neodsouhlasené vyhlášení kategorizace IUCN: pro zkulturněnou Šumavu NP kategorie II. s výhledem na I.b. - divočinu, neboť odpovídající je vymezení kategorie V. - určené k zachování integrity člověka s přírodou v její tradiční podobě (stejně jako u Krkonošského NP), případně kategorii nevymezovat.

5) **Národní park i chráněná krajinná oblast Šumava jsou veřejným statkem, který se nemůže stát uzavřenou „exteriérovou experimentální laboratoří“, který je jakoby privatizován úzkou exkluzivní skupinkou teoretických ideologů divočiny, avšak bez vymezené společenské zodpovědnosti. Úkolem NP a CHKO je umožňovat maximální citlivé poznávání přírody obyvatelstvu i návštěvníkům. Zatím byla Šumava pod zástupným důvodem ohrožení tetřeva rozsáhle znepřístupňována (kdysi běžný, dnes ustupující severský pták tetřev, pokud není pronásledován, si na člověka zvykne jako třeba na vysokou zvěř). Proto je základním požadavkem obnovení historických turistických tras, které byly cílevědomě likvidovány (Lávková cesta) či znepřístupňovány (Březník – Modrý sloup, Dámská cesta aj.). Potřebné je zpřístupnit celé území NP i CHKO veřejnosti (dnes je i velká část CHKO nepřístupná), v jádrových územích po značených cestách a koncipovat ho jako park setkávání kultury českého a německého národa. Nutné je řešit oboustranně přijatelné (Správa versus obce) výchovné a rekreační využití NP Šumava a Bavorský les a CHKO Šumava společně s přeshraničními regiony ve vazbě na Schengenskou dohodu.**

6) **Nově upravit hranice a zonaci velkoplošné ochrany Šumavy na základě vyhodnocení současného stavu chráněných biotopů a druhů, tj. rektifikovat hranice na základě dosud vyhlášených kategorií a proběhlých změn v území (např. vyjmutí Lipenska): EVL je potřebné převést do kategorie české ochrany přírody, vnitřní zonaci pak vymezit dle aktuální situace (která se výrazně zhoršila, přičemž v současnosti je zde vlastně 7 zón s podzónami) a I. zónu nerozšiřovat nad 20 % území NP (původně byla vymezena na 13 %) a dále oboustranně přijatelně řešit situaci obcí v NP a CHKO.**

7) **Hlavním požadavkem vedle trvalé udržitelnosti je veřejný zájem a jeho prosazování jako většinový konsensus z hlediska potřeby dalšího ekonomického růstu k uspokojení sociálních potřeb tak i k ochraně životního prostředí. V této souvislosti řešit koncepci současnou státní environmentální politiku MŽP, v současnosti ovládanou krajní menšinovou větví bezzásahové ekologické filosofie (puristického naturismu) a docílit harmonizaci environmentální legislativy v ochraně Šumavy v oblasti bioty s ohledem na další environmentální a socioekonomická hlediska kulturní obytné krajiny. Koncepce ochrany NP musí být zpracována podle národní a evropské legislativy, závazných směrnic a úmluv. Řešit a uzákonit skutečnou participaci místních a krajských samospráv na strategii a plnění koncepcí ochrany NP a CHKO.**

8) **Závěry konference prosadit a zpracovat do zákona o NP Šumava a odpovídajícího Plánu péče a dokumentu Strategie udržitelného rozvoje ČR, která formuluje strategické a dílčí cíle a nástroje rozvoje tak, aby co nejvíce omezovaly nerovnováhu ve vzájemných vztazích mezi ekonomickým, environmentálním a sociálním pilířem udržitelnosti, ale i bezpečnostní politikou státu.**

Na vědomí : MŽP ČR, MZE ČR, MV ČR, MD ČR, MMR ČR, MPSV, MF ČR, Plzeňský a Jihočeský kraj, Správa NP a CHKO Šumava, obce v NP a CHKO Šumava.

o.s. Otevřená Šumava

pořádá

na počest stodruhému výročí konání prvního sjezdového závodu na Šumavě:

VEŘEJNÝ ZÁVOD „ŠUSEM“ Z PANCÍŘE NA VAJSOVU LOUKU

Rozpis závodu :

Data konání: 30. prosince 2012

Disciplína: Sjezd

Trat': Start - vrchol hory Pancíř - cíl na Vajsově louce

Startovní kategorie:

Ženy – dřevěné lyže bez hran vázání „Hutfield – Bildstein“

Muži – dřevěné lyže bez hran vázání „Hutfield – Bildstein“

Předepsané vybavení:

Účastnit závodu v "šusem" se může pouze závodník na dřevěných lyžích , v oblečení odpovídající době prvního historického sjezdu!!! Boty jsou akceptovány pouze kožené!!!

Časový rozvrh závodního dne:

Prezentace před bývalým hotelem Hrnčíř	09:00 - 09:30
Hromadný výstup na start od chaty Pancíř	09:30 - 11:00
Start prvního závodníka	11:30
Slavnostní vyhlášení - restaurace KARL	14:30-15:30

Startovné:

Startovné dobrovolné peněžitě i v naturáliích.

Výše startovného není kritériem pro hodnocení výsledků!!!

Disqualifikace:

Závodník může být disqualifikován:

- pokud nebude mít viditelně upevněné startovní číslo.
- pokud nebude mít předepsanou výzbroj a výstroj
- pokud dojde k jakémukoliv nesportovnímu chování

Odvolaň:

K podání stížnosti může dojít nejpozději do 30min po dojezdu posledního závodníka.

Stížnosti se přijímají v kanceláři výpravěho na železniční stanici Špičák.

Další informace:

Trat' bude vyznačena barevnými fárbory.

V případě nepříznivých sněhových podmínek si pořadatel vyhrazuje právo změnit disciplínu ve zkrácené trati na „adhezni sjezd“.

Pořadatel nepřebírá žádnou odpovědnost za škody vzniklé při závodech!

LYŽOVÁNÍ ZDAR!

Přijďte uctít památku dávných průkopníků lyžování na Šumavě!

ředitel závodu

Milan Hamplov.

Vážené dámy, Vážení pánové,
dovolte mi Vás jménem občanského sdružení pozvat
na seminář

UZAVŘENÁ ŠUMAVA

který se koná dne 23. listopadu 2012 v 10.00 hod.

Místo konání:

semináře je ve Společenském centru Arberlandhalle v Bavorské Rudě.

Seminář:

je určen pro laiky i odborníky, občany i veřejné činitele, kterým leží
současný stav Šumavy na srdci. Klade si za cíl seznámit účastníky
s výsledky činnosti občanského sdružení

Diskutovaná témata:

- Průběh jednání o záměru obnovy původních turistických stezek v oblasti Královského hvozdů
- Analýza geopolitické situace západní části Šumavy na příkladu dochovanosti krajinného rázu
- Otevřený sborník pojmosloví problematiky Šumavy pro veřejnost
- Národní park a Chráněná krajinná oblast Šumava – perspektivy

Program:

- 9.00 – 9.30 prezentace
- 10.00 zahájení , úvodní slovo p. Emil Kintzl
- 10.15 – 12.15 dopolední přednáškový blok
- 12.15 – 13.00 přestávka občerstvení
- 13.00 – 14.00 odpolední přednáškový blok
- 14.00 – 16.00 diskuse

Dovolujeme si Vás v případě zájmu, požádat o zaslání
písemné registrace na emailovou adresu:
otevrena.sumava@seznam.cz.

Uzávěrka registrace je do 12.00 hod dne 20.11. 2012

Vložené 100,- Kč lze uhradit převodem na účet
249236166/0300, případně hotově v rámci prezentace.

Organizační garant semináře:

Ing. Petr Kepler o.s. Otevřená Šumava, tel.: 603 267 455

Odborný garant:

Ing. Václav Mazín Ph.D. o.s. Otevřená Šumava

III. ročník protestního pochodu na býv. Juránkovu chatu

Občanské sdružení Otevřená Šumava, ve spolupráci s občanskými organizacemi Bavorského lesa, uspořádala 13. 10. 2012 již **třetí ročník česko – německého setkání na lokalitě býv. Juránkovy chaty** na hraničním Svarohu (1333 m). Zde pozdravil cca 150 turistů starosta města Železné Rudy Ing. Michal Šneberger, informaci o historické činnosti zdejšího lyžařského klubu a stále neakceptovaných požadavcích na zpřístupnění turistických cílů na Šumavě podal předseda o.s. Emil Kintzl a také promluvil arch. Pavel Valtr o vývoji Šumavy a zpracované publikaci Šumava a její perspektivy I. Všichni turisté se zde mohli občerstvit gulášovou polévkou s chlebem a nápojem. Kontakt s německými turisty a simultánní překlad zajistil PhDr. Radovan Holub. U pamětní tabule Juránkovy chaty byl položen věnec za oběť zlikvidované Juránkovy chaty a svévolně zlikvidované tzv. „Lávkové cesty“ a k tomu byl účastníkům vydán i Pamětní list.

Po odpočinku se turisté rozdělili na dvě skupiny, z nichž jedna od hraniční stezky směřovala k Černému jezeru a druhá k Čertovu jezeru. Na trase putování byl zjištěn ohrožený alpský migrant dřívátka alpská – Soldanella alpina, avšak ta roste u hraniční stezky pouze na bavorské straně, zatímco na české bezzásahové straně převládají expanzivní vzrůstné druhy trav, které neumožňují dalším (kompetičně slabším) bylinným druhům jejich existenci. Z cenných rostlinných druhů se lokálně vyskytuje ve vlhčích lesních částech stálozelená kapradina žebrovice různolistá – Blechnum spicant (otevřené větrné a suché plochy rozvrácených lesů její existenci neumožňují) a to pouze v nenarušeném lese, převážně u býv. turistické cesty a dále ještě na lokálně zamokřených ploškách se vyskytuje ohrožená plavuňka pučivá – Lycopodium annotinum. Na kamenných mořích roste několik druhů lišejníků, ptačí zpěv scházel, pouze dva mohutní krkavci nad námi přelétli.

Turistická „dámská cesta“ byla jedinečně pohodlně trasována kolem okraje kamenných moří, a profesionálně vyskládána z kyklopsky rovnaných kamenů členy Klubu českých turistů. Přestože prochází jen rozsáhlým ochranným pásmem rezervace v CHKO, někdejší Správa NP a CHKO ji i další návazné území zneprístupnila nejen administrativně, ale i reálně - díky velkému množství ponechaným padlých kmenů přes cestu je zcela neprůchodná. Tato situace je součástí svévolně nadiktovaného režimu bezzásahového „rozpadu“ lesa (ke vzniku virtuální divočiny) v CHKO. Naštěstí milovníci Šumavy jsou všichni sportovci.

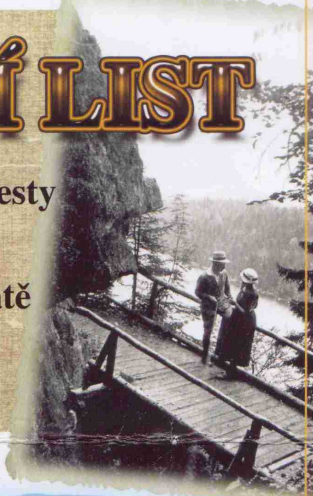

PAMĚTNÍ LIST

- k výročí 130 let lávkové cesty
- 3. ročník vzpomínkového pochodu k Juránkové chatě

Ing. Michal Šnebergr
starosta Železné Rudy

Emil Kintzl
předseda o. s. Otevřená Šumava

Na bývalé Juránkové chatě, dne 13. 10. 2012

Doposud uskutečňovaná konzervativní ochrana národního parku i CHKO postrádá své opodstatnění, neboť její „hlavní náplní“ je pouze záměr dalšího rozšiřování a znepřístupňování – dnes již fakticky značně více než 20 % (přes 30, 50, 70, 80 %) a znemožňování základní výchovně-vzdělávací funkce (počet návštěvníků od vyhlášení NP se snížil na polovinu). **Někdejší značná biodiverzita území je rozsáhlým bezzásahovým hazardem likvidována.** „Konzervativní“ ochranou tak většina chráněných ohrožených druhů přechází z červeného seznamu do černého seznamu vymizelých druhů Šumavy. **Ochrana Šumavy v současné velikosti a požadované kategorizaci není přínosem pro region Šumavy.** Velkoplošná ochrana území – BR UNESCO, EVL, PO, NP, CHKO postihuje obce v regionu o celkové rozloze 270 tisíc hektarů s počtem 75 tisíc obyvatel. Zatím je možno chápat vnucovanou bezzásahovost jako rozsáhlou „zprivatizovanou“ experimentální exteriérovou „laboratoř“, přístupnou pro (štědře dotované a mediálně propagované) ideology divočiny - teoretické biology a entomology (neboť suchý les je skutečnou množárnou dřevokorního hmyzu). Tomu nasvědčuje i informace entomologa Josefa Ruska z české Akademie věd, že ve smrčínách Šumavy nalezl 15-20 zde doposud neznámých druhů hmyzu – chvostoskoků a hmyzenek (údajně glaciálních reliků). Zajímavý je pak dovětek, že *proto těmto unikátním lesům je třeba zajistit lepší ochranu*, o níž by se měly zasadit státní instituce a nevládní organizace, např. „Česká krajina“, dle její mluvčí Soni Meikle (v Železnorudském zpravodaji VIII/2012) - tedy alespoň něčemu je vnucovaná virtuální divočina prospěšná. **Problematika schnoucího dřeva na stojato, versus neustále rostoucí plochy nedotknutelného lesa, rychle rostoucí ceny dřeva a skutečnost, že obyvatelé regionu Šumavy nemají čím topit, že nemají ve svém regionu práci a že kdysi kvetoucí region se ekonomicky stále propadá, ideology bezzásahové „divočiny“, kteří prosadili iracionální ochranu přírody, nezajímají.**

Proto je zcela nezbytné **před odsouhlasením zákona o Šumavě:**

- přehodnotit velikost a zonaci všech kategorií velkoplošných území ochrany přírody Šumavy, tj. BR UNESCO, EVL, PO, NP, CHKO (každá má jinou hranici)
- vyloučit pojem bezzásahovost ve zkulturněných biotopech Šumavy, který nikdy nebyl odborně definován a pozitivně zhodnocen, neboť zde se zcela degraduje původní biodiverzita
- vyloučit zvyšování nepřístupné I. zóny nad 30 % i v dalším výhledu (neboť kdyby opravdu se ukázala racionální potřeba, dokážeme velmi rychle novelizovat jakýkoliv zákon), přičemž inspektoři Evropské komise (přivolaní na základě soukromých žalob eurokomisaři), prohlásili, že přijatá zonace je pouze naší interní záležitostí
- umožnit výchovně vzdělávací funkce obnovením přístupu někdejších turistických tras
- sledovat a min. po pěti letech vyhodnocovat dopady ochrany přírody na trvalou udržitelnost environmentální, ale i ekonomickou a sociální.

Bezzásahová umanutost přeměny zkulturněných porostů na „přírodní“ nefunguje ani v nejlepších podmínkách po více než půlstoletém opuštění od hospodaření – což si teoretičtí „vědci“ mohou ověřit třeba na Kubě, Barmě či Srí Lance.

Zatím činnost Ministerstva životního prostředí je svými návrhy značně odtržena od celostních potřeb reálného života. Naše demokracie zatím zklamala, neboť činnost MŽP, AOPK a ČIŽP zatím nedostatečně reflektovala požadavky asistenčního ekosystémového přístupu v ochraně Šumavy. Minorita fundamentálních iracionálních ideologů „posvátné“ bezzásahové divočiny, za pomoci dotovaných medií a finančně zkorumpovaných aktivistických ekologů znásilňuje majoritu rozumově uvažujících obyvatel i aplikovaných biologů (lesníků, zemědělců, vodohospodářů), kteří vycházejí z běžné praxe a ne vnucovaných iracionálních ideologických záměrů (ti starší znají již dvě). Proto by bylo účelné sloučit MŽP s ministerstvem zemědělství jako ministerstvo venkova a agendu péče o ovzduší převést na Ministerstvo zdravotnictví. Zatím u kormidla řízení činnosti, vč. ovládání finančních toků, jsou převážně fundamentální ideologové bezzásahovosti.

OTEVŘENÁ ŠUMAVA

Občanské sdružení

VÁS ZVE

III. ROČNÍK ČESKO - NĚMECKÉHO SETKÁNÍ NA JURÁNKOVĚ CHATĚ NA SVAROHU

III. ročník výstupu na Juránkovu chatu na Svarohu organizuje dne 13. 10. 2012 o.s. Otevřená Šumava, S.C. Bodenmais za podpory města Železná Ruda, HS Šumava, Bergwacht Bayerwald a SK Špičák.

Turistického vedení se ujmou p. M. Hampl a Manfred Weps, na místě Juránkovy chaty pronese autor publikací o Šumavě a předseda o.s. Otevřená Šumava Emil Kintzl a Ing., aut. Arch. Pavel Valtr architekt autor publikace Šumava a její perspektiva I.

Součástí setkání bude pietní akt za ideologiemi zničené turistické cíle.

Trasa: Chamer Hütte - Brennes - Scheibenn - Svaroh - Juránkova chata - vyhlídka na Černé jezero, Rozvodí, Čertovo jezero - Špičák

Časový program:

- 9:00 Chamer Hütte - Malý Javor
- 11:30 parkoviště v sedle Scheiben
- 13:00 Svaroh - vrchol a Juránkova chata - přestávka, občerstvení
- 14:30 Vyhlídka na Černé jezero
- 16:30 Špičák železniční stanice

Organizační kontakt: Vladimír Mašek, tel. 608 773 187

Kontakt pro média: Radovan Holub, tel. 723 667 835

V případě zájmu bude možno využít autobusový transfer 10:30 hod. parkoviště Kaskády Špičák a 10:45 hod. ČS Benzina Železná Ruda. Místo nutno rezervovat v Informačním a turistickém centru Železná Ruda telefonicky 376 397 033 nebo emailem:

itcrudo@sumava.net

Občanské sdružení Otevřená Šumava

Motto: Nová generace lidí žijících na Šumavě a navštěvujících tuto krásnou krajinu nemůže mít osobní a zodpovědný vztah k něčemu, co nepoznala a co je jí odpíráno.
Šumavu nelze vlastnit, Šumavu lze pouze milovat.

Co chce a nechce o.s. Otevřená Šumava

Občanské sdružení Otevřená Šumava založené v roce 2010, se sídlem v Železně Rudě, chce zamezit tomu, aby se Šumava v nejbližších letech stala liduprázdnou a nehostinnou „divočinou“. Chce aby Šumava byla otevřena lidem kteří zde žijí a podnikají, turistům aby jim poskytovala relaxaci a odpočinek. Usiluje o skutečné přeshraniční propojení národních parků Šumava a Bavorský les. Požaduje přístup do uzavřených oblastí, zejména do turisticky atraktivních míst, a obnovení původních stezek a objektů spojených s turistikou. Otevřená Šumava chce srovnat turistické možnosti české Šumavy s německou a rakouskou částí, protože v ČR zůstávají rozsáhlá území uzavřena. Češi mají například velmi omezené možnosti, jak se dostat na hraniční chodník, který je z bavorské strany dobře přístupný.

Další zaměření činnosti

- usiluje o ochranu přírody na Šumavě pro člověka ne proti člověku
- podporuje výchovně vzdělávací funkce NP, tj. turistiku a rekreaci nezhoršující přírodní prostředí
- podporuje přiměřený rozvoj turistiky a sportu a příslušné infrastruktury
- odsuzuje vytváření rozsáhlé „suché opony“ na Šumavě
- podporuje výchovně vzdělávací funkce NP k turistice a rekreaci nezhoršující přírodní prostředí
- podporuje rozvíjení ideí schengenského prostoru (jehož součástí se Česká republika stala 21.12.2007), podporuje tradiční setkávání Čechů, Němců a Rakušanů na Šumavě
- usiluje o zpřístupnění příhraničních oblastí NP a CHKO Šumava po stávajících cestách tak, jako to bylo v historii a jako je to v sousedním Národním parku Bavorský les
- usiluje, aby bylo plněno poslání NP i ve smyslu uchování a zlepšení jeho přírodního prostředí a zachování typického vzhledu krajiny
- vystupuje proti ekologickému fundamentalismu, proti prosazování zištných zájmů pod rouškou ochrany přírody jednotlivci, sdruženími a (státními) organizacemi
- klade si za cíl pravdivě informovat veřejnost o situaci v ochraně přírody na Šumavě, předkládat chybějící alternativy k názorům a řešením často jednostranně předkládaným orgány ochrany přírody
- usiluje o získání potřebných informací, podle nichž by mohlo pozitivně ovlivňovat rozhodovací procesy státní správy a samosprávy obcí.

Konkrétní požadavky

- obnovení historických turistických stezek jak v Královském hvozdu tak na území NP a CHKO
- otevření historického hraničního přechodu Modrý sloup – Luzný
- otevření historického přechodu Pod Plesnou(hr.k.9/10)
- otevření historického přechodu Plesná - Lackenberg
- otevření historického přechodu Hochschachten(Střelecký průsmyk (hr.k.18/8)
- otevření historického přechodu Roklanská nádrž (hr.k.25) - Velký Roklan
- otevření historického přechodu Juránkova chata - Svaroh
- otevření historického přechodu Svárožná – Scheiben
- obnovení historické Juránkovy chaty

Organizační zajištění činnosti o.s. Otevřená Šumava

- předseda Emil Kintzl (1934), autor knih o Šumavě, skaut, lyžař, šumavský učitel a pamětník, bojovník za otevření přechodu Modrý sloup
- místopředseda: Mgr. Milan Hampl, zakladatel lyžařského spolku v Klatovech, učitel a znalec Šumavy

- člen rady o.s. Ing. Petr Kepler, podnikatel
- mluvčí: PhDr. Radovan Holub, radovan.holub@seznam.cz, 723 667 835

V sobotu 20. října 2012 pořádá sdružení již III. ročník česko-německého výstupu na Juránkovu chatu na hraničním vrchu Svaroh (1333 m), po trase Rissloch – Chamer Hütte – Brennes – Scheiben – Svaroh – býv. Juránkova chata – vyhlídka na Černé jezero – Rozvodí – Prokopova louka – Špičák. Z naší strany je Svaroh stále nepřístupný. Minulého ročníku se zúčastnilo cca 300 turistů.

Sdružení požaduje zveřejnit, jak pokročily utajované plány správy parků na vytvoření nepřístupné divočiny a na uzavření 40 kilometrů turistických cest v centrální Šumavě, v místě takzvaného Divokého srdce Evropy. Jsme přesvědčeni, že stále nově vydávané zákazy vstupu situaci na Šumavě razantně zhoršují. Naše sdružení bylo nemile překvapeno údajným záměrem na vytvoření 15 000 hektarů divočiny v centrální Šumavě, kde by člověk měl přístup nanejvýš s průvodcem, možná vůbec ne. Rozumně provozovaná turistika není činnost, která by vedla ke škodlivým zásahům nebo poškození biotopu zvláště chráněných živočichů. Mělo by jít o ekologicky únosné, například časově regulované turistické trasy. Budeme protestovat proti vypouštění některých cyklotras z nového návštěvního řádu NPŠ a dále podporovat ekologicky únosné splouvání horní Vltavy. Činnost bude koordinována se šumavskými a bavorskými obcemi, kraji, ministerstvem životního prostředí a se správou Národního parku Šumava (NPŠ) a CHKO Šumava.

Dalším úkolem sdružení je právní expertiza takzvaných zakázaných zón šumavského parku, zejména zvláště chráněných částí přírody a území s omezeným vstupem.

9. Šumava 21 o.s.

Sdružení pro záchranu lesů Šumavy

Sdružení bylo založeno v listopadu roku 2003 a věnuje se především informační a osvětové činnosti v oblasti ochrany životního prostředí - pořádání konferencí a seminářů pro odborníky i veřejnost, účast na takových akcích pořádaných jinými subjekty, provozování webové stránky pro širokou veřejnost, šíření informačních letáků, jednání s poslanci, starosty a senátory, medializace problematiky NP Šumava a také se účastní správních řízení týkajících se ochrany přírody v NP Šumava dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Sdružení má 32 členů z celé České republiky, jsou jimi převážně lesníčtí odborníci s vysokoškolským vzděláním.

Sdružení Šumava 21 svými informačními, osvětovými a mediálními aktivitami významně přispělo k tomu, že se diskuze o Národním parku opět rozvinula a že se do ní aktivně zapojili starostové obcí dotčených NP Šumava, regionální politici, poslanci a senátoři.

Cíl sdružení je ve shodě s posláním Národního parku Šumava, jak je formulováno v nařízení vlády č. 163 ze dne 20. března 1991, jímž se zřizuje NP Šumava, i s § 15, odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Členství ve sdružení Šumava 21

Máme zájem pouze o aktivní členy, kteří jsou ochotni pomoci sdružení v jeho činnosti: spolupořádání akcí, psaní článků do médií, šíření informačních materiálů, shánění příspěvků na činnost sdružení, překlady, spolupráce na publikacích, účast na akcích sdružení. Povinností členů je každoroční účast na výroční členské schůzi.

Jednatel: Ing. Jiří Štich, e-mail: sumava21@volny.cz, tel/fax: 241 911 150, 603 232 597

10. Zachraňme Šumavu o.s.

Stanovisko občanského sdružení Zachraňme Šumavu k vyhocené debatě o NP Šumava

Tomáš Jirsa, předseda sdružení

Občanské sdružení vyslalo své zástupce na všechna kola jednání o budoucnosti NP Šumava a přípravě zákona o parku, která v období od srpna do listopadu 2011 organizoval ministr životního prostředí. Jednání ztroskotalo na agresivním a neústupným postoji ekologů, kteří jednání opustili, když nedosáhli cíle, tedy přijetí všech svých požadavků.

Zachraňme Šumavu občanské sdružení, o.s. oceňuje dosavadní snahu ministra a věří, že příprava zákona bude pokračovat a tímto stanoviskem chce představit své názory a cíle.

Za prvé tvrdíme, že žádný zákon a tedy ani zákon o NPŠ, nemůže být v rozporu s materiální podstatou právního státu. Tato podstata určuje zásady, které je nutno při přijímání zákonů splnit. Návrh zákona o NPŠ obsahujícího požadavky ekologů je podle nás s podstatou materiálního právního státu v příkrém rozporu. A není to první případ. V prosinci 2010 Nejvyšší správní soud zrušil Správou parku vydanou soustavu opatření obecné povahy znemožňující vstup veřejnosti do tzv. zón s omezeným vstupem. Současný stav šumavské přírody ani žádný z možných scénářů jejího dalšího vývoje nezakládá důvod pro její nákladnou ochranu a znepřístupnění pro veřejnost. Dochovanou přírodu lze v minimální verzi chránit i v režimu soustavy rezervací, s řádově menšími nároky na dotace ze státního rozpočtu a lepšími podmínkami pro obce a jejich obyvatele.

Za druhé tvrdíme, že v návrhu zákona deklarovaný cíl vytvoření národního parku je zcela v rozporu s realitou. Přirozené ekosystémy i se svou ekologickou stabilitou zmizely ze Šumavy už před rokem 1800 a byly nahrazeny cíleně pěstovaným lesem a pastvinami. Poměrně snadno lze ukázat, že současné lesy nejsou ani přirozené ani přírodě blízké a neexistuje tedy racionální důvod pro jejich ochranu v režimu národního parku, natož pak v režimu první zóny národního parku. Současná úmyslná a zcela nepřirozená devastace lesa kůrovcem představuje větší změnu ekosystému, než dřívější náhrada pralesa hospodářským lesem.

Za třetí tvrdíme, že park zřízený podle představ ekologů by měl dlouhodobě obrovské nároky na dotace ze státního rozpočtu a ekonomicky by zničil obce v parku. Už dnes park vyžaduje ročně 300 milionů korun dotací a jeho relativně krátká existence stála nejméně 4 miliardy korun. Kůrovci z parku působí škody v jeho okolí. Obce ekonomicky upadají a jsou ve větší míře než ostatní závislé na státních dotacích. Obyvatelé mají horší perspektivy, než ostatní.

Za čtvrté tvrdíme, že způsob jednání ekologů i jejich cíle jsou nepřijatelné. Nechceme, aby se stovky kilometrů čtverečních státních pozemků staly nepřístupnou soukromou ekologickou laboratoří, vydržovanou z daní chudnoucího obyvatelstva. Státem placení ekologové si zvykli klást politické požadavky a stali se ekology. Přitom jejich "výsledky" jsou prakticky k ničemu a ani vědecká hodnota jejich práce nezakládá důvod k agresivitě a nadutosti, které předvádějí.

Zachraňme Šumavu občanské sdružení, o.s. bude na všech jednáních požadovat aplikaci racionálních a zdůvodněných opatření na podporu a zachování existujících šumavských ekosystémů. Bude bránit diskusi o současném a budoucím stavu ekosystémů před politickým prosazováním skupinových zájmů a ideologickým ekologickým fanatismem. Bude požadovat používání přesných definic užívaných odborných termínů, detailní popis cílů a metod jejich dosažení, důsledné vyhodnocování alternativ, i výpočty účelnosti vynaložených nákladů. Bude prosazovat minimalizaci dopadů přijatých opatření na státní rozpočet, obce, obyvatele a návštěvníky Šumavy.

11. Skalní botanická zahrada Prášily

zahr. arch. Miloš Šeda & Jiří Riki Řeháček, Dr.h.c.

Skalní botanická zahrada Prášily je jedinečným unikátním počinem skutečných milovníků přírody. Jejimi autory jsou zahr. arch. Miloš Šeda, ekologický zahradník firma Ekosad Planá n.L. & Jiří Riky Řeháček, Dr.h.c. V nejvýše položené BZ v Čechách, ve výšce 875 m, na rozloze 2,5 ha, je expozice více než 5 tisíc druhů skalniček, původních šumavských rostlin, cibulovin a dřevin. Zahrada vznikla v roce 2005. Její pracovníci provádějí úpravy krajiny a otevřených prostor sídel (Archeopark Prášily, centrum Prášily aj.). Na BZ navazuje výběh bizonů. Výhledově má na BZ navazovat infocentrum a lázeňský dům. Je nutno podotknout, že velká část předních světových národních parků a významných přírodních území má své velmi atraktivní vzdělávací exteriérové expoziční plochy, mnohdy v návaznosti na návštěvnická centra (nejblíže saské Krušnohoří, Bavorský NP, polské Tatry, ...).

Foto vstup, foto autorů - Ekosad

Budování skalní botanické zahrady - květen až srpen 2013

Ještě předloni tomu nikdo nevěřil, že z býv. klasické horské botanické zahrady se může vytvořit skalní botanická zahrada. Loni se vystavěly základní skalky českou školou, kdy kameny se neskládají na plochu, ale nastojato. Staví se na jílu a prosypávají čistým pískem. Potřebuje to kvanta kamenů, každý se nehodí a hromady jílu a lísku. „Není to žádná legrace, každý kámen máte nejméně třikrát v ruce, zvažujete kam se hodí, či ho máte schovat. Přitom vás honí čas, harmonogram je neúprosný, počasí nemilosrdné, ale výsledek mile potěší. Letos se začaly vysazovat další scenérie - Modrý koutek a začaly práce na kaskádovém potoce, který má končit v rybníčku u lázeňského domu,“ řekl Miloš Šeda.

Je škoda, že v tak malé obci, která má kolem 150 obyvatel se vedou nesmyslné války. Málokdo se zamýšlí nad přínosem celého projektu a nad celkovou koncepcí projektů využívající jedinečných harmonizačních účinků „zeleně“. Navíc budova lázeňského domu, která díky některým projektantům, musela být posunuta nad úroveň potoka, stejně jednou bude, pokud se konečně bude moci dostavět, schována pod skalkami a zelení. To jsou argumenty, které momentální vládnoucí prášilská garnitura nechce slyšet. Vládne i zde nepochopení a snad i závist, že místní rodák Miroslav Zámeška má zájem investovat tady a ne v investičně příznivých lokalitách.

„Mlhy, velké deště a mrazíky letos přišly na Šumavu skoro o měsíc dřív, a tak prášilská botanická zahrada se také dříve uložila ke spánku. Přesto jdeme přesně podle stanoveného harmonogramu. Navíc začala stavba ptačího domu. Radikálně se vyčistil přírodní plot kolem zahrady, všechna místa se uklidila a tak se už nyní můžeme těšit na to, že se na jaře nad Prášily vyhoupne sluníčko, přijdou další milovníci přírody a budeme moci pokračovat,“ dodal Jiří Riki Reháček.

Skalní botanická zahrada a Prášilsko

Jiří Riki Řeháček, dr. h. c., Ekosad

Všichni se věnují Šumavě jako celku. To je v pořádku, ale stačí si ukázat zrůdnost ekoteroristů a různých rádob milovníků panenské přírody na tomto malém území. Stejně tak ostatních, kteří chtějí mít Šumavu krásnou, rozkvétající, zalesněnou a fungující. Stačí se podívat na fotografie před pěti, deseti, patnácti nebo dvaceti let. Okolo Prášil byly husté a nádherné lesy a louky plné rozmanité živočichů a květeny. Dnes? Je to pohřebiště stromů a ráj kůrovce. Stav je čím dál horší a zrůdnější.

Trochu historického poohlédnutí

Samotná vesnička Prášily z první poloviny 18. století je na úpatí Ždánidel, v blízkosti jezera Laka a Prášilského jezera. Prášily jsou v samotném srdci Národního parku Šumava v nadmořské výšce asi 910 metrů nad mořem. Tento bohatý Královský hvozď měl nedotčené lesy, rozmáhaly se tady sklárny, později papírny. To znamená, že místní obyvatelé těžili dřevo, vysazovali nové stromy, na mnohých místech se vracely původní dřeviny, na zelených pláních se pásli dobytek. Na Šumavě přibývalo lidí, a tak vznikaly vesničky. Stejně tak Prášily, kde byly dvě sklárny (Hořejší a Dolejší) na výrobu zrcadlového skla s brusírnami a leštírnami. Postupně přibýly další sklárny, například Nová Studnice a Zelená Hora. Kraj vzkvétal, zabydloval se. Postavila se kaple, škola, kostel, budovaly se statky, cesty a ostatní zázemí. Šumava žila, byla zelená, těžilo se dřevo, ošetřovaly stromy, zušlechťovaly se louky, zakládaly pole. Konec pro prášilské sklárny znamenala stavba plavebního kanálu, realizovaná v letech 1799 až 1801 z podnětu knížete Josefa Schwarzenberga. Kanál totiž umožnil efektivní prodej dřeva do vnitrozemí, zatímco využívání dřeva jako paliva v hutích se ukázalo jako krajně ne hospodárné. Už počátkem dvacátých let 19. století prášilské sklárny i jejich doplňkové provozy zanikly. Do opuštěných domků sklářů se nastěhovali dřevorubci a lesní dělníci. Tehdy místo skláren v regionu vyrostly papírny. Do historie Prášil patří i kreslířská a řezbářská škola, která tady byla v osmdesátých a devadesátých letech 19. století. Spojené panství Prášily a Dlouhá Ves patřilo před první světovou válkou Schwarzenbergům a mělo rozlohu 12 443 hektarů. Rozsáhlý lesní statek nakonec přešel do rukou státu v letech 1929 až 1930. Za Schwarzenbergů byly Prášily známy také jako centrum společenského a hudebního života horní Šumavy. Hudební archivy zaznamenávají dokonce prášilský valčík a polku. Navíc tehdy měli více obyvatel než dnes.

Příroda si nepomůže sama

Diletantstvím, ekoterorismem, mnohdy i vlastizradou bylo záměrné podceňování kůrovce - lýkožrouta smrkového, který je jedním z členů druhově bohatého společenstva smrkových lesů, zahrnujících několik set druhů hmyzu. Patřících do čeledi kůrovcovitých (*Scolytidae*), která v současné době má více jak pět tisíc druhů. Na našem území bylo dosud zjištěno 106 druhů, na Šumavě je z toho minimálně šestadvacet druhů. Dodnes je na pováženu, zda náhodou „vysemenění“ kůrovce na Šumavě nebyl někoho záměr. Měli by se tito milovníci nedotčené přírody na Šumavě a kůrovce i právně zodpovídat. Fakta jsou jasná. Stačí se projít po Šumavě. Ekoteroristé (je zcela jedno, pod jakou momentálně ekologickou vlajkou jsou) chtějí nevměšování se do přírody. Záměr doslova zrůdný, protože Šumava je umělým lesem. Původní dřeviny jsou tady pouze sporadicky. Navíc i znak Prášil, kterým je smrk, je tak zcela zcestný. Kde jsou duby, buky a ostatní dřeviny smíšených lesů? Navíc díky ekologické katastrofě tady zanikají mnohé formy živočichů a rostlin. Nádherné pláně kosatců, masožravek nebo jiné květeny jsou nyní pouhou vzácností. Většina půdy začíná být neplodná, zarůstá mechem a vytlačuje původní květeny.

V Prášilech byl vytvořen skanzen květeny

V roce 2005 byla slavnostně otevřená botanická zahrada v Prášilech. Za touto myšlenkou stál Miloš Šeda z Plané nad Lužnicí. Miluje Šumavu, a tak mu bylo líto, že tady neustále mizí různé původní

rostliny. Vzal nabídku jako výzvu místního podnikatele Miroslava Zámišky o zkulturnění obce. On se svou firmou Ekosad se postaral o náměstíčko Prášil, osazení květenou volných ploch, zkulturnění prostorů kolem Karoliny, Karolinky, restaurace, obchodu, cukrárny apod. Potom se pustil do vytváření botanické zahrady v těchto nehostinných, ale přitom nádherných, místech. Věděl, že tady jsou pouze tři, maximálně čtyři měsíce teplé, zbytek roku je tady zima a nehostinné počasí. Tomu i přizpůsobil osazení botanické zahrady. Ta měla přes pět tisíc druhů rostlin a keřů.

Přetvoření na skalní botanickou zahradu

Ještě v roce 2011 tomu nikdo nevěřil, že z bývalé klasické horské botanické zahrady se může vytvořit skalní botanická zahrada. Dnes už se skalní botanická zahrada rýsuje. Vystavěly se základní skalky, a to českou školou, kdy kameny se neskládají na plocho, ale nastojato. Staví se na jíl a kameny se prosypávají čistým pískem. Potřebuje to velké množství kamenů, každý se nehodí a hromady jílu a písku. „Není to žádná legrace, každý kámen máte nejméně třikrát v ruce, zvažujete, kam se hodí, či ho máte schovat. Přitom vás honí čas, harmonogram je neúprosný, počasí nemilosrdné, ale výsledek mile potěší. Letos se začaly vysazovat další scénérie - Modrý koutek a práce na umělém kaskádovém potoce, který má končit v rybníčku u lázeňského domu,“ řekl Miloš Šeda.

V obci se změnilo politické myšlení

Je škoda, že v tak malé obci, která má kolem 150 obyvatel se vedou nesmyslné války. Málokdo se zamýšlí nad přínosem celého projektu a nad celkovou koncepcí projektů využívající jedinečných harmonizačních účinků „zeleně“. Navíc budova lázeňského domu, která díky některým projektantům, musela být posunuta nad úroveň potoka, stejně jednou bude, pokud se konečně bude moci dostavět, schovaná pod skalkami a zelení. To jsou argumenty, které momentální vládnoucí prášilská garnitura nechce slyšet. Vládne i tady nepochopení a snad i závist, že místní rodák Miroslav Zámiška má zájem investovat tady a ne v investičně příznivých lokalitách.

12. Česká botanická společnost

Zájem o přírodu, čas a my

Pavel Valtr

Bez své zásluhy jsem se stal téměř nejstarším členem Západočeské pobočky ČBS. Proto si dovoluji uvést pár myšlenek k zájmu o přírodu se vzpomínkami na minulost, ale i na budoucnost.

Na výroční schůzi Západočeské pobočky ČBS jsem ocenil mnoho pozitivních jevů - velké nasazení některých členů na vydávání Calluny, přínosné vedení nového předsedy, řadu aktivních členů a zejména prezentaci záslužné publikace Červená kniha květeny jižních Čech se zapracováním i severní části Šumavy a Pošumaví (eds. P. a M. Lepší, K. Boublík, M. Štech, V. Hans).

Na druhé straně, mě spolu s ostatními, trápí skutečnost chybějících mladých členů do 30-ti let, proto si také kladu otázku, proč tomu tak je. Tedy trochu zavzpomínám. Někdejší venkovský člověk byl nucen bezprostředně vnímat, prožívat a využívat přírodu. Současná generace nepásla, nekosila, nesklízela, běžně se brouzdá ne krajinou, ale převážně internetem, „zkušenosti“ má převážně virtuální. Byl jsem nucen živě vnímat veškeré přírodní jevy, neboť se mi mnohdy jednalo o přežití v přírodě a také o získávání obživy. Jako nejstarší z devíti sourozenců (maminka byla z 11 a otec z 5 dětí) jsem měl povinnost pomoci zaobstarávat potravu (na záhonech vytvořených krumpáčem v žulové vysočině), pomoci sedlákům v širší rodině či v přírodě. Zima 1947-48 byla tak drsná, že jsem při cestě z tehdejší primy gymnázia téměř namrzl (zahřát jsem se musel pohybem, sníh na silnici byl až ke korunám stromů). Vzpomínám na píchání borků, na pohyb po rozsáhlých rašeliništích mezi Malým a Velkým Dářkem, na sběr nejen borůvek a brusinek, ale i plodů klikví a vlochyní, na poznávání a sběr hub, ale i všeho, co se dalo zužítkovat. Z dalšího bydliště na Železných horách jsem denně docházel do gymnázia jednu cestu v délce 14-18 km a to pěšky, na kole či na běžkách (autobus na dřevoplyn začal teprve jezdit). Dnes na otázku vysokoškolským studentům, kdo pěšky byl dále než 10 km od sídla univerzity, bývá pouze několik rozpačitých odpovědí. Měl jsem možnost denně pozorovat růstové a vývojové změny, ale třeba i erozní odnos půdy na terénním hřbetu, za kterým se postupně objevoval komín domku. Dobrou fyziku a zkušenosti z přírody jsem pak uplatnil při poznávání květeny jak u nás, tak posléze po celém světě. Později jako kantor na zahradnické škole v Mělníku jsem o víkendech a prázdninách nejprve putoval za kytíčkami po celém Česku a Slovensku, zejména po milovaných horách. Původně to bylo se studenty, pak i s dospělými, přičemž zájem byl značný. Tehdy jsem ještě dokázal nalézt pramen, ukázat jak funguje teplotní inverze či kde nebudeme vyplavení při hledání místa pro stanování, nalézat optimální letní či zimní trasy (často ve stezkách zvěře) a dokázat, že po zmoknutí budeme při rychlém pohybu za půldruhé hodiny opět suší... Na Šumavu jsem se poprvé vydal po maturitě v r. 1954, na kole se svým bratrem (pozdějším světovým geologem) se stanem bez podlážky a jednou dekou.

Kdysi téměř jediné informace pro obyvatele „východního bloku“ o ostatním světě poskytovaly pohlednice a mapy, proto jsem se stal jejich sběratelem. Protože jsem si kvůli nim dopisoval s „východem“ i „západem“, byl jsem sledován tajnou policií a posléze jsem se stal politicky závadným. Nemohl jsem publikovat pod svým jménem, graduovat (přesto jsem 3x postgraduálně studoval) a volněji cestovat. Snad mohu připomenout, že původně jsem byl členem TISu (Svaz pro ochranu přírody), po jeho zrušení jsem do stranicky povolené organizace ochrany přírody ČSOP již nevstoupil (podobně byla „rozprášena“ i Místopisná názvoslovná komise, založená spolu s J. Rohlíkem - hlavním redaktorem map KČT a K. Uzlem - zpracovatelem publikace o Brdech; pro zajímavost Tramtárie je území býv. mokřadů na soutoku Labe a Vltavy). Později nabízenou pozici ředitele zřizované Pražské botanické zahrady v Troji jsem odmítl, neboť jako předseda Stavebního bytového družstva bych odešel od množství rozpracovaných staveb (ta se pak pro veřejnost otevřela až po 20 letech).

Po „něžné“ revoluci jsem chtěl pomoci Zeleným a po mediálních sděleních a pozvaných přednáškách na fakultě jsem se velmi rychle stal jejich republikovým mluvčím, ale ještě rychleji (během dvou dnů) jsem je opustil, neboť jsem zjistil hlavní zájem protagonistů o kariéru a naprostý nedostatek „vizi“ (pominu-li zásadní kritiku minulého), takže jsem byl poučen a nadále jsem se stal trvale pouze „nezávislým“. Nabídku, abych se stal poslancem za Lidovce jsem rovněž odmítl.

Pamatuji ještě dobu, kdy u nás nebyla žádná velkoplošná chráněná území, avšak stav přírody a biodiverzity byl téměř idylický. Současnou inflaci chráněných území a vyhánění člověka z přírody, místo přirozeného prožití a spolupráce s přírodou, pokládám oboustranně za škodlivé. Podívejme se na úchvatnou švýcarskou přírodu a přístup tamních obyvatel k ní, kde jim jediný NP stačí a další nechťejí, podívejme se na jedinečné taoistické symbiotické soužití s přírodou na Dálném Východě. Přírodu v minulosti a současnosti jsem vždy chápal a prožíval celostně a dynamicky, se všemi jejich širšími a zpětnými ekologickými vazbami a zákonitostmi, proto jsem se stal urbanistou, abych jak říkám, „bránil urbanistickému brutalismu“. Byl jsem první, kdo vymezoval biokoridory v územních plánech, z nichž pak povstaly ÚSES (díky Jirkovi Löwovi). V rámci celostátní koncepce urbanizace jsem byl prvním zpracovatelem NR a R ÚSES vč. tehdejších sosiekoregionů (před bioekoregiony), prvním zpracovatelem „EIA“, prvním zpracovatelem nejrozsáhlejšího soupisu VKP (býv. ZČ kraje), před jejich vymezením zákonem (kam se dostaly i „monokulturní lesní plantáže“ či intenzivní travní porosty).

Od r. 1959 jsem po VŠ jako usazený v Táboře vyvíjel s „táborskou skupinou“ počáteční aktivity k legislativní ochraně Šumavy. V současnosti jsem zásadním kritikem uskutečňovaného způsobu ochrany Šumavy, neboť je nepříznivý pro přírodu i obyvatele, návštěvníky, turisty a ekonomiku. Současnou „módou“ se stala ideologická hazardní „bezzásahovost“, prosazovaná k výrobě virtuální divočiny v kulturní Šumavě (ta nemůže být prvoplánová, ale pouze v závorce za vhodné situace). Tuto pravdu dokládám jak ve Středozemí (kde bývaly stále zelené dubové, vavřínové, cedrové či borové lesy), tak po celém světě, zejména v opuštěných koloniálních plantážích (Kuba, Cejlon či Myanmar). Jednoduchá a laciná řešení jsou typická pro většinu ideologií, avšak přinášejí rozsáhlé škody. Na Šumavě se sukcesí rychle snižuje biodiverzita a fatálně omezují ekosystémové funkce, zejména dochází k jejímu vysušování a zániku živých rašelinišť a snižuje se dlouhodobá udržitelnost nejen environmetální, ale i ekonomické a sociální. Pošumaví má dnes větší biodiverzitu než ostře chráněná Šumava, např. v lokalitách tzv. drah (které ovečkami udržují „biologicky nevzdělaní“ nadšenci). Vzhledem ke vzrůstající problematice Šumavy jsem uspořádal v roce 2009 konferenci Šumava na rozcestí a v letech 2012 a 2013 jsem s množstvím spoluautorů vydal analytickou publikaci Šumava a její perspektivy I,II.

Protože jsem pochopil velkou část zejména kopců Evropy vč. Skandinávie, mohu i bez vědeckého vyhodnocení spolehlivě konstatovat řadu souvislostí: k fatálnímu snižování biodiverzity nejen ČR, ale i velké části Evropy dochází po opuštění extenzivního obhospodařování trvalých travních porostů, převážně pastvou, tedy blokování sukcese. Při rozšiřování formalizované ochrany, v níž chybí člověk, byť je její integrální součástí, se území rychle homogenizuje. Ochranu si usurpují „vyvolení“ (státní úředníci, mnohdy vystupující jako gubernátoři a teoretičtí biologové), kteří prohlašují co rozum nebere: rozšiřováním kůrovce urychlíme převod kulturní Šumavy na „přírodní území“, resp. virtuální divočinu, přitom však dochází i k likvidaci pralesových torz a prioritnímu nástupu expanzivních taxonů. Žel i zde se dlouhodobě sofistikovaně „mlží“. Protože „bezzásahová výroba“ přínosné přírodní divočiny z kulturních biotopů nefunguje po celém světě, rozšířil jsem své posouzení na příklady celého světa. Bez koncepční ekosystémové asistenční pomoci si zkulturněná příroda sama nepomůže.

Závěrem: vždy jsem prosazoval názor, že v matematice a fyzice stačí vynikající logika k prohlášení akademikem, v biologických disciplínách je to možné až po věku 50-ti let, dnes to upřesňuji, až po 50. letech vnímání biologických cyklů. V relaci k současnosti se stávám jakoby rudimentem minulosti, avšak stejné hodnocení vyjadřují i největší a nejstarší přírodovědecké kapacity, znalé globální situace, např. V. Ložek, J. Jeník a další. Nezbytné je vnímat celistvost území a světa a ctít, studovat a snažit se pochopit i jiné názory. Podrobnější odůvodnění mých názorů poskytují mé

„odkryté“ webové stránky, příp. vydané publikace.

Nakonec pokládám provokativní otázku: kdo je „in“ a kdo „out“?